

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2014/65/EU,
annettu 15 päivänä toukokuuta 2014,
rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU
muuttamisesta
(uudelleenlaadittu)
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 53 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/39/EY ⁽⁴⁾ on muutettu useita kertoja ja huomattavilta osin ⁽⁵⁾. Koska siihen on määrä tehdä uusia muutoksia, se olisi selkeyden vuoksi laadittava uudelleen.
- (2) Neuvoston direktiivin 93/22/ETY ⁽⁶⁾ tarkoituksena oli vahvistaa edellytykset, joiden täyttyessä toimiluvan saaneet sijoituspalveluyritykset ja pankit voisivat kotijäsenvaltion myöntämän toimiluvan ja sen harjoittaman valvonnan perusteella tarjota tiettyjä palveluja tai perustaa sivuliikkeitä muissa jäsenvaltioissa. Direktiivillä pyrittiin siten yhdenmukaistamaan sijoituspalveluyritysten toimiluvan myöntäminen ja näiden yritysten toiminnalle asetettavat vaatimukset, liiketoiminnan menettelytapasäännöt mukaan luettuina. Sillä yhdenmukaistettiin lisäksi eräitä sääntelyjen markkinoiden toiminnalle asetettuja ehtoja.
- (3) Viime vuosina yhä useammat sijoittajat ovat alkaneet toimia rahoitusmarkkinoilla, ja sijoittajille on tarjolla entistä moninaisempi ja runsaampi palvelujen ja rahoitusvälineiden valikoima. Tämän kehityksen vuoksi unionin oikeudellisen kehityksen olisi katettava kaikki sijoittajiin kohdistuva toiminta. Tämän saavuttamiseksi on tarpeen säätää yhdenmukaistamisesta siinä laajuudessa, jossa se on tarpeen, jotta sijoittajille voitaisiin tarjota korkeatasoinen suoja ja sijoituspalveluyrityksille mahdollisuus palvelujen tarjoamiseen kaikkialla unionissa sen muodostamalla sisämarkkinoilla kotijäsenvaltion harjoittaman valvonnan perusteella. Direktiivi 93/22/ETY korvattiin tämän vuoksi direktiivillä 2004/39/EY.
- (4) Finanssikriisi on tuonut esiin heikkouksia rahoitusmarkkinoiden toiminnassa ja avoimuudessa. Rahoitusmarkkinoiden kehitys on tuonut esiin tarpeen vahvistaa rahoitusvälineiden markkinoiden sääntelykehystä myös silloin, kun tällaisilla markkinoilla käydään kauppaa johdannaisilla pörssin ulkopuolella (OTC-johdannaiset), jotta voidaan lisätä avoimuutta, parantaa sijoittajansuojaa, vahvistaa luottamusta, puuttua sääntelemättömiin osa-alueisiin ja varmistaa, että valvontaviranomaisille annetaan riittävät valtuudet tehtäviensä hoitamiseksi.

⁽¹⁾ EUVL C 161, 7.6.2012, s. 3.

⁽²⁾ EUVL C 191, 29.6.2012, s. 80.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 15. huhtikuuta 2014 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 13. toukokuuta 2014.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁵⁾ Ks. liite III, A osa.

⁽⁶⁾ Neuvoston direktiivi 93/22/ETY, annettu 10 päivänä toukokuuta 1993, sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla (EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27).

- (5) Sääntelyelimet ovat kansainvälisesti yhtä mieltä siitä, että puutteet rahoituslaitosten ohjaus- ja hallintojärjestelmissä, muun muassa tehokkaiden sisäisten tarkastusten ja valvontatoimien puuttuminen, on ollut osasy syy finanssikriisiin. Liiallinen ja varomaton riskinotto voi johtaa yksittäisten rahoituslaitosten konkurssiin ja järjestelmäongelmiin jäsenvaltioissa ja muualla maailmassa. Asiakkaille palveluja tarjoavien yritysten epäasianmukainen menettely voi aiheuttaa vahinkoa sijoittajille ja heikentää sijoittajien luottamusta. Jotta näiden ohjaus- ja hallintojärjestelmien heikkouksien potentiaaliin haittavaikutuksiin voitaisiin puuttua, direktiiviä 2004/39/EY olisi täydennettävä yksityiskohtaisemmillä periaatteilla ja vähimmäisvaatimuksilla. Näitä periaatteita ja vaatimuksia olisi sovellettava ottaen huomioon sijoituspalveluyritysten toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus.
- (6) EU:n rahoitusvalvontaa käsittelevä korkean tason työryhmä on kehottanut unionia yhdenmukaistamaan finanssilainsäädäntöä. Tulevaa eurooppalaista valvontarakennetta 18 ja 19 päivänä kesäkuuta 2009 pohtinut Eurooppa-neuvosto painotti myös tarvetta laatia yhteinen eurooppalainen sääntökirja, jota sovellettaisiin kaikkiin rahoituslaitoksiin sisämarkkinoilla.
- (7) Direktiivi 2004/39/EY olisi nyt näin ollen osittain laadittava uudelleen täksi direktiiviksi ja osittain korvattava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 600/2014⁽¹⁾. Näiden kahden säädöksen olisi yhdessä muodostettava oikeudellinen kehys, jolla säännellään vaatimuksia, joita sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin, säännelyihin markkinoihin, raportointipalvelujen tarjoajiin ja kolmansien maiden yrityksiin, jotka tarjoavat sijoituspalveluja tai harjoittavat sijoitustoimintaa unionissa. Sen vuoksi tätä direktiiviä olisi luettava yhdessä kyseisen asetuksen kanssa. Direktiivin olisi sisällettävä säännökset, jotka koskevat toimilupaa liiketoiminnan harjoittamiseksi, huomattavien omistusosuuksien hankkimista, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden käyttöä, sijoituspalveluyritysten toimintaedellytyksiä sijoittajansuojan varmistamiseksi, kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion valvontaviranomaisten toimivaltuuksia sekä seuraamusten määräämistä koskevaa järjestelmää. Koska tämän direktiivin pääasiallisena tavoitteena ja kohteena on yhdenmukaistaa kansalliset säännökset mainituilla aloilla, sen olisi perustuttava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 53 artiklan 1 kohtaan. Säädöksen antaminen direktiivinä on tarkoituksenmukaista, jotta täytäntöönpanosäännökset voidaan tämän direktiivin soveltamisalaa kuuluvilla aloilla tarvittaessa mukauttaa vastaamaan kunkin jäsenvaltion markkina- ja oikeusjärjestelmien erityispiirteitä.
- (8) On tarkoituksenmukaista sisällyttää rahoitusvälineiden luetteloon hyödyke- ja muut johdannaiset, jotka on muodostettu ja joilla käydään kauppaa siten, että niiden sääntelyyn liittyy samankaltaisia kysymyksiä kuin perinteisten rahoitusvälineiden sääntelyyn.
- (9) Rahoitusvälineisiin luetaan myös kohde-etuus luovuttaen toteutettavat energiasopimukset, joilla käydään kauppaa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, lukuun ottamatta sopimuksia, joita jo säännellään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1227/2011⁽²⁾. Useita toimenpiteitä on toteutettu näillä tuotteilla kauppaa käyvien yritysten sisällyttämisen vaikutuksen lieventämiseksi. Nämä yritykset on nykyään vapautettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013⁽³⁾ säädetyistä omien varojen vaatimuksesta, ja tätä vapautusta tarkastellaan uudelleen mainitun asetuksen 493 artiklan 1 kohdan nojalla ennen kyseisen vapautuksen voimaantulon päättymistä viimeistään vuoden 2017 lopussa. Koska nämä sopimukset ovat rahoitusvälineitä, rahoitusmarkkinalainsäädännön mukaisia vaatimuksia sovellettaisiin alusta alkaen, joten positiolimittejä, liiketoimista ilmoittamista ja markkinoiden väärinkäyttöä koskevia vaatimuksia sovellettaisiin tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 soveltamispäivästä. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 648/2012⁽⁴⁾ säädetyt määräysvelvollisuuden ja siinä säädettyjen vakuusvaatimusten soveltamisen aloittamisen osalta on kuitenkin säädetty 42 kuukauden siirtymäkaudesta.
- (10) Soveltamisalaa olisi rajoitettava sellaisten kohde-etuus luovuttavien hyödykejohdannaisten osalta, joilla käydään kauppaa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, jotta estetään sellaisen porsaanreiän muodostuminen, joka saattaisi johtaa sääntelyn katvealueiden hyväksikäyttöön. Sen vuoksi on tarpeen säätää, että annetaan delegoitu säädös, jossa määritellään, mitä tarkoitetaan ilmaisulla ”on toteutettava kohde-etuus luovuttamalla”, ja otettava huomioon vähintään sellaisen täytäntöönpanokelpoisen ja sitovan velvoitteen luominen, joka edellyttäisi kohde-etuuden toimittamisen kautta tapahtuvaa toteuttamista, joka ei ole purettavissa ja johon ei liity oikeutta nettoarvon tilityksen kautta tapahtuvaan toteutukseen tai liiketoimien hyvittämiseen, jos kyseessä ei ole ylivoimainen este, maksukyvyttömyys tai muu vilpittömässä mielessä toimien syntynyt kykenemättömyys suoriutua velvoitteista.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 600/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (katso tämän virallisen lehden sivu 84).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppapatiekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

- (11) Päästöoikeuksien jälkimarkkinoiden spot-kaupassa on esiintynyt vilpillisiä menettelyjä, jotka voivat heikentää luotamusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/87/EY⁽¹⁾ luotuun päästökauppajärjestelmään, ja parhaillaan toteutetaan toimenpiteitä, joilla pyritään vahvistamaan päästöoikeusrekisterijärjestelmää ja edellytyksiä, jotka on asetettu tilin avaamiselle päästöoikeuskauppaa varten. Kyseisten markkinoiden eheyden tukemiseksi ja niiden tehokkaan toiminnan takaamiseksi, mukaan lukien kaupankäynnin kattava valvonta, on aiheellista täydentää direktiivin 2003/87/EY nojalla toteutettavia toimenpiteitä sisällyttämällä päästöoikeudet kaikilta osin tämän direktiivin ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014⁽²⁾ soveltamisalaa luokittelemalla ne rahoitusvälineiksi.
- (12) Tämän direktiivin on tarkoitus kattaa yritykset, joiden tavanomaisena ammatti- tai liiketoimintana on ammattimainen sijoituspalvelujen tarjoaminen ja/tai sijoitustoiminnan harjoittaminen. Sen soveltamisalan ulkopuolelle olisi tämän vuoksi jätettävä henkilöt, jotka harjoittavat muuta ammattitoimintaa.
- (13) On tarpeen luoda kattava sääntelyjärjestelmä, jota sovelletaan rahoitusvälineitä koskevien liiketoimien toteuttamiseen näiden liiketoimien toteuttamisessa käytettävistä kaupankäyntimenetelmistä riippumatta, jotta voidaan varmistaa sijoittajien liiketoimien laadukas toteutus sekä säilyttää rahoitusjärjestelmän eheys ja yleinen tehokkuus. Olisi luotava johdonmukaiset ja riskit huomioon ottavat puitteet Euroopan rahoitusmarkkinoilla toimeksiantojen toteuttamista varten nykyisin käytössä olevien tärkeimpien järjestelyjen sääntelemiseksi. On tarpeen ottaa huomioon säänneltyjen markkinoiden rinnalle kehittyneet uudentyyppiset organisoidut kaupankäyntijärjestelmät, joilta olisi edellytettävä rahoitusmarkkinoiden tehokkaan ja asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi asetettujen velvoitteiden noudattamista, sekä varmistaa, etteivät tällaiset organisoidut kaupankäyntijärjestelmät hyödynnä sääntelyssä olevia aukkoja.
- (14) Kaikkien kauppapaikkojen eli säänneltyjen markkinoiden, monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien olisi vahvistettava avoimet ja syrjimättömät säännöt kauppapaikkaan pääsystä. Säänneltyihin markkinoihin ja monenkeskeisiin kaupankäyntijärjestelmiin olisi edelleen sovellettava samanlaisia vaatimuksia siitä, kenet ne voivat hyväksyä jäseneksi tai osapuoleksi, ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien olisi voitava määrittää pääsy ja rajoittaa sitä muun muassa sen perusteella, mikä rooli ja mitkä velvoitteet niillä on suhteessa asiakkaisiinsa. Kauppapaikkojen olisi tässä mielessä voitava määritellä järjestelmää sääntelevät parametrit, kuten vähimmäislatenssi, edellyttäen, että tämä tehdään avoimesti ja läpinäkyvästi eikä kauppapaikan ylläpitäjä harjoita syrjintää.
- (15) Asetuksessa (EU) N:o 648/2012 keskusvastapuoli määritellään oikeushenkilöksi, joka asettuu sellaisten osapuolten väliin, joiden välisillä sopimuksilla käydään kauppaa yhdellä tai useammalla rahoitusmarkkinalla, ja joka tulee jokaiseen myyjään nähden ostajaksi ja jokaiseen ostajaan nähden myyjäksi. Tässä direktiivissä määritelty termi organisoitu kaupankäyntijärjestelmä ei kata keskusvastapuolia.
- (16) Henkilöitä, joilla on pääsy säännellyille markkinoille tai monenkeskeisiin kaupankäyntijärjestelmiin, viitataan sanalla jäsen tai osapuoli. Molempia termejä voidaan käyttää samassa merkityksessä. Nämä termit eivät kata käyttäjiä, joilla on pääsy kauppapaikkoihin vain suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä.
- (17) Kauppojen sisäiset toteuttajat olisi määriteltävä sijoituspalveluyrityksiksi, jotka suunnitelmallisesti, säännöllisesti, järjestelmällisesti ja merkittävässä määrin käyvät kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakkaiden toimeksiantoja säänneltyjen markkinoiden, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella. Sen varmistamiseksi, että tätä määritelmää sovelletaan objektiivisesti ja tehokkaasti sijoituspalveluyrityksiin, kaikki asiakkaiden kanssa harjoitettu kahdenvälinen kauppa olisi katsottava relevantiksi ja kauppojen sisäisiksi toteuttajiksi rekisteröitävien sijoituspalveluyritysten yksilöimiseksi olisi otettava käyttöön kriteerit. Kauppapaikat ovat palveluja, joissa useiden kolmansien osapuolten osto- ja myynti-intressit ovat keskenään vuorovaikutuksessa järjestelmässä, kun taas kauppojen sisäisellä toteuttajalla ei saisi olla oikeutta koota yhteen kolmansien osapuolten osto- ja myynti-intressejä toiminnallisesti samalla tavalla kuin kauppapaikassa.
- (18) Henkilöt, jotka hallinnoivat omia varojaan, ja yritykset, jotka eivät tarjoa muita sijoituspalveluja tai harjoita muuta sijoitustoimintaa kuin sellaisten rahoitusvälineiden kaupankäyntiä omaan lukuunsa, jotka eivät ole hyödykejohtannaisia taikka päästöoikeuksia tai niiden johdannaisia, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, elleivät nämä ole markkinatakaajia tai säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäseniä tai osapuolia tai elleivät nämä käytä suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kauppapaikkaan, sovelta huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää tai toteuta asiakkaiden toimeksiantoja käymällä kauppaa omaan lukuunsa.

(¹) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

(²) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta (katso tämän virallisen lehden sivu 1)

- (19) G20-maiden valtiovarainministerit ja keskuspankkien johtajat antoivat 15 päivänä huhtikuuta 2011 julkilausuman, jonka mukaan hyödykejohdannaisten markkinoiden osapuoliin olisi sovellettava asianmukaista sääntelyä ja valvontaa, ja sen vuoksi joitakin vapautuksia direktiivin 2004/39/EY soveltamisesta on muutettava.
- (20) Henkilöt, jotka käyvät kauppaa hyödykejohdannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla omaan lukuunsa, mukaan lukien markkinatakaajat, lukuun ottamatta henkilöitä, jotka käyvät kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakkaiden toimeksiantoja, tai henkilöt, jotka tarjoavat hyödykejohdannaisiin taikka päästöoikeuksiin tai niiden johdannaisiin liittyviä sijoituspalveluja pääasiallisen liiketoimintansa kohteena oleville asiakkaille tai toimittajille olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle edellyttäen, että tämä toiminta on näiden henkilöiden pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintaa ryhmätasolla ja että tämä pääasiallinen liiketoiminta ei ole tässä direktiivissä tarkoitettua sijoituspalvelujen tarjontaa tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/36/EU⁽¹⁾ tarkoitettua pankkitoimintaa tai markkinatakaustoimintaa hyödykejohdannaisissa eivätkä nämä henkilöt sovelta huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää. Tekniset kriteerit sille, milloin toiminta on pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintaa, olisi selvennettävä teknisissä sääntelystandardeissa tässä direktiivissä määritetyt kriteerit huomioon ottaen.

Näillä kriteereillä olisi varmistettava, että finanssialan ulkopuoliset yritykset, joiden kaupankäynti rahoitusvälineillä on suhteettoman suurta verrattuna pääasialliseen liiketoimintaan tehtyjen sijoitusten tasoon, kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan. Näissä kriteereissä olisi sen vuoksi otettava huomioon vähintään vaatimus, että oheistoiminta on toiminnassa vähemmistönä ryhmätasolla, sekä oheistoiminnan kaupankäynnin volyyymi verrattuna kokonaismarkkinoiden kaupankäyntitoimintaan kyseisessä omaisuusluokassa. Ei ole asianmukaista, että toimivaltaisten viranomaisten unionin oikeuden tai kansallisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti tai kauppapaikkojen edellyttäessä likviditeetin tarjoamista kauppapaikalle koskevien velvoitteiden täyttämistä, näiden velvoitteiden täyttämiseksi toteutettuja liiketoimia ei olisi otettava huomioon arvioitaessa sitä, onko toiminta oheistoimintaa.

- (21) Kun sovelletaan tätä direktiiviä ja asetusta (EU) N:o 600/2014, joilla säännellään asetuksessa (EU) N:o 600/2014 tarkoitettuja OTC-johdannaisia ja pörssilistattuja johdannaisia, toimintaa, jonka katsotaan voivan objektiivisesti mitattavalla tavalla vähentää kaupalliseen toimintaan tai rahoitustoimintaan välittömästi liittyviä riskejä, sekä konsernin sisäisiä transaktioita olisi tarkasteltava asetuksen (EU) N:o 648/2012 kanssa johdonmukaisella tavalla.
- (22) Henkilöt, jotka käyvät kauppaa hyödykejohdannaisilla sekä päästöoikeuksilla ja niiden johdannaisilla, voivat käydä kauppaa myös muilla rahoitusvälineillä osana kaupalliseen rahoitukseen liittyvää riskinhallintatoimintaansa esimerkiksi valuuttakurssiriskien kaltaisilta riskeiltä suojautuakseen. Tästä syystä on tärkeää selvittää, että poikkeuksia sovelletaan kumulatiivisesti. Esimerkiksi 2 artiklan 1 kohdan j alakohdassa säädettyä poikkeusta voidaan käyttää yhdessä 2 artiklan 1 kohdan d alakohdassa säädetyn poikkeuksen kanssa.
- (23) Poikkeusten mahdollisen väärinkäytön välttämiseksi rahoitusvälineiden markkinatakaajien, jotka ovat muiden kuin hyödykejohdannaisten taikka päästöoikeuksien tai niiden johdannaisten markkinatakaajia, edellyttäen että niiden markkinatakaustoiminta on niiden pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintaa ryhmätasolla tarkasteltuna ja edellyttäen että ne eivät sovelta huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää, olisi kuitenkin kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan eikä niihin olisi sovellettava minkäänlaista poikkeusta. Henkilöiden, jotka käyvät kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakkaiden toimeksiantoja tai jotka soveltavat huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää, olisi myös kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan eikä niihin olisi sovellettava mitään poikkeuksia.
- (24) Myös sellaisten yritysten, jotka toteuttavat eri asiakkaiden toimeksiantoja täsmäyttämällä kauppvoja (back-to-back trading), olisi katsottava harjoittavan kaupankäyntiä omaan lukuunsa asiakkaiden toimeksiantoja toteuttamalla ja toimivan päämiehenä, ja niihin olisi sovellettava tämän direktiivin vaatimuksia, jotka koskevat sekä toimeksiantojen toteuttamista asiakkaiden lukuun että kaupankäyntiä omaan lukuun.
- (25) Kaupankäynniksi omaan lukuun asiakkaiden toimeksiantoja toteutettaessa ei olisi katsottava sellaista rahoitusvälineisiin liittyvien toimeksiantojen toteuttamista, jota harjoitetaan kahden sellaisen henkilön välisenä oheistoimintana, joiden pääasiallinen liiketoiminta ei ryhmätasolla ole tässä direktiivissä tarkoitettua sijoituspalvelujen tarjontaa eikä direktiivissä 2013/36/EU tarkoitettua pankkitoimintaa.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

- (26) Viittauksilla henkilöihin tarkoitetaan tekstissä sekä luonnollisia henkilöitä että oikeushenkilöitä.
- (27) Ne henki- ja vahinkovakuutusyritykset, joiden toiminta on toiminnan vakauden valvonnasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten harjoittaman asianmukaisen valvonnan alaista ja joihin sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/138/EY⁽¹⁾, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle silloin, kun ne harjoittavat kyseisessä direktiivissä tarkoitettua toimintaa.
- (28) Tätä direktiiviä ei pitäisi soveltaa henkilöihin, jotka eivät tarjoa palveluja kolmansille osapuolille, vaan joiden liiketoiminta koostuu sijoituspalvelujen tarjonnasta ainoastaan niiden omille emoyrityksille, tytäryrityksille tai emoyritysten muille tytäryrityksille.
- (29) Osa unionin päästökauppajärjestelmään kuuluvista paikallisista energialaitoksista ja teollisuuslaitosten toiminnanharjoittajista yhdistää ja ulkoistaa kaupankäyntitoimintojaan suojatakseen konsolidoimattomia tytäryrityksiä kaupallisilta riskeiltä. Nämä yhteisytykset eivät tarjoa mitään muita palveluja ja hoitavat aivan samoja tehtäviä kuin johdanto-osan 28 kappaleessa tarkoitettut henkilöt. Tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi voitava jättää myös direktiivin 2003/87/EY 3 artiklan f alakohdan soveltamisalaan kuuluvien paikallisten energialaitosten tai toiminnanharjoittajien yhteisytykset, jotka eivät tarjoa muita palveluja kuin sijoituspalveluja direktiivin 2003/87/EY 3 artiklan f alakohdan soveltamisalaan kuuluville energialaitoksille tai toiminnanharjoittajille, edellyttäen lisäksi, että näitä paikallisia energialaitoksia tai toiminnanharjoittajia koskee 2 artiklan 1 kohdan j alakohdan mukainen poikkeus, jos ne suorittavat nämä sijoituspalvelut itse. Jotta kuitenkin voidaan varmistaa, että sovelletaan asianmukaisia suojatoimia ja että sijoittajat ovat asianmukaisesti suojattuja, jäsenvaltioiden, jotka päättävät vapauttaa tällaiset yhteisytykset, olisi sovellettava niihin vaatimuksia, jotka vähintäänkin vastaavat tässä direktiivissä vahvistettuja vaatimuksia, erityisesti kun ollaan myöntämässä toimilupaa, kun arvioidaan niiden mainetta ja kokemusta ja mahdollisten osakkeenomistajien sopivuutta ja kun tarkastellaan toimiluvan myöntämisen ja jatkuvan valvonnan edellytyksiä ja menettelytapavelvoitteita.
- (30) Henkilöt, jotka tarjoavat sijoituspalveluja ainoastaan satunnaisesti ammattitoimintansa yhteydessä, olisi niin ikään jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle edellyttäen, että tämä toiminta on säänneltyä ja ettei tämä sääntely estä sijoituspalvelujen tarjoamista satunnaisesti.
- (31) Tätä direktiiviä ei pitäisi soveltaa henkilöihin, joiden tarjoamat sijoituspalvelut koostuvat ainoastaan työntekijöiden osallistumisjärjestelmien hallinnoinnista ja jotka eivät näin ollen tarjoa sijoituspalveluja kolmansille osapuolille.
- (32) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle on tarpeen jättää keskuspankit ja muut vastaavanlaista toimintaa harjoittavat yhteisöt sekä julkiset elimet, joiden tehtävänä on hoitaa julkista velkaa tai jotka osallistuvat kyseisen velan hoitoon, kun tämä käsittää myös sen sijoittamisen, lukuun ottamatta valtion osittain tai kokonaan omistamia yhteisöjä, joiden tehtävä on kaupallinen tai liittyy omistussuosuuksien hankintaan.
- (33) Vapautusten soveltamisen selventämiseksi Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) sekä muiden sellaisten vastaavanlaista toimintaa harjoittavien kansallisten yhteisöjen ja elinten osalta, joiden tehtävänä on hoitaa julkista velkaa, tällaiset vapautukset on syytä rajoittaa sellaisiin elimiin ja laitoksiin, jotka hoitavat tehtäviään jonkin jäsenvaltion lainsäädännön tai unionin oikeuden mukaisesti sekä kansainvälisiin elimiin, joiden jäsenenä on kaksi tai useampia jäsenvaltioita ja joiden tarkoituksena on hankkia rahoitusta ja antaa rahoitustukea niille jäsenilleen, joilla on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia, kuten Euroopan vakausmekanismi.
- (34) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle on tarpeen jättää yhteissijoitusyritykset ja eläkerahastot riippumatta siitä, onko ne sovitettu unionin tasolla yhteen, sekä tällaisten yritysten säilytysyhteisöt ja omaisuudenhoitajat, koska heihin sovelletaan heidän toimintaansa suoraan mukautettuja erityissääntöjä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutus-toiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

- (35) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle on tarpeen jättää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY⁽¹⁾ 2 artiklan 4 kohdassa tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY⁽²⁾ 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut siirtoverkonhaltijat niiden hoitaessa kyseisten direktiivien, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 714/2009⁽³⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2009⁽⁴⁾ tai näiden säädösten nojalla hyväksytyjen verkkosääntöjen ja suuntaviivojen mukaisia tehtäviään. Mainittujen säädösten mukaisesti siirtoverkonhaltijoilla on erityiset velvoitteet ja vastuut, niihin sovelletaan erityistä sertifiointia ja niitä valvovat alakohtaiset toimivaltaiset viranomaiset. Siirtoverkonhaltijoihin olisi sovellettava tällaista vapautusta myös silloin, kun ne käyttävät palveluntarjoajina niiden puolesta toimivia muita henkilöitä mainittujen säädösten tai mainittujen asetusten nojalla hyväksytyjen verkkosääntöjen ja suuntaviivojen mukaisten tehtäviensä suorittajina. Siirtoverkonhaltijoilla ei saisi olla mahdollisuutta hyötyä tällaisesta vapautuksesta, kun ne tarjoavat rahoitusvälineisiin liittyviä sijoituspalveluja tai harjoittavat niihin liittyvää sijoitustoimintaa, mukaan lukien kun ne ylläpitävät kauppapaikkaa jälkemarkkinoilla käytävää finanssisiirto-oikeuksien kauppaa varten.
- (36) Jotta henkilöön voidaan soveltaa tässä direktiivissä säädettyjä poikkeuksia, henkilön on täytettävä jatkuvasti tällaisten poikkeusten myöntämistä koskevat edellytykset. Erityisesti, jos henkilö tarjoaa sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa siten, että tämä jää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle sillä perusteella, että nämä palvelut tai toimet ovat ryhmätasolla tarkasteltuna kyseisen henkilön pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintoja, oheistoimintoja koskevaa poikkeusta ei enää sovelleta kyseiseen henkilöön, jos kyseiset palvelut tai toimet lakkaavat olemasta tämän henkilön pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintoja.
- (37) Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia sijoituspalveluja tarjoavien ja/tai sijoitustoimintaa harjoittavien henkilöiden toiminnan olisi sijoittajien suojaamiseksi ja rahoitusjärjestelmän vakauden varmistamiseksi oltava näiden henkilöiden kotijäsenvaltion antaman toimiluvan varaista.
- (38) Direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneet luottolaitokset eivät tarvitse toista, tämän direktiivin mukaista toimilupaa tarjotakseen sijoituspalveluja tai harjoittaakseen sijoitustoimintaa. Jos luottolaitos päättää tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa, toimivaltaisten viranomaisten olisi ennen direktiivin 2013/36/EU mukaisen toimiluvan myöntämistä tarkistettava, että se täyttää tämän direktiivin mukaiset vaatimukset.
- (39) Strukturoidut talletukset ovat nousseet esiin uutena sijoitustuotteena, mutta ne eivät kuulu sijoittajansuojaa koskevien säädösten piiriin unionin tasolla, vaikka kyseiset säädökset kattavat muut strukturoidut sijoitukset. Sen vuoksi on asianmukaista vahvistaa sijoittajaluottamusta ja yhdenmukaistaa vähittäismarkkinoille tarkoitettujen eri paketoitujen sijoitustuotteiden tarjonnan sääntelyä, jotta voidaan varmistaa riittävän tasoinen sijoittajansuoja kaikkialla unionissa. Tästä syystä strukturoidut talletukset on syytä sisällyttää tämän direktiivin soveltamisalaan. Tässä yhteydessä on tarpeen selvittää, että koska strukturoidut talletukset ovat sijoitustuote, ne eivät sisällä pelkästään korkoon, kuten Euriboriin tai Liboriin, kytkettyjä yksinkertaisia talletuksia riippumatta siitä, onko korko vahvistettu ennalta tai onko se kiinteä vai vaihteleva. Tällaiset talletukset olisi sen vuoksi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.
- (40) Tämän direktiivin soveltaminen sijoituspalveluyrityksiin ja luottolaitoksiin niiden myydessä strukturoituja talletuksia tai antaessa niihin liittyvää neuvontaa, olisi rinnastettava toimimiseen välittäjinä näille tuotteille, jotka ovat direktiivin 2013/36/EU mukaisesti talletusten vastaanottamiseen oikeutettujen luottolaitosten liikkeeseen laskemia.
- (41) Arvopaperikeskukset ovat järjestelmän kannalta merkittäviä laitoksia rahoitusmarkkinoille, sillä ne hoitavat arvopaperien ensimmäisen kirjaamisen, liikkeeseen laskettuihin arvopapereihin liittyvien tilien ylläpidon ja käytännöllisesti katsoen kaikkien arvopaperikauppojen selvittämisen. Arvopaperikeskuksia säännellään erityisesti unionin oikeudessa ja niihin sovelletaan erityisesti toimiluvan myöntämistä ja toiminnan harjoittamista koskevia edellytyksiä. Arvopaperikeskukset saattavat kuitenkin muussa unionin oikeudessa tarkoitettujen ydinpalvelujen lisäksi tarjota sijoituspalveluja ja harjoittaa sijoitustoimintaa, joita säännellään tällä direktiivillä.

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 714/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 15).

(4) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36).

Sen varmistamiseksi, että kaikkiin sijoituspalveluja tarjoaviin ja sijoitustoimintaa harjoittaviin yhteisöihin sovelletaan samaa sääntelykehystä, on syytä varmistaa, että tällaisiin arvopaperikeskuksiin ei sovelleta tämän direktiivin vaatimuksia, jotka koskevat toimiluvan myöntämistä ja tiettyjä toiminnan harjoittamista koskevia edellytyksiä, mutta arvopaperikeskuksia sellaisenaan sääntelevässä unionin oikeudessa olisi varmistettava, että niihin sovelletaan tämän direktiivin säännöksiä niiden tarjotessa sijoituspalveluja tai harjoittaessa sijoitustoimintaa kyseisessä unionin oikeudessa tarkoitettujen palvelujen lisäksi.

- (42) Sijoittajansuojan vahvistamiseksi unionissa on aiheellista rajoittaa olosuhteita, joissa jäsenvaltiot voivat jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle henkilöt, jotka tarjoavat sijoituspalveluja asiakkaille, joilla ei siitä syystä ole tämän direktiivin mukaista suojaa. Erityisesti on syytä vaatia jäsenvaltioita soveltamaan kyseisiin henkilöihin vaatimuksia, jotka vähintäänkin vastaavat tässä direktiivissä vahvistettuja vaatimuksia, erityisesti kun ollaan myöntämässä toimilupaa, kun arvioidaan näiden mainetta ja kokemusta ja mahdollisten osakkeenomistajien sopivuutta ja kun tarkastellaan toimiluvan myöntämisen ja jatkuvan valvonnan edellytyksiä ja menettelytapavaroitteita.

Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jätettyjen henkilöiden olisi lisäksi kuuluttava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/9/EY⁽¹⁾ mukaisesti tunnustettuun sijoittajien korvausjärjestelmään, tai niillä olisi oltava ammatillinen vastuuvakuutus, joka takaa vastaavan suojan niiden asiakkaille mainitun direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa.

- (43) Jos sijoituspalveluyritys satunnaisesti tarjoaa yhtä tai useampaa sellaista sijoituspalvelua tai harjoittaa yhtä tai useampaa sellaista sijoitustoimintaa, joka ei kuulu sen toimiluvan piiriin, sen ei pitäisi tarvita tähän tämän direktiivin mukaista uutta toimilupaa.
- (44) Tätä direktiiviä sovellettaessa toimeksiantojen vastaanottamiseen ja välittämiseen olisi kuuluttava myös kahden tai useamman sijoittajan saattaminen yhteen niin, että näiden välillä on mahdollista toteuttaa liiketoimi.
- (45) Sijoituspalveluyrityksiin ja luottolaitoksiin, jotka tarjoavat itse liikkeeseen laskemiaan rahoitusvälineitä, olisi sovellettava tätä direktiiviä siltä osin kuin ne antavat sijoitusneuvontaa asiakkailleen. Epävarmuuden poistamiseksi ja sijoittajansuojan vahvistamiseksi on aiheellista säätää, että tätä direktiiviä sovelletaan myös silloin, kun sijoituspalveluyritykset ja luottolaitokset tarjoavat itse liikkeeseen laskemiaan rahoitusvälineitä ensimarkkinoilla antamatta neuvontaa. Tätä varten olisi laajennettava sellaisen palvelun määritelmää, joka muodostuu toimeksiantojen toteuttamisesta asiakkaiden lukuun.
- (46) Vastavuoroisen tunnustamisen ja kotijäsenvaltion suorittaman valvonnan periaatteet edellyttävät, että minkään jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät saisi myöntää toimilupaa tai että niiden olisi peruutettava toimilupa tapauksissa, joissa esimerkiksi toimintaohjelmien sisällön, toiminnan alueellisen jakautumisen tai tosiasiaa harjoitetun toiminnan perusteella on ilmeistä, että sijoituspalveluyritys on valinnut jonkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmän kiertääkseen ankarammat vaatimukset, jotka ovat voimassa siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella se pääasiallisesti aikoo harjoittaa tai harjoittaa toimintaansa. Sijoituspalveluyrityksellä, joka on oikeushenkilö, olisi oltava sen jäsenvaltion myöntämä toimilupa, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka on. Sijoituspalveluyrityksellä, joka ei ole oikeushenkilö, olisi oltava sen jäsenvaltion myöntämä toimilupa, jossa sen päätoimipaikka sijaitsee. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi edellytettävä, että sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka sijaitsee aina sen kotijäsenvaltiossa ja että se tosiasiallisesti toimii siellä.
- (47) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/44/EY⁽²⁾ vahvistetaan yksityiskohtaiset perusteet sijoituspalveluyrityksessä ehdotetun hankinnan arvioimiseksi toiminnan vakauden kannalta sekä menettely näiden perusteiden soveltamiseksi. Arviointiprosessin ja sen tulosten oikeusvarmuuden, selkeyden ja ennustettavuuden turvaamiseksi on aiheellista vahvistaa mainitussa direktiivissä säädetyt toiminnan vakauden arviointiperusteet ja -prosessi.

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/9/EY, annettu 3 päivänä maaliskuuta 1997, sijoittajien korvausjärjestelmistä (EYVL L 84, 26.3.1997, s. 22).

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/44/EY, annettu 5 päivänä syyskuuta 2007, neuvoston direktiivin 92/49/ETY sekä direktiivien 2002/83/EY, 2004/39/EY, 2005/68/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta rahoitusalaan tapahtuvaan omistusosuuksien hankintaan ja lisäämiseen sovellettavien toiminnan vakauden arviointia koskevien menettelysääntöjen ja periaatteiden osalta (EUVL L 247, 21.9.2007, s. 1).

Toimivaltaisten viranomaisten olisi erityisesti arvioitava hankkijaehdokkaan sopivuus ja ehdotetun hankinnan taloudellinen järjestyminen kaikkien seuraavien perusteiden avulla: hankkijaehdokkaan maine, niiden henkilöiden maine ja kokemus, joiden on tarkoitus johtaa sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa aiotun hankinnan seurauksena, hankkijaehdokkaan taloudellinen vakaus sekä se, pystyykö sijoituspalveluyritys täyttämään tähän direktiiviin ja muihin direktiiveihin, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveihin 2002/87/EY⁽¹⁾ ja 2013/36/EU, perustuvat toiminnan vakautta koskevat vaatimukset, ja onko perusteltua syytä epäillä, että ehdotetun hankinnan yhteydessä syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai pyritty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY⁽²⁾ 1 artiklassa tarkoitettuun rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen tai että ehdotettu hankinta saattaisi lisätä näiden vaaraa.

- (48) Kotijäsenvaltioltaan toimiluvan saaneella sijoituspalveluyrityksellä olisi oltava oikeus tarjota sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa kaikkialla unionissa ilman, että sen tarvitsee hakea erillistä toimilupaa sen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta, jossa se haluaa tarjota tällaisia palveluja tai harjoittaa tällaista toimintaa.
- (49) Koska eräät sijoituspalveluyritykset on vapautettu tietyistä direktiivissä 2013/36/EU asetetuista velvoitteista, niiltä olisi vaadittava joko tietyn suuruista vähimmäispääomaa tai ammatillista vastuuvakuutusta tai näiden yhdistelmää. Edellä mainitun vakuutuksen määrien mukautuksissa olisi otettava huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/92/EY⁽³⁾ mukaiset mukautukset. Tämä omien varojen riittävyyden osalta sovellettava erityiskohdeltu ei kuitenkaan saisi vaikuttaa päätöksiin, jotka koskevat näiden yritysten asianmukaista kohtelua omien varojen riittävyyttä koskevan unionin oikeuden tulevien muutosten nojalla.
- (50) Koska toiminnan vakauden valvontaa koskevan sääntelyn soveltamisala olisi rajoitettava yhteisöihin, jotka pitävät ammattimaisesti yllä kaupankäyntivarastoa ja muodostavat näin muille markkinaosapuolille vastapuoliriskin, tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä yhteisöt, jotka käyvät omaan lukuunsa kauppaa muilla rahoitusvälineillä kuin hyödykejohdannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla, edellyttäen, että ne eivät ole markkinatakaajia, ne eivät käy kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakkaiden toimeksiantoja, ne eivät ole säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäseniä tai osapuolia, ne eivät käytä suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kauppapaikkaan eivätkä ne sovelta huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää.
- (51) Sijoittajan omistusoikeuksien ja muiden vastaavanlaisten arvopapereihin kohdistuvien oikeuksien sekä yritykselle uskottuihin varoihin kohdistuvien sijoittajan oikeuksien suojaamiseksi nämä oikeudet olisi pidettävä erillään yrityksen oikeuksista. Tämän periaatteen ei kuitenkaan olisi estettävä yritystä toimimasta omilla nimissään vaan sijoittajan lukuun ja suostumuksella silloin, kun liiketoimen luonne sitä edellyttää, kuten osakkeiden lainauksessa.
- (52) Asiakkaan varojen suojaamista koskevat vaatimukset ovat olennainen väline asiakkaiden suojaamiseksi palvelujen tarjonnassa ja toiminnan harjoittamisessa. Näiden vaatimusten soveltamisesta voidaan luopua, jos sijoituspalveluyritykselle siirretään varojen ja rahoitusvälineiden koko omistusoikeus nykyisten tai tulevien, tosiasiallisten tai ehdollisten taikka mahdollisten velvoitteiden kattamiseksi. Tämä laaja mahdollisuus voi aiheuttaa epävarmuutta ja vaarantaa asiakkaan varojen suojaamista koskevien vaatimusten tehokkuuden. Sen vuoksi on aiheellista rajoittaa sijoituspalveluyritysten mahdollisuutta tehdä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/47/EY⁽⁴⁾ määritellyt omistusoikeuden siirtäviä rahoitusvakuusjärjestelyjä, joissa sijoituspalveluyritys varmistaa tai muutoin kattaa velvoitteitaan, ainakin siltä osin kuin on kyse yksityisasiakkaiden varoista.
- (53) On tarpeen vahvistaa sijoituspalveluyritysten, säänneltyjen markkinoiden ja raportointipalvelujen tarjoajien ylimpien hallintoelinten roolia yritysten järkevän ja vakaan hoidon varmistamisessa sekä markkinoiden eheyden ja sijoittajien etujen edistämiseksi. Sijoituspalveluyrityksen, säänneltyjen markkinoiden ja raportointipalvelujen tarjoajien ylimmän hallintoelimen olisi varattava aina riittävästi aikaa ja sillä olisi oltava kokonaisuutena riittävästi tietoja, taitoja ja kokemusta, jotta se kykenee ymmärtämään yrityksen toimintaa, tärkeimmät riskit mukaan luettuina. Jotta välttyttäisiin ryhmäajattelulta ja helpotettaisiin itsenäistä mielipiteenmuodostusta ja kriittistä kyseenalaistamista,

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/87/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2002, finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyritysten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonnasta sekä neuvoston direktiivien 73/239/ETY, 79/267/ETY, 92/49/ETY, 92/96/ETY, 93/6/ETY ja 93/22/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 98/78/ETY ja 2000/12/ETY muuttamisesta (EUVL L 35, 11.2.2003, s. 1).

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/60/EY, annettu 26 päivänä lokakuuta 2005, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen (EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15).

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/92/EY, annettu 9 päivänä joulukuuta 2002, vakuutusdustuksesta (EYVL L 9, 15.1.2003, s. 3).

(4) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/47/EY, annettu 6 päivänä kesäkuuta 2002, rahoitusvakuusjärjestelyistä (EYVL L 168, 27.6.2002, s. 43).

ylimpien hallintoelinten olisi oltava riittävän heterogeenisia jäsentensä iän, sukupuolen, maantieteellisen jakautumisen sekä koulutus- ja ammattitaustan suhteen edustaakseen erilaisia mielipiteitä ja kokemuksia. Työntekijöiden edustusta ylimmissä hallintoelimissä voitaisiin myös pitää myönteisenä keinona lisätä monimuotoisuutta, sillä näin lisätään uusi keskeinen näkökulma ja aitoa tietämystä yritysten sisäisestä työskentelystä. Monimuotoisuuden olisi sen vuoksi oltava yksi ylimpien hallintoelinten kokoonpanon perusteista. Monimuotoisuuteen olisi kiinnitettävä huomiota myös yleisemmin yritysten rekrytointipolitiikassa. Rekrytointipolitiikan olisi esimerkiksi kannustettava yrityksiä valitsemaan ehdokkaita esivalinnan jälkeen laadituista luetteloista, joissa molemmat sukupuolet ovat edustettuina. Yritysten ohjaus- ja hallintojärjestelmien johdonmukaisuuden vuoksi on toivottavaa yhdenmukaistaa sijoituspalveluyrityksiä koskevat vaatimukset mahdollisimman pitkälti direktiiviin 2013/36/EU sisältyvien vaatimusten kanssa.

- (54) Sijoituspalveluyritysten, säänneltyjen markkinoiden ja raportointipalvelujen tarjoajien toimintojen tehokasta valvontaa varten ylimmän hallintoelimen olisi vastattava yrityksen yleisestä strategiasta ja otettava huomioon yrityksen liiketoiminta ja riskiprofiili. Ylimmällä hallintoelimellä olisi oltava selkeät vastuut yrityksen suhdannesyklissä, yrityksen strategisten tavoitteiden, riskistrategian ja sisäisen ohjauksen ja hallinnon yksilöinnissä ja määrittelyssä, sen sisäisen organisaation hyväksymisessä, mukaan lukien kriteerit henkilöstön valintaa ja koulutusta varten, toimivan johdon tehokkaassa valvonnassa sekä palvelujen tarjoamiseen ja toimintojen harjoittamiseen sovellettavien yleisten toimintaperiaatteiden määrittelyssä, mukaan lukien myyntihenkilöstön palkkaus ja asiakkaille tarjottavien uusien tuotteiden hyväksyminen. Yritysten strategisten tavoitteiden, sisäisen organisaation sekä palvelujen tarjontaan ja toimintojen harjoittamiseen sovellettavien toimintaperiaatteiden säännöllisellä seurannalla ja arvioinnilla olisi varmistettava, että sijoituspalveluyritykset kykenevät jatkuvasti huolehtimaan järkevästä ja vakaasta liiketoiminnan hoidosta markkinoiden eheyden ja sijoittajansuojan etujen mukaisesti. Liian monen johtotehtävän hoitaminen on omiaan estämään ylimmän hallintoelimen jäsentä käyttämästä riittävästi aikaa valvontatehtävänsä hoitamiseen.

Sen vuoksi on tarpeen rajoittaa niiden johtotehtävien määrää, jotka laitoksen ylimmän hallintoelimen jäsenellä voi olla samaan aikaan eri yhteisöissä. Tällaista rajoitusta sovellettaessa ei kuitenkaan tulisi ottaa lukuun johtotehtäviä organisaatioissa, joilla ei ole ensisijaisesti kaupallisia tavoitteita, kuten voittoa tavoittelemattomat tai hyväntekeväisyysjärjestöt.

- (55) Jäsenvaltioissa on käytössä erilaisia ohjaus- ja hallintorakenteita. Useimmiten käytetään yksi- tai kaksiportaista rakennetta. Tässä direktiivissä käytetyillä määritelmillä pyritään kattamaan kaikki olemassa olevat rakenteet painottamatta mitään erityistä rakennetta. Ne ovat puhtaasti toiminnallisia, ja niiden tarkoituksena on vahvistaa säännöt tietyn tuloksen saavuttamiseksi huolimatta siitä, mitä kansallista yhtiölakia laitokseen sovelletaan kussakin jäsenvaltiossa. Määritelmät eivät näin ollen saisi vaikuttaa kansallisen yhtiölain mukaiseen yleiseen toimivallan jakautumiseen.
- (56) Koska monet sijoituspalveluyritykset harjoittavat samanaikaisesti yhä useampia toimintoja, näiden erilaisten toimintojen ja yritysten asiakkaiden välisten eturistiriitojen mahdollisuus on lisääntynyt. Tämän vuoksi on tarpeen vahvistaa säännöt sen varmistamiseksi, etteivät tällaiset ristiriidat vahingoita niiden asiakkaiden etua. Yritysten velvollisuus on toteuttaa tehokkaita toimia eturistiriitojen havaitsemiseksi, estämiseksi ja hallitsemiseksi ja näiden riskien mahdollisten vaikutusten vähentämiseksi mahdollisuuksien mukaan. Jos vielä kuitenkin on olemassa riski asiakkaan etujen vahingoittumisesta, asiakkaalle on selkeästi ilmoitettava eturistiriidan yleinen luonne ja/tai sen aiheuttajat, ja näiden riskien vähentämiseksi olisi ryhdyttävä toimiin ennen liiketoimien aloittamista asiakkaan lukuun.
- (57) Komission direktiivin 2006/73/EY⁽¹⁾ nojalla jäsenvaltiot voivat edellyttää sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevin vaatimuksina asiakkaiden toimeksiantoihin liittyvien puhelinkeskustelujen tai niihin liittyvän sähköisen viestinnän tallentamista Asiakkaiden toimeksiantoihin liittyvien puhelinkeskustelujen tai sähköisen viestinnän tallentaminen on sopusoinnussa Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', kanssa ja perusteltua sijoittajansuojan vahvistamiseksi, markkinoiden valvonnan parantamiseksi ja oikeusvarmuuden lisäämiseksi sijoituspalveluyritysten ja niiden asiakkaiden etujen mukaisesti. Tällaisten tallenteiden merkitykseen viitataan myös Euroopan arvopaperimarkkinavalvojen komitean komissiolle 29 päivänä heinäkuuta 2010 antamissa teknisisä lausunnoissa. Tällaisilla tallenteilla olisi varmistettava, että on olemassa todisteita, joilla näytetään toteen asiakkaiden antamien toimeksiantojen ehdot ja se, vastaavatko sijoituspalveluyritysten toteuttamat liiketoimet asiakkaan toimeksiantoa, ja havaitaan markkinoiden väärinkäytön kannalta mahdollisesti merkityksellinen toiminta, myös yritysten toimiessa omaan lukuunsa.

⁽¹⁾ Komission direktiivi 2006/73/EY, annettu 10 päivänä elokuuta 2006, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta (EUVL L 241, 2.9.2006, s. 26).

Tästä syystä tallenteet ovat tarpeen kaikista keskusteluista, joihin yrityksen edustajat osallistuvat käydessään tai aikaossaan käydä kauppaa omaan lukuunsa. Kun asiakas tekee toimeksiannon muulla tavoin kuin puhelimitse, toimeksianto olisi toimitettava pysyvällä välineellä, kuten postilähetyksellä, faksilla, sähköpostiviestillä tai kokouksissa tehtyjä asiakkaan toimeksiantoja koskevilla asiakirjoilla. Asiakkaan kanssa kasvokkain käytyjen asiaa koskevien keskustelujen sisältö voitaisiin esimerkiksi tallentaa pöytäkirjaa tai kirjallisia muistiinpanoja käyttäen. Tällaisten toimeksiantojen olisi katsottava vastaavan puhelimitse vastaanotettuja toimeksiantoja. Kun asiakkaan kanssa kasvokkain käydyistä keskusteluista pidetään pöytäkirjaa, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että sovelletaan asianmukaisia suojatoimia, jotta varmistetaan, että asiakas ei jää häviölle sen vuoksi, että osapuolten välinen keskustelu on kirjattu epätarkasti pöytäkirjaan. Tällaisiin suojatoimiin ei saisi sisältyä oletusta asiakkaan vastuusta.

Oikeusvarmuuden aikaansaamiseksi veloitteen soveltamisalasta on tarkoituksenmukaista soveltaa sitä kaikkiin yrityksen toimittamiin laitteisiin tai laitteisiin, joita sijoituspalveluyrityksellä on lupa käyttää, ja edellyttää sijoituspalveluyritysten toteuttavan kohtuulliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että liiketoimiin ei käytetä yksityisomistuksessa olevia laitteita. Näiden tallenteiden olisi oltava toimivaltaisten viranomaisten saatavilla niiden toteuttaessa valvontatehtävänsä ja suorittaessa tämän direktiivin, asetuksen (EU) N:o 600/2014, asetuksen (EU) N:o 596/2014 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/57/EU⁽¹⁾ mukaisia lainvalvontatoimia, joilla pyritään auttamaan toimivaltaisia viranomaisia havaitsemaan toimintaa, joka ei ole sijoituspalveluyritysten toimintaa sääntelevän oikeudellisen kehyksen mukaista. Näiden tallenteiden olisi oltava myös sijoituspalveluyritysten ja asiakkaiden saatavilla, jotta niiden välisen suhteen kehittyminen voidaan osoittaa asiakkaiden antamien toimeksiantojen ja sijoituspalveluyritysten toteuttamien liiketoimien osalta. Näistä syistä tässä direktiivissä on tarkoituksenmukaista vahvistaa periaatteet yleiselle järjestelmälle, joka koskee asiakkaiden toimeksiantoihin liittyvien puhelinkeskustelujen tai niihin liittyvän sähköisen viestinnän tallentamista.

- (58) Neuvoston kesäkuussa 2009 antamien Euroopan finanssivalvonnan vahvistamista koskevien päätelmien mukaisesti unioni on sitoutunut soveltuvin osin minimoimaan jäsenvaltioiden käytössä olevan harkintavallan kaikessa unionin rahoituspalvelulainsäädännössä, mikä luo osaltaan yhteistä säännöstöä unionin finanssimarkkinoille, auttaa tasa-puolisten toimintaedellytysten luomisessa jäsenvaltioille ja markkinaosapuolille, tehostaa sijoittajansuojaa sekä parantaa valvontaa ja täytäntöönpanoa. Sen lisäksi, että tässä direktiivissä otetaan käyttöön yhteinen järjestelmä asiakkaiden toimeksiantoihin liittyvien puhelinkeskustelujen tai niihin liittyvän sähköisen viestinnän tallentamiseksi, on tarkoituksenmukaista vähentää toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuutta delegoida valvontatehtäviä tietyissä tapauksissa ja rajoittaa harkintavaltaa vaatimuksissa, joita sovelletaan sidonnaisasiamiehiin ja sivuliikkeistä raportointiin.
- (59) Kaupankäyntiteknologian käyttö on kehittynyt merkittävästi viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana, ja kaupankäyntiteknologia on nyt laajalti markkinaosapuolten käytössä. Monet markkinaosapuolet käyttävät nyt algoritmista kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti toimeksiannon osatekijöitä niin, että ihmisen työpanosta tarvitaan vain vähän tai ei lainkaan. Algoritmista kaupankäynnistä aiheutuvia riskejä olisi säänneltävä. Algoritmien käyttö kaupan jälkeiseen toteutettujen liiketoimien käsittelyyn ei ole algoritmista kaupankäyntiä. Algoritmista kaupankäyntiä harjoittavan sijoituspalveluyrityksen, joka käyttää markkinatakausstrategiaa, olisi toteutettava markkinatakausta keskeytyksettä tietyn osan kauppapaikan kaupankäyntiajasta. Teknisissä sääntelystandardeissa olisi selvennettävä, mitä tarkoitetaan tietyllä osalla kauppapaikan kaupankäyntiajasta, ja varmistettava, että tämä osa on merkittävä koko kaupankäyntiaikaan verrattuna, kun otetaan huomioon kyseisten markkinoiden likviditeetti, laajuus ja luonne sekä kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen ominaispiirteet.
- (60) Sijoituspalveluyrityksillä, jotka harjoittavat algoritmista kaupankäyntiä ja toteuttavat markkinatakausstrategiaa, olisi oltava käytettävissä asianmukaiset järjestelmät ja valvontatoimet tätä toimintaa varten. Tällainen toiminta olisi ymmärrettävä erityisellä tavalla sen asiayhteyden ja tarkoituksen suhteen. Tällaisen toiminnan määritelmä on näin ollen riippumaton sellaisista määritelmistä kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) No 236/2012⁽²⁾ oleva "markkinatakaustoiminnan" määritelmä.
- (61) Algoritmisen kaupankäynnin alalaji on huippunopea algoritmisen kaupankäynti, jossa kaupankäyntijärjestelmä analysoi markkinatietoa tai -signaaleja nopeasti ja sitten lähettää tai päivittää suuria määriä toimeksiantoja erittäin lyhyessä ajassa kyseisen analyysin perusteella. Huippunopeaan algoritmiseen kaupankäyntiin voi sisältyä muun muassa toimeksiannon aloittaminen, tuottaminen, tiettyyn kohteeseen ohjaaminen ja toteuttaminen järjestelmän määrittämällä tavalla ilman, että ihminen osallistuu jokaiseen yksittäiseen kauppaan tai toimeksiantoon, positioiden vahvistaminen ja rahaksi muuttaminen lyhyen ajan sisällä, suuri päivittäinen salkun kiertonopeus, korkea päivänsisäinen toimeksiannosta kauppaan -suhde ja kaupankäyntipäivän päättäminen nettopositioon tai lähelle sitä. Huippunopean algoritmisen kaupankäynnin piirteisiin kuuluu muun muassa korkea päivänsisäinen viestimäärä, joka koostuu toimeksiannoista, hintatarjouksista tai peruutuksista. Korkeiden päivänsisäisten viestimäärien määrittämisessä olisi otettava huomioon toiminnan taustalla olevan asiakkaan henkilöllisyys, tarkkailujakson pituus,

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/57/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista (markkinoiden väärinkäyttödirektiivi) (katso tämän virallisen lehden sivu 179).

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 236/2012, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, lyhyeksi myynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä (EUVL L 86, 24.3.2012, s. 1).

vertaaminen kokonaismarkkinoiden toimintaan kyseisellä jaksolla ja toiminnan suhteellinen keskittyminen tai pirstoutuminen. Huippunopeaa algoritmista kauppaa käyvät tyypillisesti pörssikauppiat, jotka käyttävät omaa pääomaansa kaupankäyntiin, ja siinä ei ole kyse erillisestä strategiasta vaan yleensä pitkälle kehitetyn teknologian käytöstä perinteisten kaupankäyntistrategioiden, kuten markkinatakaustoiminnan tai arbitraasin, toteuttamiseksi.

- (62) Teknologian kehitys on mahdollistanut huippunopean tietokoneistetun kaupankäynnin ja liiketoimintamallien kehittymisen. Huippunopeaa tietokoneistettua kaupankäyntiä helpottaa se, että markkinaosapuolten järjestelmät ovat fyysisesti lähellä kauppapaikan täsmäytysjärjestelmää. Jotta voidaan varmistaa asianmukainen ja hyvän kauppatavan mukainen kaupankäynti, on tarpeen edellyttää, että kauppapaikat tarjoavat tällaisia konesalipalveluja syrjimättömästi, tasapuolisesti ja avoimesti. Kaupankäyntiteknologian käyttö on lisännyt sijoittajien harjoittaman kaupankäynnin nopeutta, kapasiteettia ja monimutkaisuutta. Sen avulla markkinaosapuolet ovat myös voineet helpottaa asiakkaidensa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä tarjoamalla kaupankäyntijärjestelmiensä käyttömahdollisuutta, välitöntä markkinoillepääsyä tai sponsoroitua markkinoillepääsyä. Kaupankäyntiteknologia on yleisesti hyödyttänyt markkinoita ja markkinaosapuolia, koska markkinaosallistuminen on laajentunut, likviditeetti on lisääntynyt, kurssierot ovat kaventuneet, lyhyen aikavälin volatilitteetti on vähentynyt ja asiakkaiden toimeksiannot on voitu toteuttaa paremmin. Toisaalta kaupankäyntiteknologia aiheuttaa myös potentiaalisia riskejä, joita ovat lisääntynyt riski kauppapaikkojen järjestelmien ylikuormittumisesta toimeksiantojen suuren määrän vuoksi sekä riskit algoritmisen kaupankäynnin synnyttämistä päällekkäisistä tai virheellisistä toimeksiannoista tai muista toimintahäiriöistä, jotka saattavat johtaa markkinoiden tavanomaisesta poikkeavaan toimintaan.

Lisäksi riskinä on, että algoritmiset kaupankäyntijärjestelmät ylireagoivat muihin markkinoiden tapahtumiin, mikä voi lisätä volatilitteettia tilanteessa, jossa markkinaongelma on jo ilmennyt. Algoritmisen tai huippunopea algoritmisen kaupankäyntimenetelmä voi muiden kaupankäynnin muotojen tavoin johtaa myös tietyn tyyppiseen asetuksen (EU) N:o 596/2014 nojalla kiellettyyn toimintaan. Koska huippunopea tietokoneistettu kaupankäynti tarjoaa sitä harjoittaville tiedonsaantiin liittyvän edun, se voi myös saada sijoittajia toteuttamaan kauppooja kauppapaikoissa, joissa nämä voivat välttää vuorovaikutuksen huippunopeaa tietokoneistettua kauppaa käyvien kanssa. On aiheellista soveltaa erityistä sääntelyvalvontaa sellaisiin huippunopeisiin algoritmisiin kaupankäyntimenetelmiin, jotka hyödyntävät tiettyjä erityisominaisuuksia. Kyseiset menetelmät perustuvat pääasiassa omaan lukuun käytävään kauppaan, mutta tällaista valvontaa olisi sovellettava silloinkin, kun menetelmän käyttö on järjestetty siten, että voidaan välttää omaan lukuun tapahtuva toteuttaminen.

- (63) Teknologian kasvaneen käytön potentiaalisia riskejä voidaan parhaiten lieventää yhdistämällä toimenpiteitä ja erityisiä riskinhallintamenetelmiä, jotka kohdistetaan algoritmista kaupankäyntiä tai huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää käyttäviin yrityksiin ja niihin, jotka tarjoavat suoran sähköisen markkinoillepääsyn, sekä muita toimenpiteitä, jotka kohdistetaan tällaisten yritysten käyttämien kauppapaikkojen ylläpitäjiin. Näissä toimenpiteissä olisi otettava huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010⁽¹⁾ perustetun Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen), jäljempänä 'arvopaperimarkkinaviranomainen', helmikuussa 2012 kaupankäyntijärjestelmille, sijoituspalveluyrityksille ja toimivaltaisille viranomaisille antamat tekniset ohjeet automatisoidun kaupankäyntiympäristön järjestelmistä ja tarkastuksista (ES-MA/2012/122) ja kehitettävä näitä ohjeita, jotta voidaan vahvistaa markkinoiden sietokykyä teknologian kehityksen varalta. On aiheellista varmistaa, että kaikilla huippunopeaa algoritmista kauppaa käyvillä yrityksillä on toimilupa. Tällä toimiluvan myöntämisellä olisi varmistettava, että näihin yrityksiin sovelletaan tämän direktiivin mukaisia toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia ja että niitä valvotaan asianmukaisesti. Finanssialaa sääntelevän unionin oikeuden mukaisesti toimiluvan saaneilta ja valvotuilta yhteisöiltä, jotka on jätetty tämän direktiivin soveltamisen ulkopuolelle, mutta jotka käyttävät algoritmista tai huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää, ei kuitenkaan pitäisi edellyttää tämän direktiivin mukaisen toimiluvan saamista, ja niihin olisi sovellettava ainoastaan tämäntyyppisestä kaupankäynnistä aiheutuvien erityisten riskien vähentämiseen tarkoitettuja toimenpiteitä ja valvontaa. Tältä osin arvopaperimarkkinaviranomaisella olisi oltava merkittävä koordinoiva rooli asianmukaisten hinnanmuutosvälien määrittämiseksi, jotta voidaan varmistaa unionin tason markkinoiden asianmukainen toiminta.
- (64) Sekä sijoituspalveluyritysten että kauppapaikkojen olisi varmistettava, että käytössä on tehokkaat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että algoritmisen kaupankäynnin tai huippunopean algoritmisen kaupankäynnin menetelmät eivät luo tavanomaisesta poikkeavia markkinaolosuhteita ja ettei niitä voida käyttää markkinoiden väärinkäyttöön liittyviin tarkoituksiin. Kauppapaikkojen olisi myös varmistettava kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky ja asianmukainen testaus, jotta ne voivat käsitellä kasvaneet toimeksiantovirrat ja selviytyä markkinoiden stressiolosuhteista, ja niiden olisi myös varmistettava, että kauppapaikoilla on käytössä kauppohen hintavaihtelurajat (circuit breakers) kaupankäynnin pysäyttämiseksi tai rajoittamiseksi väliaikaisesti, jos esiintyy yhtäkkiä odottamattomia hinnanmuutoksia.
- (65) On myös tarpeen varmistaa, että kauppapaikkojen palkkiorakenteet ovat avoimia, syrjimättömiä ja tasapuolisia ja että niitä ei suunnitella tavalla, joka edistää tavanomaisesta poikkeavia markkinaolosuhteita. Sen vuoksi on tarpeen

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

sallia, että kauppapaikat mukauttavat peruutettuja toimeksiantoja koskevia palkkioitaan sen mukaan, miten kauan toimeksianto oli voimassa, ja mitoittavat palkkiot kuhunkin rahoitusvälineeseen, johon niitä sovelletaan. Jäsenvaltioiden olisi myös voitava sallia, että kauppapaikat vahvistavat suurempia palkkioita sellaisten toimeksiantojen tekemisestä, jotka myöhemmin peruutetaan, tai osapuolille, joilla on suuri peruutettujen toimeksiantojen osuus, sekä osapuolille, jotka käyttävät huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää, jotta voidaan ottaa huomioon järjestelmän kapasiteettiin kohdistuva ylimääräinen rasitus ilman, että se välttämättä hyödyttää muita markkinaosapuolia.

- (66) Algoritmiseen tai huippunopeaan algoritmiseen kaupankäyntimenetelmään liittyvien toimenpiteiden lisäksi on aiheellista kieltää sijoituspalveluyritysten asiakkailleen tarjoama suora sähköinen markkinoillepääsy, jos tällaiseen pääsyyn ei sovelleta asianmukaisia järjestelmiä ja valvontaa. Riippumatta siitä, missä muodossa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä tarjotaan, tällaista pääsyä tarjoavien yritysten olisi arvioitava ja tarkistettava tätä palvelua käyttävien henkilöiden sopivuus ja varmistettava, että palvelun käyttöön sovelletaan riskinvalvontaa ja että näillä yrityksillä säilyy vastuu asiakkaidensa niiden järjestelmiä tai kaupankäyntikoodeja käyttäen toteuttamasta kaupankäynnistä. Näihin kaupankäynnin uusiin muotoihin liittyvät toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset on aiheellista vahvistaa yksityiskohtaisemmin teknisissä sääntelystandardeissa. Näin varmistettaisiin, että vaatimuksia voidaan tarvittaessa mukauttaa tämän alan tuleviin innovaatioihin kehitykseen.
- (67) Jotta varmistetaan valvonnan tehokkuus ja jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat ajoissa ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin virheellisten tai huonojen algoritmisten strategioiden torjumiseksi, on tarpeen merkitä kaikki algoritmisessa kaupankäynnissä tehdyt toimeksiannot. Tunnusmerkintöjen avulla toimivaltaisten viranomaisten olisi pystyttävä tunnistamaan ja erottamaan eri algoritmeista peräisin olevat toimeksiannot sekä rekonstruoimaan tehokkaasti ja arvioimaan strategiat, joita algoritmikauppaa harjoittavat välittäjät käyttävät. Tämä pienentäisi riskiä, että toimeksiantoja ei yhdistettäisi yksiselitteisesti johonkin algoritmiseen strategiaan ja pörssivälittäjään. Merkitsemisen avulla toimivaltaiset viranomaiset voivat tehokkaasti ja vaikuttavasti torjua sellaisia algoritmisia kaupankäyntistrategioita, joissa syyllistytään väärinkäyttöön tai joista aiheutuu riskejä markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.
- (68) Sen varmistamiseksi, että rahoitusmarkkinoiden eheys säilyy niiden kehittyessä teknisesti, arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi säännöllisesti käännyttävä kansallisten asiantuntijoiden puoleen, jotta nämä voivat esittää näkemyksiään kaupankäyntiteknologian kehityksestä, mukaan lukien huippunopea kaupankäynti, sekä uusista käytännöistä, jotka voivat muodostua markkinoiden väärinkäytöksi, jotta määritellään ja edistetään tehokkaita strategioita tällaisen väärinkäytön estämiseksi ja siihen puuttumiseksi.
- (69) Unionissa toimii nykyään suuri määrä kauppapaikkoja, joista monet käyvät kauppaa keskenään samanlaisilla rahoitusvälineillä. Sijoittajien etuihin kohdistuvien potentiaalisten riskien minimoimiseksi on tarpeen virallistaa ja edelleen sovittaa yhteen prosesseja muille kauppapaikoille aiheutuvien seurausten osalta siinä tapauksessa, että jotakin kauppapaikkaa ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä päättää keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin tietyllä rahoitusvälineellä. Oikeusvarmuuden vuoksi ja eturistiriitöiden ratkaisemiseksi asianmukaisesti siinä tapauksessa, että kaupankäynti rahoitusvälineillä päätetään keskeyttää tai lopettaa, olisi varmistettava, että jos jotakin kauppapaikkaa ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä lopettaa kaupankäynnin sen sääntöjen noudattamatta jättämisen vuoksi, myös muut noudattavat kyseistä päätöstä, jos kunkin osalta toimivaltainen viranomainen niin päättää, paitsi jos kaupankäynnin jatkaminen on perusteltua poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi. Lisäksi on tarpeen virallistaa ja parantaa tiedonvaihtoa ja yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten välillä, kun rahoitusvälineillä kauppapaikalla käytävä kauppa keskeytetään tai lopetetaan. Näitä järjestelyjä olisi sovellettava siten, että kauppapaikkoja estetään käyttämästä kaupallisiin tarkoituksiin tietoja, jotka on toimitettu rahoitusvälineillä käytävän kaupan keskeyttämisen tai lopettamisen yhteydessä.
- (70) Yhä useammat sijoittajat ovat alkaneet toimia rahoitusmarkkinoilla, ja sijoittajille on tarjolla aiempaa moninaisempi ja runsaampi palvelujen ja rahoitusvälineiden valikoima; tämän kehityksen vuoksi on tarpeen säätää yhdenmukais-tamisesta sellaisessa laajuudessa, että sijoittajille voidaan tarjota korkeatasoinen suoja kaikkialla unionissa. Kun direktiivi 2004/39/EY annettiin, sijoittajien kasvava riippuvuus henkilökohtaisista suosituksista edellytti, että sijoitusneuvonta oli saatettava toimiluvanvaraiseksi sijoituspalveluksi, johon sovelletaan erityisiä menettelytapavelvoitteita. Henkilökohtaisten suositusten jatkuva merkitys asiakkaille ja palvelujen ja rahoitusvälineiden kasvava moni-mutkaisuus edellyttävät menettelytapavelvoitteiden tehostamista sijoittajansuojan vahvistamiseksi.
- (71) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että sijoituspalveluyritykset toimivat asiakkaiden edun mukaisesti ja että ne pystyvät täyttämään tämän direktiivin mukaiset velvoitteensa. Tämän vuoksi sijoituspalveluyritysten olisi ymmärrettävä tarjottujen ja suositeltujen rahoitusvälineiden ominaispiirteet ja niiden olisi luotava ja tarkistettava tehokkaita toimintatapoja ja järjestelyjä, joiden avulla voidaan selvittää, mille asiakkaiden luokalle tuotteita ja palveluja on

määrä tarjota. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että sijoituspalveluyritykset, jotka valmistavat rahoitusvälineitä asiakkaille myytäväksi, varmistavat, että nämä tuotteet valmistetaan siten, että ne täyttävät yksilöidyn loppuasiakkaiden kohdemarkkinan tarpeet asiaankuuluvassa asiakkaiden luokassa ja että rahoitusvälineet tarjotaan tälle määritellylle kohdemarkkinalle ja tarkistetaan tämän kohdemarkkinan yksilöinti ja kyseisen yrityksen tarjoamien tuotteiden toimivuus määrävälein. Sijoituspalveluyrityksillä, jotka tarjoavat tai suosittelevat asiakkailleen rahoitusvälineitä, joita ne eivät ole itse valmistaneet, olisi myös oltava käytössä asianmukaiset järjestelyt, joiden avulla ne hankkivat ja ymmärtävät tuotteiden hyväksymistä koskevaan menettelyyn liittyvät asiaankuuluvat tiedot, mukaan lukien niiden tarjoaman tai suosittelemien tuotteiden yksilöity kohdemarkkina ja ominaisuudet. Tätä velvoitetta olisi sovellettava rajoittamatta asianmukaisuuden tai sopivuuden arviointia, jonka sijoituspalveluyritys mahdollisesti tekee myöhemmin tarjotessaan sijoituspalveluja asiakkailleen heidän henkilökohtaisten tarpeidensa, ominaisuuksiensa ja tavoitteidensa perusteella.

Sen varmistamiseksi, että rahoitusvälineitä tarjotaan ja suositellaan ainoastaan silloin, kun se on asiakkaan edun mukaista, tämän direktiivin mukaisten tuotevalvontavaatimusten soveltamisalaan kuulumattomien yritysten tai kolmansien maiden yritysten valmistamia tuotteita tarjoavilla tai suosittelevilla sijoituspalveluyrityksillä olisi myös oltava käytössään asianmukaiset järjestelyt saadakseen riittävästi tietoa näistä rahoitusvälineistä.

- (72) Kaiken merkityksellisen tiedon antamiseksi sijoittajille on aiheellista velvoittaa sijoitusneuvontaa tarjoavat sijoituspalveluyritykset ilmoittamaan neuvonnan kustannukset, selventämään tarjoamansa neuvonnan lähtökohdat ja erityisesti se, mitkä tuotteet ne ottavat huomioon antaessaan yksilöllisiä suosituksia asiakkaille, tarjoavatko ne sijoitusneuvontaa riippumattomasti ja tarjoavatko ne asiakkaille määrävälein arviointia suositeltujen rahoitusvälineiden sopivuudesta. Lisäksi on aiheellista velvoittaa sijoituspalveluyritykset selittämään asiakkailleen syyt neuvontaan, jota ne tarjoavat heille.
- (73) Sijoitusneuvonnan tarjoamisen sääntelykehyksen vahvistamiseksi tarkemmin, jättäen kuitenkin valinnanvaraa sijoituspalveluyrityksille ja asiakkaille, on aiheellista vahvistaa edellytykset tämän palvelun tarjoamiselle tapauksissa, joissa yritykset ilmoittavat asiakkaille, että palvelu tarjotaan riippumattomasti. Kun neuvontaa tarjotaan riippumattomasti, riittävän laaja valikoima erilaisten tuotteiden tarjoajien tuotteita olisi arvioitava ennen yksilöllisen suosituksen tekemistä. Neuvonantajan ei tarvitse arvioida kaikkien tuotteiden tarjoajien tai liikkeeseenlaskijoiden markkinoilla olevia sijoitustuotteita, mutta rahoitusvälineiden valikoimaa ei saisi rajata vain rahoitusvälineisiin, jotka ovat sellaisten yhteisöjen liikkeeseen laskemia tai tarjoamia, joilla on sijoituspalveluyritykseen läheiset sidokset tai muu oikeudellinen tai taloudellinen suhde, kuten sopimussuhde, jotka ovat niin läheisiä, että ne voivat vaarantaa neuvonannon riippumattomuuden.
- (74) Jotta vahvistetaan sijoittajansuojaa ja jotta asiakkailta olisi selkeämpi käsitys saamastaan palvelusta, on myös aiheellista rajoittaa riippumatonta sijoitusneuvontapalvelua tai salkunhoitopalvelua tarjoavien yritysten mahdollisuutta hyväksyä ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja kolmansilta osapuolilta ja erityisesti liikkeeseenlaskijoilta tai tuotteiden tarjoajilta. Tämä tarkoittaa, että kaikki palkkiot, provisiot ja rahalliset edut, joita kolmas osapuoli on maksanut tai antanut, on palautettava täysimääräisesti asiakkaalle mahdollisimman pian sen jälkeen, kun kyseinen yritys on nämä maksut vastaanottanut, ja yritys ei saisi hyvittää kolmannen osapuolen maksuja palkkioista, jotka asiakkaan on määrä maksaa yritykselle. Asiakkaalle olisi annettava tarvittaessa määrävälein tietoja kaikista palkkioista, provisioista ja eduista, jotka yritys on saanut asiakkaalle annetun sijoituspalvelun yhteydessä ja siirtänyt hänelle. Riippumatonta neuvontaa tai salkunhoitoa tarjoavien yritysten olisi myös osana toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia määrittävä menettelytavat, joilla varmistetaan, että kolmannelta osapuolelta saadut maksut jaetaan ja siirretään asiakkaille. Ainoastaan vähäiset ei-rahalliset edut olisi sallittava edellyttäen, että niistä ilmoitetaan selkeästi asiakkaalle, että ne voivat parantaa palvelun laatua ja että niiden ei voida katsoa haittaavan sijoituspalveluyritysten kykyä toimia asiakkaidensa edun mukaisesti.
- (75) Riippumatonta sijoitusneuvontapalvelua tai salkunhoitopalvelua tarjottaessa henkilön asiakkaan puolesta maksamien tai tarjoamien palkkioiden, provisioiden tai muiden kuin rahallisten etujen olisi oltava sallittuja ainoastaan, jos henkilö on tietoinen siitä, että tällaisia maksuja on suoritettu hänen puolestaan ja että maksun määrästä ja maksamisvälistä on sovittu asiakkaan ja sijoituspalveluyrityksen välillä eivätkä ne ole kolmannen osapuolen määrittämiä. Tämä vaatimus täyttyy muun muassa silloin, kun asiakas maksaa suoraan yrityksen laskun tai lasku maksetaan toimien ainoastaan asiakkaan ohjeiden mukaisesti ja kun asiakas neuvottelee palkkion sellaisen riippumattoman kolmannen osapuolen tarjoamasta palvelusta, jolla ei ole yhteyksiä sijoituspalveluyritykseen asiakkaalle tarjotun palvelun osalta ja joka on sijoituspalveluyritys, ja maksaa kyseisen palkkion. Tämä koskisi yleensä kirjanpitäjiä ja juristeja, jotka toimivat asiakkaan antaman selkeän maksuohjeistuksen mukaisesti, tai tapauksia, joissa henkilö toimii pelkästään maksukanavana.

- (76) Tässä direktiivissä säädetään edellytyksistä ja menettelyistä, joita jäsenvaltioiden on noudatettava aikoessaan asettaa lisävaatimuksia. Tällaisiin vaatimuksiin voi kuulua se, että kielletään tarjoamasta tai hyväksymästä välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia ja ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen puolesta toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa asiakkaalle tarjotun palvelun yhteydessä, taikka tiukennetaan niiden tarjoamista tai hyväksymistä koskevia rajoituksia.
- (77) Kuluttajien suojelemiseksi on lisäksi aiheellista varmistaa, että sijoituspalveluyritykset eivät palkitse tai arvioi henkilöstöään tavalla, joka on vastoin yrityksellä olevaa velvollisuutta toimia asiakkaidensa edun mukaisesti, esimerkiksi ottamalla käyttöön palkkioita, myyntitavoitteita tai muita toimintatapoja, jotka kannustavat henkilöstöä suosittamaan tai myymään tiettyä rahoitusvälinettä tapauksissa, joissa toinen tuote saattaisi vastata paremmin asiakkaan tarpeita.
- (78) Kun muun unionin oikeuden mukaisesti on tarjottu riittävästi tietoja itse rahoitusvälineeseen liittyvistä kuluista ja liitännäisistä veloituksista tai riskeistä, nämä tiedot olisi katsottavat asianmukaisiksi tämän direktiivin mukaisesti asiakkaille tietoja annettaessa. Kyseistä rahoitusvälinettä tarjoavien sijoituspalveluyritysten tai luottolaitosten olisi kuitenkin lisäksi ilmoitettava asiakkailleen kaikista muista kuluista ja liitännäisistä veloituksista, jotka liittyvät sijoituspalvelujen tarjoamiseen kyseisen rahoitusvälineen osalta.
- (79) Sijoitustuotteiden monimutkaisuuden ja niiden suunnitteluun liittyvän jatkuvan innovoinnin vuoksi on niin ikään tärkeää varmistaa, että yksityisasiakkaille sijoitustuotteita koskevaa neuvontaa antavalla tai niitä myyvällä henkilöstöllä on tarjottuihin tuotteisiin liittyvät asianmukaiset tiedot ja taidot. Sijoituspalveluyritysten olisi annettava henkilöstölleen riittävästi aikaa ja resursseja saada tällaiset tiedot ja taidot sekä soveltaa niitä palvelujen tarjoamiseen asiakkaille.
- (80) Sijoituspalveluyritykset voivat tarjota sijoituspalveluja, jotka koostuvat pelkästään asiakkaan toimeksiantojen toteuttamisesta ja/tai näiden toimeksiantojen vastaanottamisesta ja välittämisestä, ilman että niiden tarvitsee pyytää tietoja asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta, jotta ne voivat arvioida palvelun tai rahoitusvälineen sopivuuden asiakkaalle. Koska näissä palveluissa asiakkaan suoja vähenee vastaavasti, on aiheellista parantaa niiden tarjoamisen edellytyksiä. Erityisesti on syytä poistaa mahdollisuus tarjota näitä palveluja yhdessä sellaisen oheispalvelun kanssa, joka muodostuu luoton- tai lainanannosta sijoittajille sellaisen liiketoimen toteuttamiseksi, johon sijoituspalveluyritys osallistuu, koska tämä lisää liiketoimen monimutkaisuutta ja vaikeuttaa siihen liittyvien riskien ymmärtämistä. Lisäksi on syytä määritellä tarkemmin niiden rahoitusvälineiden valintaperusteet, joihin näiden palvelujen olisi liityttävä, jotta voidaan sulkea pois tietyt rahoitusvälineet, jotka sisältävät johdannaisia tai ovat rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää niihin liittyviä riskejä, sellaisten yritysten osakkeet, jotka eivät ole yhteissijoitusyrityksiä (yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset, jotka eivät ole yhteissijoitusyrityksiä), sekä komission asetuksen (EU) N:o 583/2010⁽¹⁾ 36 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen strukturoitujen yhteissijoitusyritysten osakkeet. Tiettyjen yhteissijoitusyritysten kohtelu monimutkaisina tuotteina ei saisi vaikuttaa tulevaan unionin oikeuteen, jossa määritellään tällaisiin tuotteisiin sovellettavien sääntöjen soveltamisala.
- (81) Ristiinmyyntikäytännöt ovat yleinen strategia vähittäisrahoituspalvelujen tarjoajien keskuudessa kaikkialla unionissa. Nämä käytännöt voivat tarjota etuja yksityisasiakkaille, mutta niissä voi myös olla kyse käytännöistä, joissa asiakkaan etua ei oteta riittävästi huomioon. Esimerkiksi tietyt ristiinmyyntikäytäntöjen muodot, ennen muuta niin kutsuttu sitominen, jossa vähintään kaksi rahoituspalvelua myydään yhdessä paketissa ja ainakin yksi näistä palveluista ei ole saatavilla erikseen, voivat vääristää kilpailua ja vaikuttaa kielteisesti asiakkaiden liikkuvuuteen ja heidän mahdollisuuksiinsa tehdä tietoon perustuvia valintoja. Yhtenä esimerkkinä sitomisesta on pakollinen käytötilin avaaminen, kun sijoituspalvelu tarjotaan yksityisasiakkalle. Niputuskäytännöt, joissa yksi tai useampi rahoituspalvelu myydään yhdessä paketissa, mutta kukin niistä voidaan myös ostaa erikseen, voivat nekin vääristää kilpailua ja vaikuttaa kielteisesti asiakkaiden liikkuvuuteen ja mahdollisuuksiin tietoon perustuvia valintoja, mutta ne ainakin jättävät asiakkaalle valinnanvaraa, minkä vuoksi niihin voi liittyä vähäisempi riski siitä, etteivät sijoituspalveluyritykset noudata tämän direktiivin mukaisia velvoitteitaan. Tällaisten käytäntöjen käyttöä olisi arvioitava huolellisesti, jotta voidaan edistää kilpailua ja kuluttajien valinnanvaraa.
- (82) Sijoituspalveluyrityksen olisi sijoitusneuvontaa tarjotessaan täsmennettävä kirjallisessa sopivuutta koskevassa lausunnossa, miten sen antama neuvonta vastaa yksityisasiakkaan mieltymyksiä, tarpeita ja muita ominaisuuksia. Lausunto olisi toimitettava pysyvällä välineellä, mukaan lukien sähköisessä muodossa. Sijoituspalveluyritys vastaa sopivuuden arvioinnista ja tarkan sopivuutta koskevan selvityksen antamisesta asiakkaalle, ja käytössä olisi oltava

⁽¹⁾ Komission asetus (EU) N:o 583/2010, annettu 1 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta sijoittajalle annettavien avaintietojen osalta ja avaintietojen tai tarjousesitteen toimittamisessa muuta pysyvää välinettä kuin paperia käyttäen tai verkkosivuston välityksellä noudatettavien ehtojen osalta (EUVL L 176, 10.7.2010, s. 1).

asianmukaiset suojaotoimet, jotta varmistetaan, että asiakkaalle ei aiheudu tappiota sen vuoksi, että henkilökohtainen suositus esitetään selvityksessä epätarkasti tai vilpillisesti, mukaan lukien selvitys siitä, kuinka annettu suositus sopii asiakkaalle ja mitä huonoja puolia suositellulla menettelytavalla on.

- (83) Määrittäessään, milloin tiedot katsotaan annetuiksi hyvissä ajoin ennen tässä direktiivissä säädettyä ajankohtaa, sijoituspalveluyrityksen olisi myös tilanteen kiireellisyys huomioon ottaen kiinnitettävä huomiota siihen, että asiakkaalla on riittävästi aikaa tietojen lukemiseen ja ymmärtämiseen ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Asiakas tarvitsee todennäköisesti enemmän aikaa tutustuakseen tietoihin, jotka koskevat monimutkaista tai asiakkaalle vierasta tuotetta tai palvelua, tai sellaista tuotetta tai palvelua, josta asiakkaalla ei ole kokemusta, verrattuna asiakkaaseen, joka harkitsee yksinkertaisempaa tai tutumpaa tuotetta tai palvelua tai jolla on jo aiempaa kokemusta asiasta.
- (84) Tässä direktiivissä sijoituspalveluyrityksiä ei olisi velvoitettava antamaan viipymättä ja samanaikaisesti kaikkia vaadittuja tietoja sijoituspalveluyrityksestä, rahoitusvälineistä, kuluista ja liitännäisistä veloituksista tai asiakkaan rahoitusvälineiden tai varojen suojaamisesta, jos ne noudattavat yleistä velvollisuutta antaa kyseiset tiedot hyvissä ajoin ennen tässä direktiivissä säädettyä ajankohtaa. Jos kyseiset tiedot annetaan asiakkaalle hyvissä ajoin ennen palvelujen tarjoamista, tässä direktiivissä sijoituspalveluyrityksiä ei velvoiteta siihen, että tieto olisi annettava erikseen tai sisällytettävä asiakassopimukseen.
- (85) Palvelu olisi katsottava annetun asiakkaan aloitteesta, paitsi jos asiakas pyytää palvelua yrityksestä tai yrityksen puolesta kyseiselle asiakkaalle lähetetyn henkilökohtaisen viestin perusteella, joka sisältää kehotuksen tai jonka tarkoituksena on vaikuttaa asiakkaan päätökseen tietyn rahoitusvälineen tai liiketoimen osalta. Palvelu voidaan katsoa asiakkaan aloitteesta annetuksi, vaikka asiakas pyytää sitä sellaisen rahoitusvälineitä koskevan mainoksen tai tarjouksen sisältävän viestin perusteella, joka on kohdistettu yleisölle tai jollekin suuremmalle asiakkaiden tai potentiaalisten asiakkaiden ryhmälle tai luokalle mitä tahansa luonteeltaan yleistä viestintävälinettä käyttäen.
- (86) Tämän direktiivin yhtenä tavoitteena on sijoittajien suojaaminen. Sijoittajien suojausta koskevat toimenpiteet olisi mukautettava kunkin sijoittajaryhmän (ei-ammattimaisten eli vähittäis- tai yksityissijoittajien, ammattimaisten sijoittajien ja vastapuolten) erityispiirteiden mukaisiksi. Jotta voidaan tehostaa palvelujen tarjontaan sovellettavaa säätelykehystä asiakasryhmistä riippumatta, on kuitenkin aiheellista ilmaista selvästi, että periaatteita rehellisestä, tasapuolisesta ja ammattimaisesta toiminnasta sekä rehellisestä, selkeästä ja harhaanjohtamattomasta viestinnästä sovelletaan kaikkiin asiakassuhteisiin.
- (87) Vakuutus sopimuksia sisältäviä sijoituksia tarjotaan usein asiakkaille tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien rahoitusvälineiden mahdollisina vaihtoehtoina tai niitä korvaavina sijoituksina. Yksityisasiakkaiden suojelemiseksi johdonmukaisesti ja erilaisten tuotteiden tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi on tärkeää soveltaa asianmukaisia vaatimuksia vakuutus pohjaisiin sijoitustuotteisiin. Vaikka tässä direktiivissä vahvistettuja sijoittajan suojausta koskevia vaatimuksia olisi tämän vuoksi sovellettava yhtäläisesti näihin vakuutus sopimuksiin paketoituihin sijoituksiin, niiden erilaisten markkinarakenteiden ja tuoteominaisuuksien vuoksi olisi asianmukaisempaa asettaa yksityiskohtaiset vaatimukset direktiivin 2002/92/EY käynnissä olevan tarkistamisen yhteydessä kuin tässä direktiivissä. Vakuutusedustajia ja -yrityksiä sääntelevässä tulevassa unionin oikeudessa olisi sen vuoksi asianmukaisesti varmistettava johdonmukaisen lähestymistavan soveltaminen sellaisten erilaisten rahoitustuotteiden tarjontaan, jotka vastaavat samanlaisiin sijoittajien tarpeisiin ja sen vuoksi johtavat vastaavanlaisiin sijoittajasuojaa koskeviin haasteisiin. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1094/2010⁽¹⁾ perustetun Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen), jäljempänä 'vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen', ja arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi toimittava yhdessä mahdollisimman suuren johdonmukaisuuden varmistamiseksi näitä investointituotteita koskevissa menettelytapasäännöissä. Näistä uusista vakuutus pohjaisista sijoitustuotteista koskevista vaatimuksista olisi säädettävä direktiivissä 2002/92/EY.
- (88) Direktiiviä 2002/92/EY olisi muutettava siten, että yhdenmukaistetaan säännöt, jotka koskevat eturistiriitoja, yleisiä periaatteita ja tietojen antamista asiakkaille, ja että jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus asettaa vakuutusedustajien palkkioita koskevia rajoituksia.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

- (89) Vakuutus pohjaiset sijoitustuotteet, jotka eivät tarjoa sijoitusmahdollisuuksia, ja talletukset, jotka ovat alttiina ainoastaan korkoriskille, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Yksilölliset eläketuotteet ja lisäeläketuotteet, joiden pääasiallinen tarkoitus on eläketulojen tarjoaminen sijoittajalle, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle niiden erityispiirteiden ja tavoitteiden vuoksi.
- (90) Poiketen periaatteesta, jonka mukaan kotijäsenvaltio myöntää sivuliikkeiden toimiluvat sekä vastaa niiden toimintaa säätelevien velvoitteiden täytäntöönpanosta ja valvonnasta, on tarkoituksenmukaista, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisena ottaa vastuun tiettyjen tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanosta, kun liiketoimet toteutetaan sivuliikkeen kautta sen jäsenvaltion alueella, jossa sivuliike sijaitsee, koska tämä viranomaisena on lähimpänä sivuliikettä ja pystyy paremmin havaitsemaan sivuliikkeen toimia koskevien sääntöjen rikkomisen ja puuttumaan siihen.
- (91) On tarpeen asettaa tehokas "parasta toteutusta" (best execution) koskeva velvoite, jotta sijoituspalveluyritykset toteuttavat asiakkaiden toimeksiannot asiakkaalle mahdollisimman edullisin ehdoin. Tätä velvoitetta olisi sovellettava, kun yrityksellä on sopimus- tai asiamiessuhteen perusteella velvoitteita asiakasta kohtaan.
- (92) Koska unionissa on käytettävissä entistä suurempi valikoima toteuttamispaikkoja, on aiheellista parantaa yksityis-sijoittajia koskevan parhaan toteutuksen edellytyksiä. Parhaan toteutuksen seurantaan koskevan teknologian kehitys olisi otettava huomioon sovellettaessa parhaan toteutuksen edellytyksiä 27 artiklan 1 kohdan toisen ja kolmannen alakohdan mukaisesti.
- (93) Määritettäessä parasta toteutusta yksityisasiakkaiden toimeksiantojen osalta toteuttamiskulujen olisi sisällettävä asiakkaalta veloittavia sijoituspalveluyrityksen omia provisioita tai palkkioita vain rajoitetusti silloin, kun toimeksianto voidaan toteuttaa sijoituspalveluyrityksen toteuttamispoliittikan mukaan useammassa kuin yhdessä toteuttamispaikassa. Tällaisissa tapauksissa sijoituspalveluyrityksen omat provisiot ja kulut, jotka se veloittaa toimeksiannon toteuttamisesta kussakin kyseeseen tulevassa toteuttamispaikassa, olisi otettava huomioon arvioitaessa ja verrattaessa asiakkaan kannalta tuloksia, jotka saavutettaisiin toimeksiannon toteuttamisesta kussakin näistä toteuttamispaikoista. Tarkoituksena ei ole kuitenkaan edellyttää, että sijoituspalveluyrityksen olisi verrattava tuloksia, jotka asiakkaan kannalta saavutettaisiin sijoituspalveluyrityksen oman toteuttamispoliittikan ja sen veloittamien omien provisioiden ja palkkioiden perusteella, sellaisiin tuloksiin, jotka toinen sijoituspalveluyritys voisi saavuttaa samalle asiakkaalle noudattamalla eri toteuttamispoliittikkaa tai soveltamalla erilaista provisio- tai palkkiorakennetta. Tarkoituksena ei ole myöskään edellyttää, että sijoituspalveluyritys vertaa omien provisioidensa eroja, jotka perustuvat asiakkaille tarjottavien sijoituspalvelujen luonteen eroihin.
- (94) Tämän direktiivin säännöksiä, joiden mukaan toteuttamiskulujen on sisällettävä sijoituspalveluyrityksen omat provisiot tai palkkiot, joita se veloittaa asiakkaalta sijoituspalvelun tarjoamisesta, ei olisi sovellettava määritettäessä, mitkä toteuttamispaikat olisi sisällytettävä sijoituspalveluyrityksen toteuttamispoliittikkaan tämän direktiivin 27 artiklan 5 kohtaa sovellettaessa.
- (95) Sijoituspalveluyrityksen olisi katsottava muodostavan tai perivän provisionsa toteuttamispaikkoja asiattomasti syrjien, jos se veloittaa asiakkailta toteuttamisesta eri provision tai hintaeron eri toteuttamispaikoissa eikä ero perustu sijoituspalveluyritykselle toimeksiannon toteuttamisesta kyseisissä toteuttamispaikoissa aiheutuvien kustannusten todellisiin eroihin.
- (96) Jotta voidaan parantaa olosuhteita, joissa sijoituspalveluyritykset noudattavat velvoitettaan toteuttaa toimeksiannot asiakkailleen mahdollisimman edullisin ehdoin tämän direktiivin mukaisesti, on aiheellista vaatia, että asetuksen (EU) N:o 600/2014 23 ja 28 artiklassa säädetyn kaupankäyntivollisuuden piiriin kuuluvien rahoitusvälineiden osalta kukin kauppapaikka ja kauppojen sisäinen toteuttaja ja muiden rahoitusvälineiden osalta kukin toteuttamispaikka julkistaa tiedot toimeksiantojen toteuttamisen laadusta kussakin toteuttamispaikassa.
- (97) Tiedot, jotka sijoituspalveluyritykset antavat asiakkailleen toimeksiantojen toteuttamispoliittikastaan, ovat usein yleisiä vakiotietoja, joiden perusteella asiakkaat eivät saa käsitystä siitä, miten toimeksiannot toteutetaan, eivätkä voi todentaa, noudattavatko yritykset velvoitettaan toteuttaa toimeksiannot asiakkailleen mahdollisimman edullisin ehdoin. Sijoittajansuojan parantamiseksi on aiheellista määrittää periaatteet, joiden mukaisesti sijoituspalveluyritykset antavat asiakkailleen tiedot toteuttamispoliittikastaan, sekä veloittaa yritykset julkistamaan vuosittain kunkin rahoitusvälinealuokan osalta tiedot viidestä tärkeimmästä toteuttamispaikasta, joissa ne toteuttivat asiakkaiden toimeksiantoja edellisvuoden aikana, ja ottamaan huomioon kyseiset tiedot ja kauppapaikkojen toteutuksen laadusta julkistamat tiedot parasta toteutusta koskevissa toimintaperiaatteissaan.

- (98) Sopiessaan liikesuhteesta asiakkaan kanssa sijoituspalveluyritys voi pyytää asiakasta tai potentiaalista asiakasta hyväksymään samalla kertaa sekä toimeksiantojen toteuttamispolitiikan että mahdollisuuden, että kyseisen henkilön toimeksianto voidaan toteuttaa kauppapaikan ulkopuolella.
- (99) Henkilöiden, jotka tarjoavat sijoituspalveluja useamman kuin yhden sijoituspalveluyrityksen puolesta, ei olisi katsottava olevan sidonnaisiamiehiä vaan sijoituspalveluyrityksiä, jos ne sisältyvät tämän direktiivin määritelmän piiriin, lukuun ottamatta tiettyjä henkilöitä, jotka voidaan jättää sen soveltamisalan ulkopuolelle.
- (100) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa sidonnaisiamiesten oikeuteen harjoittaa muiden direktiivien piiriin kuuluvaa toimintaa tai siihen liittyvää toimintaa, joka koskee rahoituspalveluja tai -tuotteita, jotka eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, myöskään silloin, kun tämä tapahtuu saman finanssiryhmän osien lukuun.
- (101) Tätä direktiiviä ei tulisi soveltaa sijoituspalveluyrityksen toimitilojen ulkopuolella harjoitettavan toiminnan (ovelta ovelle -myynti) edellytyksiin.
- (102) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi evättävä rekisteröinti tai peruutettava se, mikäli tosiasiallisesti harjoitetun toiminnan perusteella on ilmeistä, että sidonnaisiamies on valinnut yhden jäsenvaltion oikeusjärjestelmän kiertääkseen sen jäsenvaltion ankarammat vaatimukset, jossa se pääasiallisesti aikoo harjoittaa tai jo harjoittaa toimintaansa.
- (103) Hyväksytyjen vastapuolten olisi tätä direktiiviä sovellettaessa katsottava toimivan asiakkaina.
- (104) Finanssikriisi on osoittanut, että muiden kuin yksityisasiakkaiden kyky arvioida sijoituksiinsa liittyviä riskejä on rajallinen. Olisi vahvistettava liiketoiminnan menettelytapasäännöt eniten suojelua tarvitsevien asiakkaiden osalta, mutta samalla on aiheellista mitoittaa paremmin eri asiakasryhmiin sovellettavia vaatimuksia. Tältä osin on aiheellista laajentaa jotkin tieto- ja ilmoittamisvaatimukset koskemaan myös suhteita hyväksyttäviin vastapuoliin. Asianomaisten vaatimusten pitäisi erityisesti koskea asiakkaiden rahoitusvälineiden ja varojen suojaamista samoin kuin monimutkaisempiin rahoitusvälineisiin ja liiketoimiin liittyvää tietoa ja ilmoittamista. Kuntien ja paikallisviranomaisten luokittelun määrittämiseksi paremmin on aiheellista sulkea ne selkeästi pois hyväksyttävien vastapuolten luettelosta ja ammattimaisiksi katsottujen asiakkaiden luettelosta, mutta näillä asiakkailla pitäisi edelleen olla mahdollisuus tulla pyynnöstä kohdelluksi ammattimaisina asiakkaina.
- (105) Hyväksyttävien vastapuolten kesken toteutettavien liiketoimien osalta olisi velvoitetta julkistaa asiakkaan rahaintatoimeksiannot sovellettava ainoastaan, jos vastapuoli nimenomaisesti lähettää rahaintatoimeksiannon sijoituspalveluyrityksen toteutettavaksi.
- (106) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava henkilötietojen suojan noudattaminen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY⁽¹⁾ sekä direktiivin 2002/58/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY⁽²⁾ mukaisesti, joissa säännellään henkilötietojen käsittelyä tätä direktiiviä sovellettaessa. Arvopaperiviranomaisen tätä direktiiviä soveltaessaan suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 45/2001/EY⁽³⁾.
- (107) Kaikilla sijoituspalveluyrityksillä olisi oltava samat mahdollisuudet tulla säännelyjen markkinoiden jäseniksi tai päästä niille kaikkialla unionissa. Riippumatta siitä, miten liiketoimet on tällä hetkellä jäsenvaltioissa järjestetty, on tärkeää poistaa tekniset ja oikeudelliset rajoitukset, jotka koskevat pääsyä säännellyille markkinoille.

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelystä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (yksityisyyden ja sähköisen viestinnän direktiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelystä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

- (108) Rajatylittävien liiketoimien loppuunsaattamisen helpottamiseksi on niin ikään tarkoituksenmukaista tarjota sijoituspalveluyrityksille mahdollisuus käyttää selvitysjärjestelmiä kaikkialla unionissa siitä riippumatta, onko liiketoimet toteutettu kyseisen jäsenvaltion säännellyillä markkinoilla. Sijoituspalveluyritysten, jotka haluavat suoraan osallistua muiden jäsenvaltioiden selvitysjärjestelmiin, olisi täytettävä jäsenyydelle asetetut asianmukaiset toiminnalliset ja kaupalliset vaatimukset sekä toiminnan vakauden valvontatoimenpiteitä koskevat vaatimukset rahoitusmarkkinoiden moitteettoman ja asianmukaisen toiminnan ylläpitämiseksi.
- (109) Kolmansien maiden yritysten unionissa tarjoamiin palveluihin sovelletaan kansallisia järjestelmiä ja vaatimuksia. Niiden mukaisesti toimiluvan saaneilla yrityksillä ei ole palvelujen tarjoamisen vapautta eikä sijoittautumisvapautta muissa jäsenvaltioissa kuin siinä, johon ne ovat sijoittautuneet. Jäsenvaltion katsoessa, että sen yksityisasiakkaiden tai niiden yksityisasiakkaiden, jotka ovat pyytäneet tulla kohdelluiksi ammattimaisina asiakkaina, asianmukaisen suojelun taso voidaan saavuttaa siten, että kolmannen maan yritys perustaa sivuliikkeen, unionissa on aiheellista ottaa käyttöön vähimmäistasoinen yhteinen sääntelykehys, joka koskee näihin sivuliikkeisiin sovellettavia vaatimuksia ja jossa otetaan huomioon periaate, että kolmansien maiden yrityksiä ei saisi kohdella edullisemmin kuin unionin yrityksiä.
- (110) Jäsenvaltioiden olisi tämän direktiivin säännöksiä täytäntöön pannaan otettava asianmukaisesti huomioon rahanpesun vastaisen toimintaryhmän (FATF) suositukset lainkäyttöalueista, joilla on strategisia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyviä puutteita ja joihin sovelletaan vastatoimia, tai lainkäyttöalueista, joilla on strategisia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyviä puutteita ja jotka eivät ole edistyneet riittävästi näiden puutteiden korjaamisessa tai eivät ole sitoutuneet FATF:n kanssa laadittuun toimintasuunnitelmaan näiden puutteiden korjaamiseksi.
- (111) Tämän direktiivin säännökset, joita sovelletaan kolmansien maiden yritysten unionissa tarjoamiin sijoituspalveluihin tai harjoittamaan sijoitustoimintaan, eivät saisi vaikuttaa unioniin sijoittautuneiden henkilöiden mahdollisuuteen saada sijoituspalveluja kolmannen maan yritykseltä omasta yksinomaisesta aloitteestaan. Kun kolmannen maan yritys tarjoaa palveluja unioniin sijoittautuneelle henkilölle tämän omasta yksinomaisesta aloitteesta, palveluja ei saisi katsoa unionin alueella tarjotuiksi. Kun kolmannen maan yritys hakee asiakkaita tai potentiaalisia asiakkaita unionissa tai mainostaa sijoituspalveluja tai -toimintaa yhdessä oheispalvelujen kanssa unionissa, tätä ei pitäisi katsoa palveluksi, joka tarjotaan asiakkaan omasta yksinomaisesta aloitteesta.
- (112) Säännellyn markkinan ylläpitoa koskevan toimiluvan olisi katettava kaikki toimet, jotka liittyvät suoraan toimeksiantoon nähtävilläpitoon, käsittelyyn, toteuttamiseen, vahvistamiseen ja niistä ilmoittamiseen siitä lukien, kun säännelty markkina vastaanottavaa toimeksiannon, ja päättyen siihen, kun toimeksianto toimitetaan loppuun saatettavaksi, sekä toimet, jotka liittyvät rahoitusvälineiden kaupankäynnin kohteeksi ottamiseen. Tähän olisi sisällytettävä myös liiketoimet, jotka toteutetaan säänneltyjen markkinoiden nimeämien markkinatakaajien välityksellä näiden markkinoiden järjestelmien puitteissa ja kyseistä järjestelmää sääntelevien sääntöjen mukaisesti. Kaikkia säänneltyjen markkinoiden, monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien tai organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien jäsenten tai puolten toteuttamia liiketoimia ei ole katsottava toteutetuiksi säänneltyjen markkinoiden, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän järjestelmien puitteissa. Liiketoimia, jotka jäsenet tai osapuolet toteuttavat kahdenvälisesti ja jotka eivät täytä kaikkia säännellyille markkinoille, monenkeskiselle kaupankäyntijärjestelmälle tai organisoidulle kaupankäyntijärjestelmälle tämän direktiivin mukaisesti säädettyjä velvoitteita, olisi pidettävä kauppojen sisäisten toteuttajien määritelmää sovellettaessa liiketoimina, jotka on toteutettu säänneltyjen markkinoiden, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella. Tällöin sijoituspalveluyrityksen olisi oltava velvollinen julkistamaan sitovat hintatarjoukset, jos tässä direktiivissä ja asetuksessa (EU) N:o 600/2014 säädetty edellytykset täyttyvät.
- (113) Koska likviditeetin tarjoaminen on tärkeää markkinoiden asianmukaisen ja tehokkaan toiminnan kannalta, algoritmiseen kaupankäyntiin markkinatakausstrategiaa toteuttaakseen osallistuvilla sijoituspalveluyrityksillä olisi oltava kauppapaikkojen kanssa kirjallisia sopimuksia, joissa selvitetään niiden velvoitteet, jotka koskevat likviditeetin tarjoamista markkinoille.
- (114) Tässä direktiivissä ei olisi edellytettävä toimivaltaisten viranomaisten hyväksyvän tai tarkastelevan sellaisen säänneltyjen markkinoiden ja sijoituspalveluyrityksen välisen kirjallisen sopimuksen sisältöä, jollaista edellytetään markkinatakausjärjestelmään osallistujilta. Se ei kuitenkaan estä viranomaisia antamasta tällaista hyväksyntää tai suorittamasta tällaista tarkastelua, jos niiden perustana on ainoastaan säänneltyjen markkinoiden 48 artiklan mukaisten velvoitteiden noudattaminen.

- (115) Markkinoiden perustietoja tarjoavien palvelujen, jotka ovat keskeisen tärkeitä, jotta käyttäjät voivat saada halutun yleiskäsityksen kaupankäyntitoiminnasta unionin rahoitusmarkkinoilla ja jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat saada tarkat ja kattavat tiedot liiketoimista, olisi oltava toimiluvan varaisia ja sääntelyn alaisia tarvittavan laatutason varmistamiseksi.
- (116) Hyväksytyjen julkistamisjärjestelyiden käyttöönoton olisi parannettava organisoidun kaupankäyntijärjestelmän yhteydessä julkaistavia avoimuusvaatimusten mukaisia kauppaa koskevia tietoja ja merkittävästi autettava varmistamaan, että tällaiset tiedot julkaistaan tavalla, joka helpottaa niiden konsolidointia kauppapaikkojen julkistamiin tietoihin.
- (117) Koska käytössä on markkinarakenne, joka sallii useiden kauppapaikkojen välisen kilpailun, on välttämätöntä ottaa mahdollisimman pian käyttöön tehokkaat ja kattavat konsolidoidut kaupankäyntitiedot. Kaupallisen ratkaisun käyttöönotto konsolidoitujen kaupankäyntitietojen keräämiselle osakkeiden ja oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden osalta edistäisi yhdenmukaisten eurooppalaisten markkinoiden luomista ja helpottaisi sitä, että markkinaosapuolet saavat kokonaiskäsityksen saatavilla olevista avoimuusvaatimusten mukaisista kauppaa koskevista tiedoista. Johdonmukaisten ja täsmällisten markkinatietojen saatavuuden varmistamiseksi ja markkinoiden palvelemiseksi mahdollisimman hyvin kaavailtu ratkaisu perustuu toimiluvan myöntämiseen ennalta määriteltyjen ja valvottujen parametrien mukaisesti työskenteleville tarjoajille, jotka kilpailevat keskenään toimittaakseen teknisesti pitkälle kehitettyjä ja innovatiivisia ratkaisuja. Edellyttämällä, että kaikki konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajat konsolidoivat kaikista hyväksytyistä julkistamisjärjestelyistä ja kauppapaikoista saadut tiedot, varmistetaan, että kilpailu toteutuu asiakkaille tarjottavien palvelujen laadun eikä niinkään tietojen laajuuden perusteella. On silti aiheellista varautua tässä vaiheessa siihen, että konsolidoitujen kaupankäyntitietojen ylläpito järjestetään julkisen hankintamenettelyn kautta, jos kaupallinen ratkaisu ei johda osakkeita ja oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä koskevien tehokkaiden ja kattavien konsolidoitujen kaupankäyntitietojen oikea-aikaiseen tarjoamiseen.
- (118) Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen keräämistä muista kuin oman pääoman ehtoisista rahoitusvälineistä pidetään vaikeampana toteuttaa kuin konsolidoitujen kaupankäyntitietojen keräämistä oman pääoman ehtoisista rahoitusvälineistä, ja tällaisten kaupankäyntitietojen potentiaalisten tarjoajien olisi ensin voitava saada kokemusta oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden osalta. Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen asianmukaisen keräämisen helpottamiseksi muiden kuin oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden osalta olisi siksi huolehdittava siitä, että niiden toimenpiteiden toteuttamiselle, joilla kyseisen säännös saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, asetetaan pidennetty määräaika. On silti aiheellista varautua tässä vaiheessa siihen, että konsolidoitujen kaupankäyntitietojen ylläpito järjestetään julkisen hankintamenettelyn kautta, jos kaupallinen ratkaisu ei johda muuta kuin oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä koskevien tehokkaiden ja kattavien konsolidoitujen kaupankäyntitietojen oikea-aikaiseen tarjoamiseen.
- (119) Kun arvopaperimarkkinaviranomainen määrittää muiden kuin oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden osalta kauppapaikkoja ja hyväksytyjä julkistamisjärjestelyjä, joiden on sisällyttävä konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien levittämiin kaupanteon jälkeisiin tietoihin, sen olisi varmistettava, että tavoite yhdenmukaisten unionin markkinoiden perustamisesta näitä rahoitusvälineitä varten saavutetaan ja että hyväksytyjä julkistamisjärjestelyjä ja kauppapaikkoja kohdellaan syrjimättömästi.
- (120) Omien varojen vaatimuksia koskevassa unionin oikeudessa olisi vahvistettava ne vähimmäispääomavaatimukset, jotka säänneltyjen markkinoiden olisi täytettävä toimiluvan saamiseksi, ja näin tehtäessä olisi otettava huomioon niihin markkinoihin liittyvien riskien erityinen luonne.
- (121) Säänneltyjen markkinoiden ylläpitäjien olisi voitava ylläpitää myös monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää tämän direktiivin asiaankuuluvien säännösten mukaisesti.
- (122) Tämän direktiivin säännösten, jotka koskevat rahoitusvälineiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyn markkinan sääntöjen mukaisesti, ei tulisi vaikuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/34/EY⁽¹⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY⁽²⁾ säännösten soveltamiseen. Säännellyn markkinan olisi voitava soveltaa tässä direktiivissä asetettuja vaatimuksia tiukempia vaatimuksia sellaisten rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijoihin, joita tämä markkina harkitsee ottavansa kaupankäynnin kohteeksi.

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/34/EY, annettu 28 päivänä toukokuuta 2001, arvopaperien ottamisesta viralliselle pörssilistalle sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta (EYVL L 184, 6.7.2001, s. 1).

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/71/EY, annettu 4 päivänä marraskuuta 2003, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä (EUVL L 345, 31.12.2003, s. 64).

- (123) Jäsenvaltioiden olisi voitava nimetä eri toimivaltaisia viranomaisia vastaamaan tässä direktiivissä säädettyjen moinaisten velvoitteiden täytäntöönpanosta. Näiden viranomaisten olisi oltava luonteeltaan julkisia, millä taataan niiden riippumattomuus taloudellisista toimijoista ja vältetään eturistiriidat. Jäsenvaltioiden olisi kansallisen lain-säädännön mukaisesti varmistettava toimivaltaisen viranomaisen asianmukainen rahoitus. Vaikka valvontaan on nimetty julkiset viranomaiset, valvontatehtävien olisi oltava siirrettävissä toimivaltaisen viranomaisen vastuulla.
- (124) Tehokkaan ja ajoissa tapahtuvan toimivaltaisten viranomaisten välisen viestinnän varmistamiseksi keskeytyksistä, poistoista, toimintahäiriöistä, tavanomaisesta poikkeavista kaupankäynnin edellytyksistä ja olosuhteista, jotka voivat viitata markkinoiden väärinkäyttöön, tarvitaan toimivat, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten väliset viestintä- ja yhteensovittamismenettelyt, jotka toteutetaan arvopaperimarkkinaviranomaisen kehittämien järjestelyjen avulla.
- (125) Pittsburghissa 25 päivänä syyskuuta 2009 pidetyssä G20-huippukokouksessa G20-johtajat sopivat parantavansa rahoitus- ja hyödykemarkkinoiden sääntelyä, toimintaa ja avoimuutta, jotta hyödykkeiden hintojen liialliseen heilahteluun voitaisiin puuttua. Lokakuun 28 päivänä 2009 annetussa komission tiedonannossa Toimivampi elintarvikeketju Eurooppaan ja 2 päivänä helmikuuta 2011 annetussa komission tiedonannossa Perushyödykemarkkinoihin ja raaka-aineisiin liittyviin haasteisiin vastaaminen hahmotellaan toimenpiteitä, jotka on määrä toteuttaa direktiivin 2004/39/EY tarkistamisen yhteydessä. Kansainvälinen arvopaperimarkkinavalvojen yhteisö julkaisi syyskuussa 2011 hyödykejohdannaismarkkinoiden sääntelyä ja valvontaa koskevat periaatteet. Nämä periaatteet hyväksyttiin Cannesissa 4 päivänä marraskuuta 2011 G20-huippukokouksessa, jossa vaadittiin markkinoiden sääntelyviranomaisille muodollisia positionhoitovaltuuksia, mukaan lukien valtuudet asettaa positiolimiitit tarvittaessa etukäteen.
- (126) Toimivaltaisille viranomaisille annettuja valtuuksia olisi täydennettävä nimenomaisilla valtuuksilla saada keneltä tahansa henkilöltä tietoja hyödykkeisiin liittyvän johdannaispimusposition suuruudesta ja käyttötarkoituksesta sekä pyytää henkilöä toteuttamaan toimenpiteitä johdannaispimusposition koon pienentämiseksi.
- (127) On tarpeen ottaa käyttöön yhdenmukaistettu positiolimiittijärjestelmä, jotta varmistetaan G20-sopimuksen soveltamisen tehokkaampi koordinointi ja suurempi johdonmukaisuus erityisesti koko unionissa kaupankäynnin kohteena olevien sopimusten osalta. Sen vuoksi toimivaltaisille viranomaisille olisi annettava nimenomaiset valtuudet vahvistaa arvopaperimarkkinaviranomaisen määrittelemää laskentamenetelmää käyttäen limiitit, jotka koskevat hyödykejohdannaispimuksen positiota, joka henkilöllä enintään voi ryhmätasolla kaikkina aikoina olla, jotta estetään markkinoiden väärinkäyttö, myös markkinoiden nurkkaaminen, ja tuetaan asianmukaisia hinnoittelua ja toimitusedellytyksiä, mukaan lukien markkinoita väärin käyttävien positioiden estäminen. Tällaisten limiittien olisi edistettävä kyseisen johdannaisen ja kohde-etuutena olevan hyödykkeen markkinoiden eheyttä rajoittamatta kuitenkaan hinnanmuodostusta kohde-etuutena olevan hyödykkeen markkinoilla, eikä niitä saisi soveltaa positiioihin, jotka objektiivisesti vähentävät hyödykkeeseen liittyvään kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä. Olisi selvennettävä hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten ja hyödykejohdannaispimusten välistä eroa. Yhdenmukaisen järjestelmän luomiseksi on myös tarpeen, että arvopaperimarkkinaviranomainen seuraa positiolimiittien toteutumista ja että toimivaltaiset viranomaiset huolehtivat yhteistyöjärjestelyistä, jotka koskevat muun muassa asiaan liittyvien tietojen vaihtamista niiden kesken ja joiden avulla voidaan huolehtia positiolimiittien seurannasta ja täytäntöönpanosta.
- (128) Kaikilla kauppapaikoilla, jotka tarjoavat kaupankäyntiä hyödykejohdannaisilla, olisi oltava käytössä asianmukaiset positioiden hoidon valvontatoimenpiteet ja niiden edellyttämät valtuudet vähintään seurata ja arvioida hyödykejohdannaispositioita koskevaa tietoa, vaatia näiden positioiden pienentämistä tai sulkemista ja vaatia, että likviditeettiä tarjotaan takaisin markkinoille suuren tai määräävän position vaikutusten lieventämiseksi. Arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi julkaistava luettelo, jossa on tiivistelmät kaikista voimassa olevista positiolimiiteistä ja positioiden hoidon valvontatoimenpiteistä, ja pidettävä tätä luetteloa yllä. Näitä limiittejä ja järjestelyjä olisi sovellettava johdonmukaisella tavalla ja kyseisten markkinoiden erityisominaisuudet huomioon ottaen. Niissä olisi määriteltävä selkeästi, kuinka niitä sovelletaan ja mitkä ovat asianomaiset määrälliset kynnysarvot, joista limiitit muodostuvat tai jotka voivat laukaista muita velvoitteita.
- (129) Kauppapaikkojen olisi julkaistava viikoittain kootut erittelyt eri luokkiin kuuluvien henkilöiden positiosta niiden eri hyödykejohdannaispimusten sekä päästöoikeuksien ja niiden johdannaisen osalta, joilla käydään kauppaa niiden kauppapaikoissa. Kattava ja yksityiskohtainen kaikkien henkilöiden positioiden erittely olisi annettava toimivaltaisten viranomaisten käyttöön vähintään päivittäin. Tässä direktiivissä säädettyissä ilmoittamisjärjestelyissä olisi sovellettavina otettava huomioon asetuksen (EU) N:o 1227/2011 8 artiklassa jo säädetty ilmoitusvaatimukset.

- (130) Vaikka positiolimiittien laskennassa käytetty menetelmä ei saisi luoda esteitä uusien hyödykejohdannaisten kehittämiselle, arvopaperiviranomaisen olisi laskentamenetelmää määrittäessään varmistettava, että uusien hyödykejohdannaisten kehittämistä ei voida käyttää positiolimiittijärjestelmän kiertämiseen.
- (131) Positiolimiitti olisi asetettava kullekin yksittäiselle hyödykejohdannaissopimukselle. Jotta vältettäisiin positiolimiittijärjestelmän kiertäminen kehitteillä olevilla uusilla hyödykejohdannaissopimuksilla, arvopaperiviranomaisen olisi varmistettava, että laskentamenetelmässä estetään tällainen kiertäminen ottamalla huomioon sellaisten muiden hyödykejohdannaisten avoimena olevien sopimusten määrä, joissa kohde-etuutena on sama hyödyke.
- (132) Olisi helpotettava pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) mahdollisuuksia saada pääomaa ja sellaisten erityismarkkinoiden kehitystä, joiden tarkoituksena on palvella pienten ja keskisuurten liikkeeseenlaskijoiden tarpeita. Nämä markkinat, jotka yleensä toimivat tämän direktiivin nojalla monenkeskinä kaupankäyntijärjestelminä, tunnetaan yleisesti pk-yritysten kasvumarkkinoina, kasvumarkkinoina tai nuorina markkinoina. Uuden pk-yritysten kasvumarkkinoiden alaluokan luomisen monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien luokkaan sekä näiden markkinoiden rekisteröinnin olisi lisättävä niiden näkyvyyttä ja profiilia ja edesautettava yhteisten sääntelystandardien kehittämistä unionissa näille markkinoille. Olisi kiinnitettävä huomiota siihen, miten tulevilla lainsäädännöllä voidaan edistää näiden markkinoiden käyttöä siten, että niistä tulee sijoittajien kannalta houkuttelevia, ja miten voidaan vähentää hallinnollista rasitetta ja luoda pk-yrityksille uusia kannustimia, jotta ne pääsevät pääomamarkkinoille pk-yritysten kasvumarkkinoiden kautta.
- (133) Tähän uuteen markkinoiden luokkaan sovellettavien vaatimusten on oltava riittävän joustavia, jotta voidaan ottaa huomioon kaikki nykyiset menestyksekkäät markkinamallit Euroopassa. Niissä on myös löydettävä oikea tasapaino siten, että voidaan säilyttää sijoittajansuojan korkea taso, mikä on edellytyksenä sijoittajien luottamuksen kasvulla näiden markkinoiden liikkeeseenlaskijoihin, ja samalla vähentää näiden markkinoiden liikkeeseenlaskijoille aiheutuvaa tarpeetonta hallinnollista rasitetta. Pk-yritysten kasvumarkkinoita koskevat vaatimukset, muun muassa kaupankäynnin kohteeksi ottamista koskevat perusteet näillä markkinoilla, ehdotetaan määriteltävän yksityiskohtaisemmin delegoiduissa säädöksissä tai teknisissä standardeissa.
- (134) Koska on tärkeää välttää kielteiset seuraukset nykyisille menestyksekkäille markkinoille, pienille ja keskisuurille liikkeeseenlaskijoille tarkoitettujen markkinoiden ylläpitäjillä olisi edelleen oltava mahdollisuus päättää jatkaa tällaisen markkinan ylläpitämistä tämän direktiivin vaatimuksia noudattaen ilman, että niiden tarvitsee hakea rekisteröintiä pk-yritysten kasvumarkkinana. Jos liikkeeseenlaskija on pk-yritys, sillä ei pitäisi olla velvoitetta hakea rahoitusvälineensä ottamista kaupankäynnin kohteeksi pk-yritysten kasvumarkkinoilla.
- (135) Vähintään 50 prosentin liikkeeseenlaskijoista, joiden rahoitusvälineillä käydään kauppaa pk-yritysten kasvumarkkinoilla, olisi oltava pk-yrityksiä, jotta tämä uusi markkinoiden luokka hyödyttäisi pk-yrityksiä. Tämä arviointi olisi tehtävä vuosittain. Tämä 50 prosentin kriteeri olisi pantava täytäntöön joustavasti. Tämän kriteerin tilapäisen täyttämättä jättämisen ei pitäisi merkitä velvoitetta poistaa kauppapaikka välittömästi rekisteristä tai evätä sen rekisteröityminen pk-yritysten kasvumarkkinana, jos sen voi kohtuudella odottaa täyttävän 50 prosentin kriteerin seuraavasta vuodesta alkaen. Arviointi siitä, onko liikkeeseenlaskija pk-yritys, olisi tehtävä kolmen edeltävän kalenterivuoden markkina-arvon perusteella. Tämän pitäisi taata näiden liikkeeseenlaskijoiden osalta joustavampi siirtyminen näiltä erityismarkkinoilta päämarkkinoille.
- (136) Jonkin jäsenvaltion yhteysviranomaisen toisen jäsenvaltion yhteysviranomaiselta saamia luottamuksellisia tietoja ei olisi pidettävä pelkästään kyseistä maata koskevinä.
- (137) On tarpeen lähentää toimivaltaisten viranomaisten valtuuksia, jotta valvonta olisi vaikutuksiltaan samankaltaista kaikkialla yhdentyneillä rahoitusmarkkinoilla. Kaikille yhteisin vähimmäisvaltuuksin ja niihin yhdistetyin riittävin resurssein olisi voitava taata tehokas valvonta. Tämän vuoksi tässä direktiivissä olisi säädettävä valvontaa ja tutkintaa koskevista vähimmäisvaltuuksista, jotka jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille olisi annettava kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Näitä valtuuksia olisi käytettävä, kun kansallinen lainsäädäntö sitä edellyttää, soveltamalla niitä toimivaltaisiin oikeusviranomaisiin. Tämän direktiivin mukaisia valtuuksiaan käyttäessään toimivaltaisten viranomaisten olisi toimittava puolueettomasti ja riippumattomasti ja niiden olisi oltava itsenäisiä päätöksenteossaan.
- (138) Vaikka tässä direktiivissä vahvistetaan ne vähimmäisvaltuudet, jotka toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava, näitä valtuuksia olisi käytettävä jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti, mikä takaa perusoikeuksien kunnioittamisen, oikeus yksityisyyteen mukaan luettuna. Käyttäkseen kyseisiä valtuuksia, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi yksityis- ja perhe-elämän, kodin ja viestinnän kunnioitusta koskevaan oikeuteen, jäsenvaltioilla olisi oltava

käytössään asianmukaisia ja tehokkaita suojaotoimia, jotka suojaavat mahdolliselta väärinkäytöltä, tapauksen mukaan esimerkiksi kyseisen jäsenvaltion oikeusviranomaisten antama ennakkolupa. Jäsenvaltioiden olisi annettava toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuus käyttää kyseisiä rajoittavia valtuuksia siinä määrin kuin on tarpeen vakavien tapausten asianmukaiseksi tutkimiseksi, kun ei ole olemassa vastaavia keinoja, joilla samaan lopputulokseen päästäisiin tehokkaasti.

- (139) Mikään toimivaltaisen viranomaisen tai arvopaperimarkkinaviranomaisen tehtäviään hoitaessaan toteuttama toimi ei saisi suoraan tai välillisesti syrjiä jotakin jäsenvaltiota tai jäsenvaltioiden ryhmää missä hyvänsä valuutassa tarjottavien sijoituspalvelujen ja harjoitettavan sijoitustoiminnan suorituspaikkana.
- (140) Erilaisten monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien merkittävän vaikutuksen ja markkinaosuuden vuoksi on aiheellista varmistaa, että monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän osalta toimivaltaisen viranomaisen ja sen lainkäyttöalueen toimivaltaisen viranomaisen, jolla monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tarjoaa palveluja, välille luodaan riittävät yhteistyöjärjestelyt. Vastaavan kehityksen ennakoidemiseksi tämä vaatimus olisi laajennettava koskemaan myös organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä.
- (141) Sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluyritykset, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitoon toimiluvan saaneet markkinoiden ylläpitäjät, säännellyt markkinat, hyväksytyt julkistamisjärjestelyt, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajat ja hyväksytyt ilmoitusjärjestelmät, niiden liikkeenjohdosta tosiasiallisesti vastaavat johtajat ja niiden ylimmän hallintoelimen jäsenet noudattavat tästä direktiivistä ja asetuksesta (EU) N:o 600/2014 johtuvia velvoitteita ja että niitä kohdellaan samalla tavoin koko unionissa, jäsenvaltiot olisi velvoitettava säätämään seuraamuksista ja toimenpiteistä, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden vahvistamien hallinnollisten seuraamusten ja toimenpiteiden olisi täytettävä tietyt keskeiset vaatimukset, jotka koskevat tällaisten seuraamusten ja toimenpiteiden osoittamista niiden kohteena oleville, seuraamuksen tai toimenpiteen soveltamisessa huomioon otettavia kriteerejä, niiden julkistamista sekä keskeisiä seuraamusten määräämistä koskevia valtuuksia ja hallinnollisten sakkojen suuruutta.
- (142) Toimivaltaisille viranomaisille olisi erityisesti annettava valtuudet määrätä sakkoja, jotka ovat riittävän suuria ylittääkseen todennäköiset hyödyt ja joilla on varoittava vaikutus myös suurempiin laitoksiin ja niiden johtajiin.
- (143) Toimivaltaisten viranomaisten on lisäksi voitava päästä luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden tiloihin kansallista lainsäädäntöä ja perusoikeuskirjaa noudattaen. Kyseisiin tiloihin pääsy on välttämätöntä, kun on olemassa perusteltu epäily, että tutkinnan kohteena olevaan asiaan liittyviä asiakirjoja ja muuta tietoa on olemassa ja niillä voi olla merkitystä tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisen osoittamiseksi. Kyseisiin tiloihin pääsy on välttämätöntä myös silloin, kun henkilö, jolle on jo esitetty tietopyyntö, laiminlyö tällaisen pyynnön noudattamisen kokonaan tai osittain tai kun on perusteltu syy epäillä, että mahdollisesti esitettävää pyyntöä ei noudatettaisi tai tietopyynnön kohteena olevat asiakirjat tai tiedot siirrettäisiin pois, niitä muutettaisiin tai ne tuhottaisiin. Mikäli kansallisen lain mukaan tarvitaan kyseisen jäsenvaltion oikeusviranomaisen ennalta myöntämä lupa, valtuuksia tiloihin pääsystä olisi käytettävä oikeusviranomaisen ennakkoluvan saamisen jälkeen.
- (144) Liiketoimia toteuttavien ja niiden toteuttamista dokumentoivien sijoituspalveluyritysten olemassa olevat puhelin-keskustelutallenteet ja tietoliikennetiedot samoin kuin televiestintäoperaattoreiden olemassa olevat puhelu- ja tietoliikennetiedot ovat ratkaisevan tärkeitä ja toisinaan ainoita todisteita, joiden avulla markkinoiden väärinkäyttö voidaan havaita ja näyttää toteen sekä tarkistaa, noudattavatko yritykset tässä direktiivissä tai asetuksessa (EU) N:o 600/2014 säädetyt sijoittajansuoja- ja muita vaatimuksia. Toimivaltaisten viranomaisten olisi sen vuoksi voitava vaatia sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen hallussa olevia tallenteita puhelinkeskusteluista ja sähköisestä viestinnästä sekä tietoliikennetietoja. Pääsy puhelu- ja muihin tietoihin on välttämätöntä, jotta markkinoiden väärinkäyttö ja tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomiset voidaan havaita ja määrätä niistä seuraamuksia.

Jotta unionissa olisi yhtäläiset edellytykset tutustua televiestintäoperaattorin hallussa oleviin puhelutietoihin ja olemassa oleviin tietoliikennetietoihin tai sijoituspalveluyrityksen hallussa oleviin olemassa oleviin puhelinkeskustelujen tallenteisiin ja tietoliikennetietoihin, toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeus pyytää televiestintäoperaattorin hallussa olevia olemassa olevia puhelu- ja tietoliikennetietoja kansallisen lainsäädännön sallimissa puitteissa sekä sijoituspalveluyrityksen hallussa olevia olemassa olevia puhelinkeskustelujen tallenteita sekä tietoliikennetietoja silloin, kun voidaan perustellusti epäillä, että tällaisilla tarkastuksen tai tutkinnan aiheeseen liittyvillä tiedoilla voi olla merkitystä asetuksen (EU) N:o 596/2014 nojalla kielletyn menettelyn taikka tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 vaatimusten rikkomisen toteen näyttämiseksi. Pääsyn televiestintäoperaattorin hallussa oleviin puhelu- ja tietoliikennetietoihin ei olisi pidettävä sisällään pääsyä puhelimitse välitettyjen ääniviestien sisältöön.

- (145) Seuraamusten yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi kaikkialla unionissa jäsenvaltiot olisi velvoitettava varmistamaan, että päättäessään hallinnollisten seuraamusten tai toimenpiteiden tyyppistä ja hallinnollisten sakkojen suuruudesta toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon kaikki merkitykselliset olosuhteet.
- (146) Jotta voidaan varmistaa, että toimivaltaisten viranomaisten päätöksillä on varoittava vaikutus suureen yleisöön, ne olisi yleensä julkistettava. Päätösten julkistaminen on toimivaltaisille viranomaisille myös tärkeä väline, jolla saatetaan markkinaosapuolten tietoon, millaista menettelyä pidetään tämän direktiivin rikkomisena, ja edistetään laajemmin hyviä toimintatapoja markkinaosapuolten keskuudessa. Jos julkistaminen aiheuttaa kohtuutonta vahinkoa asianomaisille henkilöille taikka vaarantaa rahoitusmarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan tutkinnan, toimivaltaisen viranomaisen olisi julkistettava seuraamukset ja toimenpiteet anonyymisti kansallisen lainsäädännön mukaisella tavalla tai lykättävä julkistamista.

Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava mahdollisuus jättää seuraamukset julkistamatta, jos anonyymiä julkistamista tai julkistamisen lykkäämistä ei pidetä riittävänä sen varmistamiseksi, että rahoitusmarkkinoiden vakaus ei vaarannu. Toimivaltaisia viranomaisia ei olisi vaadittava julkistamaan vähäisiksi katsottuja toimenpiteitä, jos julkistaminen olisi kohtuutonta. On aiheellista ottaa käyttöön menettely julkistamattomien seuraamusten ilmoittamiseksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa ne huomioon meneillään olevassa valvonnassa. Tässä direktiivissä ei edellytetä mutta siinä ei myöskään olisi estettävä tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisista määrättyjen rikosoikeudellisten seuraamusten julkistamista.

- (147) Mahdollisten rikkomisten havaitsemiseksi toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava tarvittavat tutkintavaltuudet, ja niiden olisi luotava tehokkaat ja luotettavat mekanismit, joilla kannustetaan ilmoittamaan mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista, mukaan lukien sellaisten työntekijöiden suojele, jotka ilmoittavat rikkomisista omassa laitoksessaan. Nämä mekanismit eivät saisi rajoittaa riittävän suojan takaamista syytetyille. Olisi otettava käyttöön asianmukaiset menettelyt, joilla varmistetaan syytetyin henkilön asianmukainen suojaaminen, erityisesti tämän oikeus henkilötietojen suojaan, ja menettelyt, joilla varmistetaan syytetyin henkilön oikeus puolustukseen ja oikeus tulla kuulluksi ennen häntä koskevan päätöksen tekemistä sekä oikeus hakea tuomioistuimelta muutosta häntä koskevaan päätökseen.
- (148) Tässä direktiivissä olisi käsiteltävä sekä seuraamuksia että toimenpiteitä, jotta sen soveltamisalaan kuuluisivat kaikki toimet, joita sovelletaan rikkomisen jälkeen ja joilla pyritään estämään uudet rikkomiset, riippumatta siitä, pidetäänkö niitä kansallisessa lainsäädännössä seuraamuksina vai toimenpiteinä.
- (149) Tämän direktiivin ei olisi vaikutettava jäsenvaltioiden rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevaan lainsäädäntöön.
- (150) Vaikka mikään ei estä jäsenvaltioita antamasta sääntöjä hallinnollisista ja rikosoikeudellisista seuraamuksista, joita määrätään samoista rikkomisista, jäsenvaltioita ei pitäisi vaatia antamaan sääntöjä tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisesta määrättävistä hallinnollisista seuraamuksista, jos rikkomiseen sovelletaan kansallista rikoslainsäädäntöä. Kansallisen lainsäädännön mukaisesti jäsenvaltiot eivät ole velvollisia määräämään sekä hallinnollisia että rikosoikeudellisia seuraamuksia samasta rikkomisesta, mutta niiden olisi voitava tehdä niin, jos niiden kansallinen lainsäädäntö mahdollistaa sen. Se, että säilytetään mahdollisuus määrätä tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisesta rikosoikeudellisia seuraamuksia hallinnollisten seuraamusten sijasta, ei kuitenkaan saisi vähentää toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuuksia tehdä tätä direktiiviä tai asetusta (EU) N:o 600/2014 sovellettaessa yhteistyötä, päästä tietoihin ja vaihtaa tietoja oikea-aikaisesti muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa eikä muullakaan tavoin vaikuttaa näihin mahdollisuuksiin, myöskään sen jälkeen, kun asianomaiset rikkomiset on saatettu toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäviksi syytetoimia varten.
- (151) Asiakkaiden suojaamiseksi ja rajoittamatta asiakkaan oikeutta saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi on tarkoituksenmukaista, että jäsenvaltiot varmistavat, että tuomioistuinten ulkopuolista riita-asiain ratkaisua varten perustetaan julkisia tai yksityisiä elimiä tekemään yhteistyötä rajatylittävien riitojen ratkaisemisessa ottaen huomioon komission suositus 98/257/EY⁽¹⁾ ja komission suositus 2001/310/EY⁽²⁾. Kun jäsenvaltiot panevat täytäntöön säännöksiä, jotka koskevat valitus- ja muutoksenhakumenettelyjä tuomioistuinten ulkopuolisia riitoja ratkaistaessa, niitä olisi rohkaistava käyttämään nykyisiä rajatylittäviä yhteistyöjärjestelmiä ja etenkin rahoituspalvelualan riitojen ratkaisuverkostoa (FIN-Net).

(1) Komission suositus 98/257/EY, annettu 30. maaliskuuta 1998, tuomioistuinten ulkopuolisiin kuluttajariitoja ratkaiseviin elimiin sovellettavista periaatteista (EYVL L 115, 17.4.1998, s. 31).

(2) Komission suositus 2001/310/EY, annettu 4 päivänä huhtikuuta 2001, kuluttajariitojen sovitteluun osallistuvia tuomioistuinten ulkopuolisia elimiä koskevista periaatteista (EYVL L 109, 19.4.2001, s. 56).

- (152) Kaiken toimivaltaisten viranomaisten, muiden viranomaisten, elinten tai henkilöiden välisen tietojen vaihdon tai toimittamisen olisi tapahduttava henkilötietojen siirtoa kolmansiin maihin koskevien sääntöjen mukaisesti, joista on säädetty direktiivissä 95/46/EY. Kaiken arvopaperimarkkinaviranomaisen ja kolmansien maiden välisen henkilötietojen vaihdon tai toimittamisen olisi tapahduttava asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädettyjen henkilötietojen siirtoa koskevien sääntöjen mukaisesti.
- (153) On tarpeen tehostaa säännöksiä, jotka koskevat kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä vahvistaa niiden keskinäisiä avunanto- ja yhteistyövelvoitteita. Toimivaltaisten viranomaisten olisi rajatylittävän toiminnan lisääntymisen vuoksi annettava toisilleen tehtäviensä hoitamisen edellyttämät tiedot, jotta ne voivat varmistaa tämän direktiivin tehokkaan täytäntöönpanon myös silloin, kun säännösten rikkominen tai epäily niiden rikkomisesta saattaa olla kahden tai useamman jäsenvaltion viranomaisten asia. Tiedonvaihto edellyttää ehdotonta salassapitovelvollisuutta, jotta voidaan varmistaa toimiva tietojenvaihto sekä henkilöiden oikeuksien suoja.
- (154) Kun kauppapaikka on toteuttanut järjestelyjä vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja sen toiminnasta siellä on tullut kyseisen vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden toiminnan ja sijoittajansuojan kannalta merkittävää, käyttöön otettavien oikeasuhteisten yhteistyöjärjestelyjen olisi muodoltaan vastattava kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten mahdollisia yhteistyökäytäntöjä ja oltava oikeasuhteiset rajatylittävän valvontayhteistyön tarpeisiin nähden erityisesti, kun otetaan huomioon vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoihin ja sijoittajansuojaan kohdistuvan vaikutuksen luonne ja laajuus, jolloin kyseeseen tulisi esimerkiksi tilapäinen tai määräväleihin tapahtuva tietojen vaihto, kuuleminen ja avustaminen.
- (155) Tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat poikkeusten yksityiskohtaisia sääntöjä, määritelmien täsmentämistä, perusteita sijoituspalveluyrityksen ehdotetun hankinnan arvioimiseksi, sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia, hyväksytyjä julkistamisjärjestelyjä ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajia, eturistiriitojen hallintaa, sijoituspalvelujen tarjoamisen menettelytapavelvoitteita, toimeksiantojen toteuttamista asiakkaan kannalta mahdollisimman edullisin ehdoin, asiakkaiden toimeksiantojen käsittelyä, hyväksyttävien vastapuolten kanssa toteutettavia liiketoimia, tilanteita, joissa monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävillä sijoituspalveluyrityksillä ja markkinoiden ylläpitäjillä ja säänneltyjen markkinoiden ylläpitäjillä on ilmoitusvelvollisuus, tilanteita, joista aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajien eduille ja markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle, kun kyse on rahoitusvälineellä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai säännellyllä markkinalla käytävän kaupan keskeyttämisestä ja lopettamisesta, pk-yritysten kasvumarkkinoita, kynnysarvoja, joiden ylityessä sovelletaan positiosta ilmoittamista koskevia velvoitteita, sekä perusteita, joiden nojalla vastaanottavan jäsenvaltion kauppapaikan toiminnan voitaisiin katsoa olevan merkittävää arvopaperimarkkinoiden toiminnan ja sijoittajien suojan kannalta. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (156) Finanssipalvelujen teknisillä standardeilla olisi varmistettava yhdenmukaistaminen johdonmukaisella tavalla sekä sijoittajien, mukaan lukien strukturoituihin talletuksiin sijoittavien sijoittajien, ja kuluttajien riittävä suoja koko unionissa. Koska arvopaperimarkkinaviranomaisella on pitkälle menevää erityisasiantuntemusta, olisi tehokasta ja asianmukaista antaa sen tehtäväksi laatia komissiolle toimitettavat luonnokset sääntelystandardeiksi ja teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joihin ei liity poliittisia valintoja. Sijoittajien ja kuluttajien johdonmukaisen suojan varmistamiseksi kaikilla finanssipalvelujen aloilla, arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi hoidettava tehtäviään niin pitkälle kuin mahdollista läheisessä yhteistyössä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1093/2010⁽¹⁾ perustetun Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen), jäljempänä 'pankkiviranomainen', ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen kanssa.
- (157) Komission olisi hyväksyttävä arvopaperimarkkinaviranomaisen laatimat luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, jotka koskevat pääasiallisen liiketoiminnan oheistoiminnaksi katsottavaan toimintaan liittyviä poikkeuksia, sijoituspalveluyritysten toimilupien myöntämiseksi ja epäämiseksi sovellettavien menettelyjen yhteydessä toimitettavia tietoja ja tiettyjä vaatimuksia, huomattavien omistusosuusien hankkimista, algoritmista kaupankäyntiä, velvoitetta toteuttaa asiakkaiden toimeksiannot heille mahdollisimman edullisin ehdoin, rahoitusvälineellä säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä käytävän kaupan keskeyttämistä ja lopettamista, vapautta tarjota sijoituspalveluja ja harjoittaa sijoitustoimintaa, sivuliikkeen perustamista, järjestelmien häiriönsietokykyä, kauppojen hintavaihtelurajoja ja sähköistä kaupankäyntiä,

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

hinnanmuutosvälejä, liiketoimintakellojen synkronointia, rahoitusvälineiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi, hyödykejohdannaisten positiolimiittejä ja positioiden hoidon valvontatoimenpiteitä, raportointipalvelujen tarjoajien toimilupien myöntämistä ja epäämistä, hyväksytyille julkistamisjärjestelyille, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajille ja hyväksytyille ilmoitusjärjestelmille asetettavia toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia sekä toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä. Komission olisi hyväksyttävä nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset delegoiduilla säädöksillä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

- (158) Komissiolle olisi myös siirrettävä toimivalta hyväksyä teknisiä täytäntöönpanostandardeja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 291 artiklan mukaisilla täytäntöönpanosäädöksillä ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti. Arvopaperimarkkinaviranomaiselle olisi annettava tehtäväksi laatia ja toimittaa komissiolle luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, jotka koskevat menettelyjä sijoituspalveluyritysten toimilupien myöntämiseksi ja epäämiseksi, huomattavien omistusosuuksien hankkimista, kaupankäyntimenettelyä ja liiketoimien loppuunsaattamista monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä ja organisoiduissa kaupankäyntijärjestelmissä, rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämistä ja lopettamista, vapautta tarjota sijoituspalveluja ja harjoittaa sijoituspalvelutoimintaa, sivuliikkeen perustamista, positioista ilmoittamista positioiden haltijoiden luokkien mukaan, raportointipalvelujen tarjoajien toimilupien myöntämistä ja epäämistä, päätösten julkaisemiseen liittyvien tietojen toimittamista koskevia menettelyjä ja lomakkeita, yhteistyövelvoitetta, toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä, tiedonvaihtoa sekä kuulemista ennen toimiluvan myöntämistä sijoituspalveluyritykselle.
- (159) Komission olisi annettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus, jossa arvioidaan organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimintaa, pk-yritysten kasvumarkkinoiden järjestelmän toimintaa, automatisoidulle ja huippunopealle tietokoneistetulle kaupankäynnille asetettujen vaatimusten vaikutusta, tiettyjen tuotteiden tai käytäntöjen kieltämisenmenettelystä saatuja kokemuksia sekä hyödykejohdannaismarkkinoihin kohdistuvien toimenpiteiden vaikutusta.
- (160) Komission olisi annettava viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2018 kertomus, jossa arvioidaan, mitä potentiaalista vaikutusta energiahintoihin ja energiamarkkinoiden toimintaan on ollut asetuksessa (EU) N:o 648/2012 säädettyjen määräysvelvollisuuden ja vakuusvaatimusten soveltamista koskevan siirtymäajan päättymisellä. Komission olisi tarvittaessa esitettävä lainsäädäntöehdotus asiaa koskevan lainsäädännön antamiseksi tai muuttamiseksi, mukaan lukien alakohtainen erityislainsäädäntö kuten asetus (EU) N:o 1227/2011.
- (161) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2011/61/EU⁽¹⁾ säädetään, että jäsenvaltiot voivat antaa vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajille toimiluvan tarjota vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen yhteisen hoidon lisäksi tiettyjä sijoituspalveluja, kuten sijoitussalkkujen hoitoa, sijoitusneuvontaa, yhteissijoitusyritysten osakkeiden tai osuuksien säilytystä ja hallinnointia sekä rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä. Koska näiden palvelujen tarjoamista sääntelevät vaatimukset on yhdenmukaistettu unionissa, niihin yhteissijoitusrahastojen hoitajiin, joille niiden kotijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat antaneet toimiluvan tarjota näitä palveluja, ei olisi sovellettava vastaanottavassa jäsenvaltiossa mitään täydentävää toimilupamenettelyä tai mitään muuta vaikutukseltaan vastaavaa toimenpidettä.
- (162) Voimassa olevaa oikeudellista kehystä sovellettaessa niiden vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajien, joille on annettu toimilupa tarjota näitä palveluja ja jotka aikovat tarjota niitä muussa jäsenvaltiossa kuin omassa kotijäsenvaltiossaan, on täytettävä kansalliset lisävaatimukset, mukaan lukien erillisen oikeushenkilön perustaminen. Jotta poistettaisiin esteet yhdenmukaistettujen sijoituspalvelujen tarjoamiselta yli rajojen ja varmistettaisiin samoja sijoituspalveluja samojen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti tarjoavien yhteisöjen tasapuoliset toimintaedellytykset, näiden palvelujen tarjoamiseen toimiluvan saaneen vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajan olisi voitava tarjota näitä palveluja yli rajojen asianmukaisten ilmoitusvaatimusten mukaisesti kotijäsenvaltionsa toimivaltaisten viranomaisten antaman toimiluvan nojalla.
- (163) Direktiiviä 2011/61/EU olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti.
- (164) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, joka on sellaisten yhdentyneiden rahoitusmarkkinoiden luominen, joilla sijoittajilla on tehokas suoja ja joilla markkinoiden tehokkuus ja eheys on yleisesti turvattu, ja joka edellyttää sellaisten yhteisten sääntelyvaatimusten asettamista, joita sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin siitä riippumatta, missä ne ovat unionissa saaneet toimiluvan, ja joilla säännellään säännelyjen

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).

markkinoiden ja muiden kaupankäyntijärjestelmien toimintaa sen ehkäisemiseksi, että avoimuuden puute ja toiminnan häiriöt yksittäisillä markkinoilla vaarantaisivat unionin koko rahoitusjärjestelmän tehokkaan toiminnan, vaan se voidaan tämän direktiivin laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

- (165) Kun otetaan huomioon tästä direktiivistä ja asetuksesta (EU) N:o 600/2014 aiheutuva arvopaperimarkkinaviranomaisen tehtävien lisääntyminen, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission olisi varmistettava, että saatavilla on riittävät henkilöstöresurssit ja taloudelliset resurssit.
- (166) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, varsinkin oikeutta henkilötietojen suojaan, elinkeinonvapautta, oikeutta kuluttajansuojaan, oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen sekä oikeutta siihen, ettei oikeudenkäynnissä voida syyttää ja rangaista kahdesti samasta rikoksesta, ja tämä direktiivi olisi pantava täytäntöön näiden oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.
- (167) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EY) N:o 45/200128 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän antoi lausunnon 10 päivänä helmikuuta 2012 ⁽¹⁾.
- (168) Jäsenvaltiot ovat selittävästä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman ⁽²⁾ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjät pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.
- (169) Velvollisuus saattaa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä rajoittuu säännöksiin, joilla muutetaan aiempien direktiivien säännöksiä. Velvollisuus saattaa sisällöltään muuttumattomat säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä perustuu aiempiin direktiiveihin.
- (170) Tällä direktiivillä ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa liitteessä III olevassa B osassa olevia määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava siinä mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja tuossa osassa mainittuja soveltamispäiviä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSASTO

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin, markkinoiden ylläpitäjiin, raportointipalvelujen tarjoajiin ja kolmansien maiden yrityksiin, jotka tarjoavat sijoituspalveluja tai harjoittavat sijoitustoimintaa unionissa sinne perustetun sivuliikkeen välityksellä.

2. Tässä direktiivissä vahvistetaan vaatimukset seuraaville:

a) sijoituspalveluyritysten toimiluvan myöntämistä ja toiminnan harjoittamista koskevat edellytykset;

b) sijoituspalvelujen tarjoaminen tai sijoitustoiminta, jota kolmansien maiden yritykset harjoittavat sivuliikkeen perustamisen välityksellä;

⁽¹⁾ EUVL C 147, 25.5.2012, s. 1.

⁽²⁾ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

- c) säänneltyjen markkinoiden toimiluvan myöntäminen ja toiminta;
- d) raportointipalvelujen tarjoajien toimiluvan myöntäminen ja toiminta; ja
- e) toimivaltaisten viranomaisten toteuttama valvonta, yhteistyö ja täytäntöönpano.

3. Seuraavia säännöksiä sovelletaan myös direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneisiin luottolaitoksiin siltä osin kuin ne tarjoavat yhtä tai useampaa sijoituspalvelua ja/tai harjoittavat sijoitustoimintaa:

- a) 2 artiklan 2 kohta, 9 artiklan 3 kohta sekä 14 ja 16–20 artikla;
- b) II osaston II luku lukuun ottamatta 29 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa;
- c) II osaston III luku lukuun ottamatta 34 artiklan 2 ja 3 kohtaa ja 35 artiklan 2–6 ja 9 kohtaa;
- d) 67–75 sekä 80, 85 ja 86 artikla.

4. Seuraavia säännöksiä sovelletaan myös sijoituspalveluyrityksiin ja direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneisiin luottolaitoksiin siltä osin kuin ne myyvät strukturoituja talletuksia tai tarjoavat asiakkaille niihin liittyvää neuvontaa:

- a) 9 artiklan 3 kohta, 14 artikla ja 16 artiklan 2, 3 ja 6 kohta;
- b) 23–26 ja 28 artikla, 29 artikla lukuun ottamatta sen 2 kohdan toista alakohtaa, ja 30 artikla; ja
- c) 67–75 artikla.

5. Jäljempänä olevia 17 artiklan 1–6 kohtaa sovelletaan myös säänneltyjen markkinoiden ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien jäseniin tai osapuoliin, joilta ei 2 artiklan 1 kohdan a, e, i ja j alakohdan nojalla edellytetä tämän direktiivin mukaista toimilupaa.

6. Jäljempänä olevia 57 ja 58 artiklaa sovelletaan myös henkilöihin, joita koskee 2 artiklassa säädetty poikkeus.

7. Kaikkien rahoitusvälineillä kauppaa käyvien monenkeskisten järjestelmien on toiminnassaan noudatettava joko monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä tai organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä koskevia II osaston säännöksiä tai säänneltyjä markkinoita koskevia III osaston säännöksiä.

Sijoituspalveluyritysten, jotka suunnitelmallisesti, toistuvasti, järjestelmällisesti ja oleellisesti käyvät kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja säännellyn markkinan, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoitun kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella, on toiminnassaan noudatettava asetuksen (EU) N:o 600/2014 III osastoa.

Kaikissa ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitetuissa rahoitusvälineitä koskevissa liiketoimissa, joita ei toteuteta monenkeskisessä järjestelmässä tai kauppojen sisäisessä toteuttajassa, on noudatettava asetuksen (EU) N:o 600/2014 III osaston asiaankuuluvia säännöksiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 600/2014 23 ja 28 artiklan soveltamista.

2 artikla

Poikkeukset

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin:
 - a) vakuutusyritykset tai direktiivissä 2009/138/EY tarkoitettua jälleen- tai edelleenvakuutustoimintaa harjoittavat yritykset siltä osin kuin ne harjoittavat mainitussa direktiivissä tarkoitettua toimintaa;
 - b) henkilöt, jotka tarjoavat sijoituspalveluja yksinomaan emoyrityksilleen, tytäryrityksilleen tai emoyritystensä muille tytäryrityksille;
 - c) henkilöt, jotka tarjoavat sijoituspalvelua, kun tätä palvelua tarjotaan satunnaisesti ammattitoiminnan yhteydessä ja kun tätä ammattitoimintaa säännellään lain säännöksin tai hallinnollisin määräyksin tai ammattikunnan eettisin säännöin, joissa ei suljeta pois tällaisen palvelun tarjoamista;
 - d) henkilöt, jotka käyvät kauppaa omaan lukuunsa muilla rahoitusvälineillä kuin hyödykejohdannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla ja jotka eivät tarjoa muita sijoituspalveluja tai harjoita muuta sijoitustoimintaa muilla rahoitusvälineillä kuin hyödykejohdannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla, paitsi siinä tapauksessa, että nämä henkilöt:

i) ovat markkinatakaajia;

ii) ovat säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäseniä tai osapuolia tai käyttävät suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kaupapaikkaan;

iii) soveltavat huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää; tai

iv) käyvät kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja;

Henkilöiden, joihin sovelletaan a, i tai j alakohdassa säädettyä poikkeusta, ei poikkeuksen soveltamiseksi tarvitse täyttää tässä alakohdassa säädettyjä edellytyksiä;

- e) toiminnanharjoittajat, joille on asetettu direktiivin 2003/87/EY noudattamista koskevia velvoitteita ja jotka päästöoikeuksilla kauppaa käydessään eivät toteuta asiakastoimeksiantoja eivätkä tarjoa muita sijoituspalveluja tai harjoita muuta sijoitustoimintaa kuin kaupankäyntiä omaan lukuunsa, edellyttäen, että kyseiset henkilöt eivät sovelta huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää;
- f) henkilöt, joiden tarjoamat sijoituspalvelut muodostuvat yksinomaan työntekijöiden osallistumisjärjestelmien hallinnoinnista;
- g) henkilöt, joiden tarjoamat sijoituspalvelut koostuvat ainoastaan sekä työntekijöiden osallistumisjärjestelmien hallinnoinnista että yksinomaan niiden emoyrityksille, niiden tytäryrityksille tai niiden emoyritysten muille tytäryrityksille tarjotuista sijoituspalveluista;
- h) EKP:n jäsenet ja muut kansalliset elimet, jotka harjoittavat vastaavanlaista toimintaa unionissa, muut julkiset elimet, joiden vastuulla on julkisen velan hoito tai jotka osallistuvat sen hoitoon unionissa, sekä kansainväliset kahden tai useamman jäsenvaltion perustamat kansainväliset rahoituslaitokset, joiden tarkoituksena on hankkia rahoitusta ja antaa rahoitustukea niille jäsenilleen, joilla on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia;

i) yhteissijoitusyritykset ja eläkerahastot riippumatta siitä, koordinoidaanko niitä unionin tasolla, sekä näiden yritysten tai rahastojen säilytysyhteisöt ja omaisuudenhoitajat;

j) henkilöt, jotka

i) käyvät kauppaa hyödykejohtannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla omaan lukuunsa, mukaan lukien markkinatakaajat, lukuun ottamatta henkilöitä, jotka käyvät kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja; tai

ii) tarjoavat muussa kuin omaan lukuunsa käytävässä kaupassa sijoituspalveluja, jotka liittyvät hyödykejohtannaisiin taikka päästöoikeuksiin tai niiden johdannaisiin, pääasiallisen liiketoimintansa kohteena oleville asiakkaille tai toimittajille,

edellyttäen, että

— kunkin mainitun tapauksen osalta erikseen ja kokonaisuutena tämä tapahtuu ryhmätasolla tarkasteltuna niiden pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintana ja että niiden pääasiallinen liiketoiminta ei ole tässä direktiivissä tarkoitettua sijoituspalvelujen tarjoamista tai direktiivissä 2013/36/EU tarkoitettua pankkitoimintaa tai hyödykejohtannaisiin liittyvää markkinatakaajana toimimista;

— nämä henkilöt eivät sovelta huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää; ja

— nämä henkilöt ilmoittavat asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle vuosittain, että ne soveltavat kyseistä poikkeusta, ja ilmoittavat pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle, millä perusteella ne katsovat, että niiden i ja ii alakohdan mukainen toiminta on niiden pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintaa;

k) henkilöt, jotka tarjoavat sijoitusneuvontaa muun tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolisen ammattitoiminnan yhteydessä edellyttäen, ettei tämä neuvonta ole maksullista;

l) tanskalaisten ja suomalaisten eläkerahastojen perustamat yhdistykset, joiden ainoana tarkoituksena on hoitaa jäseniään olevien eläkerahastojen varoja;

m) agente di cambio -nimiset välittäjät, joiden toimintaa ja tehtäviä säännellään 24 päivänä helmikuuta 1998 annetun Italian kansallisen asetuksen nro 58 201 artiklassa;

n) direktiivin 2009/72/EY 2 artiklan 4 kohdassa tai direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitettut siirtoverkonhaltijat niiden hoitaessa kyseisten direktiivien tai asetuksen (EY) N:o 714/2009 tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 tai mainittujen asetusten nojalla hyväksytyt verkkosääntöjen tai suuntaviivojen mukaisia tehtäviään, henkilöt, jotka toimivat niiden puolesta palveluntarjoajina ja hoitavat niiden kyseisten säädösten tai kyseisten asetusten nojalla hyväksytyt verkkosääntöjen ja suuntaviivojen mukaisia tehtäviä, sekä energiantasausjärjestelmän, johtoverkoston tai muun energian tarjonnan ja käytön pitämiseksi tasapainossa tarkoitettujen järjestelmän ylläpitäjät tai hallinnoijat niiden hoitaessa kyseisiä tehtäviä.

Tätä poikkeusta on sovellettava tässä alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittaviin henkilöihin ainoastaan siltä osin kuin ne harjoittavat hyödykejohtannaisiin liittyvää sijoitustoimintaa tai tarjoavat niihin liittyviä sijoituspalveluja kyseisen toiminnan harjoittamiseksi. Tätä poikkeusta ei sovelleta jälkimarkkinoiden toimintaan, mukaan lukien kaupapaikka jälkimarkkinoilla käytävää finanssisiirto-oikeuksien kauppaa varten;

o) arvopaperikeskukset, joita säännellään sellaisina unionin oikeudessa, siinä määrin kuin niitä säännellään kyseisessä unionin oikeudessa.

2. Tässä direktiivissä annettuja oikeuksia ei uloteta palvelujen tarjoamiseen vastapuolena sellaisissa liiketoimissa, joiden toteuttajina ovat valtionvelkaa hoitavat julkiset laitokset tai EKPJ:n jäsenet, jotka hoitavat tehtäviään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 4 mukaisesti tai hoitavat vastaavia tehtäviä kansallisten säännösten mukaisesti.

3. Komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä 1 kohdan c alakohdan soveltamiseksi sen selvittämiseksi, milloin toimintaa harjoitetaan satunnaisesti.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii 1 kohdan j alakohdan soveltamiseksi luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään perusteet sen selvittämiseksi, milloin toiminta on ryhmätasolla katsottava pääasiallisen liiketoiminnan oheistoiminnaksi.

Näissä perusteissa on otettava huomioon ainakin seuraavat osatekijät:

- a) vaatimus, että oheistoiminta on toiminnassa vähemmistönä ryhmätasolla;
- b) oheistoiminnan kaupankäynnin volyyymi verrattuna kokonaismarkkinoiden kaupankäyntitoimintaan kyseisessä omaisuuseräluokassa.

Määrittäessään, onko oheistoiminta toiminnassa vähemmistönä ryhmätasolla, arvopaperimarkkinaviranomainen voi päätätä, että oheistoiminnan harjoittamisessa käytetty pääoma suhteessa pääasiallisen liiketoiminnan harjoittamiseen käytettyyn pääomaan on otettava huomioon. Tämä seikka ei kuitenkaan missään tapauksessa riitä osoittamaan, että toiminta on ryhmän pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintaa.

Tässä kohdassa tarkoitettua toimintaa on tarkasteltava ryhmätasolla.

Toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettuihin osatekijöihin eivät kuulu:

- a) asetuksen (EU) N:o 648/2012 3 artiklassa tarkoitettujen konsernin sisäiset transaktiot, joiden tarkoituksena on koko konsernia koskeva likviditeetin tai riskien hallinta;
- b) johdannaisia koskevat liiketoimet, jotka vähentävät suoraan liiketoimintaan tai rahoitustoimintaan liittyviä riskejä objektiivisesti mitattavalla tavalla;
- c) hyödyke johdannaisia ja päästöoikeuksia koskevat liiketoimet, jotka toteutetaan likviditeetin tarjoamista kauppapaikalle koskevien velvoitteiden täyttämiseksi, kun tällaisten velvoitteiden täyttämistä edellyttävät joko sääntelyviranomaiset unionin oikeuden tai kansallisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti taikka kauppapaikat.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

3 artikla

Valinnaiset poikkeukset

1. Jäsenvaltiot voivat päätätä olla soveltamatta tätä direktiiviä sellaisiin henkilöihin, joiden kotijäsenvaltioita ne ovat, edellyttäen, että nämä henkilöt ovat saaneet toimiluvan ja näiden henkilöiden toimintaa säännellään kansallisella tasolla ja että nämä henkilöt

- a) eivät saa pitää hallussaan asiakkaiden varoja tai asiakkaiden arvopapereita eivätkä tämän vuoksi koskaan saa olla velkaa asiakkailleen;

- b) saavat tarjota ainoastaan sijoituspalvelua, joka muodostuu siirtokelpoisia arvopapereita ja yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevien toimeksiantojen vastaanottamisesta ja välittämisestä ja/tai kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvän sijoitusneuvonnan tarjoamisesta; ja
- c) kyseistä palvelua tarjotessaan voivat välittää toimeksiantoja ainoastaan
- i) tämän direktiivin mukaisesti toimiluvan saaneille sijoituspalvelu yrityksille;
 - ii) direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneille luottolaitoksille;
 - iii) kolmansissa maissa toimiluvan saaneiden sijoituspalvelu yritysten ja luottolaitosten sivuliikkeille, joihin sovelletaan ja jotka noudattavat toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, joiden toimivaltaiset viranomaiset katsovat olevan vähintään yhtä tiukat kuin ne, joista on säädetty tässä direktiivissä, asetuksessa (EU) N:o 575/2013 tai direktiivissä 2013/36/EU;
 - iv) yhteissijoitus yrityksille, joille on jonkin jäsenvaltion lain nojalla annettu lupa markkinoida rahasto-osuuksia yleisölle, ja tällaisten yritysten omaisuudenhoitajille; tai
 - v) kiinteän pääoman sijoitusyhtiöille, sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/30/EU⁽¹⁾ 17 artiklan 7 kohdassa, joiden arvopaperit on listattu tai joiden arvopapereilla käydään kauppaa jonkin jäsenvaltion säännellyllä markkinalla; tai
- d) tarjoavat yksinomaan hyödykkeisiin, päästöoikeuksiin ja/tai niiden johdannaisiin liittyviä sijoituspalveluja ainoana tarkoituksenaan suojata asiakkaidensa kaupalliset riskit, jos nämä asiakkaat ovat yksinomaan direktiivin 2009/72/EY 2 artiklan 35 kohdassa määriteltyjä paikallisia sähköalan yrityksiä ja/tai direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä maakaasualan yrityksiä, edellyttäen, että näillä asiakkailla on yhteisesti hallussaan 100 prosenttia kyseisten henkilöiden pääomasta tai äänioikeuksista, ne käyttävät yhteistä määräysvaltaa ja niitä koskee tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitettu poikkeus, jos ne tarjoavat kyseiset sijoituspalvelut itse; tai
- e) tarjoavat yksinomaan päästöoikeuksiin ja/tai niiden johdannaisiin liittyviä sijoituspalveluja ainoana tarkoituksenaan suojata asiakkaidensa kaupalliset riskit, jos nämä asiakkaat ovat yksinomaan direktiivin 2003/87/EY 3 artiklan f alakohdassa määriteltyjä toiminnanharjoittajia, edellyttäen, että näillä asiakkailla on yhteisesti hallussaan 100 prosenttia kyseisten henkilöiden pääomasta tai äänioikeuksista, ne käyttävät yhteistä määräysvaltaa ja niitä koskee tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitettu poikkeus, jos ne tarjoavat kyseiset sijoituspalvelut itse.
2. Jäsenvaltioiden järjestelmissä 1 kohdassa tarkoitettuihin henkilöihin on sovellettava vaatimuksia, jotka vähintään vastaavat seuraavia tämän direktiivin vaatimuksia:
- a) toimiluvan myöntämistä ja jatkuvaa valvontaa koskevat edellytykset ja menettelyt, joista säädetään 5 artiklan 1 ja 3 kohdassa, 7–10, 21, 22 ja 23 artiklassa sekä vastaavissa delegoiduissa säädöksissä, jotka komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti;
 - b) menettelytapaveloitteet, joista säädetään 24 artiklan 1, 3, 4, 5, 7 ja 10 kohdassa, 25 artiklan 2, 5 ja 6 kohdassa ja, jos kansallisessa järjestelmässä sallitaan näiden henkilöiden nimetä sidonnaisasiamiehiä, 29 artiklassa sekä vastaavissa täytäntöönpanotoimenpiteissä;

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/30/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 54 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi osakeyhtiöitä perustettaessa sekä niiden pääomaa säilytettäessä ja muutettaessa (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 74).

- c) toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset, joista säädetään 16 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, kuudennessa ja seitsemännessä alakohdassa ja 16 artiklan 6 ja 7 kohdassa sekä vastaavissa delegoiduissa säädöksissä, jotka komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tämän artiklan 1 kohdan nojalla jätetyt henkilöt kuuluvat direktiivin 97/9/EY mukaisesti hyväksytyyn sijoittajien korvausjärjestelmään. Jäsenvaltiot voivat sallia, että sijoituspalveluyritykset eivät kuulu tällaiseen järjestelmään, edellyttäen, että niillä on ammatillinen vastuuvakuutus, joka soveltamisalan ulkopuolelle tämän artiklan 1 kohdan nojalla jätettyjen henkilöiden koon, riskiprofiilin ja oikeudellisen luonteen huomioon ottaen varmistaa vastaavan suojan niiden asiakkaille.

Poiketen siitä, mitä tämän kohdan toisessa alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot, jotka ovat jo antaneet tällaisia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä ennen 2 päivää heinäkuuta 2014, voivat 3 päivään heinäkuuta 2019 saakka vaatia, että kun tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tämän artiklan 1 kohdan nojalla jätetyt henkilöt tarjoavat sijoituspalveluja yhteissijoitusyritysten osuuksiin liittyvien toimeksiantojen vastaanottamiseksi ja välittämiseksi ja/tai sijoitusneuvonnan tarjoamiseksi ja toimivat välittäjinä direktiivissä 2009/65/EY määritellyn rahastoyhtiön kanssa, nämä henkilöt ovat yhteisvastuussa rahastoyhtiön kanssa kaikista näihin palveluihin liittyvistä asiakkaalle aiheutuvista vahingoista.

3. Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle 1 kohdan nojalla jätettyjä henkilöitä ei koske 34 artiklassa säädetty sijoituspalvelujen tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen vapaus eikä 35 artiklassa säädetty vapaus perustaa sivuliikkeitä.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle, käyttävätkö ne tämän artiklan mukaista vaihtoehtoa, ja varmistettava, että kussakin 1 kohdan mukaisesti myönnetyssä toimiluvassa mainitaan, että se on myönnetty tämän artiklan mukaisesti.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle kansalliset säännökset, jotka vastaavat 2 kohdassa lueteltuja tämän direktiivin vaatimuksia.

4 artikla

Määritelmät

1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'sijoituspalveluyrityksellä' oikeushenkilöä, jonka tavanomaisena ammatti- tai liiketoimintana on yhden tai useamman sijoituspalvelun ammattimainen tarjoaminen kolmansille osapuolille ja/tai yhden tai useamman sijoitustoimen ammattimainen harjoittaminen.

Jäsenvaltiot voivat sisällyttää sijoituspalveluyritysten määritelmään yrityksiä, jotka eivät ole oikeushenkilöitä, jos:

- a) niiden oikeudellinen asema varmistaa kolmansien osapuolten eduille oikeushenkilön tarjoamaa suojaa vastaavan suojan; ja
- b) niiden toiminnan vakautta valvotaan tehokkaasti niiden oikeudellista muotoa vastaavalla tavalla.

Jos luonnollinen henkilö tarjoaa palveluja, joihin liittyy kolmansien osapuolten varojen tai siirtokelpoisten arvopaperien hallintaa, kyseistä henkilöä voidaan kuitenkin pitää tätä direktiiviä ja asetusta (EU) N:o 600/2014 sovellettaessa sijoituspalveluyrityksenä ainoastaan, jos kyseinen henkilö täyttää seuraavat edellytykset, rajoittamatta kuitenkaan muiden tässä direktiivissä, asetuksessa (EU) N:o 600/2014 ja direktiivissä 2013/36/EU asetettujen vaatimusten noudattamista:

- a) kolmansien osapuolten omistusoikeus välineisiin ja varoihin on suojattava erityisesti yrityksen tai sen omistajien maksukyvyttömyystilanteessa taikka takavarikon, kuittauksen tai yrityksen tai sen omistajien velkojien muiden toimien yhteydessä;

- b) yrityksen on oltava sellaisten sääntöjen alainen, joiden tarkoituksena on valvoa sen ja sen omistajien vakavaraisuutta;
 - c) yhden tai useamman sellaisen henkilön, jolla on kansallisen lainsäädännön nojalla valtuudet tilintarkastusten suorittamiseen, on vuosittain tarkastettava yrityksen tilinpäätös;
 - d) jos yrityksellä on vain yksi omistaja, tämän henkilön on suojattava sijoittajat sen varalta, että yrityksen toiminta lakkaa omistajan kuoleman tai toimintakyvyttömyyden tai muun vastaavan tapahtuman vuoksi;
- 2) 'sijoituspalveluilla ja -toiminnalla' liitteessä I olevassa A osassa lueteltuja palveluja ja toimintaa, jotka liittyvät liitteessä I olevassa C osassa lueteltuihin välineisiin.

Komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä toimenpiteistä, joilla määritetään

- a) liitteessä I olevan C osan 6 kohdassa tarkoitetut johdannaissopimukset, jotka ovat luonteeltaan tukkutasen energiatuotteiden kaltaisia ja jotka on fyysisesti selvitettävä, ja C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimukset;
 - b) liitteessä I olevan C osan 7 kohdassa tarkoitetut johdannaissopimukset, jotka ovat luonteeltaan muiden johdannaisrahoitusvälineiden kaltaisia;
 - c) liitteessä I olevan C osan 10 kohdassa tarkoitetut johdannaissopimukset, jotka ovat luonteeltaan muiden johdannaisrahoitusvälineiden kaltaisia, ottaen huomioon muun muassa se, käydäänkö niillä kauppaa säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä;
- 3) 'oheispalveluilla' mitä tahansa liitteessä I olevassa B osassa lueteltua palvelua;
- 4) 'sijoitusneuvonnalla' joko asiakkaan pyynnöstä tai sijoituspalveluyrityksen aloitteesta tapahtuvaa yksilöllisten suositusten antamista asiakkaalle yhdestä tai useammasta rahoitusvälineisiin liittyvästä liiketoimesta;
- 5) 'toimeksiantojen toteuttamisella asiakkaiden lukuun' toimimista sopimusten tekemiseksi yhden tai useamman rahoitusvälineen ostosta tai myynnistä asiakkaan lukuun, ja tähän kuuluu sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen liikkeeseenlaskemien rahoitusvälineiden myymistä koskevien sopimusten tekeminen niiden liikkeeseenlaskun ajankohtana;
- 6) 'kaupankäynnillä omaan lukuun' omaa pääomaa vastaan tapahtuvaa kaupankäyntiä, jonka tuloksena on yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien liiketoimien toteuttaminen;
- 7) 'markkinatakaajalla' henkilöä, joka rahoitusmarkkinoilla tarjoutuu käymään kauppaa jatkuvasti omaan lukuunsa ostemalla ja myymällä rahoitusvälineitä omaa pääomaansa vastaan itse määrittämiensä hinnoin;
- 8) 'salkunhoidolla' sijoitusten hoitamista asiakkaiden antaman valtuutuksen mukaan harkinnanvaraisesti sekä asiakas-kohtaisesti, jos kyseiseen salkkuun kuuluu yksi tai useampi rahoitusväline;
- 9) 'asiakkaalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoitus- tai oheispalveluja;
- 10) 'ammattimaisella asiakkaalla' asiakasta, joka täyttää liitteessä II vahvistetut perusteet;
- 11) 'yksityisasiakkaalla' asiakasta, joka ei ole ammattimainen asiakas;

- 12) 'pk-yritysten kasvumarkkinalla' monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, joka on rekisteröity pk-yritysten kasvumarkkinaksi 33 artiklan mukaisesti;
- 13) 'pienillä ja keskiuurilla yrityksillä' tätä direktiiviä sovellettaessa yrityksiä, joiden keskimääräinen markkina-arvo oli alle 200 000 000 euroa kolmen edellisen kalenterivuoden lopun hintatarjousten perusteella;
- 14) 'rajahintatoimeksiannolla' rahoitusvälineen osto- tai myyntitoimeksiannosta, joka annetaan toteutettavaksi sille määrättyyn rajahintaan tai tätä parempaan hintaan sekä tietyn suuruisena;
- 15) 'rahoitusvälineellä' liitteessä I olevassa C osassa eriteltyjä välineitä;
- 16) 'C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimuksilla' liitteessä I olevan C osan 6 kohdassa mainittuja hiileen tai öljyyn liittyviä optioita, futuureja, swapeja ja muita johdannaissopimuksia, joilla käydään kauppaa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ja jotka on fyysisesti selvitettävä;
- 17) 'rahamarkkinavälineillä' välinelajeja, joilla tavallisesti käydään kauppaa rahamarkkinoilla, kuten esimerkiksi valtion velkasitoumuksia, talletustodistuksia ja yritystodistuksia, lukuun ottamatta maksuvälineitä;
- 18) 'markkinoiden ylläpitäjällä' yhtä tai useampaa henkilöä, joka hallinnoi ja/tai ylläpitää säänneltyä markkinan liiketoimintaa ja joka voi olla säännelty markkina itse;
- 19) 'monenkeskisellä järjestelmällä' järjestelmää, jossa useiden kolmansien osapuolten rahoitusvälineitä koskevat osto- ja myynti-intressit voivat olla keskenään vuorovaikutuksessa;
- 20) 'kauppojen sisäisellä toteuttajalla' sijoituspalveluyritystä, joka suunnitelmallisesti, säännöllisesti, järjestelmällisesti ja merkittävässä määrin käy kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakkaiden toimeksiantoja säänneltyjen markkinoiden taikka monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella ylläpitämättä monenkeskistä järjestelmää;

Kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä mitataan niiden OTC-kauppojen lukumäärällä, jotka sijoituspalveluyritys tekee rahoitusvälineensä omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja. Kaupankäynnin merkittävää määrää mitataan joko vertaamalla sijoituspalveluyrityksen OTC-kaupan suuruutta suhteessa sijoituspalveluyrityksen tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan taikka vertaamalla sijoituspalveluyrityksen OTC-kaupan suuruutta suhteessa tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan unionissa. Kauppojen sisäisen toteuttajan määritelmää sovelletaan ainoastaan, jos sekä kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä että sen merkittävää määrää koskevat edellytykset täyttyvät tai jos sijoituspalveluyritys päättää osallistua kauppojen sisäisen toteuttajan järjestelmään;

- 21) 'säännellyllä markkinalla' markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää ja/tai hallinnoimaa monenkeskistä järjestelmää, jossa järjestelmän ehdottomien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia useiden kolmansien osapuolten osto- ja myynti-intressejä tai helpotetaan niiden yhteen saattamista siten, että tuloksena on sopimus kaupankäynnin kohteeksi markkinan sääntöjen ja/tai järjestelmien mukaisesti otetuista rahoitusvälineistä, jolla on toimilupa ja joka toimii säännöllisesti ja tämän direktiivin III osaston mukaisesti;
- 22) 'monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä' sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä järjestelmää, jossa järjestelmän ehdottomien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia useiden kolmansien osapuolten osto- ja myynti-intressejä siten, että tuloksena on sopimus tämän direktiivin II osaston mukaisesti;
- 23) 'organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä' monenkeskistä järjestelmää, joka ei ole säännelty markkina tai monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä ja jossa useiden kolmansien osapuolten joukkovelkakirjoja, strukturoituja rahoitustuotteita, päästöoikeuksia tai johdannaisia koskevat osto- ja myynti-intressit voivat olla keskenään vuorovaikutuksessa siten, että tuloksena on sopimus tämän direktiivin II osaston mukaisesti;

- 24) 'kauppapaikalla' mitä tahansa säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää;
- 25) 'likvideillä markkinoilla' rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin markkinoita, joilla on jatkuvasti valmiita ja halukkaita ostajia ja myyjiä ja joita arvioidaan seuraavin perustein ottaen huomioon kyseisen rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin erityiset markkinarakenteet:
- a) liiketoimien keskimääräinen toteutustiheys ja keskikoko eri markkinaehtojen vallitessa ja ottaen huomioon rahoitusvälinelajiin kuuluvien tuotteiden luonne ja elinkaari;
 - b) markkinaosapuolten lukumäärä ja tyyppi, mukaan lukien markkinaosapuolten lukumäärä suhteessa kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden lukumäärään tietyn tuotteen markkinoilla;
 - c) osto- ja myyntihintojen keskimääräinen erotus, jos se on saatavilla;
- 26) 'toimivaltaisella viranomaisella' kunkin jäsenvaltion 67 artiklan mukaisesti nimeämää viranomaista, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä;
- 27) 'luottolaitoksella' asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä luottolaitosta;
- 28) 'yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiöllä' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY⁽¹⁾ 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyä rahastoyhtiötä;
- 29) 'sidonnaisasiamiehellä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimii vain yhden ainoan sijoituspalveluyrityksen lukuun ja sen täydellisellä ja ehdottomalla vastuulla, markkinoi sijoitus- ja/tai oheispalveluja asiakkaille tai mahdollisille asiakkaille, vastaanottaa ja välittää sijoituspalveluihin tai rahoitusvälineisiin liittyviä asiakkaiden ohjeita tai toimeksiantoja, välittää rahoitusvälineitä asiakkaille tai mahdollisille asiakkaille tai tarjoaa asiakkaille tai mahdollisille asiakkaille kyseisiä rahoitusvälineitä tai palveluja koskevaa neuvontaa;
- 30) 'sivuliikkeellä' muuta sellaista liiketoimipaikkaa kuin päätoimipaikkaa, joka on osa sijoituspalveluyritystä, joka ei ole oikeushenkilö ja joka tarjoaa sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa ja voi myös tarjota oheispalveluja, joiden tarjoamiseen sijoituspalveluyritys on saanut toimiluvan; kaikkia sijoituspalveluyrityksen samaan jäsenvaltioon perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä silloin, kun sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa;
- 31) 'huomattavalla omistusosuudella' suoraa tai välillistä omistusosuutta sijoituspalveluyrityksessä, kun tämä osuus on vähintään 10 prosenttia pääomasta tai äänioikeuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY⁽²⁾ 9 ja 10 artiklan mukaisesti, kun otetaan huomioon mainitun direktiivin 12 artiklan 4 ja 5 kohdassa vahvistetut osuuskien yhteen laskemista koskevat ehdot, tai kun sen nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti sen sijoituspalveluyrityksen johtamiseen, jossa omistusosuus on;
- 32) 'emoyrityksellä' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU⁽³⁾ 2 artiklan 9 kohdassa ja 22 artiklassa tarkoitettua emoyritystä;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

- 33) 'tytäryrityksellä' direktiivin 2013/34/EU 2 artiklan 10 kohdassa ja 22 artiklassa tarkoitettua tytäryritystä, mukaan lukien kaikki perimmäisen emoyrityksen tytäryrityksen tytäryritykset;
- 34) 'konsernilla' direktiivin 2013/34/EU 2 artiklan 11 kohdassa määriteltyä konsernia;
- 35) 'läheisillä sidoksilla' tilannetta, jossa kahden tai useamman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välillä on sidoksena
- a) omistusyhteys eli suora tai määräysvallan kautta välillinen vähintään 20 prosentin omistusosuus yrityksen äänioikeuksista tai pääomasta;
- b) 'määräysvalta' eli emoyrityksen ja tytäryrityksen välinen yhteys kaikissa direktiivin 2013/34/EU 22 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa taikka samankaltainen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välinen yhteys, siten että mahdollinen tytäryrityksen tytäryritys katsotaan näiden yritysten johdossa olevan emoyrityksen tytäryrityksiksi;
- c) molempien tai kaikkien pysyvä sidos samaan henkilöön määräysvallan kautta;
- 36) 'ylimmällä hallintoelimellä' sijoituspalveluyrityksen, markkinoiden ylläpitäjän tai raportointipalvelujen tarjoajan yhtä tai useampaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimettyä elintä, jolla on toimivalta vahvistaa yhteisön strategia, tavoitteet ja yleinen johtaminen, joka valvoo ja seuraa johdon päätöksentekoa ja johon kuuluu yhteisön liiketoimintaa tosiasiallisesti johtavia henkilöitä.
- Jos tässä direktiivissä viitataan ylimpään hallintoelimeen ja kansallisessa lainsäädännössä ylimmän hallintoelimen johto- tai valvontatehtävät on annettu eri elimille tai yhden elimen eri jäsenille, jäsenvaltion on yksilöitävä ylimmän hallintoelimen asiasta vastaavat elimet tai jäsenet kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä;
- 37) 'toimivalla johdolla' luonnollisia henkilöitä, jotka vastaavat sijoituspalveluyrityksen, markkinoiden ylläpitäjän tai raportointipalvelujen tarjoajan päivittäisestä johtamisesta ja ovat siitä tili- ja vastuuvollisia ylimmälle hallintoelimelle, mukaan lukien niiden käytänteiden toteuttaminen, jotka koskevat palvelujen ja tuotteiden jakelua asiakkaille yrityksen ja sen henkilöstön toimesta;
- 38) 'päämiehen lukuun täsmäytetyllä kaupankäynnillä' liiketoimea, jossa kaupan mahdollistava taho toimii liiketoimen ostajan ja myyjän välillä siten, ettei siihen kohdistu markkinariskiä liiketoimen toteutuksen missään vaiheessa, ja jossa liiketoimen molemmat puolet toteutetaan samanaikaisesti ja liiketoimi toteutetaan hintaan, josta kaupan mahdollistavalle taholle ei koidu muuta voittoa tai tappiota kuin aiemmin ilmoitettu palkkio, maksu tai kulut liiketoimesta;
- 39) 'algoritmisella kaupankäynnillä' rahoitusvälineillä tapahtuvaa kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti toimeksiantojen yksittäiset parametrit, kuten toimeksiannon käynnistämisen, ajoituksen, hinnan ja määrän sekä toimeksiantojen hoidon niiden jättämisen jälkeen siten, että ihmisen työpanosta tarvitaan vain vähän tai ei lainkaan; tähän eivät kuulu järjestelmät, joita käytetään ainoastaan toimeksiantojen reitittämiseen yhteen tai useampaan kauppapaikkaan, sellaiseen toimeksiantojen käsittelyyn, johon ei sisälly kaupankäynnin parametrien määrittystä, toimeksiantojen vahvistamiseen tai kaupan jälkeiseen toteutettujen liiketoimien käsittelyyn;
- 40) 'huippunopealla algoritmisella kaupankäyntimenetelmällä' mitä tahansa algoritmista kaupankäyntimenetelmää, jolle ovat ominaisia
- a) infrastruktuuri, jolla pyritään minimoimaan verkkoon liittyvä ja muuntyyppinen viive ja joka sisältää vähintään yhden seuraavista toimeksiantojen algoritmista kirjausta koskevista palveluista: erilaiset konesalipalvelut (co-location tai proximity hosting) tai huippunopea suora sähköinen markkinoillepääsy;

- b) järjestelmän määrittämä toimeksiantojen käynnistäminen, tuottaminen, reitittäminen tai toteuttaminen siten, että ihminen ei osallistu yksittäisiin liiketoimiin tai toimeksiantoihin; ja
- c) korkea päivänsisäinen viestimäärä, joka koostuu toimeksiannoista, hintatarjouksista tai peruutuksista;
- 41) 'suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä' järjestelyä, jossa kauppapaikan jäsen tai osapuoli taikka asiakas antaa henkilölle luvan käyttää sen kaupankäyntikoodia, niin että henkilö voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan, mukaan lukien järjestelyt, joissa kyseinen henkilö käyttää jäsenen tai osapuolen taikka asiakkaan infrastruktuuria tai jäsenen tai osapuolen taikka asiakkaan käyttöön antamaa yhteysjärjestelmää toimeksiantojen välittämiseksi (suora pääsy markkinoille), sekä järjestelyt, joissa henkilö ei käytä tällaista infrastruktuuria (tuettu pääsy);
- 42) 'ristiinmyyntikäytännöllä' sijoituspalvelun tarjoamista yhdessä toisen palvelun tai tuotteen kanssa osana pakettia tai ehtona saman sopimuksen tai paketin osalta;
- 43) 'strukturoidulla talletuksella' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/49/EU⁽¹⁾ 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määriteltyä talletusta, jonka pääoma voidaan maksaa kokonaan takaisin talletusajan päätyttyä ehdoin, joiden mukaisesti mahdollinen korko tai lisäkorko maksetaan tai sen maksamiseen kohdistuu riski, noudattaen kaavaa, jossa otetaan huomioon seuraavanlaisia tekijöitä:
- a) indeksi tai indeksien yhdistelmä, lukuun ottamatta vaihtuvakorkoisia talletuksia, joiden tuotto on suoraan sidoksissa korkoindeksiin, kuten Euriboriin tai Liboriin;
- b) rahoitusväline tai rahoitusvälineiden yhdistelmä;
- c) hyödyke tai hyödykkeiden yhdistelmä tai muut aineelliset tai aineettomat omaisuserät, jotka eivät ole keskenään vaihdettavissa; tai
- d) valuuttakurssi tai valuuttakurssien yhdistelmä;
- 44) 'siirtokelpoisilla arvopapereilla' sellaisia arvopaperilajeja maksuvälineitä lukuun ottamatta, jotka ovat vaihdantakelpoisia pääomamarkkinoilla, kuten
- a) yhtiöiden osakkeita ja muita arvopapereita, jotka vastaavat yhtiöiden, henkilöyhtiöiden ja muiden yhteisöjen osakkeita, sekä osaketalletustodistuksia;
- b) joukkovelkakirjoja tai muita arvopaperistettuja velan muotoja, mukaan lukien tällaisia arvopapereita koskevat talletustodistukset;
- c) kaikkia muita arvopapereita, jotka oikeuttavat hankkimaan tai myymään edellä mainitun kaltaisia siirtokelpoisia arvopapereita tai jotka edellyttävät käteissuoritusta, joka määräytyy siirtokelpoisten arvopapereiden, valuuttojen, korkojen tai tuottojen, hyödykkeiden taikka muiden indeksien tai mittareiden perusteella;
- 45) 'talletustodistuksilla' sellaisia arvopapereita, jotka ovat vaihdantakelpoisia pääomamarkkinoilla ja jotka edustavat sellaisen liikkeeseenlaskijan arvopaperiomistusta, jonka kotipaikka on muualla, mutta jotka voidaan ottaa kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla ja joilla voidaan käydä kauppaa erillään sellaisen liikkeeseenlaskijan arvopapereista, jonka kotipaikka on muualla;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä (katso tämän virallisen lehden sivu 149).

- 46) 'pörssilistatulla rahastolla' rahastoa, jonka osuuksista tai osakelajeista vähintään yksi on jatkuvan kaupankäynnin kohteena vähintään yhdessä kauppapaikassa siten, että vähintään yksi markkinatakaaja varmistaa, että sen osuuksien tai osakkeiden hinta kauppapaikassa ei poikkea merkittävästi nettoarvosta ja soveltuvin osin ohjeellisesta nettoarvosta;
- 47) 'todistuksilla' asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 27 alakohdassa määriteltyjä todistuksia;
- 48) 'strukturoidulla rahoitustuotteilla' asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 28 alakohdassa määriteltyjä strukturoituja rahoitustuotteita;
- 49) 'johdannaisilla' asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 29 alakohdassa määriteltyjä johdannaisia;
- 50) 'hyödykejohdannaisilla' asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 30 alakohdassa määriteltyjä hyödykejohdannaisia;
- 51) 'keskusvastapuolella' asetuksen (EU) N:o 648/2012 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyä keskusvastapuolta;
- 52) 'hyväksytyllä julkistamisjärjestelyllä' henkilöä, joka on saanut tämän direktiivin mukaisesti toimiluvan tarjota palvelua kauppajia koskevien ilmoitusten julkistamiseksi sijoituspalveluyritysten puolesta asetuksen (EU) N:o 600/2014 20 ja 21 artiklan mukaisesti;
- 53) 'konsolidoitujen kauppatietojen tarjoajalla' henkilöä, joka on saanut tämän direktiivin mukaisesti toimiluvan tarjota palvelua asetuksen (EU) N:o 600/2014 6, 7, 10, 12, 13, 20 ja 21 artiklassa lueteltuja rahoitusvälineillä käytäviä kauppajia koskevien ilmoitusten keräämiseksi säännellyiltä markkinoilta, monenkeskisiltä kaupankäyntijärjestelmiltä, organisoiduilta kaupankäyntijärjestelmiltä ja hyväksytyiltä julkistamisjärjestelyiltä sekä ilmoitusten konsolidoimiseksi jatkuvaksi sähköiseksi muuttuvaksi datavirraksi, josta saa kutakin rahoitusvälinettä koskevia reaaliaikaisia hinta- ja määrätietoja;
- 54) 'hyväksytyllä ilmoitusjärjestelmällä' järjestelmää, jonka mukaan henkilö on saanut tämän direktiivin mukaisesti toimiluvan tarjota palvelua liiketoimia koskevien ilmoitusten antamiseksi toimivaltaisille viranomaisille tai arvopaperimarkkinaviranomaiselle sijoituspalveluyritysten puolesta;
- 55) 'kotijäsenvaltiolla'
- a) sijoituspalveluyritysten tapauksessa jäsenvaltiota, jossa
- i) sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka sijaitsee, jos yritys on luonnollinen henkilö;
- ii) sijoituspalveluyrityksellä on sääntömääräinen kotipaikka, jos yritys on oikeushenkilö;
- iii) sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka sijaitsee, jos yrityksellä ei sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa;
- b) säännellyn markkinan tapauksessa jäsenvaltiota, jossa säännelty markkina on rekisteröity tai, jos sillä ei kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa, jäsenvaltiota, jossa säännellyn markkinan päätoimipaikka sijaitsee;
- c) hyväksytyyn julkistamisjärjestelyyn, konsolidoitujen kauppatietojen tarjoajan tai hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän tapauksessa jäsenvaltiota, jossa
- i) hyväksytyyn julkistamisjärjestelyyn, konsolidoitujen kauppatietojen tarjoajan tai hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän päätoimipaikka sijaitsee, jos se on luonnollinen henkilö;

- ii) hyväksytyllä julkistamisjärjestelyllä, konsolidoitujen kauppatietojen tarjoajalla tai hyväksytyllä ilmoitusjärjestelmällä on sääntömääräinen kotipaikka, jos se on oikeushenkilö;
- iii) hyväksytyyn julkistamisjärjestelyyn, konsolidoitujen kauppatietojen tarjoajan tai hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän päätoimipaikka sijaitsee, jos sillä ei sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa;
- 56) 'vastaanottavalla jäsenvaltiolla' muuta jäsenvaltiota kuin kotijäsenvaltiota, jossa sijoituspalveluyrityksellä on sivuliike tai jossa se tarjoaa sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa, tai jäsenvaltiota, jossa säännellyllä markkinalla on tarkoituksenmukaisia järjestelyjä, joilla helpotetaan tähän samaan jäsenvaltioon sijoittautuneiden etäkaupankäyntiä harjoittavien jäsenten tai osapuolten kaupankäyntiä sen järjestelmässä;
- 57) 'kolmannen maan yrityksellä' yritystä, joka olisi sijoituspalveluja tarjoava tai sijoitustoimintaa harjoittava luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, jos sen päätoimipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka sijaitisi unionin alueella;
- 58) 'tukkutason energiatuotteella' asetuksen (EU) N:o 1227/2011 2 artiklan 4 kohdassa määriteltyjä tukkutason energia- tuotteita;
- 59) 'maatalousalan hyödykejohdannaisilla' johdannaisopimuksia, jotka liittyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 ⁽¹⁾ 1 artiklassa ja liitteessä I olevassa I–XX ja XXIV/1 osassa lueteltuihin tuotteisiin;
- 60) 'valtionlainan liikkeeseenlaskijalla' seuraavia velkainstrumenttien liikkeeseen laskijoita:
- i) unioni;
 - ii) jäsenvaltio, mukaan lukien mikä hyvänsä jäsenvaltion julkishallinnon yksikkö, virasto tai erillisyyhtiö;
 - iii) jos jäsenvaltio on liittovaltio, jokin tämän liittovaltion osavaltio;
 - iv) useita jäsenvaltioita varten perustettu erillisyyhtiö;
 - v) kahden tai useamman jäsenvaltion perustama kansainvälinen finanssilaitos, jonka tarkoituksena on hankkia varoja ja antaa rahoitusapua jäsenilleen, joilla on vakavia rahoitusongelmia tai joita sellaiset vaikeudet uhkaavat; tai
 - vi) Euroopan investointipankki;
- 61) 'valtionlainalla' velkainstrumenttia, jonka valtionlainan liikkeeseenlaskija on laskenut liikkeeseen;
- 62) 'pysyvällä välineellä' mitä tahansa välinettä,
- a) jonka avulla asiakas voi tallentaa tälle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että tiedot ovat saatavilla myöhemmää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan; ja
 - b) joka mahdollistaa tallennettujen tietojen jäljentämisen muuttumattomina;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671).

63) 'raportointipalvelujen tarjoajalla' hyväksyttyä julkistamisjärjestelyä, konsolidoitujen kauppätietojen tarjoajaa tai hyväksyttyä ilmoitusjärjestelmää.

2. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täsmennetään teknisen sisällön osalta 1 kohdassa säädettyjä määritelmiä niiden mukauttamiseksi markkinoiden kehitykseen, tekniseen kehitykseen ja asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kielletystä toiminnasta saatuihin kokemuksiin sekä tämän direktiivin yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi.

II OSASTO

SIJOITUSPALVELUYRITYSTEN TOIMILUVAN MYÖNTÄMISTÄ JA TOIMINNAN HARJOITTAMISTA KOSKEVAT EDELLYTYKSET

I LUKU

Toimiluvan myöntämistä koskevat edellytykset ja menettelyt

5 artikla

Toimilupavaatimus

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalvelujen tarjoamiseen ja/tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen ammatillisesti säännöllisenä ammatti- tai liiketoimintana tarvitaan tämän luvun mukainen etukäteen annettava toimilupa. Tällaisen toimiluvan myöntää 67 artiklan mukaisesti nimetty kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on myönnettävä kaikille markkinoiden ylläpitäjille toimilupa ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää edellyttäen, että tarkistetaan etukäteen, että ne noudattavat tätä lukua.

3. Jäsenvaltioiden on rekisteröitävä kaikki sijoituspalveluyritykset. Rekisterin on oltava yleisön saatavilla, ja sen on sisällettävä tiedot niistä palveluista tai siitä toiminnasta, joita varten sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa. Se on saatettava ajan tasalle säännöllisesti. Jokainen toimilupa on annettava tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luettelon kaikista unionissa olevista sijoituspalveluyrityksistä. Luettelo sisältää tiedot niistä palveluista tai siitä toiminnasta, joita varten kullakin sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa, ja se on saatettava ajan tasalle säännöllisesti. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

Jos toimivaltainen viranomainen on peruuttanut toimiluvan 8 artiklan b, c ja d alakohdan mukaisesti, peruuttaminen julkistetaan luettelossa viiden vuoden ajan.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että

a) sijoituspalveluyrityksellä, joka on oikeushenkilö, on päätoimipaikka samassa jäsenvaltiossa, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka on;

b) sijoituspalveluyrityksellä, joka ei ole oikeushenkilö, tai sijoituspalveluyrityksellä, joka on oikeushenkilö mutta jolla ei kansallisen lainsäädännön mukaisesti ole sääntömääräistä kotipaikkaa, on päätoimipaikka siinä jäsenvaltiossa, jossa se tosiasiallisesti harjoittaa liiketoimintaansa.

6 artikla

Toimiluvan laajuus

1. Kotijäsenvaltion on varmistettava, että toimiluvassa määritetään sijoituspalvelut tai -toiminta, joita varten sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa. Toimilupa voi kattaa yhden tai useamman liitteessä I olevassa B osassa luetelluista oheispalveluista. Toimilupaa ei saa missään tapauksessa myöntää yksinomaan oheispalvelujen tarjoamista varten.

2. Jos sijoituspalveluyritys haluaa luvan laajentaa liiketoimintansa muihin sijoituspalveluihin tai muuhun sijoitustoimintaan taikka oheispalveluihin, jotka eivät kuulu sen alkuperäiseen toimilupaan, sen on haettava toimilupansa laajentamista.

3. Toimilupa on voimassa koko unionissa, ja sijoituspalveluyritys voi sen nojalla tarjota niitä sijoituspalveluja tai harjoittaa sitä sijoitustoimintaa, joita varten sillä on toimilupa, kaikkialla unionissa joko sijoittautumisoikeuden, myös sivuliikkeen kautta tapahtuvan, tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella.

7 artikla

Toimiluvan myöntämisessä ja toimilupahakemusten hylkäämisessä noudatettavat menettelyt

1. Toimivaltainen viranomainen ei saa myöntää toimilupaa, ennen kuin se on täysin varmistunut siitä, että hakija täyttää kaikki tämän direktiivin nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset.
2. Sijoituspalveluyrityksen on annettava kaikki sellaiset tiedot, mukaan lukien toimintaohjelma, josta käyvät ilmi muun muassa suunnitellut liiketoimintamuodot ja organisaatorakenne, joita toimivaltainen viranomainen tarvitsee varmistuakseen siitä, että sijoituspalveluyritys on toimiluvan myöntämisaikana ottanut käyttöön kaikki tarvittavat järjestelyt tämän luvun mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi.
3. Hakijalle on ilmoitettava kuuden kuukauden kuluessa täydellisen hakemuksen jättämisestä, onko toimilupa myönnetty.
4. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään
 - a) toimivaltaisille viranomaisille tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti annettavat tiedot, mukaan lukien toimintaohjelma;
 - b) sijoituspalveluyritysten hoitoa 9 artiklan 6 kohdan nojalla koskevat vaatimukset ja 9 artiklan 5 kohdan mukaisissa ilmoituksissa annettavat tiedot;
 - c) sellaisia osakkeenomistajia ja jäseniä koskevat vaatimukset, joilla on huomattavia omistususuuksia, sekä seikat, jotka voivat estää toimivaltaista viranomaista hoitamasta tehokkaasti valvontatehtäviään 10 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

5. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa vahvistetaan vakio- ja lomakkeet, mallit ja menettelyt tämän artiklan 2 kohdassa ja 9 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen tietojen ilmoittamista tai toimittamista varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

8 artikla

Toimiluvan peruuttaminen

Toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa sijoituspalveluyritykselle myönnetyn toimiluvan, jos sijoituspalveluyritys

- a) ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu siitä tai ei ole tarjonnut sijoituspalveluja tai harjoittanut sijoitustoimintaa kuuden edeltävän kuukauden aikana, paitsi jos kyseinen jäsenvaltio on säättänyt, että näissä tapauksissa toimilupa raukeaa;

- b) on saanut toimiluvan väärin tietojen perusteella tai muilla sääntöjenvastaisilla keinoilla;
- c) ei enää täytä niitä edellytyksiä, joiden perusteella toimilupa on myönnetty, kuten asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädettyjä edellytyksiä;
- d) on vakavalla ja järjestelmällisellä tavalla rikkonut tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla annettuja säännöksiä, jotka koskevat sijoituspalveluyritysten toiminnan harjoittamisen edellytyksiä;
- e) kuuluu tapauksiin, joissa kansallisessa lainsäädännössä säädetään toimiluvan peruuttamisesta tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomien seikkojen perusteella.

Jokainen toimiluvan peruutus on annettava tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

9 artikla

Ylin hallintoelin

1. Toimivaltaisten viranomaisten, jotka myöntävät toimiluvan 5 artiklan mukaisesti, on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ja niiden ylimmät hallintoelimet täyttävät direktiivin 2013/36/EU 88 ja 91 artiklan vaatimukset.

Arvopaperimarkkinaviranomainen ja pankkiviranomainen antavat yhdessä direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 12 kohdassa lueteltuja seikkoja koskevat ohjeet.

2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat toimilupaa 5 artiklan mukaisesti myöntäessään antaa ylimmän hallintoelimen jäsenille luvan hoitaa lisäksi yhtä liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävää direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 3 kohdan mukaisesti sallittujen tehtävien ohella. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle säännöllisesti tällaisista luvista.

Pankkiviranomainen ja arvopaperimarkkinaviranomainen koordinoivat tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 6 kohdassa säädettyjen tietojen keruuta sijoituspalveluyritysten osalta.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyrityksen ylin hallintoelin määrittelee ohjaus- ja hallintojärjestelmät, joilla varmistetaan sijoituspalveluyrityksen tehokas ja vakaa hoito, mukaan lukien tehtävien eriyttäminen sijoituspalveluyrityksessä ja eturistiriitojen ehkäiseminen, tavalla, joka edistää markkinoiden eheyttä ja asiakkaiden etuja, ja valvoo näiden järjestelmien täytäntöönpanoa ja vastaa niistä.

Näillä järjestelmillä on myös varmistettava, että ylin hallintoelin määrittelee ja hyväksyy seuraavat seikat sekä valvoo niitä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen vaatimusten soveltamista:

- a) sijoituspalvelujen tarjoamiseen ja sijoitustoiminnan harjoittamiseen sekä oheispalvelujen tarjoamiseen käytettävä yrityksen organisaatio, mukaan lukien henkilöstöltä vaadittavat taidot, tietämys ja asiantuntemus sekä palvelujen tarjoamiseen ja toiminnan harjoittamiseen käytettävät resurssit, menettelyt ja järjestelyt ottaen huomioon yrityksen liiketoiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus ja kaikki vaatimukset, joita yrityksen on noudatettava;
- b) tarjottuihin palveluihin ja tuotteisiin ja harjoitettuun toimintaan sovellettavat toimintaperiaatteet yrityksen riskirajan sekä yrityksen asiakkaiden ominaispiirteiden ja tarpeiden mukaisesti, mukaan lukien tarvittaessa asianmukaisten stressitestien suorittaminen;
- c) palvelujen tarjoamiseen asiakkaille osallistuvien henkilöiden palkitsemisjärjestelmät, joiden tavoitteena on kannustaa vastuulliseen liiketoimintaan ja asiakkaiden tasapuoliseen kohteluun ja välttää eturistiriitoja suhteissa asiakkaisiin.

Ylimmän hallintoelimen on valvottava ja määrääjain arvioitava sijoituspalvelujen tarjoamiseen ja sijoitustoiminnan harjoittamiseen sekä oheispalvelujen tarjoamiseen liittyvien yrityksen strategisten tavoitteiden asianmukaisuutta ja täytäntöönpanoa, sijoituspalveluyrityksen ohjaus- ja hallintojärjestelmien tehokkuutta ja palvelujen tarjoamiseen asiakkaille sovellettavien toimintaperiaatteiden asianmukaisuutta sekä toteutettava asianmukaiset toimet mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

Ylimmän hallintoelimen jäsenillä on oltava käytössään riittävät tiedot ja asiakirjat, joita se tarvitsee johdon päätöksenteon seuraamiseksi ja valvomiseksi.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on evättävä toimilupa, jos se ei katso, että sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen jäsenet ovat riittävän hyvämaineisia ja heillä on riittävä tietämys, taidot ja kokemus ja he käyttävät riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen sijoituspalveluyrityksessä, tai jos on osoitettavissa objektiivisia syitä, joiden perusteella voidaan katsoa, että yrityksen ylin hallintoelin saattaa vaarantaa yrityksen tehokkaan, järkevän ja vakaa hoidon sekä sen asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukaisen huomioonottamisen.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritys ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki ylimmän hallintoelimensä jäsenet ja kaikki jäsenten vaihdokset sekä antaa kaikki tarpeelliset tiedot sen arvioimiseksi, täyttääkö yritys 1, 2 ja 3 kohdan vaatimukset.

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että vähintään kaksi 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttävää henkilöä tosiasiallisesti johtaa hakemuksen esittäneen sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat myöntää toimiluvan sijoituspalveluyritykselle, joka on luonnollinen henkilö, tai sijoituspalveluyritykselle, joka on oikeushenkilö ja jota johtaa yksi luonnollinen henkilö yrityksen perustamisasiakirjojen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden on kuitenkin edellytettävä, että

- a) käytössä on vaihtoehtoisia järjestelyjä, joilla varmistetaan tällaisten sijoituspalveluyritysten järkevä ja vakaa hoito sekä niiden asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukainen huomioonottaminen;
- b) kyseiset luonnolliset henkilöt ovat riittävän hyvämaineisia, heillä on riittävä tietämys, taidot ja kokemus ja he käyttävät riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen.

10 artikla

Osakkeenomistajat ja jäsenet, joilla on huomattavia omistusosuuksia

1. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa myöntää sijoituspalveluyritykselle toimilupaa sijoituspalvelujen tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen ennen kuin niille on ilmoitettu sellaisten suoraan tai välillisesti osakkeenomistajina tai jäseninä olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden nimet, joilla on huomattavia omistusosuuksia, ja näiden osuuksien määrät.

Toimivaltaisten viranomaisten on evättävä toimilupa, jos ne eivät ole varmistuneita niiden osakkeenomistajien tai jäsenten sopivuudesta, joilla on huomattavia omistusosuuksia, kun otetaan huomioon tarve varmistaa sijoituspalveluyrityksen järkevä ja vakaa hoito.

Jos sijoituspalveluyrityksen ja muiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden välillä on läheisiä sidoksia, toimivaltaisen viranomaisen voi myöntää toimiluvan ainoastaan, jos kyseiset sidokset eivät estä sitä hoitamasta tehokkaasti valvontatehtäviään.

2. Toimivaltaisen viranomaisen on evättävä toimilupa, jos yritykseen läheisesti sidoksissa olevaan yhteen tai useampaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset tai niiden täytäntöönpanoon liittyvät vaikeudet estävät kyseistä viranomaista hoitamasta tehokkaasti valvontatehtäviään.

3. Niissä tapauksissa, joissa 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden käyttämä vaikutusvalta todennäköisesti haittaa sijoituspalveluyrityksen järkevää ja vakaata hoitoa, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että toimivaltainen viranomainen toteuttaa tilanteen lopettamiseksi aiheelliset toimenpiteet.

Toimenpiteet voivat olla hakemuksia johtajiin ja yrityksen johdosta vastaaviin kohdistuvien tuomioistuimen määräysten saamiseksi tai seuraamusten asettamiseksi tai kyseisten osakkeenomistajien tai jäsenten omistamiin osakkeisiin tai osuuksiin kuuluvien äänioikeuksien käyttöön kohdistuvia keskeytyksiä.

11 artikla

Ehdotettujen hankintojen ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön tai tällaisten yhdessä toimivien henkilöiden, jäljempänä 'hankkijaehdokas', jotka ovat päättäneet hankkia suoraan tai välillisesti huomattavan omistusosuuden sijoituspalveluyrityksestä tai lisätä suoraan tai välillisesti huomattavaa omistusosuuttaan siten, että hankkijaehdokkaan osuus äänioikeuksista tai pääomasta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia, taikka siten, että sijoituspalveluyrityksestä tulee hankkijaehdokkaan tytäryritys, jäljempänä 'ehdotettu hankinta', on ensin ilmoitettava hankinnasta etukäteen kirjallisesti sen sijoituspalveluyrityksen toimivaltaisille viranomaisille, josta ne pyrkivät hankkimaan huomattavan omistusosuuden tai lisäämään sitä, mainiten samalla aiotun osuuden suuruuden ja antaen 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua asiaa koskevat tiedot.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka on päättänyt luopua suoraan tai välillisesti huomattavasta omistusosuudestaan sijoituspalveluyrityksessä, on ensin ilmoitettava tästä kirjallisesti kotijäsenvaltion viranomaisille mainiten samalla aiotun osuuden suuruuden. Tällaisen henkilön on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille myös päätöksestään vähentää huomattavaa omistusosuuttaan siten, että kyseisen henkilön osuus äänioikeuksista tai pääomasta olisi alle 20, 30 tai 50 prosenttia, tai siten, että sijoituspalveluyritys lakkaa olemasta kyseisen henkilön tytäryritys.

Jäsenvaltioiden ei edellytetä soveltavan 30 prosentin raja-arvoa, jos ne soveltavat direktiivin 2004/109/EY 9 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti yhden kolmasosan raja-arvoa.

Määritettäessä, täyttyvätkö 10 artiklassa ja tässä artiklassa tarkoitettua huomattavaa omistusosuutta koskevat arviointiperusteet, jäsenvaltiot eivät saa ottaa huomioon sellaisia äänioikeuksia tai osakkeita, joita sijoituspalveluyrityksillä tai luottolaitoksilla voi olla sen vuoksi, että ne ovat antaneet merkintäsitoumuksen rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlasku on järjestetty liitteessä I olevan A osan 6 kohdassa tarkoitettua merkintätakauksen perusteella, edellyttäen, että kyseisiä oikeuksia ei käytetä eikä niillä muuten vaikuteta liikkeeseenlaskijan johtamiseen ja että niistä luovutaan vuoden kuluessa hankkimisesta.

2. Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on 13 artiklan 1 kohdassa säädettyä arviointia, jäljempänä 'arviointi', suorittaessaan kuultava toisiaan täysimääräisesti, jos hankkijaehdokas on

- a) luottolaitos, henkivakuutusyritys, vahinkovakuutusyritys, jälleenvakuutusyritys, sijoituspalveluyritys tai yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiö, jolle on myönnetty toimilupa toisessa jäsenvaltiossa tai muulla alalla kuin millä ehdotetun hankinnan kohde toimii;
- b) sellaisen luottolaitoksen, henkivakuutusyrityksen, vahinkovakuutusyrityksen, jälleenvakuutusyrityksen, sijoituspalveluyrityksen tai yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön emoyritys, jolle on myönnetty toimilupa toisessa jäsenvaltiossa tai muulla alalla kuin millä ehdotetun hankinnan kohde toimii; tai
- c) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on määräysvalta sellaisessa luottolaitoksessa, henkivakuutusyrityksessä, vahinkovakuutusyrityksessä, jälleenvakuutusyrityksessä, sijoituspalveluyrityksessä tai yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiössä, jolle on myönnetty toimilupa toisessa jäsenvaltiossa tai muulla alalla kuin millä ehdotetun hankinnan kohde toimii.

Toimivaltaisten viranomaisten on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava toisilleen kaikki arvioinnin kannalta olennaiset tai asiaan vaikuttavat tiedot. Toimivaltaisten viranomaisten on tältä osin toimitettava pyynnöstä toisilleen kaikki asiaan vaikuttavat tiedot ja oma-aloitteisesti kaikki olennaiset tiedot. Ehdotetun hankinnan kohteena olevalle sijoituspalveluyritykselle toimiluvan myöntäneen toimivaltaisen viranomaisen tekemässä päätöksessä on esitettävä hankkijaehdokkaasta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen mahdolliset lausunnot ja varaukset.

3. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että jos sijoituspalveluyritys saa tietää sellaisista sen omaa pääomaa koskevista omistuosuuksien hankinnoista tai niistä luopumisista, joiden vuoksi kyseinen omistusosuus muodostuu 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua raja-arvoa suuremmaksi tai pienemmäksi, sen on ilmoitettava tästä toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä.

Sijoituspalveluyritysten on lisäksi vähintään kerran vuodessa ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisten osakkeenomistajien ja jäsenten nimet, joilla on huomattavia omistuosuuksia, sekä näiden osuuksien suuruudet esimerkiksi sellaisina kuin nämä tiedot esitetään yhtiö- tai vuosikokouksessa tai sellaisina kuin tiedot saadaan sellaisiin yrityksiin sovellettavien säännösten noudattamiseksi, joiden siirtokelpoiset arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset soveltavat 10 artiklan 3 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä vastaavia toimenpiteitä henkilöihin, jotka eivät noudata velvoitetta antaa ennakkotietoja huomattavan omistuosuuden hankinnasta tai kasvattamisesta. Jos osuus hankitaan toimivaltaisten viranomaisten vastustuksesta huolimatta, jäsenvaltioiden on riippumatta siitä, otetaanko käyttöön muita mahdollisia seuraamuksia, joko määrättävä keskeyttäväksi osuuksia vastaavien äänioikeuksien käyttäminen tai määrättävä, että annetut äänet ovat mitättömiä taikka että ne voidaan mitätöidä.

12 artikla

Arviointijakso

1. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava hankkijaehdokkaalle kirjallisesti heti ja joka tapauksessa kahden työpäivän kuluessa 11 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta sekä tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen mahdollisesta myöhemmästä vastaanottamisesta, että ne ovat vastaanottaneet ilmoituksen tai tiedot.

Toimivaltaisilla viranomaisilla on enintään 60 työpäivää aikaa ilmoituksen ja sellaisten asiakirjojen vastaanottamista koskevan kirjallisen ilmoituksen päiväyksestä, joiden liittäminen ilmoitukseen jäsenvaltio edellyttää 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun luettelon perusteella, jäljempänä 'arviointijakso', suorittaa arviointi.

Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava hankkijaehdokkaalle arviointijakson päättymispäivämäärä antaessaan vastaanottamista koskevan ilmoituksen.

2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat arviointijakson 50 ensimmäisen työpäivän aikana tarvittaessa pyytää lisätietoja, jotka ovat tarpeen arvioinnin suorittamiseksi. Pyyntö on esitettävä kirjallisesti, ja siinä on yksilöitävä tarvittavat lisätiedot.

Arviointijakso keskeytetään sinä päivänä, jona toimivaltaiset viranomaiset ovat pyytäneet tietoja, siihen päivään saakka, jona hankkijaehdokkaan toimittamat lisätiedot on saatu. Keskeytys ei saa olla pitempi kuin 20 työpäivää. Toimivaltaiset viranomaiset voivat harkintansa mukaan pyytää vielä täydentämään tai tarkentamaan tietoja, mutta tämä ei saa enää keskeyttää arviointijaksoa.

3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat pidentää 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua keskeytystä enintään 30 työpäiväksi, jos hankkijaehdokka on jompikumpi seuraavista:

a) unionin ulkopuolella sijaitseva tai siellä säännelty luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö;

b) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, johon ei sovelleta tämän direktiivin tai direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY tai 2013/36/EU mukaista valvontaa.

4. Jos toimivaltaiset viranomaiset arvioinnin suoritettuaan päättävät vastustaa ehdotettua hankintaa, niiden on ilmoitettava tästä hankkijaehdokkaalle kirjallisesti kahden työpäivän kuluessa ylittämättä arviointijaksoa ja perusteltava päätöksensä. Jollei kansallisesta lainsäädännöstä muuta johdu, yleisön saataville voidaan hankkijaehdokkaan pyynnöstä saattaa asianmukainen selvitys päätöksen perusteluista. Tämä ei estä jäsenvaltiota sallimasta toimivaltaisen viranomaisen julkistaa tällaisia tietoja ilman hankkijaehdokkaan pyyntöä.

5. Jos toimivaltaiset viranomaiset eivät arviointijakson kuluessa vastusta kirjallisesti ehdotettua hankintaa, se katsotaan hyväksytyksi.

6. Toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä enimmäisajan, jonka kuluessa ehdotettu hankinta on saatettava päätökseen, ja tarvittaessa pidentää tätä määräaika.

7. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa vaatimuksia, jotka ovat tiukempia kuin tässä direktiivissä säädetyt, sen osalta, miten toimivaltaisille viranomaisille on ilmoitettava äänioikeuksien tai pääoman suorista tai välillisistä hankinnoista tai miten toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät ne.

8. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi tyhjentävän luettelon laatimiseksi niistä 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista, jotka hankkijaehdokkaiden on sisällytettävä ilmoitukseensa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 2 kohdan soveltamista.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2014.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa vahvistetaan vakio- ja lomakkeet, mallit ja menettelyt 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten välistä kuulemismenettelyä varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2014.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

13 artikla

Arviointi

1. Arvioidessaan 11 artiklan 1 kohdassa edellytettyä ilmoitusta ja 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja toimivaltaisten viranomaisten on hankinnan kohteena olevan sijoituspalveluyrityksen järkevän ja vakaan hoidon varmistamiseksi ja ottaen huomioon hankkijaehdokkaan todennäköinen vaikutus sijoituspalveluyritykseen arvioitava hankkijaehdokkaan sopivuus ja ehdotetun hankinnan taloudellinen järkevyys kaikkien seuraavien perusteiden mukaisesti:

- a) hankkijaehdokkaan maine;
- b) niiden henkilöiden, jotka tulevat johtamaan sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa aiotun hankinnan seurauksena, maine ja kokemus;
- c) hankkijaehdokkaan taloudellinen vakaus erityisesti suhteessa siihen, millaista liiketoimintaa hankinnan kohteena olevassa sijoituspalveluyrityksessä harjoitetaan ja aiotaan harjoittaa;

- d) se, pystyykö sijoituspalveluyritys täyttämään jatkuvasti tähän direktiiviin ja soveltuvin osin muihin direktiiveihin, erityisesti direktiiveihin 2002/87/EY ja 2013/36/EU, perustuvat vakavaraisuusvaatimukset, erityisesti se, onko ryhmällä, jonka osa sijoituspalveluyrityksestä tulee, rakenne, joka mahdollistaa tehokkaan valvonnan, tehokkaan tietojenvaihdon toimivaltaisten viranomaisten välillä ja toimivaltaisten viranomaisten keskinäisen vastuunjaon määrittämisen;
- e) se, onko perusteltu syytä epäillä, että ehdotetun hankinnan yhteydessä syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai pyritty direktiivin 2005/60/EY 1 artiklassa tarkoitettuun rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen tai että ehdotettu hankinta saattaisi lisätä tämän vaaraa.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla mukautetaan tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjä perusteita.

2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat vastustaa ehdotettua hankintaa vain, jos se on perusteltua 1 kohdassa säädettyjen perusteiden nojalla tai jos hankkijaehdokkaan toimittamat tiedot ovat puutteellisia.
3. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa ennakkoehtoja sen suhteen, millainen omistusosuuden taso on hankittava, eivätkä sallia toimivaltaisten viranomaistensa tarkastelevan ehdotettua hankintaa markkinoiden taloudellisten tarpeiden pohjalta.
4. Jäsenvaltioiden on julkistettava luettelo tiedoista, jotka tarvitaan arvion tekemiseen ja jotka on toimitettava toimivaltaisille viranomaisille 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta annettaessa. Vaadittavien tietojen on oltava suhteutettuja ja mukautettuja hankkijaehdokkaan ja ehdotetun hankinnan luonteeseen. Jäsenvaltiot eivät saa vaatia tietoja, joilla ei ole merkitystä toiminnan vakauden arvioinnille.
5. Sen estämättä, mitä 12 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa säädetään, toimivaltaisen viranomaisen on kohdeltava hankkijaehdokkaista syrjimättömällä tavalla, jos kyseinen viranomainen on saanut ilmoituksen kahdesta tai useammasta ehdotuksesta hankkia huomattava omistusosuus tai lisätä huomattavaa omistusosuutta samasta sijoituspalveluyrityksestä.

14 artikla

Jäsenyys hyväksytyssä sijoittajien korvausjärjestelmässä

Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että kaikki sijoituspalveluyrityksen toimilupaa hakevat yhteisöt täyttävät direktiivin 97/9/EY mukaiset velvoitteensa toimiluvan myöntämisaikana.

Ensimmäisessä kohdassa säädetty velvoite on täytettävä strukturoitujen talletusten osalta, jos strukturoidun talletuksen liikkeeseen laskenut luottolaitos on direktiivin 2014/49/EU nojalla tunnustetun talletusten vakuusjärjestelmän jäsen.

15 artikla

Perustamis pääoma

Jäsenvaltioiden on varmistettava, etteivät toimivaltaiset viranomaiset myönnä toimilupaa, jos sijoituspalveluyrityksellä ei ole asetuksen (EU) N:o 575/2013 vaatimusten mukaista kyseisen sijoituspalvelun tai -toiminnan edellyttämää riittävää perustamis pääomaa.

16 artikla

Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

1. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset noudattavat tämän artiklan 2–10 kohdassa ja 17 artiklassa säädettyjä toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia.

2. Sijoituspalveluyrityksen on otettava käyttöön riittäviä toimintaperiaatteita ja menettelyjä sen varmistamiseksi, että yritys, mukaan lukien sen johto, työntekijät ja sidonnaisasiamiehet, noudattaa tämän direktiivin mukaisia velvoitteitaan, sekä kyseisten henkilöiden henkilökohtaisia liiketoimia koskevia asianmukaisia sääntöjä.

3. Sijoituspalveluyrityksen on pidettävä yllä ja käytettävä tehokkaita organisaatio- ja hallintojärjestelyjä voidakseen ryhtyä kaikkiin kohtuullisiin toimiin, jotta 23 artiklassa määritellyt eturistiriidat eivät vaikuttaisi haitallisesti sen asiakkaiden etuihin.

Sijoituspalveluyrityksen, joka valmistaa rahoitusvälineitä asiakkaille myytäväksi, on pidettävä yllä, käytettävä ja tarkasteltava prosessia, jossa kukin rahoitusväline ja olemassa olevien rahoitusvälineiden merkittävät mukautukset hyväksytään ennen rahoitusvälineen markkinointia tai jakelua asiakkaille.

Tuotteiden hyväksyntää koskevassa menettelyssä on täsmennettävä loppuasiakkaiden yksilöity kohdemarkkina kunkin rahoitusvälineen asiaankuuluvassa asiakkaiden luokassa ja varmistettava, että kaikki tällaisen yksilöidyn kohdemarkkinan kannalta merkitykselliset riskit arvioidaan ja että aiottu jakelustrategia on yksilöidyn kohdemarkkinan mukainen.

Sijoituspalveluyrityksen on myös säännöllisesti tarkasteltava tarjoamiaan tai markkinoimiaan rahoitusvälineitä ottaen huomioon kaikki tapahtumat, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa yksilöityyn kohdemarkkinaan kohdistuvaan potentiaaliseen riskiin, ja vähintään arvioitava, onko rahoitusväline edelleen yksilöidyn kohdemarkkinan tarpeiden mukainen ja onko aiottu jakelustrategia edelleen asianmukainen.

Rahoitusvälineitä valmistavan sijoituspalveluyrityksen on asetettava jakelijoiden saataville kaikki asianmukaiset tiedot rahoitusvälineestä ja tuotteiden hyväksymistä koskevasta menettelystä, mukaan lukien tieto rahoitusvälineen yksilöidystä kohdemarkkinasta.

Jos sijoituspalveluyritys tarjoaa tai suosittelee rahoitusvälineitä, joita se ei itse valmista, sillä on oltava käytössään asianmukaiset järjestelyt, joiden avulla voidaan saada viidennessä alakohdassa tarkoitetut tiedot ja saada käsitys kunkin rahoitusvälineen ominaispiirteistä ja tarkoitetusta kohdemarkkinasta.

Tässä kohdassa tarkoitetut toimintaperiaatteet, menettelyt ja järjestelyt eivät rajoita muita tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisia vaatimuksia, mukaan lukien tietojen julkistamista, soveltuvuutta tai asianmukaisuutta, eturistiriitojen havaitsemista ja hallintaa sekä kannustimia koskevat vaatimukset.

4. Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen jatkuvuuden ja säännönmukaisuuden turvaamiseksi. Tätä varten sijoituspalveluyrityksen on käytettävä tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhteisia järjestelmiä, resursseja ja menettelyjä.

5. Sijoituspalveluyrityksen on antaessaan kolmannen osapuolen suoritettavaksi operatiivisia toimintoja, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä jatkuvan ja hyvän palvelun tarjoamiseksi asiakkaille sekä sijoitustoiminnan harjoittamiseksi jatkuvalla ja tyydyttävällä tavalla, varmistettava, että se toteuttaa kohtuulliset toimenpiteet aiheettoman operatiivisen lisäriskin välttämiseksi. Tärkeiden operatiivisten toimintojen ulkoistamista ei saa toteuttaa tavalla, joka heikentäisi olennaisesti yrityksen sisäisen valvonnan laatua ja valvontaviranomaisen mahdollisuuksia seurata, miten yritys täyttää kaikki velvoitteensa.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava moitteettomat hallinto- ja kirjanpitoimenettelyt, omat sisäiset valvontamekanismit, tehokkaat riskinarviointimenettelyt sekä tehokkaat valvonta- ja turvajärjestelyt tietojenkäsittelyjärjestelmiä varten.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava käytössään vakaat turvajärjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus ja todentaminen, minimoida tiedon turmeltumisen ja luvattoman käytön riski ja estää tietojen vuotaminen ja jotka turvaavat tiedon luottamuksellisuuden kaikissa vaiheissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuutta vaatia viestien käyttöoikeutta tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisesti.

6. Sijoituspalveluyrityksen on huolehdittava siitä, että sen tarjoamista palveluista, harjoittamasta toiminnasta ja toteuttamista liiketoimista on olemassa riittävä kirjanpitoa, jotta toimivaltainen viranomaislainen voi hoitaa valvontatehtävänsä ja suorittaa tämän direktiivin, asetuksen (EU) N:o 600/2014, direktiivin 2014/57/EU ja asetuksen (EU) N:o 596/2014 mukaiset lainvalvontatoimet ja erityisesti varmistaa, että sijoituspalveluyritys on täyttänyt kaikki velvoitteensa, mukaan lukien sen asiakkaisiin tai potentiaalsiin asiakkaisiin ja markkinoiden eheyteen liittyvät velvoitteet.

7. Kirjanpidon on sisällettävä tallenteet puhelinkeskusteluista tai sähköisistä viesteistä, jotka liittyvät ainakin toteutettuihin liiketoimiin käytessä kauppaa omaan lukuun ja asiakastoimeksiantoja koskevien palvelujen tarjoamiseen asiakastoimeksiantojen vastaanottamisen, välittämisen ja toteuttamisen yhteydessä.

Tällaisten puhelinkeskusteluiden ja sähköisten viestien on sisällettävä myös ne, joiden on tarkoitus johtaa toteutettuihin liiketoimiin käytessä kauppaa omaan lukuun tai asiakastoimeksiantoja koskevien palvelujen tarjoamiseen asiakastoimeksiantojen vastaanottamisen, välittämisen ja toteuttamisen yhteydessä, vaikka tällaiset keskustelut tai viestit eivät johtaisi tällaisten liiketoimien toteuttamiseen tai asiakastoimeksiantoja koskevien palvelujen tarjoamiseen.

Sijoituspalveluyrityksen on tätä varten toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet pitääkseen kirjaa asiaa koskevista puhelinkeskusteluista, jotka on käyty, ja sähköisistä viesteistä, jotka on lähetetty tai vastaanotettu, laitteilla, jotka sijoituspalveluyritys on toimittanut työntekijälle tai toimeksisaajalle tai joiden käyttöön työntekijällä tai toimeksisaajalla on sijoituspalveluyrityksen hyväksyntä tai lupa.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava uusille ja nykyisille asiakkaille, että sijoituspalveluyrityksen ja sen asiakkaiden välinen puhelinviestintä tai niiden väliset keskustelut, jotka johtavat tai voivat johtaa liiketoimiin, tallennetaan.

Tällainen ilmoitus voidaan tehdä kerran, ennen sijoituspalvelujen tarjoamista uusille ja nykyisille asiakkaille.

Sijoituspalveluyritys ei saa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa puhelimitse asiakkaille, joille ei ole etukäteen ilmoitettu tämän puhelinviestinnän tai näiden keskustelujen tallentamisesta, jos sijoituspalvelut ja sijoitustoiminta liittyvät asiakastoimeksiantojen vastaanottamiseen, välittämiseen ja toteuttamiseen.

Asiakkaat voivat tehdä toimeksiantoja muita kanavia käyttäen, mutta ne on toimitettava pysyvällä välineellä kuten postilähetyksellä, faksilla, sähköpostiviestillä tai kokouksissa tehdyistä asiakastoimeksiantoista laadituilla asiakirjoilla. Eriyisesti asiakkaan kanssa kasvokkain käytyjen asiaa koskevien keskustelujen sisältö voidaan tallentaa pöytäkirjaa tai kirjallisia muistiinpanoja käyttäen. Tällaisten toimeksiantojen katsotaan vastaavan puhelimitse vastaanotettuja toimeksiantoja.

Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet estääkseen työntekijää tai toimeksisaajaa käymästä, lähettämästä tai vastaanottamasta yksityisomistuksessa olevin laittein asiaa koskevia puhelinkeskusteluja ja sähköisiä viestejä, joista sijoituspalveluyritys ei pysty pitämään kirjaa tai joita se ei pysty jäljentämään.

Tämän kohdan mukaisesti pidetty kirjanpito on toimitettava kyseiselle asiakkaalle pyynnöstä ja säilytettävä viiden vuoden ajan ja toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä enintään seitsemän vuoden ajan.

8. Sijoituspalveluyrityksen, jolla on hallussaan asiakkaille kuuluvia rahoitusvälineitä, on riittävin järjestelyin suojattava asiakkaiden omistusoikeudet erityisesti sijoituspalveluyrityksen maksukyvyttömyyden varalta ja estettävä asiakkaiden rahoitusvälineiden käyttö yrityksen omaan lukuun muutoin kuin asiakkaan nimenomaisella suostumuksella.

9. Sijoituspalveluyrityksen, jolla on hallussaan asiakkaille kuuluvia varoja, on riittävin järjestelyin suojattava asiakkaiden oikeudet ja luottolaitoksia lukuun ottamatta estettävä asiakkaiden varojen käyttö yrityksen omaan lukuun.

10. Sijoituspalveluyritys ei saa tehdä omistusoikeuden siirtäviä rahoitusvakuusjärjestelyjä yksityisasiakkaiden kanssa asiakkaiden nykyisten tai tulevien, tosiasiallisten tai ehdollisten taikka mahdollisten velvoitteiden turvaamiseksi tai kattamiseksi.

11. Kun kyse on sijoituspalveluyritysten sivuliikkeistä, sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jossa sivuliike sijaitsee, on pantava täytäntöön 6 ja 7 kohdassa säädetty velvoite sivuliikkeen toteuttamien liiketoimien osalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuutta saada suoraan kyseiset tiedot.

Jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa asettaa sijoituspalveluyrityksille asiakkaan varojen suojaamista koskevia vaatimuksia 8, 9 ja 10 kohdassa sekä vastaavissa 12 kohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä vahvistettujen vaatimusten lisäksi. Tällaisten vaatimusten on oltava objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia, ja niissä on otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion markkinarakenteen kannalta erityisen tärkeät sijoittajansuojaa tai markkinoiden eheyttä koskevat erityisriskit, kun sijoituspalveluyritykset suojaavat asiakkaan varoja.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista vaatimuksista, joita ne aikovat asettaa tämän kohdan mukaisesti, ilman aiheutonta viivytystä ja vähintään kaksi kuukautta ennen kyseisen vaatimuksen aiottua voimaantulopäivää. Ilmoitukseen on liitettävä kyseisen vaatimuksen perustelut. Tällaiset lisävaatimukset eivät saa rajoittaa 34 ja 35 artiklasta johtuvia sijoituspalveluyritysten oikeuksia tai muulla tavoin vaikuttaa niihin.

Komissio antaa kahden kuukauden kuluessa kolmannessa alakohdassa tarkoitettusta ilmoituksesta lausunnon lisävaatimusten oikeasuhteisuudesta ja perusteluista.

Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa lisävaatimuksia, edellyttäen että niistä on ilmoitettu komissiolle direktiivin 2006/73/EY 4 artiklan mukaisesti ennen 2 päivää heinäkuuta 2014 ja että kyseisessä artiklassa vahvistetut edellytykset täyttyvät.

Komissio antaa jäsenvaltioille tiedoksi ja julkistaa verkkosivustollaan tämän kohdan mukaisesti asetetut lisävaatimukset.

12. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään tämän artiklan 2–10 kohdassa vahvistetut toiminnan järjestämistä koskevat käytännön vaatimukset, joita sovelletaan erilaisia sijoituspalveluja tarjoaviin ja/tai sijoitustoimintaa harjoittaviin sekä oheispalveluja taikka niiden yhdistelmiä tarjoaviin sijoituspalveluyrityksiin ja 41 artiklan mukaisesti toimiluvan saaneisiin kolmansien maiden yritysten sivuliikkeisiin.

17 artikla

Algoritminen kaupankäynti

1. Algoritmista kaupankäyntiä harjoittavalla sijoituspalveluyrityksellä on oltava käytössään sen harjoittamaan liiketoimintaan soveltuvat tehokkaat järjestelmät ja riskinhallintamenetelmät, joiden avulla voidaan varmistaa sen kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky ja riittävä kapasiteetti sekä asianmukaiset kaupankäynnin raja-arvot ja limiitit sekä estää virheellisten toimeksiantojen lähettäminen tai järjestelmien muu toiminta, joka voi aiheuttaa tai lisätä markkinoiden tavanomaisesta poikkeavaa toimintaa. Tällaisella yrityksellä on myös oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja riskinhallintamenetelmät sen varmistamiseksi, että kaupankäyntijärjestelmiä ei voida käyttää asetuksen (EU) N:o 596/2014 vastaisiin tarkoituksiin tai sen kauppapaikan sääntöjen vastaisesti, johon sillä on yhteys. Sijoituspalveluyrityksellä on oltava käytössään tehokkaat liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat järjestelyt, joiden avulla voidaan korjata sen kaupankäyntijärjestelmissä esiintyvät häiriöt, ja sen on varmistettava, että sen järjestelmät ovat kaikilta osin testattuja ja niitä valvotaan asianmukaisesti, jotta ne täyttävät tässä kohdassa säädetyt vaatimukset.

2. Algoritmista kaupankäyntiä jäsenvaltiossa harjoittavan sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava tästä kotijäsenvaltionsa sekä sen kauppapaikan toimivaltaisille viranomaisille, jossa sijoituspalveluyritys kauppapaikan jäsenenä tai osapuolena harjoittaa algoritmista kaupankäyntiä.

Sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää sijoituspalveluyritystä toimittamaan säännöllisesti tai tapauskohtaisesti kuvauksen sen algoritmisten kaupankäyntistrategioiden luonteesta, yksityiskohtaiset tiedot järjestelmään sovellettavista kaupankäynnin parametreista tai limiiteistä, tiedot keskeisistä vaatimustenmukaisuuden ja riskinhallinnan varmistavista menetelmistä, joita se käyttää varmistaakseen 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttyminen, sekä sen järjestelmien testausta koskevat tiedot. Sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi milloin tahansa pyytää sijoituspalveluyritykseltä lisätietoja tämän algoritmista kaupankäynnistä ja siihen käytettävistä järjestelmistä.

Sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on sen kauppapaikan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, jossa sijoituspalveluyritys kauppapaikan jäsenenä tai osapuolena harjoittaa algoritmista kaupankäyntiä, toimitettava ilman aiheutonta viivytystä toisessa alakohdassa tarkoitetut tiedot, jotka se saa algoritmista kaupankäyntiä harjoittavalta sijoituspalveluyritykseltä.

Sijoituspalveluyrityksen on huolehdittava siitä, että tässä kohdassa tarkoitetuista seikoista on olemassa kirjanpito, ja varmistettava, että kyseinen kirjanpito on riittävää, jotta sen toimivaltainen viranomainen voi valvoa tämän direktiivin vaatimusten noudattamista.

Huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää soveltavan sijoituspalveluyrityksen on tallennettava hyväksytyssä muodossa kaikkien kauppapaikoissa tekemiensä toimeksiantojen, mukaan lukien peruutetut toimeksiannot, toteutetut toimeksiannot ja hintatarjoukset, tarkka ja aikasekvensoitu kirjanpito ja annettava se pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle.

3. Algoritmista kaupankäyntiä markkinatakausstrategian toteuttamiseksi harjoittavan sijoituspalveluyrityksen on, ottaen huomioon kyseisten markkinoiden likviditeetti, laajuus ja luonne sekä kaupankäynnin kohteena olevan välineen ominaispiirteet:

- a) toteutettava tällaista markkinatakausta keskeytymättä tietyn osan kauppapaikan kaupankäyntiajasta poikkeustapauksia lukuun ottamatta siten, että kyseiselle kauppapaikalle tarjotaan likviditeettiä säännöllisesti ja ennakoitavasti;
- b) tehtävä kauppapaikan kanssa sitova kirjallinen sopimus, jossa on määritettävä ainakin a alakohdan mukaiset sijoituspalveluyrityksen velvoitteet; ja
- c) otettava käyttöön tehokkaat järjestelmät ja valvontamenetelmät sen varmistamiseksi, että se aina täyttää b alakohdassa tarkoitetun sopimuksen mukaiset velvoitteensa.

4. Tätä artiklaa ja 48 artiklaa sovellettaessa algoritmista kaupankäyntiä harjoittavan sijoituspalveluyrityksen katsotaan toteuttavan markkinatakausstrategiaa, kun sen ollessa yhden tai useamman kauppapaikan jäsenenä tai osapuolena sen strategiassa, jota se soveltaa käydessään kauppaan omaan lukuunsa, tehdään sitovia, kooltaan vertailukelpoisia ja hinnoitellaan kilpailukyisiä samanaikaisia osto- ja myyntitarjouksia, jotka koskevat yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä yhdessä kauppapaikassa tai eri kauppapaikoissa, siten, että kokonaismarkkinoille tarjotaan likviditeettiä säännöllisesti ja toistuvasti.

5. Sijoituspalveluyrityksellä, joka tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kauppapaikkaan, on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja valvontamenetelmät, joiden avulla voidaan varmistaa, että kyseistä palvelua käyttävien asiakkaiden sopivuus arvioidaan ja todennetaan asianmukaisesti, että kyseistä palvelua käyttäviä asiakkaita estetään ylittämästä asianmukaisia ennalta asetettuja kaupankäynnin ja luottojen raja-arvoja, että kyseistä palvelua käyttävien asiakkaiden toteuttamaa kaupankäyntiä seurataan asianmukaisesti ja että asianmukaisilla riskinhallintamenetelmillä estetään kaupankäynti, joka voi aiheuttaa riskejä sijoituspalveluyritykselle itselleen tai joka voisi aiheuttaa tai lisätä markkinoiden tavanomaisesta poikkeavaa toimintaa taikka olla asetuksen (EU) N:o 596/2014 tai kauppapaikan sääntöjen vastaista. Suora sähköinen markkinoillepääsy ilman tällaisia valvontamenetelmiä on kielletty.

Sijoituspalveluyritys, joka tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä, vastaa siitä, että kyseistä palvelua käyttävät asiakkaat noudattavat tämän direktiivin vaatimuksia ja kauppapaikan sääntöjä. Sijoituspalveluyrityksen on seurattava liiketoimia havaitakseen kyseisten sääntöjen rikkomiset, tavanomaisesta poikkeavan kaupankäynnin tai mahdollisen markkinoiden väärinkäytön, joista on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Sijoituspalveluyrityksen on varmistettava, että yrityksen ja asiakkaan välillä on sitova kirjallinen sopimus palvelun tarjoamiseen liittyvistä keskeisistä oikeuksista ja velvoitteista ja että sopimuksen nojalla sijoituspalveluyrityksellä säilyy tämän direktiivin mukainen vastuu.

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kauppapaikkaan, on ilmoitettava tästä kotijäsenvaltionsa ja sen kauppapaikan toimivaltaisille viranomaisille, johon sijoituspalveluyritys tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä.

Sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää sijoituspalveluyritystä toimittamaan säännöllisesti tai tapauskohtaisesti kuvauksen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista järjestelmistä ja valvontamenetelmistä sekä todisteet niiden käytöstä.

Sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on sen kauppapaikan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, jonka osalta sijoituspalveluyritys tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä, toimitettava ilman aiheetonta viivytystä neljännessä alakohdassa tarkoitettut tiedot, jotka se saa sijoituspalveluyritykseltä.

Sijoituspalveluyrityksen on huolehdittava siitä, että tässä kohdassa tarkoitetuista seikoista on olemassa kirjanpitoa, ja varmistettava, että kyseinen kirjanpito on riittävää, jotta sen toimivaltainen viranomainen voi valvoa tämän direktiivin vaatimusten noudattamista.

6. Sijoituspalveluyrityksellä, joka toimii yleisenä selvitysosapuolena muille henkilöille, on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja valvontamenetelmät sen varmistamiseksi, että selvityspalveluja sovelletaan ainoastaan sopiviin ja selkeät perusteet täyttäviin henkilöihin ja että kyseisiin henkilöihin sovelletaan asianmukaisia vaatimuksia sijoituspalveluyritykseen ja markkinoihin kohdistuvien riskien vähentämiseksi. Sijoituspalveluyrityksen on varmistettava, että sijoituspalveluyrityksen ja henkilön välillä on sitova kirjallinen sopimus palvelun tarjoamiseen liittyvistä keskeisistä oikeuksista ja velvoitteista.

7. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään

- a) edellä 1–6 kohdassa vahvistetut toiminnan järjestämistä koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset, joita sovelletaan erilaisia sijoituspalveluja tarjoaviin ja/tai sijoitustoimintaa harjoittaviin sekä oheispalveluja taikka niiden yhdistelmiä tarjoaviin sijoituspalveluyrityksiin, jolloin 5 kohdassa vahvistettujen toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten osalta on määritettävä suoraa markkinoillepääsyä ja tuettua pääsyä koskevat erityisvaatimukset siten, että voidaan varmistaa, että tuettuun pääsyyn sovellettavat valvontamenetelmät vastaavat vähintään suoraan markkinoillepääsyyn sovellettavia valvontamenetelmiä;
- b) tilanteet, joissa sijoituspalveluyritys on velvollinen tekemään 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua markkinatakausso-
pimuksen, sekä tällaisten sopimusten sisältö, mukaan lukien 3 artiklassa vahvistettu osuus kauppapaikan kaupan-
käyntiajasta;
- c) tilanteet, joita pidetään 3 kohdassa tarkoitettuina poikkeustapauksina, mukaan lukien äärimmäisen vaihtelevat olosu-
hteet, poliittiset ja makrotaloudelliset kysymykset, järjestelmää koskevat ja operatiiviset seikat sekä olosuhteet, jotka
heikentävät sijoituspalveluyrityksen kykyä ylläpitää 1 kohdassa säädettyjä järkeviä riskinhallintakäytäntöjä;
- d) edellä 2 kohdan viidennessä alakohdassa tarkoitettua hyväksytyyn muodon sisältö ja esitystapa sekä ajanjakso, jolta
sijoituspalveluyrityksellä on oltava tällainen kirjanpito.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päi-
vänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU)
N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

18 artikla

Kaupankäyntimenettely ja liiketoimien loppuunsaattaminen monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä ja organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät 16 artiklassa säädettyjen toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten täyttämisen lisäksi ottavat käyttöön avoimet säännöt ja menettelyt tasapuolista ja asianmukaista kaupankäyntiä varten sekä vahvistavat objektiiviset perusteet toimeksiantojen tehokasta toteuttamista varten. Niillä on oltava järjestelyt, joilla varmistetaan järjestelmän moitteeton tekninen toimivuus, mukaan lukien tehokkaat varajärjestelmät varsinaisen järjestelmän toimintahäiriöihin liittyvien riskien hallitsemiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ottavat käyttöön avoimet säännöt niiden rahoitusvälineiden määrittämistä koskevista perusteista, joilla voidaan käydä kauppaa niiden järjestelmissä.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät tarjoavat riittävästi julkisesti saatavilla olevaa tietoa tai soveltuvin osin varmistuvat tällaisen tiedon saatavuudesta, jotta järjestelmän käyttäjät pystyvät muodostamaan arvion sijoituksesta, ottaen huomioon sekä käyttäjien luonne että kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden lajit.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ottavat käyttöön, julkistavat ja pitävät voimassa sekä panevat täytäntöön objektiivisiin perusteisiin perustuvat avoimet ja syrjimättömät säännöt, jotka koskevat pääsyä niiden järjestelmiin.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ovat ottaneet käyttöön järjestelyt, joilla voidaan selkeästi havaita ja hallita monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän, organisoidun kaupankäyntijärjestelmän, niiden omistajien taikka monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän välisten eturistiriitojen mahdolliset haittavaikutukset monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiselle taikka järjestelmän jäsenille tai osapuolille ja käyttäjille sekä järjestelmien moitteettomalle toiminnalle.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät noudattavat 48 ja 49 artiklan vaatimuksia ja että niillä on sitä varten käytössään kaikki tarvittavat tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt.

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät tiedottavat selkeästi järjestelmän jäsenille tai osapuolille näiden velvoitteista järjestelmässä toteutettujen liiketoimien toimituksen osalta. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ovat ottaneet käyttöön tarvittavat järjestelyt kyseisessä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä toteutettujen liiketoimien tehokkaan toimituksen helpottamiseksi.

7. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskisillä kaupankäyntijärjestelmillä tai organisoiduilla kaupankäyntijärjestelmillä on vähintään kolme merkittävässä määrin aktiivista jäsentä tai käyttäjää, joista kullakin on mahdollisuus olla vuorovaikutuksessa kaikkien muiden kanssa hinnanmuodostuksessa.

8. Kun kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla otetulla siirtokelpoisella arvopaperilla käydään kauppaa myös monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta, liikkeeseenlaskijalla ei ole velvoitetta julkistaa sitä koskevia taloudellisia tietoja ensimarkkinoilla, jatkuvasti eikä tapauskohtaisesti kyseisessä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä.

9. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät noudattavat viipymättä toimivaltaisen viranomaisensa 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti antamia ohjeita rahoitusvälineen kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta.

10. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät toimittavat toimivaltaiselle viranomaiselle yksityiskohtaisen kuvauksen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toiminnasta, mukaan lukien mahdolliset sidokset säänneltyyn markkinaan, monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään, organisoituun kaupankäyntijärjestelmään tai saman sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän omistamaan kauppohenkilöstön toteuttajaan taikka sellaisen omistusyhteys, sekä luettelo niiden jäsenistä, osapuolista ja/tai käyttäjistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 20 artiklan 1, 4 ja 5 kohdan soveltamista. Toimivaltaisten viranomaisten on pyynnöstä asetettava nämä tiedot arvopaperimarkkinaviranomaisen saataville. Kaikki sijoituspalveluyrityksille ja markkinoiden ylläpitäjille myönnetty toimitukset ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luettelon kaikista unionissa olevista monenkeskisistä kaupankäyntijärjestelmistä ja organisoiduista kaupankäyntijärjestelmistä. Luettelossa on oltava tiedot monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän tarjoamista palveluista sekä monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän tunnistekoodi, jota käytetään asetuksen (EU) N:o 600/2014 6, 10 ja 26 artiklan mukaisesti annettavissa tiedoissa. Se on saatettava ajan tasalle säännöllisesti. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

11. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa määritetään 10 kohdassa tarkoitetun kuvauksen ja ilmoituksen sisältö ja muoto.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

19 artikla

Monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä koskevat erityisvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät 16 ja 18 artiklassa säädettyjen vaatimusten täyttämisen lisäksi ottavat käyttöön ja panevat täytäntöön syrjimättömät säännöt järjestelmässä tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista varten.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään pääsyä koskevat 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut säännöt täyttävät 53 artiklan 3 kohdan mukaiset edellytykset.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävillä sijoituspalveluyrityksillä ja markkinoiden ylläpitäjillä on

- a) riittävät valmiudet hallita siihen kohdistuvia riskejä, panna täytäntöön asianmukaiset järjestelyt ja järjestelmät kaikkien sen ylläpitoon kohdistuvien merkittävien riskien havaitsemiseksi ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tällaisten riskien lieventämiseksi;
- b) toimivat järjestelyt, joilla helpotetaan sen järjestelmien välityksellä toteutettujen liiketoimien tehokasta ja oikea-aikaista loppuunsaattamista; ja
- c) käytettävissään toimilupaa myönnettäessä ja sen jälkeen jatkuvasti riittävät taloudelliset resurssit, joilla helpotetaan sen asianmukaista toimintaa, ottaen huomioon markkinoilla toteutettujen liiketoimien luonne ja suuruus sekä siihen kohdistuvien riskien lajit ja suuruus.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 24 ja 25 artiklaa, 27 artiklan 1, 2 ja 4–10 kohtaa sekä 28 artiklaa ei sovelleta järjestelmän käytön osalta monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää koskevien sääntöjen mukaisesti toteutettuihin jäsenten tai osapuolten välisiin liiketoimiin tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ja sen jäsenten tai osapuolten välisiin liiketoimiin. Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäsenten tai osapuolten on kuitenkin täytettävä asiakkaitaan koskevat 24, 25, 27 ja 28 artiklan mukaiset velvoitteet silloin, kun ne toteuttavat asiakkaiden toimeksiantoja niiden lukuun monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän järjestelmien välityksellä.

5. Jäsenvaltiot eivät saa sallia, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset tai markkinoiden ylläpitäjät toteuttavat asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittavat päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä.

20 artikla

Organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä koskevat erityisvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys ja markkinoiden ylläpitäjä ottaa käyttöön järjestelyt, joilla estetään asiakastoimeksiantojen toteuttaminen organisoitussa kaupankäyntijärjestelmässä sitä ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän taikka sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän kanssa samaan konserniin tai oikeushenkilöön kuuluvan yhteisön omaa pääomaa vastaan.

2. Jäsenvaltioiden on sallittava se, että organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä harjoittaa joukkovelkakirjalainojen, strukturoitujen rahoitustuotteiden, päästöoikeuksien ja tiettyjen johdannaisten päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä ainoastaan silloin, kun asiakas on antanut suostumuksensa prosessiin.

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä ei saa käyttää päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä toteuttaakseen asiakastoimeksiantoja organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä sellaisiin johdannaislajeihin kuuluvissa johdannaisissa, joiden on ilmoitettu kuuluvan määritysvelvollisuuden piiriin asetuksen (EU) N:o 648/2012 5 artiklan mukaisesti.

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on otettava käyttöön järjestelyt, joilla varmistetaan, että 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa olevaa päämiehen lukuun täsmäytetyn kaupankäynnin määritelmää noudatetaan.

3. Jäsenvaltiot voivat sallia organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän harjoittavan omaan lukuunsa muuta kuin päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä ainoastaan sellaisten valtion velkainstrumenttien osalta, joille ei ole likvidejä markkinoita.

4. Jäsenvaltiot eivät saa sallia organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitoa ja kauppohen sisäistä toteutusta saman oikeussubjektin sisällä. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla kauppohen sisäiseen toteuttajaan yhteyttä, joka mahdollistaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toimeksiantojen ja kauppohen sisäisen toteuttajan toimeksiantojen tai hintatarjousten vuorovaikutuksen. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla toiseen organisoituun kaupankäyntijärjestelmään yhteyttä, joka mahdollistaa eri organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimeksiantojen vuorovaikutuksen.

5. Jäsenvaltiot eivät saa estää organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävää sijoituspalveluyritystä tai markkinoiden ylläpitäjää antamasta toisen sijoituspalveluyrityksen tehtäväksi toteuttaa tässä organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä markkinatakausta itsenäisesti.

Tätä artiklaa sovellettaessa sijoituspalveluyrityksen ei katsota toteuttavan organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä markkinatakausta itsenäisesti, jos sillä on läheinen sidos organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävään sijoituspalveluyritykseen tai markkinoiden ylläpitäjään.

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimeksiannot toteutetaan organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä harkinnanvaraisesti.

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävällä sijoituspalveluyrityksellä tai markkinoiden ylläpitäjällä on harkintavaltaa vain jommassakummassa tai molemmissa seuraavista tilanteista:

- a) kun se päättää antaa tai peruuttaa toimeksiannon ylläpitämässään organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä;
- b) kun se päättää olla täsmäyttämättä tiettyä asiakastoimeksiantoa muiden järjestelmässä tietynä ajankohtana olevien toimeksiantojen kanssa edellyttäen, että se noudattaa asiakkaalta saamiaan nimenomaisia ohjeita ja täyttää 27 artiklan mukaiset velvoitteensa.

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä voi asiakastoimeksiantoja täsmäyttävän järjestelmän osalta päättää, haluaako se täsmäyttää järjestelmässä vähintään kaksi toimeksiantoa ja milloin ja kuinka suuren määrän se täsmäyttää niitä. Edellä olevien 1, 2, 4 ja 5 kohdan mukaisesti organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä voi liiketoimia muilla kuin oman pääoman ehtoisilla rahoitusvälineillä järjestävän järjestelmän osalta helpottaa asiakkaiden välisiä neuvotteluja saattaakseen yhteen vähintään kaksi mahdollisesti yhteensopivaa liiketoimeen kohdistuvaa kaupankäynti-intressiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.

Tämä velvoite ei rajoita 18 ja 27 artiklan soveltamista.

7. Toimivaltainen viranomainen voi edellyttää, että joko silloin, kun sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä hakee toimilupaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen, tai tapauskohtaisesti annetaan yksityiskohtainen selvitys siitä, miksi järjestelmä ei vastaa säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai kauppohen sisäistä toteuttajaa eikä voi toimia sellaisena, sekä yksityiskohtainen kuvaus siitä, miten harkintavaltaa käytetään erityisesti silloin, kun organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä annettu toimeksianto voidaan peruuttaa, ja milloin ja miten organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä täsmäytetään vähintään kaksi asiakastoimeksiantoa. Lisäksi organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot, joissa selvitetään sen päämiehen lukuun täsmäytetyn kaupankäynnin käyttö. Toimivaltaisen viranomaisen on valvottava, miten sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä, varmistaakseen, että se täyttää edelleen tällaisen kaupankäynnin määritelmän ja että sen harjoittama päämiehen lukuun täsmäytetty kaupankäynti ei aiheuta eturistiriitoja sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ja sen asiakkaiden välillä.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 24, 25, 27 ja 28 artiklaa sovelletaan organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä toteutettaviin liiketoimiin.

II LUKU

Sijoituspalveluyritysten toiminnan harjoittamista koskevat edellytykset

1 j a k s o

Yleiset säännökset

21 artikla

Toimiluvan myöntämistä koskevien edellytysten säännöllinen tarkastelu

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että niiden alueella toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys täyttää jatkuvasti I luvussa asetetut toimiluvan myöntämistä koskevat edellytykset.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava toimivaltaisia viranomaisia ottamaan käyttöön tarkoituksenmukaiset menetelmät sen valvomiseksi, että sijoituspalveluyritykset täyttävät 1 kohdan mukaisen vaatimuksen. Niiden on vaadittava sijoituspalveluyrityksiä ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille kaikista toimiluvan myöntämistä koskevien edellytysten olennaisista muutoksista.

Arvopaperimarkkinaviranomainen voi laatia tässä kohdassa tarkoitettuja valvontamenetelmiä koskevia ohjeita.

22 artikla

Jatkuvaa valvontaa koskeva yleinen velvoite

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat sijoituspalveluyritysten toimintaa arvioidakseen, täyttävätkö ne tässä direktiivissä säädetyt toiminnan harjoittamista koskevat edellytykset. Jäsenvaltioiden on varmistettava asianmukaisten toimenpiteiden toteuttaminen, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat hankkia tarvittavat tiedot arvioidakseen, täyttävätkö sijoituspalveluyritykset edellä mainitut velvoitteet.

23 artikla

Eturistiriidat

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat kaikki asianmukaiset toimenpiteet havaitakseen ja estääkseen tai hallitakseen niiden, mukaan lukien niiden johto, työntekijät ja sidonnaisiamiehet tai muut niihin määräysvallan kautta suoraan tai välillisesti sidoksissa olevat henkilöt, ja niiden asiakkaiden välisiä eturistiriitoja tai asiakkaiden välisiä eturistiriitoja, joita syntyy sijoitus- tai oheispalvelujen tai niiden yhdistelmien tarjoamisen yhteydessä, mukaan lukien kannustimien vastaanottamisesta kolmansilta osapuolilta tai sijoituspalveluyrityksen omista palkkiorakenteista ja muista kannustinrakenteista aiheutuvat eturistiriidat.

2. Jos sijoituspalveluyrityksen 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti soveltamalla organisaatio- tai hallintojärjestelyillä, joiden tavoitteena on estää eturistiriitoja vaikuttamasta haitallisesti sen asiakkaan etuihin, ei pystytä riittävällä tavalla varmistamaan, että asiakkaan etuihin kohdistuvat riskit vältetään, sijoituspalveluyrityksen on selkeästi ilmoitettava asiakkaalle eturistiriitojen yleinen luonne ja/tai lähteet sekä kyseisten riskien pienentämiseksi toteutetut toimenpiteet, ennen kuin se alkaa suorittaa liiketoimia asiakkaan lukuun.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen sovelletaan seuraavia vaatimuksia:

a) se on tehtävä pysyvällä välineellä; ja

b) sen on sisällettävä asiakkaan kannalta arvioituna riittävästi yksityiskohtaista tietoa, jotta asiakas voi sen pohjalta tehdä sitä palvelua koskevan perustellun päätöksen, jonka yhteydessä eturistiriita aiheutuu.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla
 - a) määritetään toimenpiteet, jotka sijoituspalveluyrityksen voidaan kohtuudella edellyttää toteuttavan eturistiriitojen tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi, hallitsemiseksi ja ilmoittamiseksi, kun se tarjoaa sijoitus- tai oheispalveluja tai niiden yhdistelmiä;
 - b) vahvistetaan asianmukaiset perusteet sellaisten eturistiriitojen määrittämiseksi, jotka saattavat vahingoittaa sijoituspalveluyrityksen asiakkaiden tai potentiaalisten asiakkaiden etuja.

2 j a k s o

Säännökset, joilla varmistetaan sijoittajansuoja

24 artikla

Yleiset periaatteet ja asiakkaille annettava tieto

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritys toimii rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti tarjotessaan näille sijoituspalveluja tai tarvittaessa oheispalveluja ja noudattaa erityisesti tässä artiklassa ja 25 artiklassa määritettyjä periaatteita.

2. Sijoituspalveluyrityksen, joka valmistaa rahoitusvälineitä asiakkaille myytäväksi, on varmistettava, että kyseiset rahoitusvälineet suunnitellaan siten, että ne täyttävät loppuasiakkaiden yksilöidyn kohdemarkkinan tarpeet asiaankuuluvassa asiakkaiden luokassa, että rahoitusvälineiden jakelustrategia on yhteensopiva yksilöidyn kohdemarkkinan kanssa ja että sijoituspalveluyritys toteuttaa kohtuulliset toimenpiteet varmistaakseen, että rahoitusvälinettä jaetaan yksilöidylle kohdemarkkinalle.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava käsitys tarjoamistaan tai suosittelemistaan rahoitusvälineistä, ja sen on arvioitava rahoitusvälineiden yhteensopivuus niiden asiakkaiden tarpeiden kanssa, joille se tarjoaa sijoituspalveluja, ottaen huomioon myös 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu loppuasiakkaiden yksilöity kohdemarkkina, sekä varmistettava, että rahoitusvälineitä tarjotaan tai suositellaan vain, jos tämä on asiakkaan edun mukaista.

3. Kaiken tiedon, markkinointiviestintä mukaan lukien, jonka sijoituspalveluyritys osoittaa asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille, on oltava tasapuolista ja selkeää eikä se saa olla harhaanjohtavaa. Markkinointiviestinnän on oltava selvästi tunnistettavissa markkinointiviestinnäksi.

4. Asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille on annettava hyvissä ajoin asianmukaista tietoa sijoituspalveluyrityksestä ja sen tarjoamista palveluista, rahoitusvälineistä ja ehdotetuista sijoitusstrategioista, toteuttamispaikoista sekä kaikista kuluista ja liitännäisistä veloituksista. Näihin tietoihin on sisällyttävä seuraavat:

a) jos sijoitusneuvontaa tarjotaan, sijoituspalveluyrityksen on hyvissä ajoin ennen kuin se tarjoaa sijoitusneuvontaa ilmoitettava asiakkaalle,

i) tarjotaanko neuvonta riippumattomasti vai ei;

ii) perustuuko neuvonta laajaan vai rajoitetumpaan analyysiin eri rahoitusvälinelajeista ja erityisesti rajoittuuko valikoima sellaisten yhteisöjen liikkeeseenlaskemiin tai tarjoamiin rahoitusvälineisiin, joilla on sijoituspalveluyritykseen läheinen sidos tai niin läheinen muu oikeudellinen tai taloudellinen suhde, kuten sopimussuhde, että se voi vaarantaa tarjotun neuvonnan riippumattomuuden;

iii) tarjoaako sijoituspalveluyritys asiakkaalle säännöllistä arviointia kyseiselle asiakkaalle suositeltujen rahoitusvälineiden soveltuvuudesta;

- b) rahoitusvälineitä ja ehdotettuja sijoitusstrategioita koskevien tietojen on sisällettävä asianmukaisia ohjeita ja varoituksia kyseisiin rahoitusvälineisiin tehtäviin sijoituksiin ja erityisiin sijoitusstrategioihin sisältyvistä riskeistä sekä siitä, onko rahoitusväline tarkoitettu yksityisasiakkaille vai ammattimaisille asiakkaille, ottaen huomioon 2 kohdan mukainen yksilöity kohdemarkkina;
- c) kuluja ja liitännäisiä veloituksia koskevien tietojen on sisällettävä sekä sijoitus- että oheispalveluihin liittyvät tiedot, mukaan lukien neuvonnan kulut, asiakkaalle suositellun tai markkinoidun rahoitusvälineen kulut ja se, miten asiakas voi maksaa ne, myös mahdollisten kolmansien osapuolten maksujen osalta.

Tiedot kaikista kuluista ja veloituksista, mukaan lukien sijoituspalvelun ja rahoitusvälineen yhteydessä syntyvät kulut ja veloitukset, jotka eivät aiheudu markkinariskin toteutumisesta, on koottava siten, että asiakas saa käsityksen kokonaiskuluista sekä kumulatiivisesta vaikutuksesta sijoituksen tuottoon, ja asiakkaan pyynnöstä eriteltävä. Tällaiset tiedot on tapauksen mukaan annettava asiakkaalle säännöllisesti, vähintään vuosittain, sijoituksen voimassaoloaikana.

5. Tämän artiklan 4 ja 9 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava ymmärrettävässä muodossa siten, että asiakkaat tai potentiaaliset asiakkaat voivat kohtuullisesti ymmärtää tarjottavan sijoituspalvelun ja tietyn rahoitusvälinelajin luonteen ja siihen sisältyvät riskit ja siten tehdä perusteltuja sijoituspäätöksiä. Jäsenvaltiot voivat sallia, että nämä tiedot esitetään vakio muodossa.

6. Jos sijoituspalvelu tarjotaan osana rahoitustuotetta, johon jo sovelletaan muita luottolaitoksiin ja kulutusluottoihin liittyviä unionin oikeuden säännöksiä tietoja koskevien vaatimusten osalta, 3, 4 ja 5 kohdassa asetetut velvoitteet eivät koske tätä palvelua.

7. Kun sijoituspalveluyritys ilmoittaa asiakkaalle, että sijoitusneuvonta tarjotaan riippumattomasti,

a) sijoituspalveluyrityksen on arvioitava riittävä valikoima markkinoilla saatavilla olevia rahoitusvälineitä, joiden on riittävän laajasti edustettava eri lajeja ja liikkeeseenlaskijoita tai tuotteiden tarjoajia sen varmistamiseksi, että asiakkaan sijoitustavoitteet voidaan asianmukaisesti saavuttaa, eivätkä ne saa rajoittua rahoitusvälineisiin, joita laskevat liikkeeseen tai tarjoavat

i) sijoituspalveluyritys itse tai sellaiset yhteisöt, joilla on läheinen sidos sijoituspalveluyritykseen; tai

ii) muut yhteisöt, joihin sijoituspalveluyrityksellä on niin läheinen muu oikeudellinen tai taloudellinen suhde, kuten sopimussuhde, että se voi vaarantaa tarjotun neuvonnan riippumattomuuden;

b) sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille. Vähäiset ei-rahalliset edut, jotka ovat omiaan parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua ja jotka ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, että niiden ei voida katsoa haittaavan sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava asiakkaan edun mukaisesti, on ilmoitettava selkeästi, eivätkä ne kuulu tämän alakohdan soveltamisalaan.

8. Tarjotessaan salkunhoitoa sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille. Vähäiset ei-rahalliset edut, jotka ovat omiaan parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua ja jotka ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, että niiden ei voida katsoa haittaavan sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava asiakkaan etujen mukaisesti, on ilmoitettava selkeästi, eivätkä ne kuulu tämän kohdan soveltamisalaan.

9. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritysten ei katsota täyttävän 23 artiklan tai tämän artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, kun ne maksavat mille tahansa osapuolelle asiakasta tai asiakkaan lukuun toimivaa henkilöä lukuun ottamatta tai saavat tällaiselta osapuolelta välityspalkkion tai provision taikka tarjoavat mille tahansa osapuolelle asiakasta tai asiakkaan lukuun toimivaa henkilöä lukuun ottamatta tai saavat tällaiselta osapuolelta ei-rahallisen edun sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä, paitsi jos maksu tai etu

a) on tarkoitettu parantamaan asiaankuuluvan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua; ja

b) ei haittaa sen veloitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti.

Asiakkaalle on ennen asianomaisen sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamista annettava selkeässä muodossa kattavat, paikansäilyttävät ja ymmärrettävät tiedot ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun maksun tai edun olemassaolosta, sen luonteesta ja määrästä tai, kun määrää ei pystytä määrittämään, sen laskentamenetelmästä. Sijoituspalveluyrityksen on tapauksen mukaan ilmoitettava asiakkaalle myös mekanismeista, joilla sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä saatu välityspalkkio, provisio tai rahallinen tai ei-rahallinen etu siirretään asiakkaalle.

Ensimmäisessä alakohdassa asetettuja vaatimuksia ei sovelleta maksuun tai etuun, joka mahdollistaa sijoituspalvelujen tarjoamisen tai on tarpeen niiden tarjoamiseksi, kuten säilytyskulut, toimitus- ja vaihtopalkkiot sekä säännöksiin tai lainsäädäntöön perustuvat verot ja maksut, eikä luonteensa vuoksi voi johtaa ristiriitaan sen veloitteen kanssa, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti.

10. Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa asiakkaille sijoituspalveluja, on varmistettava, että se ei palkitse tai arvioi henkilöstöään tavalla, joka on ristiriitainen suhteessa sen veloitteeseen toimia asiakkaidensa edun mukaisesti. Se ei erityisesti saa ottaa käyttöön palkitsemista, myyntitavoitteita tai muita seikkoja koskevia järjestelyjä, jotka voisivat kannustaa sen henkilöstöä suositteluun tiettyä rahoitusvälinettä yksityisasiakkaalle, kun sijoituspalveluyritys voisi tarjota toista rahoitusvälinettä, joka paremmin vastaisi asiakkaan tarpeita.

11. Jos sijoituspalvelu tarjotaan yhdessä toisen palvelun tai tuotteen kanssa osana pakettia tai ehtona samalle sopimukselle tai paketille, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle, voidaanko eri osatekijät ostaa erikseen, ja selvítettävä erikseen kunkin osatekijän kulut ja veloitukset.

Jos tällaisesta yksityisasiakkaalle tarjottavasta sopimuksesta tai paketista aiheutuvat riskit todennäköisesti poikkeavat erikseen käsiteltyihin osatekijöihin liittyvistä riskeistä, sijoituspalveluyrityksen on annettava riittävä kuvaus sopimuksen tai paketin eri osatekijöistä ja siitä, miten niiden vuorovaikutus muuttaa riskejä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii yhteistyössä pankkiviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen kanssa viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016 ja saattaa määräajoin ajan tasalle ristiinmyyntikäytäntöjen arviointia ja valvontaa koskevat ohjeet, joissa selvitetään erityisesti tilanteet, joissa ristiinmyyntikäytännöt ovat vastoin 1 kohdassa säädettyjä velvoitteita.

12. Jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa asettaa sijoituspalveluyrityksille lisävaatimuksia tämän soveltamisalaan kuuluvien seikkojen osalta. Tällaisten vaatimusten on oltava objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia, ja niissä on otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion markkinarakenteen kannalta erityisen tärkeät sijoittajansuojaa tai markkinoiden eheyttä koskevat erityisriskit.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista vaatimuksista, joita ne aikovat asettaa tämän kohdan mukaisesti, ilman aiheutonta viivytystä ja vähintään kaksi kuukautta ennen kyseisen vaatimuksen aiottua voimaantulopäivää. Ilmoitukseen on liitettävä kyseisen vaatimuksen perustelut. Tällaiset lisävaatimukset eivät saa rajoittaa tämän direktiivin 34 ja 35 artiklasta johtuvia sijoituspalveluyritysten oikeuksia tai muulla tavoin vaikuttaa niihin.

Komissio antaa kahden kuukauden kuluessa toisessa alakohdassa tarkoitettusta ilmoituksesta lausunnon lisävaatimusten oikeasuhteisuudesta ja perusteluista.

Komissio antaa jäsenvaltioille tiedoksi ja julkistaa verkkosivustollaan tämän kohdan mukaisesti asetetut lisävaatimukset.

Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa lisävaatimuksia, jotka on ilmoitettu komissiolle direktiivin 2006/73/EY 4 artiklan mukaisesti ennen 2 päivää heinäkuuta 2014, edellyttäen, että kyseisessä artiklassa vahvistetut edellytykset täyttyvät.

13. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla varmistetaan, että sijoituspalveluyritykset noudattavat tässä artiklassa vahvistettuja periaatteita tarjotessaan asiakkailleen sijoitus- tai oheispalveluja, mukaan lukien:

- a) edellytykset, joka tiedon on täytettävä ollakseen tasapuolista ja selkeää eikä harhaanjohtavaa;
- b) yksityiskohtaiset ohjeet asiakkaille asiakkaiden luokittelusta, sijoituspalveluyrityksistä ja niiden palveluista, rahoitusvälineistä sekä kuluista ja veloituksista annettavan tiedon muodosta ja sisällöstä;
- c) perusteet, jotka koskevat markkinoilla saatavilla olevien rahoitusvälineiden valikoiman arviointia;
- d) perusteet, joiden avulla arvioidaan, ovatko kannustimia vastaanottavat yritykset noudattaneet velvoitetta toimia rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan etujen mukaisesti.

Määritettäessä vaatimuksia, jotka koskevat 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisia tietoja rahoitusvälineistä, on otettava mukaan tiedot tuotteen rakenteesta ja soveltuvin osin otettava huomioon mahdolliset unionin lain-säädännön mukaisesti edellytetyt vakiomuotoiset tiedot.

14. Edellä 13 kohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä on otettava huomioon

- a) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tarjottavan palvelun tai tarjottavien palvelujen luonne ottaen huomioon liiketoimien laji, kohde, suuruus ja tiheys;
- b) tarjottavien tai harkittavien tuotteiden luonne ja valikoima, mukaan lukien eri rahoitusvälineajit;
- c) se, onko asiakas tai potentiaalinen asiakas yksityisasiakas vai ammattimainen asiakas, tai 4 ja 5 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa asiakkaan luokittelu hyväksyttäväksi vastapuoleksi.

25 artikla

Soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arviointi sekä tietojen antaminen asiakkaille

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset varmistavat ja osoittavat toimivaltaisille viranomaisille pyynnöstä, että luonnollisilla henkilöillä, jotka antavat sijoitusneuvontaa tai tietoa rahoitusvälineistä, sijoituspalveluista tai oheispalveluista asiakkaille sijoituspalveluyrityksen lukuun, on tarvittava tietämys ja pätevyys 24 artiklan ja tämän artiklan mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi. Jäsenvaltioiden on julkaistava tällaisen tietämyksen ja pätevyyden arvioimiseksi käytetyt perusteet.

2. Tarjotessaan sijoitusneuvontaa tai salkunhoitoa sijoituspalveluyrityksen on hankittava tarvittavat tiedot asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta tietystä tuotteesta tai palvelusta sekä tämän taloudellisesta tilanteesta, mukaan lukien tappionsietokyky, ja sijoitustavoitteista, mukaan lukien riskiraja, jotta sijoituspalveluyritys voi suositella asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle soveltuvia ja erityisesti tämän riskirajan ja tappionsietokyvyn mukaisia sijoituspalveluja ja rahoitusvälineitä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoitusneuvontaa, jossa suositellaan 24 artiklan 11 kohdan mukaisesti niputettujen palvelujen tai tuotteiden pakettia, koko niputettu paketti on soveltuva.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritys muita kuin 2 kohdassa tarkoitettuja sijoituspalveluja tarjotessaan pyytää asiakasta tai potentiaalista asiakasta antamaan tietoja tietämyksestään ja kokemuksestaan tietystä tarjotusta tai pyydetystä tuotteesta tai palvelusta, jotta yritys voi arvioida, onko suunniteltu sijoituspalvelu tai -tuote asiakkaalle asianmukainen. Kun suunnitellaan 24 artiklan 11 kohdan mukaisesti niputettujen palvelujen tai tuotteiden pakettia, arvioinnissa on otettava huomioon, onko koko niputettu paketti asianmukainen.

Jos sijoituspalveluyritys katsoo ensimmäisen alakohdan mukaisesti saadun tiedon perusteella, että tuote tai palvelu ei ole asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle soveltuva, sen on varoitettava asiakasta tai potentiaalista asiakasta. Varoitus voidaan esittää vakiomuodossa.

Jos asiakkaat tai potentiaaliset asiakkaat eivät anna ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tietoja tai antavat riittämättömät tiedot tietämyksestään ja kokemuksestaan, sijoituspalveluyrityksen on varoitettava asiakkaita tai potentiaalisia asiakkaita siitä, että sijoituspalveluyrityksellä ei ole mahdollisuutta määrittää, onko suunniteltu palvelu tai tuote näille soveltuva. Varoitus voidaan esittää vakiomuodossa.

4. Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoituspalveluja, jotka koostuvat yksinomaan asiakastoimeksiantojen toteuttamisesta tai näiden toimeksiantojen vastaanottamisesta ja välittämisestä oheispalveluin tai niitä ilman, lukuun ottamatta liitteessä I olevan B osan 1 kohdassa täsmennettyä luoton- tai lainanantoa, joka ei sisällä asiakkaiden nykyisiä lainojen luottorajoja, käyttötilejä ja tilinylitysoikeuksia, jäsenvaltioiden on sallittava kyseisten sijoituspalvelujen tarjoaminen asiakkaille ilman 3 kohdassa säädettyjen tietojen hankkimista tai siinä säädettyä asianmukaisuuden määrittämistä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) palvelut liittyvät johonkin seuraavista rahoitusvälineistä:

i) osakkeet, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai vastaavalla kolmannen maan markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, kun on kyse yhtiöiden osakkeista mutta ei kuitenkaan sellaisten yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osakkeista, jotka eivät ole yhteissijoitusyrityksiä, eikä johdannaisia sisältäviä osakkeista;

ii) joukkovelkakirjalainat tai muut arvopaperistetut velan muodot, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai vastaavalla kolmannen maan markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, paitsi jos ne sisältävät johdannaisia tai ovat rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää niihin liittyviä riskejä;

iii) rahamarkkinavälineet, paitsi jos ne sisältävät johdannaisia tai ovat rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää niihin liittyviä riskejä;

iv) yhteissijoitusyritysten osakkeet tai osuudet, lukuun ottamatta asetuksen (EU) N:o 583/2010 36 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuja strukturoituja yhteissijoitusyrityksiä;

v) strukturoidut talletukset, paitsi jos ne ovat rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää tuottoon liittyvää riskiä tai tuotteen irtisanomisesta ennen määräaikaan aiheutuvia kustannuksia;

vi) muut yksinkertaiset rahoitusvälineet sovellettaessa tätä kohtaa.

Edellyttäen, että direktiivin 2003/71/EY 4 artiklan 1 kohdan kolmannessa ja neljännessä alakohdassa säädettyjä vaatimuksia ja niiden mukaista menettelyä noudatetaan, kolmansien maiden markkinoita pidetään tätä kohtaa sovellettaessa säänneltyjä markkinoita vastaavina;

b) palvelu tarjotaan asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan aloitteesta;

c) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle on selkeästi ilmoitettu, että sijoituspalveluyrityksellä ei kyseistä palvelua tarjotessaan ole velvoitetta arvioida tarjotun rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta, eikä asiakas tässä tapauksessa näin ollen kuulu liiketoiminnan menettelytapasäännösten antaman suojan piiriin. Tällainen varoitus voidaan esittää vakio muodossa;

d) sijoituspalveluyritys täyttää 23 artiklan mukaiset velvoitteensa.

5. Sijoituspalveluyrityksen on luotava arkisto, joka sisältää asiakkaan ja sijoituspalveluyrityksen välillä sovitun asiakirjan tai sovitut asiakirjat, jossa tai joissa määritetään osapuolten oikeudet ja velvoitteet sekä muut sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tarjoamien palvelujen ehdot. Sopimuspuolten oikeudet ja velvoitteet voidaan sisällyttää viitteinä muihin asiakirjoihin tai oikeudellisesti sitoviin teksteihin.

6. Sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaalle riittävät tiedot tarjotusta palvelusta pysyvällä välineellä. Näihin tietoihin on sisällytettävä säännölliset ilmoitukset asiakkaille ottaen huomioon kyseisten rahoitusvälineiden laji ja monimutkaisuus ja asiakkaalle tarjottavan palvelun luonne, ja niihin on sisällytettävä soveltuvin osin tiedot asiakkaan lukuun suoritettujen liiketoimien ja palvelujen kustannuksista.

Sijoituspalveluyrityksen on sijoitusneuvontaa tarjotessaan toimitettava asiakkaalle ennen liiketoimien toteuttamista pysyvällä välineellä soveltuvuutta koskeva lausunto, jossa täsmennetään, millaista neuvontaa annetaan ja miten se vastaa yksityisasiakkaan mieltymyksiä, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

Kun rahoitusvälineestä tehdään osto- tai myyntisopimus käyttäen etäviestintä, joka estää soveltuvuutta koskevan lausunnon toimittamisen etukäteen, sijoituspalveluyritys voi toimittaa soveltuvuutta koskevan kirjallisen lausunnon pysyvällä välineellä heti sen jälkeen, kun sopimuksesta on tullut kyseistä asiakasta sitova, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) asiakas on antanut suostumuksensa siihen, että soveltuvuutta koskeva lausunto toimitetaan ilman aiheutonta viivytystä liiketoimien toteuttamisen jälkeen; ja

b) sijoituspalveluyritys on antanut asiakkaalle mahdollisuuden lykätä liiketoimea, jotta asiakas voi saada soveltuvuutta koskevan lausunnon etukäteen.

Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa salkunhoitoa tai on ilmoittanut asiakkaalle, että se aikoo tehdä soveltuvuuden säännöllisen arvioinnin, säännöllisesti annettaviin tietoihin on sisällytettävä ajan tasalle saatettu lausunto siitä, miten sijoitus vastaa yksityisasiakkaan mieltymyksiä, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

7. Jos kiinteää asunto-omaisuutta koskeva luottosopimus, johon sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/17/EU⁽¹⁾ säädettyjä kuluttajien luottokelpoisuuden arviointia koskevia säännöksiä, edellyttää sellaisen kiinnitystodistukseen liittyvän sijoituspalvelun tarjoamista samalle kuluttajalle, joka on erityisesti tarkoitettu takaamaan kyseisen kiinteään asunto-omaisuuteen liittyvän luottosopimuksen rahoitus ja jolla on samat ehdot kuin mainitulla sopimuksella, jotta laina voitaisiin maksaa, jälleenrahoittaa tai lunastaa, kyseiseen palveluun ei sovelleta tässä artiklassa asetettuja velvoitteita.

8. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että sijoituspalveluyritykset noudattavat tämän artiklan 2–6 kohdassa vahvistettuja periaatteita tarjotessaan asiakkailleen sijoitus- tai oheispalveluja, mukaan lukien tiedot, jotka on saatava arvioitaessa palvelujen ja rahoitusvälineiden soveltuvuutta tai asianmukaisuutta yritysten asiakkaille, yksinkertaisten rahoitusvälineiden arviointiperusteet tämän artiklan 4 kohdan a alakohdan vi alakohdalla sovellettaessa sekä palvelujen tarjoamista asiakkaille koskevien arkistojen ja sopimusten sekä asiakkaille tarjotuista palveluista säännöllisesti annettavien tietojen sisältö ja muoto. Näissä delegoiduissa säädöksissä on otettava huomioon

- a) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tarjottavan palvelun tai tarjottavien palvelujen luonne ottaen huomioon liiketoimien laji, kohde, suuruus ja tiheys;
- b) tarjottavien tai harkittavien tuotteiden luonne, mukaan lukien eri rahoitusvälinelajit;
- c) se, onko asiakas tai potentiaalinen asiakas yksityisasiakas vai ammattimainen asiakas, tai 6 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa asiakkaiden luokittelu hyväksyttäväksi vastapuoleksi.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016 ohjeita, joissa täsmennetään 1 kohdan mukaisesti edellytetyn tietämyksen ja pätevyyden arviointiperusteet.

10. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016 ja saattaa määräajoin ajan tasalle ohjeita seuraavien arvioinnista:

- a) rahoitusvälineet, jotka ovat 4 kohdan a alakohdan ii ja iii alakohdan mukaisesti rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää niihin liittyviä riskejä;
- b) strukturoidut talletukset, jotka ovat 4 kohdan a alakohdan v alakohdan mukaisesti rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää tuottoon liittyvää riskiä tai tuotteen irtisanomisesta ennen määräaikaan aiheutuvia kustannuksia.

11. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi laatia ja saattaa määräajoin ajan tasalle ohjeita sellaisten rahoitusvälineiden arvioinnista, jotka luokitellaan yksinkertaisiksi 4 kohdan a alakohdan vi alakohdalla sovellettaessa, ottaen huomioon 8 kohdan nojalla annetut delegoidut säädökset.

26 artikla

Palvelujen tarjoaminen toisen sijoituspalveluyrityksen välityksellä

Jäsenvaltioiden on sallittava, että sijoituspalveluyritys, joka vastaanottaa toisen sijoituspalveluyrityksen välityksellä ohjeen sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamisesta asiakkaan lukuun, voi luottaa välittäjänä toimivalta sijoituspalveluyritykseltä saamiinsa asiakastietoihin. Toimeksiannon välittävä sijoituspalveluyritys vastaa edelleen antamiensa tietojen täydellisyydestä ja oikeellisuudesta.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34).

Sijoituspalveluyrityksen, joka vastaanottaa tällä tavalla annetun ohjeen palvelujen tarjoamisesta asiakkaan lukuun, on myös voitava luottaa palvelua tai liiketoimea koskeviin suosituksiin, jotka toinen sijoituspalveluyritys on antanut asiakkaalle. Toimeksiannon välittävä sijoituspalveluyritys vastaa edelleen asiakkaalle annettujen suositusten tai neuvojen soveltuvuudesta.

Sijoituspalveluyritys, joka vastaanottaa asiakkaan ohjeen tai toimeksiannon toisen sijoituspalveluyrityksen välityksellä, on vastuussa palvelun tai liiketoimen toteuttamisesta tällaisten tietojen tai suositusten perusteella tämän osaston asiaa koskevien säännösten mukaisesti.

27 artikla

Velvoite toteuttaa toimeksiannot asiakkaan kannalta mahdollisimman edullisin ehdoin

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat kaikki riittävät toimet päästäkseen toimeksiantoja toteuttaessaan asiakkaidensa kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen ottaen huomioon hinnan, kustannukset, nopeuden, toteuttamisen ja toimituksen todennäköisyyden, suuruuden, luonteen ja muut toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaiset seikat. Jos asiakas on kuitenkin antanut erityisen ohjeen toimeksiannon toteuttamisesta, sijoituspalveluyrityksen on toteutettava se kyseisen ohjeen mukaisesti.

Kun sijoituspalveluyritys toteuttaa toimeksiannon yksityisasiakkaan lukuun, paras mahdollinen tulos määräytyy kokonaisuorituksen perusteella, joka muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista, joiden on sisällettävä kaikki suoraan toimeksiannon toteuttamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut, mukaan lukien toteuttamispaikan maksut, määritys- ja toimitusmaksut sekä kaikki muut toimeksiannon toteuttamiseen osallistuville kolmansille osapuolille suoritettavat maksut.

Jotta voidaan saavuttaa ensimmäisen alakohdan mukaisesti paras tulos silloin, kun useampi kuin yksi paikka kilpailee rahoitusvälinettä koskevan toimeksiannon toteuttamisesta, ja arvioida ja verrata tuloksia, jotka saavutettaisiin asiakkaan kannalta toteuttamalla toimeksianto kussakin sellaisessa sijoituspalveluyrityksen toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaisessa toteuttamispaikassa, joka pystyy toteuttamaan kyseisen toimeksiannon, arvioinnissa on otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen omat provisiot ja kulut toimeksiannon toteuttamisesta kussakin näistä toteuttamispaikoista.

2. Sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa asiakastoimeksiantojen reitittämisestä tiettyyn kauppapaikkaan tai toteuttamispaikkaan sellaista palkkiota, alennusta tai ei-rahallista etua, joka on tämän artiklan 1 kohdassa, 16 artiklan 3 kohdassa sekä 23 ja 24 artiklassa säädettyjen eturistiriitoja tai kannustimia koskevien vaatimusten vastainen.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asetuksen (EU) N:o 600/2014 23 ja 28 artiklassa säädetyn kaupankäyntivollisuuden piiriin kuuluvien rahoitusvälineiden osalta kukin kauppapaikka ja kauppojen sisäinen toteuttaja ja muiden rahoitusvälineiden osalta kukin toteuttamispaikka asettaa vähintään vuosittain maksutta yleisön käyttöön tiedot liiketoimien toteuttamisen laadusta kyseisessä paikassa ja että sen jälkeen, kun toimeksianto on toteutettu asiakkaan lukuun, sijoituspalveluyritys ilmoittaa asiakkaalle, missä toimeksianto toteutettiin. Säännöllisesti annettaviin tietoihin on sisällytettävä yksityiskohtaiset tiedot toteuttamisen hinnasta, kustannuksista, nopeudesta ja todennäköisyydestä yksittäisten rahoitusvälineiden osalta.

4. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset laatimaan ja ottamaan käyttöön toimivat järjestelyt 1 kohdan vaatimusten täyttämiseksi. Jäsenvaltioiden on erityisesti edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset laativat ja ottavat käyttöön toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet, jotta sijoituspalveluyritykset voivat päästä asiakastoimeksiantojen osalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen 1 kohdan mukaisesti.

5. Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteisiin on sisällyttävä kunkin rahoitusvälinelajin osalta tiedot niistä paikoista, joissa sijoituspalveluyritys toteuttaa asiakastoimeksiantonsa, sekä toteuttamispaikan valintaan vaikuttavista tekijöistä. Niissä on mainittava ainakin ne paikat, joissa sijoituspalveluyrityksen on mahdollista päästä asiakastoimeksiantojen toteuttamisen kannalta jatkuvasti parhaaseen mahdolliseen tulokseen.

Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset antamaan asiakkailleen asianmukaiset tiedot niiden toimeksiantojen toteuttamisperiaatteista. Näissä tiedoissa on selitettävä selkeästi, riittävän yksityiskohtaisesti ja asiakkaiden kannalta helposti ymmärrettävällä tavalla, miten sijoituspalveluyritys toteuttaa toimeksiannot asiakkaalle. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset hankkimaan asiakkailtaan etukäteen suostumus toimeksiantojen toteuttamisperiaatteille.

Kun toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaan asiakastoimeksiannot voidaan toteuttaa kauppapaikan ulkopuolella, jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset antamaan asiakkailleen tiedot erityisesti tästä mahdollisuudesta. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset hankkimaan asiakkailtaan etukäteen nimenomainen suostumus toimeksiantojen toteuttamiselle kauppapaikan ulkopuolella. Sijoituspalveluyritykset voivat hankkia tällaisen suostumuksen joko yleisenä suostumuksena tai erikseen kutakin liiketoimea varten.

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asiakastoimeksiantoja toteuttavat sijoituspalveluyritykset laativat tiivistetyssä muodossa ja julkistavat vuosittain kunkin rahoitusvälinelajin osalta viisi kaupankäyntivolyymilla mitattuna tärkeintä toteuttamispaikkaa, joissa ne toteuttivat asiakastoimeksiantoja edellisenä vuonna, sekä tiedot toteutusten laadusta.

7. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asiakastoimeksiantoja toteuttavat sijoituspalveluyritykset seuraavat toimeksiantojen toteuttamista koskevien järjestelyjensä ja periaatteidensa toimivuutta todetakseen ja tarvittaessa korjatakseen mahdolliset puutteet. Sijoituspalveluyritysten on erityisesti arvioitava säännöllisesti, ovatko toimeksiantojen toteuttamisperiaatteisiin sisältyvät toimeksiantojen toteuttamispaikat sellaisia, että niillä voidaan saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos, ottaen huomioon muun muassa 3 ja 6 kohdan nojalla julkaistut tiedot. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset ilmoittamaan asiakkailleen, joiden kanssa niillä on jatkuva asiakassuhde, kaikista toimeksiantojen toteuttamista koskeviin järjestelyihin tai periaatteisiin tehtävistä olennaisista muutoksista.

8. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset voivat osoittaa asiakkailleen näiden pyynnöstä, että ne ovat toteuttaneet näiden toimeksiannot sijoituspalveluyrityksen toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaisesti, ja osoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle sen pyynnöstä, että ne noudattavat tätä artiklaa.

9. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä seuraavista:

- a) perusteet niiden eri tekijöiden suhteellisen merkityksen arvioimiseksi, jotka 1 kohdan mukaisesti voidaan ottaa huomioon parhaan mahdollisen tuloksen määrittämiseksi, ottaen huomioon toimeksiannon suuruus ja laji sekä se, onko asiakas yksityisasiakas vai ammattimainen asiakas;
- b) tekijät, jotka sijoituspalveluyritys voi ottaa huomioon tarkistaessaan toimeksiantojen toteuttamista koskevia järjestelyjään, sekä tilanteet, joissa muutokset näihin järjestelyihin voivat olla tarkoituksenmukaisia. Tämä koskee erityisesti tekijöitä, joiden perusteella määritetään, missä toteuttamispaikoissa sijoituspalveluyrityksen on mahdollista päästä asiakastoimeksiantojen toteuttamisen kannalta jatkuvasti parhaaseen mahdolliseen tulokseen;
- c) niiden tietojen luonne ja laajuus, jotka asiakkaille annetaan toimeksiantojen toteuttamisperiaatteista 5 kohdan mukaisesti.

10. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään

- a) edellä olevan 3 kohdan mukaisesti julkaistavien toteutuksen laatua koskevien tietojen täsmällinen sisältö, muoto ja jaksottaisuus ottaen huomioon toteuttamispaikan laji ja kyseisen rahoitusvälineen laji;
- b) niiden tietojen sisältö ja muoto, jotka sijoituspalveluyritykset julkaisevat 6 kohdan mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

28 artikla

Asiakastoimeksiintojen käsittelyä koskevat säännöt

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyrityksiä, joilla on toimilupa asiakkaiden lukuun tapahtuvaa toimeksiintojen toteuttamista varten, ottamaan käyttöön menettelyt ja järjestelyt, joiden avulla asiakastoimeksiannot voidaan toteuttaa täsmällisesti, tasapuolisesti ja nopeasti verrattuna muihin asiakastoimeksiintoihin tai sijoituspalveluyrityksen omiin kaupankäynti-intresseihin.

Näiden menettelyjen ja järjestelyjen avulla on voitava toteuttaa keskenään samankaltaisia asiakastoimeksiintoja sen mukaisesti, milloin sijoituspalveluyritys on vastaanottanut toimeksiannon.

2. Jos asiakas on antanut rahaintatoimeksiannon osakkeista, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai joilla käydään kauppaa kauppapaikassa, eikä toimeksiantoa toteuteta välittömästi vallitsevissa markkinaolosuhteissa, jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyritystä, paitsi jos asiakas nimenomaan antaa tästä poikkeavat ohjeet, toteuttamaan toimenpiteitä kyseisen toimeksiannon mahdollisimman pikaiseksi toteuttamiseksi julkistamalla välittömästi kyseinen asiakkaan rahaintatoimeksianto tavalla, joka on helposti muiden markkinaosapuolten saatavilla. Jäsenvaltiot voivat päättää, että sijoituspalveluyritykset täyttävät tämän veloitteen, mikäli ne välittävät asiakkaan rahaintatoimeksiannon kauppapaikkaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa luvan poiketa veloitteesta julkistaa rahaintatoimeksianto, kun se on kooltaan suuri asetuksen (EU) N:o 600/2014 4 artiklan mukaisesti määritettyyn tavanomaiseen markkinakokoon verrattuna.

3. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään

- a) niiden menettelyjen ja järjestelyjen ehdot ja luonne, joiden avulla asiakastoimeksiannot toteutetaan täsmällisesti, tasapuolisesti ja nopeasti, sekä sellaiset tilanteet tai liiketoimien lajit, joiden yhteydessä sijoituspalveluyritykset voivat perustellusti poiketa nopeasta toteutuksesta saavuttaakseen asiakkaiden kannalta edullisemmat ehdot;
- b) eri menetelmät, joita soveltamalla sijoituspalveluyrityksen katsotaan täyttäneen veloitteensa julkistaa markkinoille tiedot asiakkaan rahaintatoimeksiannoista, joita ei voida toteuttaa välittömästi.

29 artikla

Sijoituspalveluyritysten veloitteet niiden nimetessä sidonnaisasiamiehiä

1. Jäsenvaltioiden on sallittava, että sijoituspalveluyritys nimeää sidonnaisasiamiehiä edistämään sijoituspalveluyrityksen tarjoamien palvelujen myyntiä, hankkimaan asiakkaita tai ottamaan vastaan toimeksiintoja asiakkailta tai potentiaalisilta asiakkailta ja välittämään niitä, tarjoamaan rahoitusvälineitä sekä tarjoamaan neuvontaa kyseisen sijoituspalveluyrityksen tarjoamista rahoitusvälineistä ja palveluista.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jos sijoituspalveluyritys päättää nimetä sidonnaisasiamiehiä, sijoituspalveluyritys on yksin ja varauksetta vastuussa näiden asiamiesten toimista tai laiminlyönneistä näiden toimiessa sijoituspalveluyrityksen lukuun. Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyritystä varmistamaan, että sidonnaisasiamies ilmoittaa asemansa ja edustamansa sijoituspalveluyrityksen nimen ottaessaan yhteyttä asiakkaaseen tai potentiaaliseen asiakkaaseen tai ennen kaupankäyntiä tämän kanssa.

Jäsenvaltiot voivat 16 artiklan 6, 8 ja 9 kohdan mukaisesti sallia, että niiden alueella rekisteröidyt sidonnaisasiamiehet pitävät hallussaan asiakkaiden varoja ja/tai rahoitusvälineitä sen sijoituspalveluyrityksen lukuun ja sen täydellä vastuulla, jonka puolesta kyseiset asiamiehet toimivat niiden alueella tai, jos kyseessä on rajatylittävä liiketoimi, sen jäsenvaltion alueella, joka sallii sidonnaisasiamiehen pitävän hallussaan asiakkaiden varoja.

Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyrityksiä valvomaan sidonnaisasiamiestensä toimintaa sen varmistamiseksi, että yritykset noudattavat jatkuvasti tätä direktiiviä toimiessaan sidonnaisasiamiesten välityksellä.

3. Sidonnaisasiamiehet on rekisteröitävä sen jäsenvaltion julkiseen rekisteriin, johon kyseiset asiamiehet ovat sijoittautuneet. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee verkkosivustollaan viitteet tai hyperlinkit niiden jäsenvaltioiden tämän artiklan mukaisesti perustamiin julkisiin rekistereihin, jotka päättävät sallia, että sijoituspalveluyritykset nimeävät sidonnaisasiamiehiä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkiseen rekisteriin kirjataan vain sellaisia sidonnaisasiamiehiä, jotka on todettu riittävän hyvämaineiseksi ja joilla on asianmukainen yleinen, taloudellinen ja ammatillinen tietämys ja pätevyys, jotta nämä pystyvät tarjoamaan sijoitus- tai oheispalvelun ja antamaan asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle kaikki ehdotettua palvelua koskevat olennaiset tiedot.

Jäsenvaltiot voivat päättää, että sijoituspalveluyritykset voivat asianmukaisen valvonnan perusteella todentaa, ovatko niiden nimeämät sidonnaisasiamiehet riittävän hyvämaineisia ja onko näillä toisessa alakohdassa tarkoitettu tietämys ja pätevyys.

Rekisteri on saatettava säännöllisesti ajan tasalle. Siihen sisältyvien tietojen on oltava julkisesti saatavilla.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sidonnaisasiamiehiä nimeävät sijoituspalveluyritykset toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä niiden kielteisten vaikutusten estämiseksi, joita sidonnaisasiamiehen tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomalla toiminnalla saattaa olla toimintaan, jota sidonnaisasiamies toteuttaa sijoituspalveluyrityksen lukuun.

Jäsenvaltiot voivat sallia toimivaltaisten viranomaisten tekevän yhteistyötä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten tai niiden yhteenliittymien ja muiden yhteisöjen kanssa rekisteröidessään sidonnaisasiamiehiä ja valvoessaan, että nämä täyttävät 3 kohdan vaatimukset. Sijoituspalveluyritykset, luottolaitokset tai niiden yhteenliittymät ja muut yhteisöt saavat erityisesti rekisteröidä sidonnaisasiamiehiä toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset nimeävät ainoastaan 3 kohdassa tarkoitettuihin julkisiin rekistereihin kirjattuja sidonnaisasiamiehiä.

6. Jäsenvaltiot voivat antaa säännöksiä, jotka ovat tämän artiklan säännöksiä tiukempia, tai pitää tällaiset säännökset voimassa taikka säätää muista vaatimuksista lainkäyttöalueellaan rekisteröidyille sidonnaisasiamiehille.

30 artikla

Hyväksyttävien vastapuolten kanssa toteutettavat liiketoimet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset, joilla on toimilupa asiakkaiden lukuun tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista ja/tai omaan lukuun tapahtuvaa kaupankäyntiä ja/tai toimeksiantojen vastaanottamista tai välittämistä varten, voivat helpottaa tai toteuttaa liiketoimia hyväksyttävien vastapuolten kanssa ilman, että niiden on noudatettava 24 artiklan, lukuun ottamatta sen 4 ja 5 kohtaa, 25 artiklan, lukuun ottamatta sen 6 kohtaa, 27 artiklan ja 28 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteita kyseisissä liiketoimissa tai kyseisiin liiketoimiin suoraan liittyvissä oheispalveluissa.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset toimivat suhteissaan hyväksyttäviin vastapuoliin rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti ja viestivät näiden kanssa tavalla, joka on tasapuolinen ja selkeä eikä harhaanjohtava, ottaen huomioon hyväksyttävän vastapuolen ja sen liiketoiminnan luonteen.

2. Jäsenvaltioiden on pidettävä tässä artiklassa tarkoitettuina hyväksyttävinä vastapuolina sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia, vakuutusyrityksiä, yhteissijoitusyrityksiä ja niiden rahastoyhtiöitä, eläkesäätiöitä ja niiden rahastoyhtiöitä, muita unionin oikeuden tai jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti toimiluvan saaneita tai säänneltyjä rahoituslaitoksia, kansallisia hallituksia ja niiden vastaavia virastoja, mukaan lukien valtionvelkaa kansallisella tasolla hoitavat julkisyhteisöt, keskuspankit ja ylikansalliset organisaatiot.

Ensimmäisen alakohdan mukainen luokittelu hyväksyttäväksi vastapuoleksi ei vaikuta näiden yhteisöjen oikeuteen hakea yleisesti tai kauppakohtaisesti sellaisen asiakkaan asemaa, jonka sijoituspalveluyrityksen kanssa toteutettiin liiketoimiin sovelletaan 24, 25, 27 ja 28 artiklaa.

3. Jäsenvaltiot voivat pitää hyväksyttävänä vastapuolina myös muita yrityksiä, jotka täyttävät ennalta vahvistetut oikeasuhteiset vaatimukset, kuten määrälliset raja-arvot. Jos liiketoimen mahdolliset osapuolet sijaitsevat eri lainkäyttöalueilla, sijoituspalveluyrityksen on hyväksyttävä toisena osapuolena olevan yrityksen asema sellaisena kuin se määritetään tämän toisen osapuolen sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa toimenpiteissä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritys saa ryhtyessään 1 kohdan mukaisesti liiketoimiin tällaisten yritysten kanssa aiotulta vastapuolelta nimenomaisen vahvistuksen, että tämä hyväksyy hyväksyttävän vastapuolen aseman. Jäsenvaltioiden on sallittava, että sijoituspalveluyritys voi hankkia kyseisen vahvistuksen joko yleisenä suostumuksena tai erikseen kutakin liiketoimea varten.

4. Jäsenvaltiot voivat pitää hyväksyttävänä vastapuolina 2 kohdassa tarkoitettuja yhteisöjen ryhmiä vastaavia kolmansien maiden yhteisöjä.

Jäsenvaltiot voivat pitää hyväksyttävänä vastapuolina myös 3 kohdassa tarkoitettujen kaltaisia kolmansien maiden yrityksiä samoin edellytyksin ja vaatimuksin kuin 3 kohdassa säädetään.

5. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään

- a) menettelyt, joilla haetaan 2 kohdan mukaista asiakkaan asemaa;
- b) menettelyt nimenomaisen vahvistuksen saamiseksi 3 kohdan mukaisilta aiotuilta vastapuolilta;
- c) ennalta vahvistetut oikeasuhteiset vaatimukset, mukaan lukien määrälliset raja-arvot, joiden perusteella yritystä voidaan pitää 3 kohdan mukaisena hyväksyttävänä vastapuolena.

3 j a k s o

Markkinoiden avoimuus ja eheys

31 artikla

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen sekä muiden oikeudellisten velvoitteiden noudattamisen valvonta

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ottavat käyttöön ja pitävät voimassa monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän kannalta tehokkaat järjestelyt ja menettelyt valvoakseen säännöllisesti, että järjestelmän jäsenet tai osapuolet taikka käyttäjät noudattavat sen sääntöjä. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävien sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien on seurattava lähetettyjä toimeksiantoja, mukaan lukien peruutukset, ja liiketoimia, joita jäsenet tai osapuolet taikka käyttäjät toteuttavat niiden järjestelmiä käyttäen, havaitakseen järjestelmän sääntöjen rikkomisen, tavanomaisesta poikkeavan kaupankäynnin, menettelyn, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, tai rahoitusvälineeseen liittyviä järjestelmän toimintahäiriöitä, ja niiden on otettava käyttöön tarvittavat resurssit varmistaakseen, että tällainen seuranta on tuloksellista.

2. Jäsenvaltioiden on veloitettava monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle välittömästi järjestelmän sääntöjen merkittävästä rikkomisesta, tavanomaisesta poikkeavasta kaupankäynnistä, menettelystä, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, tai rahoitusvälineeseen liittyvistä järjestelmän toimintahäiriöistä.

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävien sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Kun kyseessä on menettely, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, toimivaltaisen viranomaisen on oltava vakuuttunut siitä, että tällaista toimintaa tapahtuu tai on tapahtunut, ennen kuin se ilmoittaa asiasta muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

3. Jäsenvaltioiden on lisäksi velvoitettava monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät toimittamaan 2 kohdassa tarkoitettua tietoa ilman aiheetonta viivytystä viranomaiselle, joka vastaa markkinoiden väärinkäyttöä koskevasta tutkinta- ja syytetoimista, ja avustamaan sitä kaikin tavoin tällaisissa järjestelmissä tai niiden välityksellä tapahtuvaa markkinoiden väärinkäyttöä koskevissa tutkinta- ja syytetoimissa.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä niiden tilanteiden määrittämiseksi, joita koskee tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitusvaatimus.

32 artikla

Rahoitusvälineellä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä käytävän kaupan keskeyttäminen ja lopettaminen

1. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä voi keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, joka ei enää ole monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen mukainen, paitsi jos tällaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta todennäköisesti aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle, sanotun kuitenkin rajoittamatta toimivaltaisen viranomaisen oikeutta vaatia 69 artiklan 2 kohdan nojalla rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämistä tai lopettamista.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävää sijoituspalveluyritystä tai markkinoiden ylläpitäjää, joka keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti myös liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, kun tämä on tarpeen kohde-etuutena olevalla rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämisen tai lopettamisen tavoitteiden tukemiseksi. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on julkistettava päätöksensä, joka koskee kyseisellä rahoitusvälineellä tai mahdollisella siihen liittyvällä johdannaisella käytävän kaupan keskeyttämistä tai lopettamista, ja annettava asiaa koskevat päätökset tiedoksi toimivaltaiselle viranomaiselle.

Toimivaltaisen viranomaisen, jonka lainkäyttöalueella kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta on päätetty, on myös vaadittava säänneltyjä markkinoita, muita monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä, muita organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ja kauppajien sisäisiä toteuttajia, jotka kuuluvat sen lainkäyttövaltaan ja käyvät kauppaa samalla rahoitusvälineellä tai tämän direktiivin liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä tai johdannaisilla, jos keskeyttäminen tai lopettaminen johtuu epäilystä markkinoiden väärinkäytöstä, ostopöytäkirjasta tai siitä, että asetuksen (EU) N:o 596/2014 7 ja 17 artiklan vastaisesti liikkeeseenlaskijasta tai rahoitusvälineestä on jätetty julkistamatta sisäpiiritietoa, paitsi jos tällaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta voisi aiheutua merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi julkistettava päätös ja annettava se tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, joille päätös on annettu tiedoksi, on myös vaadittava säänneltyjä markkinoita, muita monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä, muita organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ja kauppajien sisäisiä toteuttajia, jotka kuuluvat niiden lainkäyttövaltaan ja käyvät kauppaa samalla rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä tai johdannaisilla, jos keskeyttäminen tai lopettaminen johtuu epäilystä markkinoiden väärinkäytöstä, ostopöytäkirjasta tai siitä, että asetuksen (EU) N:o 596/2014 7 ja 17 artiklan vastaisesti liikkeeseenlaskijasta tai rahoitusvälineestä on jätetty julkistamatta sisäpiiritietoa, paitsi jos tällaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta voisi aiheutua merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Kunkin toimivaltaisen viranomaisen, jolle päätös on annettu tiedoksi, on annettava päätöksensä tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille sekä perusteltava päätöksensä, jos kaupankäyntiä rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, ei keskeytetä tai lopeteta.

Tätä kohtaa sovelletaan myös siinä tapauksessa, että rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, käytävän kaupan keskeyttäminen lopetetaan.

Tässä kohdassa tarkoitettua tiedoksiantomenettelyä sovelletaan myös siinä tapauksessa, että toimivaltainen viranomainen päättää 69 artiklan 2 kohdan m ja n alakohdan nojalla keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen.

Sen varmistamiseksi, että velvoitetta tällaisilla johdannaisilla käytävän kaupan keskeyttämisestä tai lopettamisesta sovelletaan oikeasuhteisesti, arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään tapaukset, joissa yhteys liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetun johdannaisen, joka liittyy tai jossa viitataan rahoitusvälineeseen, jolla käytävä kauppa on keskeytetty tai lopetettu, ja alkuperäisen rahoitusvälineen välillä on sellainen, että myös kaupankäynti johdannaisella on keskeytettävä tai lopetettava kohde-etuutena olevalla rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämisen tai lopettamisen tavoitteiden tukemiseksi.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa määritetään 2 kohdan mukaisten päätösten tiedoksiantamisen ja julkistamisen muoto ja aikataulu.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa luetellaan tilanteet, joista aiheutuu tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua merkittävää haittaa sijoittajien eduille ja markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

4 j a k s o

Pk-yritysten kasvumarkkinat

33 artikla

Pk-yritysten kasvumarkkinat

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä voi hakea kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselta viranomaiselta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän rekisteröintiä pk-yritysten kasvumarkkinana.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi rekisteröidä monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän pk-yritysten kasvumarkkinana, jos toimivaltainen viranomainen vastaanottaa 1 kohdassa tarkoitetun hakemuksen ja katsoo, että 3 kohdan mukaiset vaatimukset täyttyvät monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän osalta.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään sovelletaan tehokkaita sääntöjä, järjestelmiä ja menettelyjä, joilla varmistetaan seuraavien vaatimusten täyttyminen:

a) vähintään 50 prosenttia liikkeeseenlaskijoista, joiden rahoitusvälineet otetaan kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, on pk-yrityksiä ajankohtana, jolloin monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä rekisteröidään pk-yritysten kasvumarkkinaksi, ja kaikkina sen jälkeisinä kalenterivuosina;

- b) käytössä on asianmukaiset perusteet, joiden mukaisesti liikkeeseenlaskijoiden rahoitusvälineet otetaan kaupankäynnin kohteeksi ja pidetään kaupankäynnin kohteena markkinalla;
- c) kun rahoitusvälineet otetaan ensimmäisen kerran kaupankäynnin kohteeksi markkinalla, julkaistaan riittävät tiedot, joiden perusteella sijoittajat voivat tehdä perustellun päätöksen sijoittamisesta näihin rahoitusvälineisiin; tiedot julkaisetaan joko asianmukaisena listallemuutosta koskevana asiakirjana tai esitteenä, jos direktiivissä 2003/71/EY säädetyt vaatimuksia sovelletaan rahoitusvälineiden ensimmäisen kerran monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä tapahtuvaan rahoitusvälineiden yleisölle tarjoamiseen;
- d) markkinalla toimiva liikkeeseenlaskija antaa tai sen puolesta annetaan asianmukaiset tilinpäätösraportit, kuten tilintarkastajien hyväksymät vuosikertomukset;
- e) asetuksen (EU) N:o 596/2014 3 artiklan 1 kohdan 21 alakohdassa määritellyt markkinoilla toimivat liikkeeseenlaskijat, asetuksen (EU) N:o 596/2014 3 artiklan 1 kohdan 25 alakohdassa määritellyt johtotehtävissä toimivat henkilöt ja asetuksen (EU) N:o 596/2014 3 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa määritellyt näiden lähipiiriin kuuluvat henkilöt noudattavat vaatimuksia, joita heihin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 596/2014 nojalla;
- f) markkinalla toimivia liikkeeseenlaskijoita koskevat lakisäätöiset tiedot tallennetaan ja levitetään julkisesti;
- g) käytössä on tehokkaat järjestelmät ja valvontamenetelmät, joiden tarkoituksena on estää ja havaita markkinoiden väärinkäyttö asetuksessa (EU) N:o 596/2014 edellytetyllä tavalla.

4. Edellä olevan 3 kohdan mukaiset vaatimukset eivät rajoita monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän veloitetta noudattaa muita tämän direktiivin mukaisia monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ylläpitoon liittyviä veloitteita. Ne eivät myöskään estä monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävää sijoituspalveluyritystä tai markkinoiden ylläpitäjää asettamasta lisävaatimuksia kyseisessä kohdassa mainittujen vaatimusten lisäksi.

5. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi poistaa monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän pk-yritysten kasvumarkkinoiden rekisteristä seuraavissa tapauksissa:

- a) markkinaa ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä hakee sen poistamista rekisteristä;
- b) edellä olevan 3 kohdan mukaiset vaatimukset eivät enää täyty monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän osalta.

6. Jäsenvaltioiden on edellyttävä, että jos kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen rekisteröi monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän pk-yritysten kasvumarkkinana tai poistaa sen rekisteristä tämän artiklan nojalla, sen on mahdollisimman pian ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle rekisteröinnistä tai rekisteristä poistamisesta. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee verkkosivustollaan luettelon pk-yritysten kasvumarkkinoista ja pitää sen ajan tasalla.

7. Jäsenvaltioiden on edellyttävä, että jos liikkeeseenlaskijan rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi jollakin pk-yritysten kasvumarkkinalla, kyseisellä rahoitusvälineellä voidaan käydä kauppaa myös toisella pk-yritysten kasvumarkkinalla mutta ainoastaan, jos siitä on ilmoitettu liikkeeseenlaskijalle eikä se ole vastustanut tätä. Tässä tapauksessa liikkeeseenlaskijaan ei kuitenkaan sovelleta viimeksi mainitun pk-yritysten kasvumarkkinan osalta veloitteita, jotka koskevat ohjaus- ja hallintojärjestelmiä tai ensimarkkinoilla tapahtuvaa, jatkuvaa tai tapauskohtaista tietojen julkistamista.

8. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa täsmennetään tämän artiklan 3 kohdassa säädetyt vaatimukset. Toimenpiteissä on otettava huomioon, että vaatimuksilla on ylläpidettävä korkeaa sijoittajansuojan tasoa sijoittajaluottamuksen edistämiseksi kyseisillä markkinoilla ja samalla minimoitava markkinalla toimivalle liikkeeseenlaskijalle aiheutuva hallinnollinen rasite ja ettei rekisteristä poistaminen tai rekisteröinnin epääminen johdu ainoastaan tilapäisestä kyvyttömyydestä täyttää tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädetyt vaatimukset.

III LUKU

Sijoituspalveluyritysten oikeudet

34 artikla

Sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen vapaus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset, jotka ovat tämän direktiivin ja luottolaitosten osalta direktiivin 2013/36/EU mukaisesti saaneet toimiluvan toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta ja joita kyseiset viranomaiset valvovat, voivat vapaasti tarjota sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja niiden alueella edellyttäen, että mainitut palvelut ja toiminta kuuluvat sijoituspalveluyrityksen toimiluvan piiriin. Oheispalveluja saa tarjota ainoastaan sijoituspalvelun ja/tai -toiminnan yhteydessä.

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa tällaiselle sijoituspalveluyritykselle tai luottolaitokselle lisävaatimuksia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta.

2. Sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo ensimmäistä kertaa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa toisen jäsenvaltion alueella tai joka aikoo muuttaa tarjoamiensa palvelujen tai harjoittamansa toiminnan valikoimaa, on ilmoitettava seuraavat tiedot kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle:

- a) jäsenvaltio, jonka alueella se aikoo toimia;
- b) toimintaohjelma, jossa ilmoitetaan erityisesti sijoituspalvelut, joita se aikoo tarjota, ja/tai sijoitustoiminta, jota se aikoo harjoittaa, sekä oheispalvelut, joita se aikoo tarjota kyseisen jäsenvaltion alueella, sekä se, aikooko yritys käyttää tässä kotijäsenvaltionsa sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä. Jos sijoituspalveluyritys aikoo käyttää sidonnaisasiamiehiä, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle kyseisten sidonnaisasiamiesten nimet.

Jos sijoituspalveluyritys aikoo käyttää kotijäsenvaltionsa sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä sen jäsenvaltion alueella, jossa se aikoo tarjota palveluja, sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, niiden sidonnaisasiamiesten nimet, joita sijoituspalveluyritys aikoo käyttää sijoituspalvelujen tarjoamiseksi ja sijoitustoiminnan harjoittamiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa. Vastaanottavan jäsenvaltion on julkaistava nämä tiedot. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi pyytää saada tutustua näihin tietoihin asetuksen (EU) N:o 1095/2010 35 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen ja siinä asetettujen edellytysten mukaisesti.

3. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava tiedot kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Sijoituspalveluyritys voi tämän jälkeen ryhtyä tarjoamaan kyseisiä sijoituspalveluja ja harjoittamaan kyseistä sijoitustoimintaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

4. Jos 2 kohdan mukaisesti ilmoitettuihin tietoihin tulee muutos, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava muutoksesta kirjallisesti kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuukautta ennen muutoksen toteuttamista. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava muutoksesta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

5. Luottolaitoksen, joka aikoo tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja 1 kohdan mukaisesti sidonnaisasiamiesten välityksellä, on ilmoitettava kyseisten sidonnaisasiamiesten nimet kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos luottolaitos aikoo käyttää kotijäsenvaltionsa sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä sen jäsenvaltion alueella, jossa se aikoo tarjota palveluja, luottolaitoksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, niiden sidonnaisasiamiesten nimet, joita luottolaitos aikoo käyttää palvelujen tarjoamiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa. Vastaanottavan jäsenvaltion on julkaistava nämä tiedot.

6. Jäsenvaltioiden on ilman oikeudellisia tai hallinnollisia lisävaatimuksia sallittava, että muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneet monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä ja organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät tarjoavat niiden alueella asianmukaiset järjestelyt siten, että helpotetaan jäsenvaltioiden alueelle sijoittautuneiden etäkäyttäjien, -jäsenten tai -osapuolten pääsyä niiden markkinoille ja kaupankäyntiä näillä markkinoilla.

7. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle jäsenvaltio, jossa se aikoo tarjota tällaiset järjestelyt. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on annettava tästä kuukauden kuluessa tietoa sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tai organisoitu kaupankäyntijärjestelmä aikoo tarjota tällaiset järjestelyt.

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä ja ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän etäjäsenten tai -osapuolten nimet.

8. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään 2, 4, 5 ja 7 kohdan mukaisesti ilmoitettavat tiedot.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen vahvistamiseksi 3, 4, 5 ja 7 kohdassa tarkoitettua tietojen toimittamista varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

35 artikla

Sivuliikkeen perustaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset voivat tarjota sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitus-toimintaa sekä tarjota oheispalveluja niiden alueella tämän direktiivin ja direktiivin 2013/36/EU mukaisesti käyttämällä sijoittautumisoikeutta joko siten, että ne perustavat sivuliikkeen, tai siten, että ne käyttävät muuhun jäsenvaltioon kuin kotijäsenvaltioon sijoittautunutta sidonnaisasiamiestä, edellyttäen, että sivuliikkeen tarjoamat palvelut ja sen harjoittama toiminta kuuluvat sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen kotijäsenvaltiossaan saaman toimiluvan piiriin. Oheispalveluja saa tarjota ainoastaan sijoituspalvelun ja/tai -toiminnan yhteydessä.

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa sivuliikkeen toiminnan järjestämiselle ja toiminnalle muita kuin 8 kohdassa sallittuja lisävaatimuksia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyritystä, joka aikoo perustaa sivuliikkeen toisen jäsenvaltion alueelle tai käyttää sellaiseen toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä, jonka alueelle se ei ole perustanut sivuliikettä, ilmoittamaan tästä ensin kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle ja antamaan sille seuraavat tiedot:

a) jäsenvaltiot, joiden alueelle se aikoo perustaa sivuliikkeen, tai jäsenvaltiot, joiden alueelle se ei ole perustanut sivuliikettä mutta joihin sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä se aikoo käyttää;

- b) toimintaohjelma, jossa ilmoitetaan muun muassa tarjottavat sijoituspalvelut ja/tai harjoitettava sijoitustoiminta sekä tarjottavat oheispalvelut;
- c) jos perustetaan sivuliike, sivuliikkeen organisaatorakenne sekä se, aikooko sivuliike käyttää sidonnaisasiamiehiä, ja näiden sidonnaisasiamiesten nimet;
- d) jos aiotaan käyttää sidonnaisasiamiehiä jäsenvaltiossa, jonka alueelle sijoituspalveluyritys ei ole perustanut sivuliikettä, sellainen kuvaus yhden tai useamman sidonnaisasiamiehen suunnitellusta käytöstä ja organisaatorakenteesta, joka sisältää myös raportointisuhteet ja josta käy ilmi, miten asiamiehet liittyvät sijoituspalveluyrityksen yhtiörakenteeseen;
- e) vastaanottavassa jäsenvaltiossa oleva osoite, josta asiakirjoja on mahdollista saada;
- f) sivuliikkeen tai sidonnaisasiamiehen johdosta vastuussa olevien nimet.

Jos sijoituspalveluyritys käyttää muuhun jäsenvaltioon kuin kotijäsenvaltioon sijoittautunutta sidonnaisasiamiestä, kyseinen sidonnaisasiamies rinnastetaan sivuliikkeeseen, jos sellainen on perustettu, ja sidonnaisasiamieheen sovelletaan kaikissa tapauksissa tämän direktiivin sivuliikkeitä koskevia säännöksiä.

3. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kolmen kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta, paitsi jos sillä on syytä epäillä sijoituspalveluyrityksen hallintorakenteen tai taloudellisen tilanteen asianmukaisuutta suunniteltu toiminta huomioon ottaen, ilmoitettava kyseiset tiedot vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja ilmoitettava tästä sijoituspalveluyritykselle.

4. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot hyväksytystä korvausjärjestelmästä, johon sijoituspalveluyritys kuuluu direktiivin 97/9/EY mukaisesti. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tietoihin tulevista muutoksista vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

5. Jos kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen kieltäytyy ilmoittamasta tietoja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, sen on perusteltava kieltäytymisensä kyseiselle sijoituspalveluyritykselle kolmen kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta.

6. Sivuliike voidaan perustaa ja liiketoiminta aloittaa, kun vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta on saatu asiasta ilmoitus tai, jos kyseiseltä viranomaiselta ei ole saatu ilmoitusta, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut tiedot.

7. Luottolaitoksen, joka aikoo käyttää muuhun jäsenvaltioon kuin kotijäsenvaltioon sijoittautunutta sidonnaisasiamiestä sijoituspalvelujen tarjoamiseksi ja/tai sijoitustoiminnan harjoittamiseksi sekä oheispalvelujen tarjoamiseksi tämän direktiivin mukaisesti, on ilmoitettava tästä kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle ja annettava sille 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kolmen kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta, paitsi jos sillä on syytä epäillä luottolaitoksen hallintorakenteen tai taloudellisen tilanteen asianmukaisuutta, ilmoitettava kyseiset tiedot vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja ilmoitettava tästä luottolaitokselle.

Jos kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen kieltäytyy ilmoittamasta tietoja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, sen on perusteltava kieltäytymisensä kyseiselle luottolaitokselle kolmen kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta.

Sidonnaisasiamies voi aloittaa toimintansa, kun vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta on saatu asiasta ilmoitus tai, jos kyseiseltä viranomaiselta ei ole saatu ilmoitusta, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut tiedot. Kyseiseen sidonnaisasiamieheen sovelletaan tämän direktiivin sivuliikkeitä koskevia säännöksiä.

8. Sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa sivuliike sijaitsee, on vastuussa sen varmistamisesta, että sivuliikkeen sen alueella tarjoamat palvelut ovat tämän direktiivin 24, 25, 27 ja 28 artiklassa ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 14–26 artiklassa säädettyjen velvoitteiden sekä vastaanottavan jäsenvaltion niiden nojalla hyväksymien toimenpiteiden mukaisia, jos kyseiset toimenpiteet sallitaan 24 artiklan 12 kohdan mukaisesti.

Sen jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella, jossa sivuliike sijaitsee, on oikeus tutkia sivuliikkeen järjestelyt ja pyytää niihin muutoksia, jos ne ovat ehdottoman tarpeellisia sen varmistamiseksi, että toimivaltainen viranomainen voi panna täytäntöön tämän direktiivin 24, 25, 27 ja 28 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 14–26 artiklan mukaiset velvoitteet sekä niiden nojalla hyväksytyt toimenpiteet sivuliikkeen sen alueella tarjoamien palvelujen ja/tai harjoittaman toiminnan osalta.

9. Kunkin jäsenvaltion on säädettävä, että jos sijoituspalveluyritys on perustanut sivuliikkeen sen alueelle toisen jäsenvaltion myöntämän toimiluvan nojalla, sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tehtäviään hoitaessaan suorittaa sivuliikkeessä tarkastuksia ilmoitettuaan asiasta ensin vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

10. Jos 2 kohdan mukaisesti ilmoitettuihin tietoihin tulee muutos, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava muutoksesta kirjallisesti kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuukautta ennen muutoksen toteuttamista. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava muutoksesta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

11. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään 2, 4, 7 ja 10 kohdan mukaisesti ilmoitettavat tiedot.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

12. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen vahvistamiseksi 3, 4, 7 ja 10 kohdassa tarkoitettua tietojen toimittamista varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

36 artikla

Pääsy säännellyille markkinoille

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että muista jäsenvaltioista tulevilla sijoituspalveluyrityksillä, joilla on toimilupa asiakastoimeksiantojen toteuttamista tai omaan lukuun tapahtuvaa kaupankäyntiä varten, on oikeus päästä niiden alueella toimiville säännellyille markkinoille tai liittyä näiden jäseniksi käyttämällä jotakin seuraavista järjestelyistä:

a) suoraan perustamalla sivuliikkeitä vastaanottaviin jäsenvaltioihin;

b) tulemalla säännellyn markkinan etäjäseneksi tai hankkimalla etäpääsy säännellylle markkinalle ilman, että niiden on täytynyt sijoittautua säännellyn markkinan kotijäsenvaltioon, jos kyseisen markkinan kaupankäyntimenettelyt ja -järjestelmät eivät edellytä fyysistä läsnäoloa liiketoimien toteuttamiseksi.

2. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa 1 kohdassa annettua oikeutta käyttäville sijoituspalveluyrityksille sääntelyyn liittyviä tai hallinnollisia lisävaatimuksia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta.

37 artikla

Pääsy keskusvastapuoli- ja selvitysjärjestelmiin sekä oikeus nimetä selvitysjärjestelmä

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että muista jäsenvaltioista tulevilla sijoituspalveluyrityksillä on oikeus päästä suoraan ja välillisesti niiden alueella toimiviin keskusvastapuoli- ja selvitysjärjestelmiin rahoitusvälineillä toteutettujen liiketoimien loppuunsaattamiseksi tai niiden loppuunsaattamisen järjestämiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 648/2012 III, V tai VI osaston soveltamista.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että näiden sijoituspalveluyritysten suoraa ja välillistä pääsyä tällaisiin järjestelmiin koskevat samat syrjimättömät, avoimet ja objektiiviset perusteet kuin ne, joita sovelletaan paikallisiin jäseniin tai osapuoliin. Jäsenvaltiot eivät saa rajata näiden järjestelmien käyttöä pelkästään omalla alueellaan toimivissa kauppapaikoissa rahoitusvälineillä toteutettujen liiketoimien määrittämiseen ja toimitukseen.

2. Jäsenvaltioiden on veloitettava alueellaan toimivat säännellyt markkinat tarjoamaan kaikille jäsenilleen tai osapuolilleen oikeus nimetä selvitysjärjestelmä rahoitusvälineillä kyseisellä säännellyllä markkinalla toteutetuille liiketoimille, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) nimetyn selvitysjärjestelmän ja muiden järjestelmien välillä on kyseisen liiketoimen tehokkaaseen ja taloudelliseen toimitukseen tarvittavat yhteydet ja järjestelyt;
- b) säännellyn markkinan valvonnasta vastaava toimivaltainen viranomainen katsoo, että säännellyllä markkinalla toteutettujen liiketoimien toimitukselle muussa kuin säännellyn markkinan nimeämässä selvitysjärjestelmässä on sellaiset tekniset edellytykset, että rahoitusmarkkinat toimivat joustavasti ja asianmukaisesti.

Tämä säännellyn markkinan toimivaltaisen viranomaisen arvio ei rajoita selvitysjärjestelmien valvojina toimivien kansallisten keskuspankkien tai kyseisten järjestelmien osalta toimivaltaisten muiden valvontaviranomaisten toimivaltaa. Tarpeettoman päällekkäisen valvonnan välttämiseksi toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon edellä mainittujen laitosten jo suorittama valvonta.

38 artikla

Keskusvastapuolia ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien selvitysjärjestelmiä koskevat säännökset

1. Jäsenvaltiot eivät saa estää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitäviä sijoituspalveluyrityksiä ja markkinoiden ylläpitäjiä tekemästä asianmukaisia järjestelyjä toisessa jäsenvaltiossa toimivan keskusvastapuolen tai selvitysyhteisön ja selvitysjärjestelmän kanssa jäsenten tai osapuolten kyseisten järjestelmien välityksellä toteuttamien joidenkin tai kaikkien kauppajen määrittämiseksi ja/tai toimittamiseksi.

2. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävien sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien toimivaltainen viranomainen ei saa vastustaa toisessa jäsenvaltiossa toimivan keskusvastapuolen, selvitysyhteisön ja/tai selvitysjärjestelmän käyttöä, paitsi jos tämän osoitetaan olevan välttämätöntä kyseisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän asianmukaisen toiminnan ylläpitämiseksi ja ottaen huomioon selvitysjärjestelmille 37 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset.

Tarpeettoman päällekkäisen valvonnan välttämiseksi toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon selvitysjärjestelmien valvojina toimivien kansallisten keskuspankkien tai kyseisten järjestelmien osalta toimivaltaisten muiden valvontaviranomaisten jo suorittama selvitysjärjestelmän valvonta.

IV LUKU

Kolmansien maiden yritysten tarjoamat sijoituspalvelut ja harjoittama sijoitustoiminta

1 jakso

Palvelujen tarjoaminen tai toiminnan harjoittaminen perustamalla sivuliike

39 artikla

Sivuliikkeen perustaminen

1. Jäsenvaltio voi edellyttää, että kolmannen maan yritys, joka aikoo tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa oheispalveluin tai ilman niitä yksityisasiakkaille tai liitteessä II olevassa II osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille kyseisen jäsenvaltion alueella, perustaa sivuliikkeen kyseiseen jäsenvaltioon.

2. Kun jäsenvaltio edellyttää, että kolmannen maan yritys, joka aikoo tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa oheispalveluin tai ilman niitä sen alueella, perustaa sivuliikkeen, sivuliikkeen on hankittava kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta etukäteen toimilupa seuraavien edellytysten mukaisesti:

- a) palvelujen tarjoaminen, jota varten kolmannen maan yritys hakee toimilupaa, on toimiluvan varaista ja valvonnan alaista siinä kolmannessa maassa, johon yritys on sijoittautunut, ja lupaa hakevalla yrityksellä on asianmukainen toimilupa, jonka myötä toimivaltainen viranomainen kiinnittää asianmukaista huomiota rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) suosituksiin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta;
- b) sen jäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla, johon sivuliike on määrää perustaa, ja sen kolmannen maan toimivaltaisilla valvontaviranomaisilla, johon yritys on sijoittautunut, on yhteistyöjärjestelyt, jotka sisältävät säännöt tietojenvaihdosta markkinoiden eheyden ylläpitämiseksi ja sijoittajien suojaamiseksi;
- c) sivuliikkeellä on vapaassa hallinnassaan riittävästi alkupääomaa;
- d) yksi tai useampi henkilö nimetään sivuliikkeen johdosta vastuussa olevaksi, ja kaikki nämä henkilöt täyttävät 9 artiklan 1 kohdassa säädetyt vaatimukset;
- e) kolmas maa, johon kolmannen maan yritys on sijoittautunut, on tehnyt sen jäsenvaltion kanssa, johon sivuliike on määrää perustaa, sopimuksen, joka vastaa täysin OECD:n malliverosopimuksen 26 artiklassa vahvistettuja vaatimuksia ja jolla varmistetaan tehokas tietojenvaihto veroasioissa, mukaan lukien mahdolliset monenväliset verosopimukset;
- f) yritys kuuluu direktiivin 97/9/EY mukaisesti hyväksytyyn sijoittajien korvausjärjestelmään.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun kolmannen maan yrityksen on jätettävä hakemuksensa sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, johon se aikoo perustaa sivuliikkeen.

40 artikla

Tiedonantovelvollisuus

Kolmannen maan yritys, joka aikoo hankkia toimiluvan sivuliikkeen välityksellä tapahtuvaa sijoituspalvelujen tarjoamista tai sijoitustoiminnan harjoittamista sekä mahdollista oheispalvelujen tarjoamista varten jäsenvaltion alueella, on annettava kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavat tiedot:

- a) sen valvonnasta kyseisessä kolmannessa maassa vastaavan viranomaisen nimi. Jos valvonnasta vastaa useampi kuin yksi viranomainen, on annettava yksityiskohtaiset tiedot niiden vastuualueista;

- b) kaikki olennaiset tiedot yrityksestä (nimi, oikeudellinen muoto, sääntömääräinen kotipaikka ja osoite, ylimmän hallintoelimen jäsenet, merkittävät osakkeenomistajat) ja toimintaohjelma, jossa ilmoitetaan tarjottavat sijoituspalvelut ja/tai harjoitettava sijoitustoiminta sekä tarjottavat oheispalvelut ja sivuliikkeen organisaatorakenne, mukaan lukien kuvaus mahdollisesta tärkeiden operatiivisten toimintojen ulkoistamisesta kolmansille osapuolille;
- c) sivuliikkeen johdosta vastuussa olevien henkilöiden nimet ja tarvittavat asiakirjat, jotka osoittavat 9 artiklan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten täyttymisen;
- d) tiedot sivuliikkeen vapaassa hallinnassa olevasta alkupääomasta.

41 artikla

Toimiluvan myöntäminen

1. Sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, johon kolmannen maan yritys on perustanut tai aikoo perustaa sivuliikkeesä, saa myöntää toimiluvan ainoastaan, jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että

- a) edellä olevan 39 artiklan mukaiset edellytykset täyttyvät; ja
- b) kolmannen maan yrityksen sivuliike pystyy noudattamaan 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava kolmannen maan yritykselle kuuden kuukauden kuluessa täydellisen hakemuksen jättämisestä, onko toimilupa myönnetty.

2. Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen, jolle on myönnetty toimilupa 1 kohdan mukaisesti, on noudatettava velvoitteita, jotka sisältyvät tämän direktiivin 16–20, 23, 24, 25 ja 27 artiklaan, 28 artiklan 1 kohtaan sekä 30, 31 ja 32 artiklaan ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 3–26 artiklaan sekä niiden nojalla hyväksytyihin toimenpiteisiin, ja kyseinen sivuliike on toimiluvan myöntäneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valvonnan alainen.

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa sivuliikkeen toiminnan järjestämiselle ja toiminnalle muita lisävaatimuksia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta, eivätkä ne saa kohdella kolmansien maiden yritysten sivuliikkeitä suotuisammin kuin unionin yrityksiä.

42 artikla

Palvelujen tarjoaminen asiakkaan yksinomaisesta aloitteesta

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun kolmannen maan yritys tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa unioniin sijoittautuneelle tai unionissa sijaitsevalle yksityisasiakkaalle tai liitteessä II olevassa II osassa tarkoitettulle ammattimaiselle asiakkaalle tämän omasta yksinomaisesta aloitteesta, 39 artiklan mukaista toimilupavaatimusta ei sovelleta kyseisen palvelun tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen kyseiselle henkilölle eikä myöskään kyseisen palvelun tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen nimenomaisesti liittyvään suhteeseen. Tällaisen asiakkaan tekemä aloite ei oikeuta kolmannen maan yritystä markkinoimaan muuten kuin sivuliikkeen välityksellä, jos sellaista edellytetään kansallisen lainsäädännön mukaisesti, uusia sijoitustuotteiden tai sijoituspalvelujen lajeja kyseiselle asiakkaalle.

2 j a k s o

Toimiluvan peruuttaminen

43 artikla

Toimiluvan peruuttaminen

Edellä olevan 41 artiklan mukaisesti toimiluvan myöntänyt toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa kolmannen maan yritykselle myönnetyn toimiluvan, jos kyseinen yritys

- a) ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu siitä tai ei ole tarjonnut sijoituspalveluja tai harjoittanut sijoitustoimintaa kuuden edeltävän kuukauden aikana, paitsi jos kyseinen jäsenvaltio on säätänyt, että näissä tapauksissa toimilupa raukeaa;
- b) on saanut toimiluvan väärin tietojen perusteella tai muilla sääntöjenvastaisilla keinoilla;
- c) ei enää täytä niitä edellytyksiä, joiden perusteella toimilupa on myönnetty;
- d) on vakavalla ja järjestelmällisellä tavalla rikkonut tämän direktiivin nojalla annettuja säännöksiä, jotka koskevat sijoituspalveluyritysten toiminnan harjoittamisen edellytyksiä ja joita sovelletaan kolmansien maiden yrityksiin;
- e) kuuluu tapauksiin, joissa kansallisessa lainsäädännössä säädetään toimiluvan peruuttamisesta tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomien seikkojen perusteella.

III OSASTO

SÄÄNNELLYT MARKKINAT

44 artikla

Toimiluvan myöntäminen ja sovellettava lainsäädäntö

1. Jäsenvaltioiden on myönnettävä säännellyn markkinan toimilupa vain niille järjestelmille, jotka noudattavat tätä osastoa.

Toimivaltainen viranomainen saa myöntää säännellyn markkinan toimiluvan ainoastaan, jos se katsoo, että säännellyn markkinan ylläpitäjä ja sen järjestelmät täyttävät vähintään tässä osastossa säädetyt vaatimukset.

Jos säännelty markkina on oikeushenkilö ja sitä hallinnoi tai ylläpitää muu markkinoiden ylläpitäjä kuin säännelty markkina itse, jäsenvaltioiden on säädettävä, miten tämän direktiivin mukaiset markkinoiden ylläpitäjän eri velvoitteet jaetaan säännellyn markkinan ja markkinoiden ylläpitäjän kesken.

Markkinoiden ylläpitäjän on annettava kaikki sellaiset tiedot, mukaan lukien toimintaohjelma, josta käyvät ilmi muun muassa suunnitellut liiketoimintamuodot ja organisaatorakenne, joita toimivaltainen viranomainen tarvitsee varmistuakseen siitä, että säännelty markkina on toimiluvan myöntämisaikana toteuttanut kaikki tarvittavat järjestelyt tämän osaston mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että markkinoiden ylläpitäjä suorittaa säännellyn markkinan toiminnan järjestämiseen ja ylläpitoon liittyviä tehtäviä toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset seuraavat säännöllisesti, että säännellyt markkinat noudattavat tätä osastoa. Niiden on lisäksi varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat, että säännellyt markkinat täyttävät jatkuvasti tässä osastossa säädetyt toimiluvan myöntämisen edellytykset.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinoiden ylläpitäjän vastuulla on huolehtia siitä, että sen hallinnoima säännelty markkina täyttää tässä osastossa säädetyt vaatimukset.

Niiden on lisäksi varmistettava, että markkinoiden ylläpitäjällä on oikeus käyttää niitä oikeuksia, jotka tämän direktiivin nojalla kuuluvat sen hallinnoimalle säännellylle markkinalle.

4. Säännellyn markkinan järjestelmiä käyttäen harjoitettuun kaupankäyntiin sovelletaan säännellyn markkinan kotijäsenvaltion julkisoikeudellisia säännöksiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) No 596/2014 tai direktiivin 2014/.../EU asiaa koskevien säännösten soveltamista.

5. Toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa säännellylle markkinalle myönnetyn toimiluvan, jos säännelty markkina
 - a) ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu siitä tai ei ole ylläpitänyt säänneltyä markkinaa kuuden edeltävän kuukauden aikana, paitsi jos kyseinen jäsenvaltio on säätänyt, että näissä tapauksissa toimilupa raukeaa;
 - b) on saanut toimiluvan väärin tietojen perusteella tai muilla sääntöjenvastaisilla keinoilla;
 - c) ei enää täytä niitä edellytyksiä, joiden perusteella toimilupa on myönnetty;
 - d) on vakavalla ja järjestelmällisellä tavalla rikkonut tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla annettuja säännöksiä;
 - e) kuuluu tapuksiin, joissa kansallisessa lainsäädännössä säädetään toimiluvan peruuttamisesta.
6. Jokainen toimiluvan peruutus on annettava tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

45 artikla

Markkinoiden ylläpitäjän ylimmän hallintoelintä koskevat vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että markkinoiden ylläpitäjän ylimmän hallintoelimen kaikki jäsenet ovat aina riittävän hyvämaineisia ja että heillä on tehtäviensä suorittamiseen riittävä tietämys, taidot ja kokemus. Ylimmän hallintoelimen koostumuksen on myös edustettava kokonaisuudessaan riittävän laaja-alaista kokemusta.
2. Ylimmän hallintoelimen jäsenten on täytettävä erityisesti seuraavat vaatimukset:
 - a) Ylimmän hallintoelimen kaikkien jäsenten on käytettävä riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen markkinoiden ylläpitäjässä. Ylimmän hallintoelimen jäsenellä missä tahansa oikeussubjektissa olevien samanaikaisten johtajatehtävien sallittavassa lukumäärässä on otettava huomioon yksilölliset olosuhteet ja markkinoiden ylläpitäjän toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus.

Jos markkinoiden ylläpitäjä on kokonsa, sisäisen organisaationsa sekä toimintansa luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden perusteella merkittävä, sen muut kuin jäsenvaltiota edustavat ylimmän hallintoelimen jäsenet eivät saa hoitaa samanaikaisesti enempää kuin yhtä seuraavista johtotehtävien yhdistelmistä:

- i) yhden liikkeenjohtoon osallistuvan johtajan ja kahden liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävän yhdistelmä;
- ii) neljän liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävät.

Liikkeenjohtoon osallistuvien tai osallistumattomien johtajien tehtävät, jotka hoidetaan saman konsernin sisällä tai yrityksissä, joissa markkinoiden ylläpitäjällä on huomattava omistusosuus, lasketaan yhdeksi johtajan tehtäväksi.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa ylimmän hallintoelimen jäsenille luvan hoitaa lisäksi yhtä liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävää. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle säännöllisesti tällaisista luvista.

Johtotehtävät organisaatioissa, joiden tavoitteet eivät ole pääasiallisesti kaupallisia, vapautetaan rajoituksesta, joka koskee ylimmän hallintoelimen jäsenellä olevien johtajatehtävien sallittavaa lukumäärää.

- b) Ylimmällä hallintoelimellä on oltava kokonaisuutena riittävä tietämys, taidot ja kokemus, jotta se voi ymmärtää markkinoiden ylläpitäjän toimintaa, tärkeimmät riskit mukaan lukien.
- c) Ylimmän hallintoelimen kunkin jäsenen on toimittava rehellisesti, lahjomattomasti ja riippumattomasti, jotta hän voi tarvittaessa tehokkaasti arvioida ja kyseenalaistaa toimivan johdon päätökset ja valvoa ja seurata tehokkaasti päätöksentekoa.
3. Markkinoiden ylläpitäjien on osoitettava riittävät henkilöstöresurssit ja taloudelliset resurssit ylimmän hallintoelimen jäsenten tehtävään asettamiseen ja koulutukseen.
4. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kokonsa, sisäisen organisaationsa sekä toimintansa luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden vuoksi merkittävät markkinoiden ylläpitäjät perustavat nimityskomitean, joka muodostuu ylimmän hallintoelimen jäsenistä, jotka eivät vastaa asianomaisen markkinoiden ylläpitäjän päivittäisestä johtamisesta.

Nimityskomitean on huolehdittava seuraavista tehtävistä:

- a) sen on haettava ja suositettava ylimmälle hallintoelimelle tai yhtiökokoukselle hyväksyttäväksi ehdokkaita ylimmässä hallintoelimessä avoinna olevia paikkoja täytettäessä. Nimityskomitean on tällöin arvioitava ylimmän hallintoelimen tietämyksen, taitojen, monimuotoisuuden ja kokemuksen kokonaisuutta. Lisäksi komitean on laadittava kuvaus tiettyä nimitystä koskevista tehtävistä ja sen edellyttämistä valmiuksista ja arvioitava, kuinka paljon tehtävän hoito vie aikaa. Lisäksi nimityskomitean on päätettävä ylimmässä hallintoelimessä aliedustetun sukupuolen edustusta koskevasta tavoitteesta ja laadittava toimintasuunnitelma ylimmässä hallintoelimessä aliedustetun sukupuolen osuuden nostamiseksi tämän tavoitteen tasolle;
- b) sen on arvioitava säännöllisesti ja vähintään vuosittain ylimmän hallintoelimen rakennetta, kokoa, kokoonpanoa ja tehtävien hoitoa ja annettava ylimmälle hallintoelimelle suosituksia mahdollisista muutoksista;
- c) sen on arvioitava säännöllisesti ja vähintään vuosittain ylimmän hallintoelimen yksittäisten jäsenten ja koko ylimmän hallintoelimen tietämystä, taitoja ja kokemusta ja annettava tästä tietoa ylimmälle hallintoelimelle;
- d) sen on tarkasteltava säännöllisesti ylimmän hallintoelimen toimivan johdon valinnassa ja nimittämisessä noudattamaa toimintatapaa ja annettava suosituksia ylimmälle hallintoelimelle.

Tehtäviään suorittaessaan nimityskomitean on siinä määrin kuin mahdollista ja jatkuvasti otettava huomioon tarve varmistaa, että ylimmän hallintoelimen päätöksentekoa ei hallitse yksi henkilö tai pieni ryhmä henkilöitä tavalla, joka on vahingollinen markkinoiden ylläpitäjien etujen kannalta kokonaisuutena katsottuna.

Tehtäviään suorittaessaan nimityskomitean on voitava käyttää kaikkia aiheelliseksi katsomiaan resursseja, myös ulkopuolisia neuvonantajia.

Tätä kohtaa ei sovelleta, jos ylin hallintoelin ei kansallisen lain mukaan ole toimivaltainen jäsentensä valinta- ja nimitysmenettelyssä.

5. Jäsenvaltioiden tai toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava markkinoiden ylläpitäjiä ja niiden nimityskomiteoita ottamaan huomioon laaja-alaiset ominaisuudet ja taidot ylimmän hallintoelimen jäseniä rekrytoitaessa ja ottamaan tätä varten käyttöön toimintapolitiikka, jolla edistetään monimuotoisuutta ylimmässä hallintoelimessä.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinoiden ylläpitäjän ylin hallintoelin määrittelee ohjaus- ja hallintojärjestelmät, joilla varmistetaan organisaation tehokas ja vakaa hoito, mukaan lukien tehtävien eriyttäminen organisaatiossa ja eturistiriitojen ehkäiseminen, tavalla, joka edistää markkinoiden eheyttä, ja valvoo näiden järjestelmien täytäntöönpanoa.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että ylin hallintoelin valvoo ja määrääjain arvioi markkinoiden ylläpitäjän ohjaus- ja hallintojärjestelmien tehokkuutta ja toteuttaa asianmukaiset toimet mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

Ylimmän hallintoelimen jäsenillä on oltava käytössään riittävät tiedot ja asiakirjat, joita se tarvitsee johdon päätöksenteon seuraamiseksi ja valvomiseksi.

7. Toimivaltaisen viranomaisen on evättävä toimilupa, jos se ei katso, että markkinoiden ylläpitäjän ylimmän hallintoelimen jäsenet ovat riittävän hyvämaineisia ja heillä on riittävä tietämys, taidot ja kokemus ja he käyttävät riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen, tai jos on osoitettavissa objektiivisia syitä, joiden perusteella voidaan katsoa, että markkinoiden ylläpitäjän ylin hallintoelin saattaa vaarantaa markkinoiden ylläpitäjän tehokkaan, järkevän ja vakaan hoidon sekä markkinoiden eheyden asianmukaisen huomioonottamisen.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännellyn markkinan toimilupaa myönnettäessä henkilön tai henkilöiden, jotka tosiasiallisesti johtavat toimiluvan jo saaneen säännellyn markkinan liiketoimintaa ja toimintoja tämän direktiivin mukaisesti, katsotaan täyttävän 1 kohdassa säädetyt vaatimukset.

8. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että markkinoiden ylläpitäjä ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle kaikkien ylimmän hallintoelimensä jäsenten nimet ja kaikki jäsenten vaihdokset sekä antaa kaikki tarpeelliset tiedot sen arvioimiseksi, täyttääkö markkinoiden ylläpitäjä 1–5 kohdan vaatimukset.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa ohjeita seuraavista:

- a) se, mikä on riittävä aika, jonka ylimmän hallintoelimen jäsen yksilölliset olosuhteet ja markkinoiden ylläpitäjän toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus huomioon ottaen tarvitsee tehtäviensä hoitamiseen;
- b) se, mitä ovat 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut ylimmän hallintoelimen riittävä tietämys, taidot ja kokemus;
- c) se, mitä ovat 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetut ylimmän hallintoelimen jäsenen rehellisyys, lahjomattomuus ja riippumattomuus;
- d) se, mitä ovat 3 kohdassa tarkoitetut riittävät henkilöstöresurssit ja taloudelliset resurssit ylimmän hallintoelimen jäsenten tehtävään asettamiseen ja koulutukseen;
- e) se, mitä tarkoittaa monimuotoisuus, joka on otettava huomioon valittaessa ylimmän hallintoelimen jäseniä 5 kohdan mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa nämä ohjeet viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

46 artikla

Sellaisia henkilöitä koskevat vaatimukset, jotka huomattavasti vaikuttavat säännellyn markkinan johtamiseen

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että henkilöt, jotka suoraan tai välillisesti voivat huomattavasti vaikuttaa säännellyn markkinan johtamiseen, ovat tehtävään soveltuvia.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännellyn markkinan markkinoiden ylläpitäjä
 - a) antaa toimivaltaiselle viranomaiselle ja julkistaa säännellyn markkinan ja/tai markkinoiden ylläpitäjän omistusta koskevat tiedot ja erityisesti niiden osapuolten nimet, jotka voivat huomattavasti vaikuttaa säännellyn markkinan johtamiseen, sekä näiden osapuolten intressien laajuuden;
 - b) toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle ja julkistaa tiedot omistussuhteiden siirroista, joiden johdosta tilanne muuttuu säännellyn markkinan ylläpitämiseen huomattavasti vaikuttavien henkilöiden osalta.
3. Toimivaltaisen viranomaisen on kieltäydyttävä hyväksymästä säännellyn markkinan ja/tai markkinoiden ylläpitäjän määräysvaltaosuuksiin ehdotettuja muutoksia, jos on osoitettavissa objektiivisia syitä, joiden perusteella voidaan katsoa, että muutokset vaarantaisivat säännellyn markkinan järkevän ja vakaan hoidon.

47 artikla

Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on
 - a) järjestelyt, joilla voidaan selkeästi havaita ja hallita säännellyn markkinan, sen omistajien tai sen markkinoiden ylläpitäjän ja säännellyn markkinan vakaan toiminnan välisten eturistiriitojen mahdolliset haittavaikutukset säännellyn markkinan ylläpidolle tai sen jäsenille tai osapuolille, erityisesti jos eturistiriidat saattavat haitata toimivaltaisen viranomaisen säännellylle markkinalle siirtämien toimintojen hoitamista;
 - b) riittävät valmiudet hallita siihen kohdistuvia riskejä, panna täytäntöön asianmukaiset järjestelyt ja järjestelmät kaikkien sen ylläpitoon kohdistuvien merkittävien riskien havaitsemiseksi ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tällaisten riskien lieventämiseksi;
 - c) järjestelyt, joilla varmistetaan järjestelmän moitteeton tekninen toimivuus, mukaan lukien tehokkaat varajärjestelmät varsinaisen järjestelmän mahdollisiin toimintahäiriöihin liittyvien riskien hallitsemiseksi;
 - d) avoimet ja syrjimättömät säännöt ja menettelyt, joilla mahdollistetaan hyvän kauppatavan mukainen ja asianmukainen kaupankäynti sekä vahvistetaan objektiiviset perusteet toimeksiantojen tehokasta toteuttamista varten;
 - e) toimivat järjestelyt, joilla helpotetaan sen järjestelmien välityksellä toteutettujen liiketoimien tehokasta ja oikea-aikaista loppuunsaattamista;
 - f) käytettävissään toimilupaa myönnettäessä ja sen jälkeen jatkuvasti riittävät taloudelliset resurssit, joilla helpotetaan sen asianmukaista toimintaa, ottaen huomioon markkinoilla toteutettujen liiketoimien luonne ja suuruus sekä siihen kohdistuvien riskien lajit ja suuruus.
2. Jäsenvaltiot eivät saa sallia, että markkinoiden ylläpitäjät toteuttavat asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittavat päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä millään ylläpitämällään säännellyllä markkinalla.

48 artikla

Järjestelmien häiriönsietokyky, kauppojen hintavaihtelurajat ja sähköinen kaupankäynti

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on käytössään tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt, joiden avulla voidaan varmistaa sen kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky, riittävä kapasiteetti toimeksiantojen ja viestien ruuhkahuippujen käsittelyyn ja asianmukainen kaupankäynti markkinoiden vakavissa stressiolosuhteissa sekä se, että kaupankäyntijärjestelmät ovat täysin testattuja kyseisten edellytysten täyttymisen varmistamiseksi ja että käytössä on tehokkaat liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat järjestelyt, joiden avulla voidaan varmistaa säännellyn markkinan palvelujen jatkuvuus sen kaupankäyntijärjestelmissä esiintyvien häiriöiden varalta.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on
 - a) kirjalliset sopimukset kaikkien markkinatakausstrategiaa säännellyllä markkinalla toteuttavien sijoituspalveluyritysten kanssa;
 - b) järjestelmät sen varmistamiseksi, että riittävän monet sijoituspalveluyritykset osallistuvat tällaisiin sopimuksiin, joiden perusteella niiden on tehtävä sitovia hintatarjouksia kilpailukykyisillä hinnoilla, jolloin markkinoilla on säännöllisesti ja ennakoitavasti likviditeettiä, jos tällainen vaatimus on tarkoituksenmukainen kyseisellä säännellyllä markkinalla tapahtuvan kaupankäynnin luonteeseen ja laajuuden vuoksi.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettussa kirjallisessa sopimuksessa on ainakin täsmennettävä
 - a) likviditeetin tarjoamiseen liittyvät sijoituspalveluyrityksen velvoitteet ja soveltuvin osin mahdolliset muut velvoitteet, jotka johtuvat osallistumisesta 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun järjestelmään;
 - b) mahdolliset alennusten muodossa olevat tai muut kannustimet, joita säännelty markkina tarjoaa sijoituspalveluyritykselle likviditeetin tarjoamiseksi markkinoille säännöllisesti ja ennakoitavasti, sekä soveltuvin osin mahdolliset muut oikeudet, joita sijoituspalveluyritykselle aiheutuu osallistumisesta 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun järjestelmään.

Säännellyn markkinan on seurattava ja valvottava, noudattavatko sijoituspalveluyritykset tällaisten sitovien kirjallisten sopimusten vaatimuksia. Säännellyn markkinan on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle sitovan kirjallisen sopimuksen sisällöstä ja pyynnöstä annettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki tarvittavat tiedot, jotta se voi varmistua siitä, että säännelty markkina noudattaa tämän kohdan vaatimuksia.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on käytössään tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt sellaisten tarjousten hylkäämiseksi, jotka ylittävät ennalta määritetyt volyymin ja hintojen raja-arvot tai ovat selvästi virheellisiä.
5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on valmiudet kaupankäynnin pysäyttämiseksi tai rajoittamiseksi väliaikaisesti, jos jossakin rahoitusvälineessä tapahtuu merkittävä hinnanmuutos kyseisellä tai siihen liittyvällä markkinalla lyhyessä ajassa, sekä poikkeuksellisissa tapauksissa minkä tahansa liiketoimen peruuttamiseksi, muuttamiseksi tai korjaamiseksi. Jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyä markkinaa varmistamaan, että kaupankäynnin pysäyttämisen parametrit kalibroidaan tavalla, jossa otetaan huomioon eri omaisuuserien luokkien ja alaluokkien likviditeetti, markkinamallin luonne ja käyttäjien lajit ja joka on riittävä asianmukaisen kaupankäynnin merkittävien toimintahäiriöiden välttämiseksi.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännelty markkina ilmoittaa kaupankäynnin pysäyttämisen parametrit ja kyseisten parametrien olennaiset muutokset toimivaltaiselle viranomaiselle johdonmukaisella ja vertailukelpoisella tavalla ja että toimivaltainen viranomainen puolestaan ilmoittaa ne arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kun kyseisen rahoitusvälineen osalta likviditeetillä mitattuna olennainen säännelty markkina pysäyttää kaupankäynnin missä tahansa jäsenvaltiossa, kyseisellä kauppapaikalla on käytössään tarvittavat järjestelmät ja menettelyt sen varmistamiseksi, että se ilmoittaa asiasta toimivaltaisille viranomaisille, jotta ne voivat koordinoida markkinoiden laajuisia toimia ja määrittää, onko aiheellista pysäyttää kaupankäynti muissa kauppapaikoissa, joissa rahoitusvälineellä käydään kauppaa, kunnes kaupankäyntiä jatketaan alkuperäisellä markkinalla.

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on käytössään tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt, mukaan lukien edellytys, että jäsenet tai osapuolet huolehtivat algoritmien asianmukaisesta testauksesta, ja ympäristöjen tarjoaminen tällaisen testauksen helpottamiseksi, sen varmistamiseksi, että algoritmiset kaupankäyntijärjestelmät eivät voi aikaansaada tai lisätä tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä markkinalla, ja tällaisista algoritmisista kaupankäyntijärjestelmistä aiheutuvan tavanomaisesta poikkeavan kaupankäynnin hallinnoimiseksi, mukaan lukien järjestelmät, joilla rajoitetaan toteuttamattomien toimeksiantojen suhteellista osuutta liiketoimista, jotka jäsen tai osapuoli voi kirjata järjestelmään, voidakseen hidastaa toimeksiantojen virtaa, jos järjestelmän kapasiteetti uhkaa ylittyä, ja voidakseen rajoittaa ja valvoa markkinalla sallittavaa pienintä mahdollista hinnanmuutosväliä.

7. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että suoran sähköisen markkinoillepääsyn sallivalla säännellyllä markkinalla on käytössään tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt sen varmistamiseksi, että jäsenet ja osapuolet voivat tarjota kyseistä palvelua ainoastaan, jos ne ovat tämän direktiivin mukaisesti toimiluvan saaneita sijoituspalveluyrityksiä tai direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneita luottolaitoksia, että niiden henkilöiden sopivuuteen, joille tätä

pääsyä voidaan tarjota, sovelletaan asianmukaisesti vahvistettuja perusteita ja että jäsenellä tai osapuolella säilyy vastuu toimeksiannoista ja kaupoista, jotka on toteutettu käyttäen kyseistä palvelua tämän direktiivin vaatimusten mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on myös edellytettävä, että säännelty markkina vahvistaa asianmukaiset vaatimukset tällä markkinoillepääsillä toteutettavan kaupankäynnin riskinhallintamenetelmille ja raja-arvoille ja pystyy erottamaan ja tarvittaessa lopettamaan suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttävän henkilön toimeksiannot tai kaupankäynnin erillisinä jäsenen tai osapuolen muista toimeksiannoista tai muusta kaupankäynnistä.

Säännellyllä markkinalla on oltava käytössään järjestelyt, joilla keskeytetään tai lopetetaan jäsenen tai osapuolen suora sähköinen markkinoillepääsy asiakkaalle, kun tämän kohdan vaatimuksia ei noudateta.

8. Jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyä markkinaa varmistamaan, että sen konosalipalveluja koskevat säännöt ovat avoimia, tasapuolisia ja syrjimättömiä.

9. Jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyä markkinaa varmistamaan, että sen palkkiorakenteet, mukaan lukien toteutuspalkkiot, oheispalkkiot ja mahdolliset alennukset, ovat avoimia, tasapuolisia ja syrjimättömiä ja että ne eivät luo kannustimia toimeksiantojen tekemiseen, muuttamiseen tai peruuttamiseen tai liiketoimien toteuttamiseen tavalla, joka lisää tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä tai markkinoiden väärinkäyttöä. Jäsenvaltioiden on erityisesti vaadittava säänneltyä markkinaa asettamaan markkinatakausvelvoitteita yksittäisille osakkeille tai soveltuvalle osakekorille vastineeksi myönnettävistä alennuksista.

Jäsenvaltioiden on sallittava, että säännelty markkina mukauttaa peruutettuja toimeksiantoja koskevia palkkioitaan sen mukaan, miten kauan toimeksianto oli voimassa, ja mitoittaa palkkiot kuhunkin rahoitusvälineeseen, johon niitä sovelletaan.

Jäsenvaltiot voivat sallia, että säännelty markkina vahvistaa korkeamman palkkion sellaisen toimeksiannon tekemisestä, joka myöhemmin peruutetaan, kuin toteutetusta toimeksiannosta ja vahvistaa korkeamman palkkion osapuolille, joilla on suuri peruutettujen toimeksiantojen osuus toteutettuihin toimeksiantoihin verrattuna, sekä huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää soveltaville osapuolille, jotta voidaan ottaa huomioon järjestelmän kapasiteettiin kohdistuva ylimääräinen rasitus.

10. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännelty markkina pystyy jäsenten tai osapuolten tunnusmerkintöjen avulla tunnistamaan algoritmisella kaupankäynnillä tuotetut toimeksiannot, toimeksiantojen luomiseen käytetyt eri algoritmit ja kyseiset toimeksiannot käynnistäneet henkilöt. Toimivaltaisten viranomaisten on pyynnöstä saatava nämä tiedot.

11. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyn markkinan kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä säännellyt markkinat antavat toimivaltaisen viranomaisen käyttöön tiedot tarjouskirjastaan tai pääsyn tarjouskirjaansa, jotta se voi valvoa kaupankäyntiä.

12. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa yksilöidään

- a) vaatimukset, joilla varmistetaan säänneltyjen markkinoiden kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky ja riittävä kapasiteetti;
- b) edellä 6 kohdassa tarkoitettu osuus ottaen huomioon esimerkiksi sellaiset tekijät kuin toteuttamattomien toimeksiantojen arvo suhteessa toteutettujen liiketoimien arvoon;
- c) suoraa sähköistä markkinoillepääsyä koskevat valvontamenetelmät sen varmistamiseksi, että tuettuun pääsyyn sovellettavat valvontamenetelmät vastaavat vähintään suoraan markkinoillepääsyyn sovellettavia valvontamenetelmiä;
- d) vaatimukset, joilla varmistetaan, että konosalipalvelut ja palkkiorakenteet ovat tasapuolisia ja syrjimättömiä ja että palkkiorakenteet eivät luo kannustimia tavanomaisesta poikkeavaan kaupankäyntiin tai markkinoiden väärinkäyttöön;

- e) sen määrittäminen, milloin säännelty markkina on kyseisen rahoitusvälineen osalta likviditeetillä mitattuna olennainen;
- f) vaatimukset, joilla varmistetaan, että markkinatakausjärjestelmät ovat tasapuolisia ja syrjimättömiä, ja vahvistetaan vähimmäistason markkinatakausveloitteet, jotka säänneltyjen markkinoiden on täytettävä suunnitellessaan markkinatakausjärjestelmää, ja olosuhteet, joissa vaatimus markkinatakausjärjestelmästä ei ole tarkoituksenmukainen ottaen huomioon kaupankäynnin luonne ja laajuus kyseisellä säännellyllä markkinalla, mukaan lukien se, salliiiko tai mahdollistaako kyseinen säännelty markkina algoritmisen kaupankäynnin järjestelmiensä välityksellä;
- g) vaatimukset, joilla varmistetaan algoritmien asianmukainen testaus sen varmistamiseksi, että algoritmiset kaupankäyntijärjestelmät, mukaan lukien huippunopeat kaupankäyntijärjestelmät, eivät voi aikaansaada tai lisätä tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä markkinalla.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

13. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016 ohjeita 5 kohdan mukaisten kaupankäynnin pysäyttävien seikkojen asianmukaisesta kalibroinnista ottaen huomioon mainitussa kohdassa tarkoitetut tekijät.

49 artikla

Hinnanmuutosvälit

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännelty markkina ottaa käyttöön hinnanmuutosvälijärjestelyjä osakkeita, talletustodistuksia, pörssilistattuja rahastoja, todistuksia ja muita samankaltaisia rahoitusvälineitä varten sekä sellaisia muita rahoitusvälineitä varten, joista laaditaan teknisiä sääntelystandardeja 4 kohdan mukaisesti.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen hinnanmuutosvälijärjestelyjen on oltava sellaisia, että
 - a) ne kalibroidaan rahoitusvälineen likviditeettiprofiiliin eri markkinoilla ja osto- ja myyntitarjousten erojen keskiarvoon ottaen huomioon, että on suotavaa mahdollistaa kohtuullisen vakaat hinnat rajoittamatta tarpeettomasti hintaerojen kaventamista edelleen;
 - b) niissä mukautetaan hinnanmuutosväli asianmukaisesti kuhunkin rahoitusvälineeseen.
3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään pienimmät mahdolliset hinnanmuutosvälit tai hinnanmuutosvälijärjestelyt tiettyjä osakkeita, talletustodistuksia, pörssilistattuja rahastoja, todistuksia ja muita samankaltaisia rahoitusvälineitä varten, kun tämä on tarpeen markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi, 2 kohdassa säädettyjen tekijöiden sekä rahoitusvälineiden hinnan, hintaerojen ja likviditeetin syvyyden mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi laatia luonnoksia teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään pienimmät mahdolliset hinnannuutosvälit tai hinnannuutosvälijärjestelyt tiettyjä muita kuin 3 kohdassa lueteltuja rahoitusvälineitä varten, kun tämä on tarpeen markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi, 2 kohdassa säädettyjen tekijöiden sekä rahoitusvälineiden hinnan, hintaerojen ja likviditeetin syvyyden mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

50 artikla

Liiketoimintakellojen synkronointi

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kaikki kauppapaikat ja niiden jäsenet tai osapuolet synkronoivat liiketoimintakellot, joita käyttäen ne tallentavat kaikkien raportoitavien tapahtumien päiväyksen ja kellonajan.

2. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään tarkkuustaso, johon kellot on synkronoitava kansainvälisten vaatimusten mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

51 artikla

Rahoitusvälineiden ottaminen kaupankäynnin kohteeksi

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyjä markkinoita laatimaan selkeät ja avoimet säännöt rahoitusvälineiden ottamisesta kaupankäynnin kohteeksi.

Näillä säännöillä on varmistettava, että rahoitusvälineillä, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, voidaan käydä kauppaa hyvää kauppatapaa noudattaen, asianmukaisesti ja tehokkaasti ja, jos kyseessä ovat siirtokelpoiset arvopaperit, että ne ovat vapaasti luovutettavissa.

2. Jos kyseessä ovat johdannaiset, 1 kohdassa tarkoitetuilla säännöillä on erityisesti varmistettava, että johdannaissovimuksen sisältö mahdollistaa kyseisen sopimuksen asianmukaisen hinnoittelun ja toimivat toimitusedellytykset.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa asetettujen velvoitteiden lisäksi jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyä markkinaa ottamaan käyttöön ja pitämään voimassa toimivat järjestelyt sen varmistamiseksi, että säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteeksi otettujen siirtokelpoisten arvopaperien liikkeeseenlaskijat noudattavat ensimarkkinoilla tapahtuvaa, jatkuvaa tai tapauskohtaista tietojen julkistamista koskevia unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännelty markkina ottaa käyttöön järjestelyt, joilla helpotetaan sen jäsenten tai osapuolten pääsyä unionin oikeuden nojalla julkistettuihin tietoihin.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännellyt markkinat ovat ottaneet käyttöön tarvittavat järjestelyt voidakseen tarkistaa säännöllisesti, että niiden kaupankäynnin kohteeksi ottamat rahoitusvälineet ovat kaupankäynnin kohteeksi ottamista koskevien vaatimusten mukaiset.

5. Siirtokelpoinen arvopaperi, joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, voidaan tämän jälkeen ottaa kaupankäynnin kohteeksi muilla säännellyillä markkinoilla, jopa ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta, direktiivin 2003/71/EY asiaa koskevien säännösten mukaisesti. Säännellyn markkinan on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle, että sen arvopapereilla käydään kauppaa kyseisellä säännellyllä markkinalla. Liikkeeseenlaskijalla ei ole velvoitetta antaa 3 kohdan mukaisia tietoja suoraan säännellylle markkinalle, jolla tapahtuvan kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskijan arvopaperit on otettu ilman sen suostumusta.
6. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa
- määritetään eri rahoitusvälinelajien ominaispiirteet, jotka säännellyn markkinan on otettava huomioon arvioidessaan, onko rahoitusväline laskettu liikkeeseen tavalla, joka on sopuisuudessa kaupankäynnin kohteeksi ottamiselle säännellyn markkinan ylläpitämällä markkinasegmenteillä 1 kohdan toisessa alakohdassa asetettujen vaatimusten kanssa;
 - selvennetään ne järjestelyt, jotka säännellyn markkinan on toteutettava, jotta sen katsotaan täyttäneen velvoitteensa tarkastaa, että siirtokelpoisen arvopaperin liikkeeseenlaskija noudattaa ensimarkkinoilla tapahtuvaa, jatkuvaa tai tapaushoitaista tietojen julkistamista koskevia unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan;
 - selvennetään ne järjestelyt, jotka säännellyn markkinan on otettava käyttöön 3 kohdan mukaisesti helpottaakseen jäsentensä tai osapuoltensa pääsyä unionin oikeuden mukaisesti julkistettuihin tietoihin.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

52 artikla

Rahoitusvälineillä säännellyllä markkinalla käytävän kaupan keskeyttäminen ja lopettaminen

- Markkinoiden ylläpitäjä voi keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, joka ei enää ole säännellyn markkinan sääntöjen mukainen, paitsi jos tällaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta todennäköisesti aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle, sanotun kuitenkin rajoittamatta toimivaltaisen viranomaisen oikeutta vaatia 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämistä tai lopettamista.
- Jäsenvaltioiden on vaadittava markkinoiden ylläpitäjää, joka keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti myös liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, kun tämä on tarpeen kohde-etuutena olevalla rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämisen tai lopettamisen tavoitteiden tukemiseksi. Markkinoiden ylläpitäjän on julkistettava päätöksensä, joka koskee kyseisellä rahoitusvälineellä tai mahdollisella siihen liittyvällä johdannaisella käytävän kaupan keskeyttämistä tai lopettamista, ja annettava asiaa koskevat päätökset tiedoksi toimivaltaiselle viranomaiselle.

Toimivaltaisen viranomaisen, jonka lainkäyttöalueella kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta on päätetty, on myös vaadittava muita säänneltyjä markkinoita, monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä, organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ja kauppohenkilöstön toteuttajia, jotka kuuluvat sen lainkäyttöaltaan ja käyvät kauppaa samalla rahoitusvälineellä tai tämän direktiivin liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä tai johdannaisilla, jos keskeyttäminen tai lopettaminen johtuu epäilyistä markkinoiden väärinkäytöstä, ostoparjouksesta tai siitä, että asetuksen (EU) N:o 596/2014 7 ja 17 artiklan vastaisesti liikkeeseenlaskijasta tai rahoitusvälineestä on jätetty julkistamatta sisäpiiritietoa, paitsi jos tästä keskeyttämisestä tai lopettamisesta voisi aiheutua merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Kunkin toimivaltaisen viranomaisen, jolle päätös on annettu tiedoksi, on annettava päätöksensä tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille sekä perusteltava päätöksensä, jos kaupankäyntiä rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, ei keskeytetä tai lopeteta.

Toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi julkistettava päätös ja annettava se tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, jolle päätös on annettu tiedoksi, on myös vaadittava säänneltyjä markkinoita, muita monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä, muita organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ja kauppohenkilöitä toteuttajia, jotka kuuluvat niiden lainkäyttövaltaan ja käyvät kauppaa samalla rahoitusvälineellä tai tämän direktiivin liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäyntiä kyseisellä rahoitusvälineellä tai johdannaisilla, jos keskeyttäminen tai lopettaminen johtuu epäilystä markkinoiden väärinkäytöstä, ostotarjouksesta tai siitä, että asetuksen (EU) N:o 596/2014 7 ja 17 artiklan vastaisesti liikkeeseenlaskijasta tai rahoitusvälineestä on jätetty julkistamatta sisäpiiritietoa, paitsi jos tästä keskeyttämisestä tai lopettamisesta voisi aiheutua merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Tätä kohtaa sovelletaan myös siinä tapauksessa, että rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, käytävän kaupan keskeyttäminen lopetetaan.

Tässä kohdassa tarkoitettua tiedoksiantomenettelyä sovelletaan myös siinä tapauksessa, että toimivaltainen viranomainen päättää 69 artiklan 2 kohdan m ja n alakohdan nojalla keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen.

Sen varmistamiseksi, että velvoitetta tällaisilla johdannaisilla käytävän kaupan keskeyttämisestä tai lopettamisesta sovelletaan oikeasuhteisesti, arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään tapaukset, joissa yhteys johdannaisen, joka liittyy tai jossa viitataan rahoitusvälineeseen, jolla käytävä kauppa on keskeytetty tai lopetettu, ja alkuperäisen rahoitusvälineen välillä on sellainen, että myös kaupankäynti johdannaisella on keskeytettävä tai lopetettava kohde-etuutena olevalla rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämisen tai lopettamisen tavoitteiden tukemiseksi.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa määritetään 2 kohdan mukaisten päätösten tiedoksiantamisen ja julkistamisen muoto ja aikataulu.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa luetellaan olosuhteet, joista aiheutuu 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua merkittävää haittaa sijoittajien eduille ja markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

53 artikla

Pääsy säännellylle markkinalle

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyä markkinaa ottamaan käyttöön, panemaan täytäntöön ja ylläpitämään objektiivisiin perusteisiin perustuvat avoimet ja syrjimättömät säännöt, jotka koskevat pääsyä säännellylle markkinalle tai sen jäsenyyttä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa säännöissä on määritettävä jäsenten tai osapuolten velvoitteet, jotka johtuvat
 - a) säännellyn markkinan muodosta ja hallinnoinnista;
 - b) markkinalla toteutettaviin liiketoimiin liittyvistä säännöistä;
 - c) markkinalla toimivien sijoituspalveluyritysten tai luottolaitosten henkilökunnalle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;
 - d) muille jäsenille tai osapuolille kuin sijoituspalveluyrityksille ja luottolaitoksille 3 kohdan mukaisesti asetettavista ehdoista;
 - e) säännellyllä markkinalla toteutettujen liiketoimien määritystä ja toimitusta koskevista säännöistä ja menettelyistä.
3. Säännellyt markkinat voivat hyväksyä jäseniksi tai osapuoliksi sijoituspalveluyrityksiä, direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneita luottolaitoksia ja muita henkilöitä,
 - a) jotka ovat riittävän hyvämaineisia;
 - b) joilla on riittävät kaupankäyntivalmiudet ja -taidot ja riittävä kokemus;
 - c) joilla on tarvittaessa riittävät organisaatiojärjestelyt; ja
 - d) joilla on hoitamaansa tehtävään nähden riittävät resurssit ottaen huomioon eri rahoitusjärjestelyt, joita säännelty markkina on saattanut ottaa käyttöön liiketoimien asianmukaisen toimituksen takaamiseksi.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei jäsenten ja osapuolten tarvitse säännellyllä markkinalla toteutettujen liiketoimien osalta soveltaa toisiinsa tämän direktiivin 24, 25, 27 ja 28 artiklassa säädettyjä velvoitteita. Säännellyn markkinan jäsenten tai osapuolten on kuitenkin täytettävä 24, 25, 27 ja 28 artiklan mukaiset asiakkaisiinsa kohdistuvat velvoitteet silloin, kun ne toteuttavat toimeksiantoja asiakkaidensa lukuun säännellyllä markkinalla.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pääsy säännellylle markkinalle tai sen jäsenyyttä tai sille osallistumista koskevissa säännöissä annetaan sijoituspalveluyrityksille ja luottolaitoksille mahdollisuus osallistua markkinalle suoraan tai etäältä.
6. Jäsenvaltioiden on ilman oikeudellisia tai hallinnollisia lisävaatimuksia annettava toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneille säännellyille markkinoille mahdollisuus tarjota omalla alueellaan asianmukaisia järjestelyjä, joilla helpotetaan jäsenvaltion alueelle sijoittautuneiden etäkäyttäjien tai -osapuolten pääsyä kyseisille markkinoille ja kaupankäyntiä kyseisillä markkinoilla.

Säännellyn markkinan on ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle jäsenvaltio, jossa se aikoo tarjota tällaisia järjestelyjä. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava kuukauden kuluessa tieto tästä jäsenvaltiolle, jossa säännelty markkina aikoo tarjota tällaisia järjestelyjä. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi pyytää saada tutustua näihin tietoihin asetuksen (EU) N:o 1095/2010 35 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen ja siinä asetettujen edellytysten mukaisesti.

Säännellyn markkinan kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä ja ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden säännellyn markkinan jäsenten tai osapuolten nimet.

7. Jäsenvaltioiden on vaadittava markkinoiden ylläpitäjää toimittamaan säännellyn markkinan toimivaltaiselle viranomaiselle säännöllisesti luettelo säännellyn markkinan jäsenistä tai osapuolista.

54 artikla

Säännellyn markkinan sääntöjen ja muiden oikeudellisten velvoitteiden noudattamisen valvonta

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyt markkinat ottavat käyttöön ja pitävät voimassa tehokkaat järjestelyt ja menettelyt, mukaan lukien tarvittavat resurssit, valvoakseen säännöllisesti, että niiden jäsenet tai osapuolet noudattavat niiden sääntöjä. Säänneltyjen markkinoiden on valvottava jäsentensä tai osapuolensa niiden järjestelmiä käyttäen lähettämiä toimeksiantoja, mukaan lukien peruutukset, ja toteuttamia liiketoimia voidakseen havaita järjestelmän sääntöjen rikkomisen, tavanomaisesta poikkeavan kaupankäynnin, menettelyn, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, tai rahoitusvälineeseen liittyvät järjestelmän toimintahäiriöt.

2. Jäsenvaltioiden on veloitettava säänneltyjen markkinoiden ylläpitäjät ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselleen välittömästi niiden sääntöjen merkittävästä rikkomisesta, tavanomaisesta poikkeavasta kaupankäynnistä, menettelystä, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, tai rahoitusvälineeseen liittyvistä järjestelmän toimintahäiriöistä.

Säänneltyjen markkinoiden toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot.

Kun kyseessä on menettely, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, toimivaltaisen viranomaisen on oltava vakuuttunut siitä, että tällaista väärinkäyttöä tapahtuu tai on tapahtunut, ennen kuin se ilmoittaa asiasta muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

3. Jäsenvaltioiden on veloitettava markkinoiden ylläpitäjä toimittamaan asiaa koskevat tiedot ilman aiheutonta viivytystä toimivaltaiselle viranomaiselle, joka vastaa markkinoiden väärinkäyttöä kyseisellä säännellyllä markkinalla koskevista tutkinta- ja syytetoimista, ja avustamaan sitä kaikin tavoin säännellyn markkinan järjestelmissä tai niiden välityksellä tapahtuvaa markkinoiden väärinkäyttöä koskevista tutkinta- ja syytetoimista.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä niiden tilanteiden määrittämiseksi, joita koskee tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitusvaatimus.

55 artikla

Keskusvastapuoli- ja selvitysjärjestelmiä koskevat säännökset

1. Jäsenvaltiot eivät saa estää säänneltyjä markkinoita tekemästä asianmukaisia järjestelyjä toisessa jäsenvaltiossa toimivan keskusvastapuolen tai selvitysyhteisön ja selvitysjärjestelmän kanssa markkinaosapuolten kyseisten järjestelmien välityksellä toteuttamien joidenkin tai kaikkien kauppojen määrittämiseksi ja/tai toimittamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 648/2012 III, IV tai V osaston soveltamista.

2. Säännellyn markkinan toimivaltainen viranomainen ei saa vastustaa toisessa jäsenvaltiossa toimivan keskusvastapuolen, selvitysyhteisön ja/tai selvitysjärjestelmän käyttöä, paitsi jos tämän osoitetaan olevan välttämätöntä kyseisen säännellyn markkinan asianmukaisen toiminnan ylläpitämiseksi ja ottaen huomioon selvitysjärjestelmille tämän direktiivin 37 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 648/2012 III, IV tai V osaston soveltamista.

Tarpeettoman päällekkäisen valvonnan välttämiseksi toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon selvitysjärjestelmien valvojina toimivien keskuspankkien tai kyseisten järjestelmien osalta toimivaltaisten muiden valvontaviranomaisten jo suorittama selvitysjärjestelmän valvonta.

56 artikla

Luettelo säännellyistä markkinoista

Kunkin jäsenvaltion on laadittava luettelo säännellyistä markkinoista, joiden kotijäsenvaltio se on, ja toimitettava tämä luettelo muille jäsenvaltioille ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Samalla tavalla on tiedotettava kaikista tähän luetteloon tehdyistä muutoksista. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa kaikista säännellyistä markkinoista laaditun luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla. Luettelossa on oltava arvopaperimarkkinaviranomaisen tämän direktiivin 65 artiklan 6 kohdan mukaisesti vahvistama säänneltyjen markkinoiden tunnistekoodi, jota käytetään 65 artiklan 1 kohdan g alakohdan ja 65 artiklan 2 kohdan g alakohdan sekä asetuksen (EU) N:o 600/2014 6, 10 ja 26 artiklan mukaisesti annettavissa tiedoissa.

IV OSASTO

POSITIOLIMIITIT JA HYÖDYKEJOHDANNAISPOSITIOIDEN HOIDON VALVONTATOIMENPITEET SEKÄ RAPORTOINTI

57 artikla

Positiolimiitit ja hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvontatoimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset vahvistavat arvopaperimarkkinaviranomaisen määrittelemää laskentamenetelmää käyttäen positiolimiitit, jotka koskevat kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten ja taloudelliselta kannalta vastaavien OTC-sopimusten muodostaman nettomääräisen position kokoa, joka henkilöllä enintään voi olla kaikkina aikoina, ja että toimivaltaiset viranomaiset soveltavat näitä limiittejä. Limiitit on asetettava henkilön kaikkien positioiden ja koko ryhmän tasolla henkilön lukuun pidettyjen positioiden perusteella, jotta

- a) estetään markkinoiden väärinkäyttö;
- b) tuetaan asianmukaisia hinnoittelu- ja toimitusedellytyksiä, mukaan lukien markkinoita vääristävien positioiden estäminen ja erityisesti johdannaisten toimituskuukauden hintojen ja kohde-etuutena olevan hyödykkeen spot-hintojen lähentymisen varmistaminen, sanotun kuitenkin rajoittamatta hinnanmuodostusta kohde-etuutena olevan hyödykkeen markkinoilla.

Positiolimiittejä ei sovelleta finanssialan ulkopuolisen yhteisön positiioihin tai sen lukuun pidettyihin positiioihin, jotka objektiivisesti mitattavalla tavalla vähentävät kyseisen finanssialan ulkopuolisen yhteisön kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä.

2. Positiolimiiteissä on määritettävä selkeät määrälliset kynnyсарvot, jotka koskevat sellaisen hyödykejohdannaisposition kokoa, joka henkilöllä enintään voi olla.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään laskentamenetelmä, jota toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava vahvistaessaan spot-kuukauden positiolimiitit ja toisen kuukauden positiolimiitit, jotka koskevat kohde-etuuden luovuttamisen tai nettoarvon tilityksen kautta toteutettavia hyödykejohdannaisia ja perustuvat kyseisen johdannaisten ominaispiirteisiin. Laskentamenetelmässä on otettava huomioon ainakin seuraavat osatekijät:

- a) hyödykejohdannaisopimusten maturiteetti;
- b) kohde-etuutena olevan hyödykkeen toimitettavissa oleva määrä;
- c) avoinna olevien sopimusten kokonaismäärä ja avoinna olevien sellaisten muiden rahoitusvälineiden kokonaismäärä, joissa kohde-etuutena on sama hyödyke;
- d) volatilitteetti asianomaisilla markkinoilla, mukaan lukien toisensa korvaavat johdannaiset ja kohde-etuutena olevan hyödykkeen markkinat;
- e) markkinaosapuolten lukumäärä ja koko;

- f) kyseisten kohde-etuutena olevan hyödykkeen markkinoiden ominaispiirteet, kuten tuotanto- ja kulutusmallit sekä kuljetus markkinoille;
- g) uusien sopimusten kehittäminen.

Arvopaperimarkkinaviranomainen ottaa huomioon kokemukset, joita on saatu kauppapaikkaa ylläpitävien sijoituspalveluyritysten tai markkinoiden ylläpitäjien positiolimiiteistä ja muilla lainkäyttöalueilla.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on asetettava arvopaperimarkkinaviranomaisen 3 kohdan mukaisesti määrittämää laskentamenetelmää käyttäen limiitit kaikille kauppapaikoissa kaupankäynnin kohteena oleville hyödyke johdannais sopimuksille. Tätä positiolimiittä on sovellettava myös taloudelliselta kannalta vastaaviin OTC-sopimuksiin.

Toimivaltaisen viranomaisen on tarkasteltava uudelleen positiolimiittejä, kun toimitettavissa olevien hyödykkeiden määrässä tai avoimena olevissa sopimuksissa tapahtuu merkittäviä muutoksia tai markkinoilla tapahtuu muita merkittäviä muutoksia, ja käytettävä tässä perusteena määrittämäänsä toimitettavissa olevien hyödykkeiden määrää ja avoimena olevia sopimuksia sekä asetettava positiolimiitti uudelleen arvopaperimarkkinaviranomaisen kehittämän laskentamenetelmän mukaisesti.

5. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle tarkat positiolimiitit, jotka ne aikovat asettaa arvopaperimarkkinaviranomaisen 3 kohdan mukaisesti määrittämää laskentamenetelmää käyttäen. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut ilmoituksen, lausunnon, jossa arvioidaan, ovatko positiolimiitit 1 kohdassa asetettujen tavoitteiden sekä arvopaperimarkkinaviranomaisen 3 kohdan mukaisesti määrittämän laskentamenetelmän mukaiset. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa lausunnon verkkosivustollaan. Asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen on muutettava positiolimiitit arvopaperimarkkinaviranomaisen lausunnon mukaisesti tai toimitettava sille perustelut siitä, miksi muutos katsotaan tarpeettomaksi. Jos toimivaltainen viranomainen asettaa arvopaperimarkkinaviranomaisen lausunnon vastaisia limiittejä, sen on viipymättä julkaistava verkkosivustollaan tiedonanto, jossa selitetään kaikilta osin, miksi se on toiminut näin.

Jos arvopaperimarkkinaviranomainen katsoo, että positiolimiitti ei ole 3 kohdassa määritetyn laskentamenetelmän mukainen, sen on toteutettava toimenpiteitä asetuksen (EU) N:o 1095/2010 17 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti.

6. Jos samalla hyödyke johdannaisella käydyn kaupan volyyymi on merkittävä useamman kuin yhden lainkäyttöalueen kauppapaikoilla, sen kauppapaikan osalta toimivaltaisen viranomaisen, jolla kaupankäynti on volyymitaan suurinta (toimivaltainen keskusviranomainen), on asetettava yhtenäinen positiolimiitti, jota on määrä soveltaa kaikkeen kyseisellä sopimuksella käytävään kauppaan. Toimivaltaisen keskusviranomaisen on kuultava sellaisten muiden kauppapaikkojen osalta toimivaltaisia viranomaisia, joissa tällä johdannaisella käydyn kaupan volyyymi on merkittävä, yhtenäisestä positiolimiitistä, jota on määrä soveltaa, sekä tämän yhtenäisen positiolimiitin mahdollisista muutoksista. Jos toimivaltaisten viranomaisten välillä on erimielisyyksiä, niiden on esitettävä kirjallisesti kaikilta osin ja yksityiskohtaisesti syyt, joiden vuoksi ne katsovat, etteivät 1 kohdassa säädetyt vaatimukset täyty. Arvopaperimarkkinaviranomainen ratkaisee toimivaltaisten viranomaisten väliset mahdolliset erimielisyydet asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti.

Niiden kauppapaikkojen osalta toimivaltaiset viranomaiset, joissa käydään kauppaa samalla hyödyke johdannaisella, sekä tähän hyödyke johdannaiseen liittyvän position haltijoiden osalta toimivaltaisten viranomaisten on huolehdittava yhteistyöjärjestelyistä, jotka koskevat muun muassa asiaan liittyvien tietojen vaihtamista niiden kesken, jotta mahdollistetaan yhtenäisen positiolimiitin seuranta ja täytäntöönpano.

7. Arvopaperimarkkinaviranomainen seuraa vähintään vuosittain sitä, miten toimivaltaiset viranomaiset ovat panneet täytäntöön positiolimiitit, jotka on asetettu käyttäen arvopaperimarkkinaviranomaisen 3 kohdan mukaisesti määrittämää laskentamenetelmää. Arvopaperiviranomaisen on tässä yhteydessä varmistettava, että yhtenäistä positiolimiittia sovelletaan tosiasiallisesti samaan sopimukseen riippumatta siitä, missä se on kaupankäynnin kohteena 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kauppapaikkaa ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä, joka käy kauppaa hyödykejohtamisella, suorittaa positioiden hoidon valvontatoimenpiteitä. Näihin valvontatoimenpiteisiin on sisällyttävä vähintään kauppapaikan valtuudet

a) valvoa henkilöiden avoimena olevien sopimusten positiota;

b) saada henkilöiltä käyttöönsä tietoja ja kaikki merkityksellinen dokumentaatio syntyneen position tai vastuun koosta tai käyttötarkoituksesta, tietoja tosiasiallisista edunsaajista tai omistajista, mahdollisista yhteisistä järjestelyistä sekä kaikista asiaan liittyvistä varoista tai veloista kyseisillä markkinoilla;

c) vaatia henkilöä sulkemaan positio tai pienentämään sitä väliaikaisesti tai pysyvästi tapauksen mukaan ja toteuttamaan yksipuolisesti tarvittavia toimia position sulkemisen tai pienentämisen varmistamiseksi, jos henkilö ei noudata vaatimusta; ja

d) vaatia tarvittaessa henkilöä tarjoamaan väliaikaisesti likviditeettiä takaisin kyseisille markkinoille sovitulla hinnalla ja volyymilla, jolloin nimenomaisena tarkoituksena on lieventää suuren tai määräävän position vaikutuksia.

9. Positiolimiittien ja positioiden hoidon valvontatoimenpiteiden on oltava avoimia ja syrjimättömiä, ja niissä on täsmennettävä, miten niitä sovelletaan henkilöihin, sekä otettava huomioon markkinaosapuolten luonne ja koostumus ja se, miten ne käyttävät kaupankäynnin kohteeksi otettuja sopimuksia.

10. Kauppapaikkaa ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle positioiden hoidon valvontatoimenpiteiden yksityiskohdista.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava samat tiedot sekä tarkat tiedot vahvistamistaan positiolimiiteistä arvopaperimarkkinaviranomaiselle, joka julkistaa tiivistelmätiedot positiolimiiteistä ja positioiden hoidon valvontatoimenpiteistä sekä pitää verkkosivustollaan yllä nämä tiivistelmät sisältävää tietokantaa.

11. Toimivaltaiset viranomaiset asettavat 1 kohdassa tarkoitetut positiolimiitit 69 artiklan 2 kohdan p alakohdan mukaisesti.

12. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritellään

a) perusteet ja menetelmät, joilla määritetään, onko position katsottava vähentävän kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä;

b) menetelmät, joilla määritetään, milloin on koottava yhteen henkilön positiot ryhmän sisällä;

c) perusteet, joiden avulla määritetään, onko sopimus 1 kohdassa tarkoitettu taloudelliselta kannalta kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevaa sopimusta vastaava OTC-sopimus tavalla, joka helpottaa vastaaviin OTC-sopimuksiin liittyvien positioiden ilmoittamista asiaankuuluvalla toimivaltaisella viranomaisella 58 artiklan 2 kohdassa määritetyllä tavalla;

- d) tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettu sama hyödykejohtannainen ja merkittävä volyyymi;
- e) menetelmä, jolla kootaan yhteen ja nettoutetaan OTC-hyödykejohtannaisten positiot ja kauppapaikoissa kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohtannaisten positiot nettopositioiden vahvistamiseksi limiittien noudattamisen arviointia varten. Menetelmässä on vahvistettava perusteet, joilla määritetään, mitkä positiot voidaan nettouttaa toisiaan vasten, eikä se saa helpottaa positioiden muodostumista tämän artiklan 1 kohdassa säädettyjen tavoitteiden vastaisella tavalla;
- f) menettely, jonka mukaisesti henkilöt voivat hakea tämän artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädettyä poikkeusta ja jossa esitetään, kuinka asiaankuuluva toimivaltainen viranomainen hyväksyy tällaiset hakemukset;
- g) laskentamenetelmä, jolla määritetään tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettu kauppapaikka, jolla hyödykejohtannaisen kaupan volyyymi on suurin, sekä merkittävät volyymit.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

13. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa asettaa limiittejä, jotka ovat 1 kohdan nojalla vahvistettuja limiittejä tai järjestelyjä rajoittavampia, paitsi poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa ne ovat objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia ottaen huomioon kyseessä olevien markkinoiden likviditeetti ja näiden markkinoiden asianmukainen toiminta. Toimivaltaisten viranomaisten on julkistettava verkkosivustollaan tarkat tiedot rajoittavammista positiolimiiteistä, jotka ne päättävät asettaa, ja rajoitukset ovat voimassa aluksi enintään kuusi kuukautta alkaen päivästä, jona ne julkaistaan verkkosivustolla. Rajoittavimmat positiolimiitit voidaan uusia enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan, jos rajoituksen perustelut edelleen pätevät. Jos niitä ei uusita kuuden kuukauden ajanjakson päättyessä, ne lakkaavat olemasta voimassa ilman eri toimenpiteitä.

Kun toimivaltaiset viranomaiset päättävät asettaa rajoittavampia positiolimiittejä, niiden on ilmoitettava siitä arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Ilmoituksessa on annettava rajoittavampien positiolimiittien perustelut. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa 24 tunnin kuluessa lausunnon siitä, katsooko se rajoittavimmat positiolimiitit tarpeellisiksi kyseisessä poikkeuksellisessa tapauksessa. Lausunto julkaistaan arvopaperimarkkinaviranomaisen verkkosivustolla.

Jos toimivaltainen viranomainen asettaa arvopaperimarkkinaviranomaisen lausunnon vastaisia limiittejä, sen on viipymättä julkaistava verkkosivustollaan tiedonanto, jossa selitetään kaikilta osin, miksi se on toiminut näin.

14. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa tämän direktiivin mukaisia valtuuksiaan määrätä seuraamuksia tämän artiklan mukaisten positiolimiittien noudattamatta jättämisestä, kun

- a) sen alueella tai sen alueen ulkopuolella sijaitsevien tai toimivien henkilöiden positiot ylittävät hyödykejohtannaisso-pimuksia koskevat limiitit, jotka toimivaltainen viranomainen on asettanut sen alueella sijaitsevista tai toimivissa kauppapaikoissa kaupankäynnin kohteeksi otettaville sopimuksille tai taloudelliselta kannalta vastaaville OTC-sopimuksille;
- b) sen alueella tai sen alueen ulkopuolella sijaitsevien tai toimivien henkilöiden positiot ylittävät hyödykejohtannaisso-pimuksia koskevat limiitit, jotka toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on asettanut.

58 artikla

Positioista ilmoittaminen positioiden haltijoiden luokkien mukaan

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kauppapaikkaa ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä, joka käy kauppaa hyödykejohtannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla

a) julkistaa viikoittain ilmoituksen eri luokkiin kuuluvien henkilöiden kokonaispositioista niiden eri hyödykejohtannaisien taikka päästöoikeuksien tai niiden johdannaisien osalta, joilla käydään kauppaa niiden kauppapaikoissa 4 kohdan mukaisesti, eritellen pitkien ja lyhyiden positioiden määrä näiden luokkien mukaan sekä näissä määrissä edellisen ilmoituksen jälkeen tapahtuneet muutokset, avoinna olevien sopimusten kokonaismäärän prosenttiosuus kussakin luokassa sekä positioita hallussaan pitävien henkilöiden määrä kussakin luokassa, ja toimittaa tämän ilmoituksen toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle; arvopaperimarkkinaviranomainen ryhtyy julkistamaan keskitetysti näihin ilmoituksiin sisältyvät tiedot;

b) antaa toimivaltaiselle viranomaiselle vähintään päivittäin täydellisen erittelyn positioista, joita kullakin henkilöllä, mukaan lukien jäsenet tai osapuolet ja näiden asiakkaat, on kyseisessä kauppapaikassa.

Edellä olevan a alakohdan mukaista velvoitetta sovelletaan ainoastaan, jos sekä henkilöiden määrä että heidän avoimet positioensa ylittävät vähimmäiskynnysarvot.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hyödykejohtannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla kauppapaikan ulkopuolella kauppaa käyvät sijoituspalveluyritykset antavat sen kauppapaikan osalta toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa hyödykejohtannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla käydään kauppaa, tai toimivaltaiselle keskusviranomaiselle, jos hyödykejohtannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla käydyin kaupan volyyymi on merkittävä useamman kuin yhden lainkäyttöalueen kauppapaikoissa, vähintään päivittäin täydellisen erittelyn kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena oleviin hyödykejohtannaisiin taikka päästöoikeuksiin tai niiden johdannaisiin ja taloudelliselta kannalta vastaaviin OTC-sopimuksiin liittyvistä omista positioistaan sekä positioista, joita on niiden asiakkailta ja näiden asiakkaiden asiakkailta aina loppuasiakkaaseen saakka asetuksen (EU) N:o 600/2014 26 artiklan ja soveltuvin osin asetuksen (EU) N:o 1227/2011 8 artiklan mukaisesti.

3. Jotta 57 artiklan 1 kohdan noudattamista voidaan valvoa, jäsenvaltioiden on vaadittava, että säänneltyjen markkinoiden ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien jäsenet tai osapuolet ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien asiakkaat ilmoittavat tätä kauppapaikkaa ylläpitävälle sijoituspalveluyritykselle tai markkinoiden ylläpitäjälle vähintään päivittäin yksityiskohtaiset tiedot positioista, jotka ovat niiden hallussa tässä kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevien sopimusten kautta, sekä positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

4. Kauppapaikkaa ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on luokiteltava henkilöt, joilla on hyödykejohtannaisen taikka päästöoikeuden tai sen johdannaisen positioita, niiden pääasiallisen liiketoiminnan luonteen mukaan ja ottaen huomioon mahdolliset sovellettavat toimitukset joko

a) sijoituspalveluyrityksinä tai luottolaitoksina;

b) sijoitusrahastoina, joko direktiivissä 2009/65/EY määriteltynä siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavana yrityksenä (yhteissijoitusyritys) tai direktiivissä 2011/61/EY määriteltynä vaihtoehtoisena sijoitusrahastojen hoitajana;

c) muina rahoituslaitoksina, kuten direktiivissä 2009/138/EY määriteltynä vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksinä ja direktiivissä 2003/41/EY määriteltynä ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavina laitoksina;

d) kaupallisina yrityksinä;

- e) päästöoikeuksien tai niiden johdannaisten tapauksessa toiminnanharjoittajina, joilla on direktiivin 2003/87/EY mukaisia velvoitteita.

Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa ilmoituksissa on esitettävä pitkien ja lyhyiden positioiden määrä henkilöiden luokan mukaan, näissä määrissä edellisen ilmoituksen jälkeen tapahtuneet muutokset, avoinna olevien sopimusten kokonaismäärä kussakin luokassa sekä henkilöiden määrä kussakin luokassa.

Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa ilmoituksissa ja 2 kohdassa tarkoitetuissa erittelyissä on erotettava toisistaan

- a) sellaisiksi positioiksi katsottavat positiot, jotka objektiivisesti mitattavalla tavalla vähentävät kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä; ja

- b) muut positiot.

5. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen ilmoitusten ja 2 kohdassa tarkoitettujen erittelyiden muodon määrittämiseksi.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetusten (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

Päästöoikeuksien tai niiden johdannaisten tapauksessa ilmoituksen toimittaminen ei rajoita direktiivin 2003/87/EY mukaisien velvoitteiden täyttämistä.

6. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään tämän artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen kynnysarvot ottaen huomioon avointen positioiden kokonaismäärä ja koko sekä positiota hallussaan pitävien henkilöiden kokonaismäärä.

7. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joilla määritellään toimenpiteet, joilla vaaditaan kaikkien 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen ilmoitusten toimittamista arvopaperimarkkinaviranomaiselle määrääjakohtana viikoittain, jotta se voi julkistaa ne keskitetysti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetusten (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

V OSASTO

RAPORTOINTIPALVELUT

1 j a k s o

Raportointipalvelujen tarjoajien toimilupamenettelyt

59 artikla

Toimilupavaatimus

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että liitteessä I olevassa D osassa esitettyjen raportointipalvelujen tarjoaminen säännöllisenä ammatti- tai liiketoimintana vaatii ennakolta annettavaa toimilupaa tämän jakson mukaisesti. Toimiluvan myöntää 67 artiklan mukaisesti nimetty kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on annettava kauppapaikkaa ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ylläpitää hyväksytyyn julkistamisjärjestelyyn, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan ja hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän raportointipalveluja, edellyttäen että tarkistetaan etukäteen, että ne noudattavat tätä osastoa. Tällainen palvelu on sisällytettävä niiden toimilupaan.

3. Jäsenvaltioiden on rekisteröitävä kaikki raportointipalvelujen tarjoajat. Rekisterin on oltava yleisön saatavilla, ja sen on sisällettävä tiedot niistä palveluista, joiden tarjoamiseen raportointipalvelujen tarjoajalla on toimilupa. Se on saatettava ajan tasalle säännöllisesti. Jokaisesta toimiluvasta on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luettelon kaikista unionissa olevista raportointipalvelujen tarjoajista. Luettelo sisältää tiedot niistä palveluista, joiden tarjoamiseen raportointipalvelujen tarjoajalla on toimilupa, ja se on saatettava säännöllisesti ajan tasalle. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

Jos toimivaltainen viranomainen on peruuttanut toimiluvan 62 artiklan mukaisesti, peruuttaminen pidetään luettelossa julkisesti nähtävänä viiden vuoden ajan.

4. Jäsenvaltioiden on veloitettava raportointipalvelujen tarjoajat tarjoamaan palvelujaan toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset seuraavat säännöllisesti, että raportointipalvelujen tarjoajat noudattavat tätä osastoa. Niiden on lisäksi varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat, että raportointipalvelujen tarjoajat täyttävät jatkuvasti tässä osastossa säädetyt toimiluvan myöntämisen ehdot.

60 artikla

Toimiluvan laajuus

1. Kotijäsenvaltion on varmistettava, että toimiluvassa määritellään, millaisen raportointipalvelun tarjoamiseen raportointipalvelujen tarjoajalla on lupa. Jos raportointipalvelujen tarjoaja haluaa laajentaa liiketoimintansa muihin raportointipalveluihin, sen on haettava toimilupansa laajentamista.

2. Toimilupa on voimassa koko unionissa, ja raportointipalvelujen tarjoaja voi sen nojalla tarjota niitä palveluja, joihin sillä on toimilupa, kaikkialla unionissa.

61 artikla

Toimiluvan myöntämisessä ja epäämisessä noudatettavat menettelyt

1. Toimivaltainen viranomainen ei saa myöntää toimilupaa ennen kuin se on saanut täyden varmuuden siitä, että hakija täyttää kaikki tämän direktiivin nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset.

2. Raportointipalvelujen tarjoajan on annettava kaikki sellaiset tiedot, mukaan luettuna toimintasuunnitelma, joista käyvät ilmi muun muassa suunnitellut palvelumuodot ja organisaatorakenne ja joita toimivaltainen viranomainen tarvitsee varmistuakseen siitä, että raportointipalvelujen tarjoaja on toimiluvan myöntämisajankohtana toteuttanut kaikki tarvittavat järjestelyt tämän osaston säännösten mukaisten veloitteidensa täyttämiseksi.

3. Hakijalle on ilmoitettava kuuden kuukauden kuluessa täydellisen hakemuksen jättämisestä, onko toimilupa myönnetty.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritellään

a) toimivaltaisille viranomaisille 2 kohdan mukaisesti toimitettavat tiedot, mukaan lukien toimintasuunnitelma;

b) jäljempänä olevan 63 artiklan 3 kohdan mukaisiin ilmoituksiin sisällytettävät tiedot.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

5. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen määrittämiseksi tämän artiklan 2 kohdassa ja 63 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua tietojen toimittamista varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

62 artikla

Toimiluvan peruuttaminen

Toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa raportointipalvelujen tarjoajalle myönnetyn toimiluvan, jos raportointipalvelujen tarjoaja

- a) ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu siitä tai ei ole tarjonnut raportointipalveluja kuuden edeltävän kuukauden aikana, paitsi jos kyseinen jäsenvaltio on määrännyt, että näissä tapauksissa toimilupa raukeaa;
- b) on saanut toimiluvan väärin tietojen perusteella tai muilla sääntöjenvastaisilla keinoilla;
- c) ei enää täytä niitä edellytyksiä, joiden perusteella toimilupa on myönnetty;
- d) on vakavalla ja järjestelmällisellä tavalla rikkonut tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännöksiä.

63 artikla

Raportointipalvelujen tarjoajan ylimmän hallintoelintä koskevat vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että raportointipalvelujen tarjoajan ylimmän hallintoelimen kaikki jäsenet ovat aina riittävän hyvämaineisia, että heillä on riittävä tietämys, taidot ja kokemus ja että he käyttävät riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen.

Ylimmällä hallintoelimellä on oltava kokonaisuutena riittävä tietämys, taidot ja kokemus, jotta se pystyy ymmärtämään raportointipalvelujen tarjoajan toimintaa. Ylimmän hallintoelimen kunkin jäsenen on toimittava rehellisesti, lahjomattomasti ja riippumattomasti, jotta hän voi tarvittaessa tehokkaasti kyseenalaistaa toimivan johdon päätökset ja valvoa ja seurata tehokkaasti johdon päätöksentekoa.

Jos markkinoiden ylläpitäjä, joka hakee toimilupaa hyväksytyyn julkistamisjärjestelyyn, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan tai hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän ylläpitämiseen, ja hyväksytyyn julkistamisjärjestelyyn, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan ja hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän ylimmän hallintoelimen jäsenet ovat samat kuin säännellyn markkinan ylimmän hallintoelimen jäsenet, kyseisten henkilöiden katsotaan täyttävän ensimmäisessä alakohdassa säädetyt vaatimukset

2. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016 ohjeita 1 kohdassa tarkoitetun ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuuden arvioinnista ottaen huomioon heidän eri asemansa ja tehtävänsä sekä tarpeen välttää eturistiriitoja ylimmän hallintoelimen jäsenten ja hyväksytyyn julkistamisjärjestelyyn, konsolidoitujen kaupan-käyntitietojen tarjoajan tai hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän käyttäjien välillä.

3. Jäsenvaltioiden on veloitettava raportointipalvelujen tarjoaja ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki ylimmän hallintoelimensä jäsenet ja kaikki jäsenten vaihdokset ja antamaan kaikki tarpeelliset tiedot sen arvioimiseksi, noudattaako raportointipalvelujen tarjoaja 1 kohtaa.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että raportointipalvelujen tarjoajan ylin hallintoelin määrittelee ohjaus- ja hallintojärjestelmät, joilla varmistetaan organisaation tehokas ja vakaa hoito, mukaan lukien tehtävien eriyttäminen organisaatiossa ja eturistiriitojen ehkäiseminen, tavalla, joka edistää markkinoiden eheyttä ja asiakkaiden etuja, ja valvoo näiden järjestelmien täytäntöönpanoa.

5. Toimivaltaisen viranomaisen on evättävä toimilupa, jos se ei katso, että raportointipalvelujen tarjoajan tulevaa liiketoimintaa tosiasiallisesti johtava henkilö tai henkilöt ovat riittävän hyvämaineisia, tai jos on osoitettavissa objektiivisia syitä, joiden perusteella voidaan katsoa, että raportointipalvelujen tarjoajan johtoon tehtäväksi ehdotetut muutokset vaarantavat raportointipalvelujen tarjoajan järkevän ja vakaan hoidon sekä sen asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukaisen huomioonottamisen.

2 j a k s o

Hyväksytyt julkistamisjärjestelyt koskevat edellytykset

64 artikla

Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

1. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyllä julkistamisjärjestelyllä on käytössä riittävät toimintaperiaatteet ja järjestelyt asetuksen (EU) N:o 600/2014 20 ja 21 artiklassa vaadittujen tietojen julkistamiseksi niin reaaliaikaisesti kuin on teknisesti mahdollista kohtuullisin kaupallisin ehdoin. Tiedot on annettava käyttöön maksutta 15 minuuttia sen jälkeen, kun hyväksytyt julkistamisjärjestelyt on julkistanut ne. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyt julkistamisjärjestelyt pystyy tehokkaasti ja johdonmukaisesti levittämään tällaiset tiedot siten, että ne saadaan käyttöön nopeasti, syrjimättömästi ja sellaisessa muodossa, että ne voidaan konsolidoida muista lähteistä saataviin vastaaviin tietoihin.

2. Hyväksytyt julkistamisjärjestelyt 1 kohdan mukaisesti julkistamien tietojen on sisällettävä vähintään seuraavat seikat:

- a) rahoitusvälineen tunniste;
- b) hinta, jolla liiketoimi toteutettiin;
- c) liiketoimen volyyymi;
- d) liiketoimen toteuttamisajankohta;
- e) liiketoimen ilmoittamisajankohta;
- f) liiketoimen hinnan merkintätapa;

- g) sen kauppapaikan tunnistekoodi, jossa liiketoimi toteutettiin, tai jos liiketoimi toteutettiin kauppojen sisäisen toteuttajan välityksellä, tunnistekoodi "SI" taikka muutoin tunnistekoodi "OTC";
- h) soveltuvin osin maininta siitä, että liiketoimeen sovellettiin erityisehtoja.

3. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyt julkistamisjärjestelyt ylläpitää ja käyttää tehokkaita hallintojärjestelyjä, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteet asiakkaidensa kanssa. Erityisesti sellaisen hyväksytyt julkistamisjärjestelyn, joka on myös markkinoiden ylläpitäjä tai sijoituspalveluyritys, on käsiteltävä kaikkia kerättyjä tietoja syrjimättömästi ja pidettävä yllä ja käytettävä asianmukaisia järjestelyjä eri liiketoimintalohkojen erottamiseksi toisistaan.

4. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyillä julkistamisjärjestelyillä on käytössä vakaat turvajärjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus, minimoida tiedon turmeltumisen ja luvattoman käytön riski ja estää tietojen vuotaminen ennen julkistamista. Hyväksytyillä julkistamisjärjestelyillä on oltava riittävät resurssit ja varajärjestelyt palvelujensa tarjoamiseksi ja ylläpitämiseksi jatkuvasti.

5. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyillä julkistamisjärjestelyillä on käytössä järjestelmät, joiden avulla voidaan tehokkaasti tarkistaa kaupankäynti-ilmoitusten täydellisyys, osoittaa puutteet ja ilmeiset virheet sekä pyytää uudelleenlähettämistä virheellisten ilmoitusten tapauksessa.

6. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään yhteiset muodot, tietoja koskevat vaatimukset ja tekniset järjestelyt, joiden avulla tiedot voidaan konsolidoida muiden tietojen kanssa 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

7. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa selvennetään, mitä tarkoitetaan kohtuullisilla kaupallisilla ehdoilla tietojen julkistamiseksi tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

8. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään

- a) millä tavoin hyväksytyt julkistamisjärjestelyt voi noudattaa 1 kohdassa tarkoitettua tiedonantovelvoitetta;
- b) edellä olevan 1 kohdan mukaisesti julkistettavien tietojen sisältö, mukaan lukien vähintään 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen, siten, että 64 artiklassa edellytetyt tietojen julkistaminen on mahdollista;
- c) edellä 3, 4 ja 5 kohdassa säädetyt toiminnan järjestämistä koskevat käytännön vaatimukset.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

3 j a k s o

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajia koskevat edellytykset

65 artikla

Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

1. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on käytössä riittävät toimintaperiaatteet ja järjestelyt, joiden avulla asetuksen (EU) N:o 600/2014 6 ja 20 artiklan mukaisesti julkistetut tiedot voidaan kerätä, konsolidoida jatkuvaksi sähköiseksi tietovirraksi ja asettaa yleisön saataville niin reaaliaikaisesti kuin on teknisesti mahdollista kohtuullisin kaupallisin ehdoin.

Näihin tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat seikat:

- a) rahoitusvälineen tunniste;
- b) hinta, jolla liiketoimi toteutettiin;
- c) liiketoimen volyymi;
- d) liiketoimen toteuttamisajankohta;
- e) liiketoimen ilmoittamisajankohta;
- f) liiketoimen hinnan merkintätapa;
- g) sen kauppapaikan tunnistekoodi, jossa liiketoimi toteutettiin, tai jos liiketoimi toteutettiin kauppoyhityksen sisäisen toteuttajan välityksellä, tunnistekoodi "SI" taikka muutoin tunnistekoodi "OTC";
- h) soveltuvin osin maininta siitä, että sijoituspalveluyrityksessä sijoituspäätöksestä ja liiketoimen toteuttamisesta vastasi tietokonealgoritmi;
- i) soveltuvin osin maininta siitä, että kauppaan sovellettiin erityisehtoja;
- j) jos asetuksen (EU) No 600/2014 4 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdan mukaisesti myönnetään vapautus kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen julkistamisvelvoitteesta, merkintä, joka osoittaa, mitä näistä vapautuksista liiketoimeen sovellettiin.

Tiedot on annettava käyttöön maksutta 15 minuuttia sen jälkeen, kun konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoaja on julkistanut ne. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoaja pystyy tehokkaasti ja johdonmukaisesti levittämään tällaiset tiedot siten, että ne saadaan käyttöön nopeasti, syrjimättömästi ja sellaisessa muodossa, että markkinaosapuolet voivat käyttää niitä helposti.

2. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on käytössä riittävät toimintaperiaatteet ja järjestelyt, joiden avulla asetuksen (EU) N:o 600/2014 10 ja 21 artiklan mukaisesti julkistetut tiedot voidaan kerätä, konsolidoida jatkuvaksi sähköiseksi tietovirraksi ja asettaa yleisön saataville niin reaaliaikaisesti kuin on teknisesti mahdollista kohtuullisin kaupallisin ehdoin, mukaan lukien vähintään seuraavat seikat:

- a) rahoitusvälineen tunniste tai tunnistetiedot;

- b) hinta, jolla liiketoimi toteutettiin;
- c) liiketoimen volyymi;
- d) liiketoimen toteuttamisajankohta;
- e) liiketoimen ilmoittamisajankohta;
- f) liiketoimen hinnan merkintätapa;
- g) sen kauppapaikan tunnistekoodi, jossa liiketoimi toteutettiin, tai jos liiketoimi toteutettiin kauppojen sisäisen toteuttajan välityksellä, tunnistekoodi "SI" taikka muutoin tunnistekoodi "OTC";
- h) soveltuvin osin maininta siitä, että liiketoimeen sovellettiin erityisehtoja.

Tiedot on annettava käyttöön maksutta 15 minuuttia sen jälkeen, kun konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoaja on julkistanut ne. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoaja pystyy tehokkaasti ja johdonmukaisesti levittämään tällaiset tiedot siten, että ne saadaan käyttöön nopeasti, syrjimättömästi ja sellaisissa yleisesti hyväksytyissä muodoissa, jotka ovat yhteentoimivia ja helposti markkinaosapuolten käytettävissä.

3. Kotijäsenvaltion on veloitettava konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoaja varmistamaan, että tarjotut tiedot kootaan kaikista säännellyistä markkinoista, monenkeskisistä kaupankäyntijärjestelmistä ja hyväksytyistä julkistamisjärjestelyistä ja niiden rahoitusvälineiden osalta, jotka täsmennetään 8 kohdan c alakohdan mukaisissa teknisissä sääntelystandardeissa.

4. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajat ylläpitävät ja käyttävät tehokkaita hallintojärjestelyjä, joiden avulla voidaan välttää eturistiriitatilanteet. Erityisesti sellaisen markkinoiden ylläpitäjän tai hyväksytyin julkistamisjärjestelyn, joka myös tarjoaa konsolidoituja kaupankäyntitietoja, on käsiteltävä kaikkia kerättyjä tietoja syrjimättömästi ja ylläpidettävä ja käytettävä asianmukaisia järjestelyjä eri liiketoimintalohkojen erottamiseksi toisistaan.

5. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on käytössä vakaat turvajärjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus sekä minimoida tiedon turmeltumisen ja luvattoman käytön riski. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on riittävät resurssit ja varajärjestelyt palvelujensa tarjoamiseksi ja ylläpitämiseksi jatkuvasti.

6. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään asetuksen (EU) N:o 600/2014 6, 10, 20 ja 21 artiklan mukaisesti julkistettavia tietoja koskevat vaatimukset ja muoto, mukaan lukien rahoitusvälineen tunniste, hinta, määrä, ajankohta, hinnan merkintätapa, kauppapaikan tunniste ja maininnat liiketoimen erityisehdoista samoin kuin tekniset järjestelyt, joilla edistetään tietojen tehokasta ja johdonmukaista levitystä siten, että ne ovat helposti markkinaosapuolten saatavissa ja käytettävissä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla, sekä sellaisten markkinoiden tehokuutta lisäävien lisäpalvelujen osoittaminen, joita konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoaja voisi suorittaa.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015 asetuksen (EU) N:o 600/2014 6 ja 20 artiklan mukaisesti julkistettavien tietojen osalta ja viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015 asetuksen (EU) N:o 600/2014 10 ja 21 artiklan mukaisesti julkistettavien tietojen osalta.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

7. Komissio antaa 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla selvennetään tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja kohtuulliset kaupalliset ehdot tietovirtojen asettamiseksi saataville.
8. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään
 - a) millä tavoin konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoaja voi noudattaa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua tiedonantovelvollisuutta;
 - b) edellä olevien 1 ja 2 kohdan nojalla julkistettavien tietojen sisältö;
 - c) rahoitusvälineet, joita koskevat tiedot on tarjottava tietovirrassa, ja sisällytettävät kauppapaikat ja hyväksytyt julkistamisjärjestelyt muiden kuin oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden osalta;
 - d) muut tavat varmistaa, että eri konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien julkistamat tiedot ovat johdonmukaisia ja mahdollistavat kattavan kartoituksen ja ristiinviittaukset vastaavien muista lähteistä saatavien tietojen kanssa sekä tietojen yhdistämisen unionin tasolla;
 - e) edellä 4 ja 5 kohdassa asetetut toiminnan järjestämistä koskevat käytännön vaatimukset.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

4 j a k s o

Hyväksytyt ilmoitusjärjestelmiä koskevat edellytykset

66 artikla

Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

1. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyllä ilmoitusjärjestelmällä on käytössä riittävät toimintaperiaatteet ja järjestelyt asetuksen (EU) N:o 600/2014 26 artiklassa vaadittujen tietojen ilmoittamiseksi mahdollisimman nopeasti ja viimeistään liiketoimen toteuttamispäivää seuraavan työpäivän aikana. Nämä tiedot on ilmoitettava asetuksen (EU) N:o 600/2014 26 artiklan vaatimusten mukaisesti.
2. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyt ilmoitusjärjestelmät ylläpitää ja käyttää tehokkaita hallintojärjestelyjä, joiden avulla se voi estää eturistiriitatilanteet asiakkaidensa kanssa. Erityisesti sellaisen hyväksytyt ilmoitusjärjestelmän, joka on myös markkinoiden ylläpitäjä tai sijoituspalveluyritys, on käsiteltävä kaikkia kerättyjä tietoja syrjimättömästi ja pidettävä yllä ja käytettävä asianmukaisia järjestelyjä eri liiketoimintalohkojen erottamiseksi toisistaan.
3. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyllä ilmoitusjärjestelmällä on käytössä vakaat turvajärjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus ja todentaminen, minimoida tiedon turmeltumisen ja luvattoman käytön riski ja estää tietojen vuotaminen ja jotka turvaavat tiedon luottamuksellisuuden kaikissa vaiheissa. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyllä ilmoitusjärjestelmällä on riittävät resurssit ja varajärjestelyt palvelujensa tarjoamiseksi ja ylläpitämiseksi jatkuvasti.
4. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyllä ilmoitusjärjestelmällä on käytössä järjestelmät, joiden avulla voidaan tarkistaa tehokkaasti liiketoimia koskevien ilmoitusten täydellisyys, todeta sijoituspalveluyrityksen aiheuttamat puutteet ja ilmeiset virheet ja ilmoittaa tällaisen virheen tai puutteen ilmetessä sitä koskevat yksityiskohtaiset tiedot sijoituspalveluyritykselle sekä pyytää uudelleen lähettämistä virheellisten ilmoitusten tapauksessa.

Lisäksi kotijäsenvaltion on edellytettävä, että hyväksytyllä ilmoitusjärjestelmällä on käytössä järjestelmät, joiden avulla hyväksytty ilmoitusjärjestelmä voi havaita itse aiheuttamansa virheet tai puutteet ja joiden avulla se voi korjata ja lähettää tai tapauksen mukaan lähettää uudelleen toimivaltaiselle viranomaiselle paikkansapitävät ja täydelliset ilmoitukset liiketoimista.

5. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään

a) millä tavoin hyväksytty ilmoitusjärjestelmä voi noudattaa 1 kohdassa tarkoitettua tiedonantovelvollisuutta; ja

b) edellä 2, 3 ja 4 kohdassa säädetyt toiminnan järjestämistä koskevat käytännön vaatimukset.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

VI OSASTO

TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

I LUKU

Nimeäminen, valtuudet ja oikeussuojamenettelyt

67 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset hoitamaan kutakin asetuksen (EU) N:o 600/2014 ja tämän direktiivin eri säännöksistä johtuvaa tehtävää. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille kunkin tehtävän täytäntöönpanosta vastaava toimivaltainen viranomainen ja viranomaisten mahdollinen tehtävänjako.

2. Edellä 1 kohdassa mainittujen toimivaltaisten viranomaisten on oltava julkisia viranomaisia. Tällä ei kuitenkaan rajoiteta mahdollisuutta siirtää tehtäviä muille yhteisöille silloin, kun siitä on nimenomaisesti säädetty 29 artiklan 4 kohdassa.

Tehtävien siirtäminen muille yhteisöille kuin 1 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille ei ole mahdollista julkisen vallan tai harkintavallan käytön osalta. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat ennen siirtoa kaikki asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yhteisöllä, jolle tehtävät aiotaan siirtää, on riittävä toimintakyky ja voimavarat kaikkien tehtävien tehokkaaseen hoitamiseen ja että tehtävät siirretään vain, jos siirrettyjen tehtävien hoitaminen on selkeästi määritelty ja vahvistettu asiakirjoin, joissa nimetään siirrettävät tehtävät ja edellytykset, joiden mukaisesti tehtävät on suoritettava. Mainittuihin edellytyksiin kuuluu lauseke, joka velvoittaa kyseisen yhteisön toimimaan ja järjestäytymään siten, että ei synny eturistiriitatilannetta ja että siirrettyjen tehtävien suorittamisesta saatuja tietoja ei käytetä epäoikeudenmukaisesti tai kilpailun estämiseen. Lopullinen vastuu tämän direktiivin ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden noudattamisen valvonnasta kuuluu 1 kohdan mukaisesti nimetyille yhdelle tai useammalle toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille kaikista tehtävien siirtoa koskevista järjestelyistä, tehtävien siirron tarkat edellytykset mukaan luettuina.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa luettelon 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista toimivaltaisista viranomaisista verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

68 artikla

Samassa jäsenvaltiossa olevien viranomaisten välinen yhteistyö

Jos jäsenvaltio nimeää useamman kuin yhden toimivaltaisen viranomaisen panemaan täytäntöön jonkin tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännöksen, kunkin viranomaisen tehtävät on määriteltävä selvästi ja niiden on toimittava tiiviissä yhteistyössä.

Kunkin jäsenvaltion on edellytettävä, että tällaista yhteistyötä harjoitetaan myös tässä direktiivissä tai asetuksessa (EU) N:o 600/2014 tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten ja sen luotto- ja muiden rahoituslaitosten, eläkerahastojen, yhteissijoitusyritysten, vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien ja vakuutusyritysten valvonnasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten välillä.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat keskenään tietoja, jotka ovat olennaisia tai merkityksellisiä niille kuuluvien tehtävien ja velvollisuuksien hoitamiseksi.

69 artikla

Valvontavaltuudet

1. Toimivaltaisille viranomaisille on annettava kaikki valvontavaltuudet, mukaan lukien tutkintavaltuudet ja valtuudet määrätä korjaustoimenpiteitä, joita ne tarvitsevat tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin valtuuksiin on kuuluttava vähintään valtuudet
 - a) saada tutustua kaikkiin sellaisiin missä tahansa muodossa oleviin asiakirjoihin tai muihin tietoihin, joilla toimivaltaisen viranomaisen katsoo voivan olla merkitystä tehtäviensä suorittamisen kannalta, ja saada tai ottaa jäljennös niistä;
 - b) pyytää tai vaatia tietojen toimittamista kaikilta henkilöiltä ja tarvittaessa kutsua henkilö kuultavaksi tietojen saamiseksi;
 - c) suorittaa paikalla tehtäviä tarkastuksia tai tutkintoja;
 - d) pyytää sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai muun tällä asetuksella tai asetuksella (EU) N:o 600/2014 säännellyn yhteisön hallussa olevia tallenteita puhelinkeskusteluista tai sähköisestä viestinnästä taikka muusta tietoliikenteestä;
 - e) vaatia varojen jäädyttämistä tai takavarikoimista tai sekä varojen jäädyttämistä että takavarikoimista;
 - f) vaatia ammattitoiminnan väliaikaista kieltämistä;
 - g) pyytää toimiluvan saaneiden sijoituspalveluyritysten, säänneltyjen markkinoiden ja raportointipalveluiden tarjoajien tilintarkastajia toimittamaan tietoja;
 - h) viedä asioita tuomioistuimeen syytetoimia varten;
 - i) sallia tilintarkastajien tai asiantuntijoiden suorittamat tarkastukset tai tutkinnot;
 - j) pyytää tai vaatia toimittamaan tietoja ja kaikkea merkityksellistä dokumentaatiota keneltä tahansa henkilöltä hyödykejohtannaisopimuksen tekemisen kautta muodostuneen position tai vastuun koosta ja käyttötarkoituksesta sekä kaikista varoista tai veloista kyseisellä markkinalla;

- k) vaatii sellaisen käytännön tai menettelytavan tilapäistä tai pysyvää lopettamista, jonka toimivaltainen viranomainen katsoo olevan ristiriidassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten ja tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen säännösten kanssa, ja estää kyseisen käytännön tai menettelytavan toistuminen;
- l) toteuttaa kaikenlaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluyritykset, säännellyt markkinat ja muut henkilöt, joihin tätä direktiiviä tai asetusta (EU) No 600/2014 sovelletaan, täyttävät jatkuvasti lakisääteiset vaatimukset;
- m) vaatii rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämistä;
- n) vaatii rahoitusvälineen kaupan lopettamista joko säännellyillä markkinoilla tai muiden kauppajärjestelyjen puitteissa;
- o) vaatii ketä tahansa henkilöä toteuttamaan toimenpiteitä position tai vastuun koon pienentämiseksi;
- p) rajoittaa kenen tahansa henkilön mahdollisuuksia tehdä hyödyke johdannaisopimuksia muun muassa asettamalla rajoituksia, jotka koskevat niiden positioiden kokoa, jotka henkilö voi kaikkina aikoina pitää hallussaan tämän direktiivin 57 artiklan mukaisesti;
- q) antaa julkisia tiedonantoja;
- r) pyytää, siinä määrin kuin se sallitaan kansallisessa lainsäädännössä, teleoperaattorin hallussa olevia tietoliikennetietoja, jos voidaan perustellusti epäillä rikkomista ja jos tällaiset tiedot voivat olla merkityksellisiä tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomista koskevan tutkinnan kannalta;
- s) keskeyttää rahoitusvälineiden tai strukturoitujen talletusten markkinointi tai myynti, jos asetuksen (EU) N:o 600/2014 40, 41 tai 42 artiklassa säädetyt ehdot täyttyvät;
- t) keskeyttää rahoitusvälineiden tai strukturoitujen talletusten markkinointi tai myynti, jos sijoituspalveluyritys ei ole kehittänyt tai soveltanut tehokasta tuotteiden hyväksymistä koskevaa menettelyä tai ei ole muuten noudattanut tämän direktiivin 16 artiklan 3 kohtaa;
- u) vaatii luonnollisen henkilön erottamista sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ylimmästä hallintoelimestä.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016 komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle lakinsa, asetuksensa ja hallinnolliset määräyksensä, joilla 1 ja 2 kohta saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Niiden on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle mahdollisista myöhemmistä muutoksista näihin.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytössä on järjestelmät, joilla varmistetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti korvauksen maksaminen tai muiden korjaustoimenpiteiden toteuttaminen sellaisten taloudellisten tappioiden tai muiden vahinkojen korvaamiseksi, joita sijoittajalle on aiheutunut tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisesta.

70 artikla

Rikkomisten johdosta määrättävät seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on asetettava säännöt, jotka koskevat hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä, ja varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä, joita sovelletaan kaikkeen tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomiseen ja tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaa, että niitä sovelletaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 69 artiklan mukaisia toimivaltaisten viranomaisten valvontavaltuuksia, mukaan lukien tutkintavaltuudet ja valtuudet määrätä korjaustoimenpiteitä, ja jäsenvaltioiden oikeutta säätää ja määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia. Näiden seuraamusten ja toimenpiteiden on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, ja niitä on sovellettava rikkomisiin, vaikka niihin ei olisi nimenomaisesti viitattu 3, 4 ja 5 kohdassa.

Jäsenvaltiot voivat päättää, että ne eivät säädä hallinnollisia seuraamuksia koskevia sääntöjä sellaisten rikkomisten osalta, joihin sovelletaan niiden kansallisen lainsäädännön nojalla rikosoikeudellisia seuraamuksia. Tässä tapauksessa jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle asianomaiset rikoslainsäädännön säännökset.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016 komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle lakinsa, asetuksensa ja hallinnolliset määräyksensä, joilla tämä artikla saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, mukaan lukien mahdolliset asianomaiset rikoslainsäädännön säännökset. Jäsenvaltioiden on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle mahdollisista myöhemmistä muutoksista näihin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos velvoitteita sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin, markkinoiden ylläpitäjiin, raportointipalvelujen tarjoajiin, sijoituspalvelujen tai -toiminnan ja oheispalvelujen osalta luottolaitoksiin sekä kolmansien maiden yritysten sivuliikkeisiin, seuraamuksia ja toimenpiteitä voidaan rikkomistapauksessa soveltaa sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien ylimmän hallintoelimen jäseniin ja keneen tahansa muuhun luonnolliseen henkilöön tai mihin tahansa muuhun oikeushenkilöön, joka kansallisen lainsäädännön nojalla on vastuussa rikkomisesta, jolle sellaisista kansallisissa lainsäädännössä säädetyistä ehdoista muuta johdu, joita sovelletaan aloilla, joita tämän direktiivin mukainen yhdenmukaistaminen ei koske.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähintään seuraavien tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten rikkomista pidetään tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisena:

a) tämän direktiivin

- i) 8 artiklan b alakohta;
- ii) 9 artiklan 1–6 kohta;
- iii) 11 artiklan 1 ja 3 kohta;
- iv) 16 artiklan 1–11 kohta;
- v) 17 artiklan 1–6 kohta;
- vi) 18 artiklan 1–9 kohta ja 10 kohdan ensimmäinen virke;
- vii) 19 ja 20 artikla;
- viii) 21 artiklan 1 kohta;
- ix) 23 artiklan 1, 2 kohta ja 3 kohta;
- x) 24 artiklan 1–5 ja 7–10 kohta sekä 11 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta;
- xi) 25 artiklan 1–6 kohta;
- xii) 26 artiklan 1 kohdan toinen virke sekä 26 artiklan 2 ja 3 kohta;
- xiii) 27 artiklan 1–8 kohta;

- xiv) 28 artiklan 1 ja 2 kohta;
- xv) 29 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja kolmas alakohta, 3 kohdan ensimmäinen virke, 4 kohdan ensimmäinen alakohta ja 5 kohta;
- xvi) 30 artiklan 1 kohdan toinen alakohta ja 3 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen virke;
- xvii) 31 artiklan 1 kohta, 2 kohdan ensimmäinen alakohta ja 3 kohta;
- xviii) 32 artiklan 1 kohta sekä 2 kohdan ensimmäinen, toinen ja neljäs alakohta;
- xix) 33 artiklan 3 kohta;
- xx) 34 artiklan 2 kohta, 4 kohdan ensimmäinen virke, 5 kohdan ensimmäinen virke ja 7 kohdan ensimmäinen virke;
- xxi) 35 artiklan 2 kohta, 7 kohdan ensimmäinen alakohta ja 10 kohdan ensimmäinen virke;
- xxii) 36 artiklan 1 kohta;
- xxiii) 37 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta ja toisen alakohdan ensimmäinen virke sekä 2 kohdan ensimmäinen alakohta;
- xxiv) 44 artiklan 1 kohdan neljäs alakohta, 2 kohdan ensimmäinen virke, 3 kohdan ensimmäinen alakohta ja 5 kohdan b alakohta;
- xxv) 45 artiklan 1–6 ja 8 kohta;
- xxvi) 46 artiklan 1 kohta sekä 2 kohdan a ja b alakohta;
- xxvii) 47 artikla;
- xxviii) 48 artiklan 1–11 kohta;
- xxix) 49 artiklan 1 kohta;
- xxx) 50 artiklan 1 kohta;
- xxxi) 51 artiklan 1–4 kohta ja 5 kohdan toinen virke;
- xxxii) 52 artiklan 1 kohta ja 2 kohdan ensimmäinen, toinen ja viides alakohta;
- xxxiii) 53 artiklan 1, 2 ja 3 kohta, 6 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen virke ja 7 kohta;

xxxiv) 54 artiklan 1 kohta, 2 kohdan ensimmäinen alakohta ja 3 kohta;

xxxv) 57 artiklan 1, 2 ja 8 kohta sekä 10 kohdan ensimmäinen alakohta;

xxxvi) 58 artiklan 1–4 kohta;

xxxvii) 63 artiklan 1, 3 ja 4 kohta;

xxxviii) 64 artiklan 1–5 kohta;

xxxix) 65 artiklan 1–5 kohta;

xxxx) 66 artiklan 1–4 kohta; ja

b) asetuksen (EU) N:o 600/2014

i) 3 artiklan 1 ja 3 kohta;

ii) 4 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta;

iii) 6 artikla;

iv) 7 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen virke;

v) 8 artiklan 1, 3 ja 4 kohta;

vi) 10 artikla;

vii) 11 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen virke ja 3 kohdan kolmas alakohta;

viii) 12 artiklan 1 kohta;

ix) 13 artiklan 1 kohta;

x) 14 artiklan 1 kohta, 2 kohdan ensimmäinen virke ja 3 kohdan toinen, kolmas ja neljäs virke;

xi) 15 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta ja toisen alakohdan ensimmäinen ja kolmas virke, 2 kohta ja 4 kohdan toinen virke;

xii) 17 artiklan 1 kohdan toinen virke;

xiii) 18 artiklan 1 ja 2 kohta, 4 kohdan ensimmäinen virke, 5 kohdan ensimmäinen virke, 6 kohdan ensimmäinen alakohta sekä 8 ja 9 kohta;

xiv) 20 artiklan 1 kohta ja 2 kohdan ensimmäinen virke;

xv) 21 artiklan 1, 2 ja 3 kohta;

xvi) 22 artiklan 2 kohta;

xvii) 23 artiklan 1 ja 2 kohta;

xviii) 25 artiklan 1 ja 2 kohta;

xix) 26 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta, 2–5 kohta, 6 kohdan ensimmäinen alakohta sekä 7 kohdan ensimmäisestä viidenteen ja kahdeksas alakohta;

xx) 27 artiklan 1 kohta;

xxi) 28 artiklan 1 kohta ja 2 kohdan ensimmäinen alakohta;

xxii) 29 artiklan 1 ja 2 kohta;

xxiii) 30 artiklan 1 kohta;

xxiv) 31 artiklan 2 ja 3 kohta;

xxv) 35 artiklan 1, 2 ja 3 kohta;

xxvi) 36 artiklan 1, 2 ja 3 kohta;

xxvii) 37 artiklan 1 ja 3 kohta;

xxviii) 40, 41 ja 42 artikla.

4. Sijoituspalveluiden tarjoamista tai sijoitustoiminnan harjoittamista ilman seuraavien tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten mukaisesti tarvittavaa toimilupaa tai hyväksyntää pidetään myös tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisena:

a) tämän direktiivin 5 artikla tai 6 artiklan 2 kohta tai 34, 35, 39 tai 59 artikla;

b) asetuksen (EU) N:o 600/2014 7 artiklan 1 kohdan kolmas virke tai 11 artiklan 1 kohta.

5. Tämän direktiivin rikkomisena pidetään myös kieltäytymistä yhteistyöstä tai tietojen toimittamisesta 69 artiklan mukaisen tutkinnan tai tarkastuksen taikka pyynnön yhteydessä.

6. Jäsenvaltioiden on kansallisen oikeuden mukaisesti säädettävä, että 3, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa rikkomistapauksissa toimivaltaisilla viranomaisilla on valta määrätä vähintään seuraavia hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä:

- a) julkinen ilmoitus, josta käy ilmi luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nimi sekä rikkomisen luonne 71 artiklan mukaisesti;
- b) määräys, jossa kyseistä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä vaaditaan lopettamaan rikkominen ja olemaan toistamatta sitä;
- c) laitoksen toimiluvan peruuttaminen tai voimassaolon keskeyttäminen 8, 43 ja 65 artiklan mukaisesti, kun on kyse sijoituspalveluyrityksestä, markkinoiden ylläpitäjästä, joilla on toimilupa ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää, säännellyistä markkinoista, hyväksytystä julkistamisjärjestelystä, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajasta ja hyväksytystä ilmoitusjärjestelmästä;
- d) väliaikainen tai toistuvien vakavien rikkomisten tapauksessa pysyvä kielto, jolla kielletään ketä tahansa sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen jäsentä tai muuta vastuussa olevana pidettyä luonnollista henkilöä hoitamasta johtotehtäviään sijoituspalveluyrityksissä;
- e) väliaikainen kielto, jolla kielletään sijoituspalveluyritystä olemasta säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien jäsen tai osapuoli tai organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien asiakas;
- f) kun kyse on oikeushenkilöstä, hallinnollinen enimmäissakko, joka on vähintään 5 000 000 euroa, tai jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014, tai enintään 10 prosenttia oikeushenkilön ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisen käytettävissä olevan tilinpäätöksen mukaisesta vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta; jos oikeushenkilö on emoyritys tai sellaisen emoyrityksen tytäryritys, jonka on laadittava direktiivin 2013/34/EU mukaisesti konsernitilinpäätös, merkityksellinen vuotuinen kokonaisliikevaihto on johtavan emoyrityksen ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisen käytettävissä olevan konsernitilinpäätöksen mukainen vuotuinen kokonaisliikevaihto tai vastaava tulotyyppi asianomaisten tilinpäätössäästösten mukaisesti;
- g) kun on kyse luonnollisesta henkilöstä, hallinnollinen enimmäissakko, joka on vähintään 5 000 000 euroa, tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014;
- h) hallinnollinen enimmäissakko, joka on vähintään kaksi kertaa suurempi kuin rikkomisesta saatu hyöty, jos se voidaan määrittää, vaikka määrä ylittäisi f ja g alakohdan mukaiset enimmäismäärät.

7. Jäsenvaltiot voivat antaa toimivaltaisille viranomaisille valtuudet määrätä myös muuntyyppisiä seuraamuksia 6 kohdassa tarkoitettujen seuraamusten lisäksi tai määrätä sakkoja, jotka ylittävät 6 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettuja määriä.

71 artikla

Päätösten julkistaminen

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset julkistavat kaikki asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisesta tai tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta määrättyjä hallinnollisia seuraamuksia tai toimenpiteitä koskevat päätökset virallisella verkkosivustollaan ilman aiheetonta viivytystä heti sen jälkeen, kun päätöksestä on ilmoitettu henkilölle, jolle seuraamus määrättiin. Julkistettaviin tietoihin on sisällytävä vähintään tiedot rikkomisen tyypistä ja luonteesta sekä vastuullisten henkilöiden henkilöllisyys. Tätä velvollisuutta ei sovelleta päätöksiin, joissa määrätään luonteeltaan tutkinnallisista toimenpiteistä.

Jos toimivaltainen viranomainen kuitenkin katsoo, että oikeushenkilöiden henkilöllisyyden tai luonnollisten henkilöiden henkilötietojen julkistaminen on tällaisten tietojen julkistamisen oikeasuhteisuudesta tehdyn tapauskohtaisen arvioinnin perusteella kohtuutonta, tai jos julkistaminen vaarantaa rahoitusmarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan tutkinnan, jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset

- a) lykkäävät seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevan päätöksen julkistamista, kunnes ei enää ole perusteita olla julkistamatta näitä tietoja;
- b) julkistavat seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevan päätöksen anonyymisti kansallisen lainsäädännön mukaisella tavalla, jos asianomaiset henkilötiedot voidaan tehokkaasti suojata tällaisella anonyymillä julkistamisella;
- c) jättävät seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevan päätöksen kokonaan julkistamatta, jos katsotaan, etteivät a ja b alakohdassa määritetyt vaihtoehdot ole riittäviä varmistamaan,
 - i) ettei rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu;
 - ii) että tällaisten päätösten julkistaminen on oikeasuhteista luonteeltaan vähäisiksi katsottaviin toimenpiteisiin nähden.

Jos seuraamus tai toimenpide päätetään julkistaa anonyymisti, asiaankuuluvien tietojen julkistamista voidaan lykätä kohtuullisen pituinen aika, jos arvioidaan, että tuon ajan kuluttua ei enää ole perusteita anonyymille julkistamiselle.

2. Jos seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta asiaankuuluvissa oikeus- tai muissa viranomaisissa, toimivaltaisten viranomaisten on lisäksi viipymättä julkistettava virallisella verkkosivustollaan tällaiset tiedot ja kaikki tällaisen muutoksenhaun lopputulokseen liittyvät myöhemmät tiedot. Lisäksi on julkistettava kaikki päätökset, joilla kumotaan seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskeva aikaisempi päätös.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että tämän artiklan mukaisesti julkistetut tiedot pysyvät niiden virallisella verkkosivustolla vähintään viiden vuoden ajan niiden julkistamisen jälkeen. Julkistettavat henkilötiedot säilytetään toimivaltaisen viranomaisen virallisella verkkosivustolla ainoastaan kulloinkin sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti tarvittavan ajan.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle tiedot kaikista määräytyistä hallinnollisista seuraamuksista, joita ei ole julkistettu 1 kohdan c alakohdan mukaisesti, sekä mahdolliset niihin liittyvät muutoksenhaut ja niiden lopputulos. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset saavat mahdollisesti määrättyjä rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevat tiedot ja lopulliset tuomiot ja toimittavat ne arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Arvopaperimarkkinaviranomaisen on ylläpidettävä sille ilmoitetuista seuraamuksista keskustietokantaa pelkästään toimivaltaisten viranomaisten välistä tiedonvaihtoa varten. Tietokantaan on pääsy ainoastaan toimivaltaisilla viranomaisilla, ja sitä pidetään ajan tasalla toimivaltaisten viranomaisten toimittamien tietojen perusteella.

4. Jäsenvaltioiden on toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle vuosittain yhdistetyt tiedot kaikista 1 ja 2 kohdan mukaisesti määräytyistä seuraamuksista ja toimenpiteistä. Tätä velvollisuutta ei sovelleta luonteeltaan tutkinnallisiin toimenpiteisiin. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa nämä tiedot vuosikertomuksessa.

Jos jäsenvaltiot ovat päättäneet 70 artiklan mukaisesti määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia kyseisessä artiklassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta, niiden toimivaltaisten viranomaisten on annettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle vuosittain yhdistetyt anonymisoidut tiedot kaikista suoritetuista rikostutkinnoista ja määräytyistä rikosoikeudellisista seuraamuksista. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa määrättyjä rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevat tiedot vuosikertomuksessa.

5. Jos toimivaltainen viranomainen on julkistanut hallinnollisen toimenpiteen, seuraamuksen tai rikosoikeudellisen seuraamuksen, sen on ilmoitettava tästä samanaikaisesti arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

6. Jos julkistettu rikosoikeudellinen tai hallinnollinen seuraamus koskee sijoituspalveluyritystä, markkinoiden ylläpitäjää, raportointipalvelujen tarjoajaa, sijoituspalvelujen ja -toiminnan tai oheispalvelujen osalta luottolaitosta tai kolmannen maan yritysten sivuliikettä, jotka ovat saaneet toimiluvan tämän direktiivin mukaisesti, arvopaperimarkkinaviranomainen lisää maininnan julkistetusta seuraamuksesta asianomaiseen rekisteriin.

7. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, jotka koskevat tässä artiklassa tarkoitettujen tietojen toimittamismenettelyjä ja -muotoa.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

72 artikla

Valvontavaltuuksien ja seuraamusten määrittämisestä koskevien valtuuksien käyttö

1. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä 69 artiklassa tarkoitettuja valvontavaltuuksia, mukaan lukien tutkintavaltuudet ja valtuudet määrätä korjaustoimenpiteitä, sekä 70 artiklassa tarkoitettuja seuraamusten määrittämisestä koskevia valtuuksia kansallisten oikeudellisten kehystensä mukaisesti

- a) suoraan;
- b) yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa;
- c) omalla vastuullaan antamalla valtuudet yhteisöille, joille tehtävät on siirretty 67 artiklan 2 kohdan nojalla; tai
- d) saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun toimivaltaiset viranomaiset päättävät 70 artiklan mukaisia seuraamusten määrittämisestä koskevia valtuuksia käyttämällä määräämänsä hallinnollisen seuraamuksen tai toimenpiteen tyypistä ja tasosta, ne ottavat huomioon kaikki merkitykselliset olosuhteet, mukaan lukien tapauksen mukaan seuraavat:

- a) rikkomisen vakavuus ja kesto;
- b) rikkomisesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön vastuun aste;
- c) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellinen asema, jota osoittavat erityisesti vastuussa olevan oikeushenkilön kokonaisliikevaihto tai vastuussa olevan luonnollisen henkilön vuositulot ja nettovarot;
- d) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön saamien voittojen tai näiden välttämien tappioiden suuruus, jos ne ovat määritettävissä;
- e) rikkomisen kolmansille osapuolille aiheuttamat tappiot, jos ne ovat määritettävissä;
- f) se, missä määrin vastuussa oleva henkilö on tehnyt yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa, sanotun kuitenkin rajoittamatta tarvetta varmistaa, että kyseinen henkilö joutuu luopumaan saamistaan voitoista tai välttämistään tappioista;

g) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön aiemmat rikkomiset.

Päätöksessään hallinnollisten seuraamusten ja toimenpiteiden tyypistä ja tasosta toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tekijöiden lisäksi muita tekijöitä.

73 artikla

Rikkomisista ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset luovat tehokkaat mekanismit, joilla voidaan ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten ja tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin mekanismeihin on sisällyttävä vähintään

- a) erityismenettelyt mahdollista tai tosiasiallista rikkomista koskevien ilmoitusten vastaanottamista ja niihin liittyviä jatkotoimia varten, mukaan lukien turvallisten viestintäkanavien luominen näitä ilmoituksia varten;
- b) rahoituslaitosten sellaisten työntekijöiden asianmukainen suojeleminen, jotka ilmoittavat rahoituslaitoksessa tehdyistä rikkomisista, ainakin kustotoimilta, syrjinnältä tai muuntyyppiseltä epäoikeudenmukaiselta kohtelulta;
- c) säännösten rikkomisesta ilmoittavan henkilön henkilöllisyyden suojaaminen ja sen luonnollisen henkilön henkilöllisyyden suojaaminen, jonka väitetään olevan vastuussa rikkomisesta, menettelyjen kaikissa vaiheissa, paitsi jos kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan tällaista julkistamista lisätutkinnan tai sitä seuraavan hallinnollisen tai oikeudellisen menettelyn yhteydessä.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyrityksillä, markkinoiden ylläpitäjillä, raportointipalvelujen tarjoajilla, sijoituspalvelujen tai -toiminnan ja oheispalvelujen osalta luottolaitoksilla sekä kolmansien maiden yritysten sivuliiketoimintakäytössä asianmukaiset menettelyt työntekijöitään varten, jotta nämä voivat ilmoittaa mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista sisäisesti erityisen riippumattoman ja itsenäisen kanavan kautta.

74 artikla

Muutoksenhakuoikeus

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten nojalla tai tämän direktiivin mukaisesti annettujen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla tehdyt päätökset on asianmukaisesti perusteltu ja että niiden osalta voidaan hakea muutosta tuomioistuimessa. Oikeus hakea muutosta tuomioistuimessa koskee myös tapauksia, joissa kaikki vaadittavat tiedot sisältäneestä toimilupahakemuksesta ei ole tehty päätöstä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kansallisen lainsäädännön mukaisesti myös yhdellä tai useammalla seuraavista elimistä on mahdollisuus kuluttajien etuja ajaakseen saattaa asia kansallista lainsäädäntöä noudattaen tuomioistuimen tai toimivaltaisen hallintoelimen käsiteltäväksi sen varmistamiseksi, että asetusta (EU) N:o 600/2014 ja tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä sovelletaan:

- a) julkiset elimet tai niiden edustajat;
- b) kuluttajajärjestöt, joilla on oikeutettu intressi suojella kuluttajia;
- c) elinkeinoelämän järjestöt, joilla on oikeutettu intressi suojella jäseniään.

75 artikla

Kuluttajien valitusten käsittely tuomioistuinten ulkopuolella

1. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan jo olemassa olevia elimiä käyttämällä varmistettava tuomioistuinten ulkopuolisten tehokkaiden ja toimivien valitus- ja muutoksenhakumenettelyjen käyttöönotto sijoituspalveluyritysten tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluja koskevien kuluttajariitujen käsittelyä varten. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että kaikki sijoituspalveluyritykset liittyvät yhteen tai useampaan tällaiseen kyseisiä valitus- ja oikeussuojamenettelyjä toteutavaan elimeen.
2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että tällaiset elimet tekevät aktiivisesti yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden vastaavien elinten kanssa rajat ylittävien riitujen ratkaisemiseksi.
3. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle 1 kohdassa tarkoitetuista valitus- ja muutoksenhakumenettelyistä, jotka ovat käytettävissä niiden lainkäyttöalueella.

Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa kaikista tuomioistuinten ulkopuolisista menettelyistä laaditun luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

76 artikla

Salassapitovelvollisuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset, kaikki henkilöt, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet toimivaltaisten viranomaisten tai sellaisten yhteisöjen palveluksessa, joille on siirretty tehtäviä 67 artiklan 2 kohdan nojalla, myös toimivaltaisten viranomaisten määräämät tilintarkastajat ja asiantuntijat, ovat salassapitovelvollisia. Ne eivät saa paljastaa näissä tehtävissä mahdollisesti saamiaan luottamuksellisia tietoja muutoin kuin tiivistetysti tai kootusti niin, ettei siitä voida tunnistaa yksittäisiä sijoituspalveluyrityksiä, markkinoiden ylläpitäjiä, säänneltyjä markkinoita tai muuta henkilöä, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisen rikos- tai verolainsäädännön vaatimusten tai tämän direktiivin muiden säännösten tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten soveltamista.
2. Kun sijoituspalveluyritys, markkinoiden ylläpitäjä tai säännelty markkina on asetettu konkurssiin tai pakolliseen selvitystilaan, luottamuksellisia tietoja, jotka eivät koske kolmansia osapuolia, voidaan luovuttaa siviili- tai kauppaoikeudellisessa menettelyssä, jos se on tarpeen menettelyn toteuttamiseksi.
3. Tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla luottamuksellisia tietoja saavilla toimivaltaisilla viranomaisilla, elimillä sekä muilla luonnollisilla henkilöillä tai oikeushenkilöillä kuin toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus käyttää saamiaan tietoja ainoastaan tehtäviensä hoitamiseen, kun kyseessä ovat toimivaltaiset viranomaiset, ja tässä direktiivissä tai asetuksessa (EU) N:o 600/2014 tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseen tai, kun kyseessä ovat muut viranomaiset, elimet taikka luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, sitä tarkoitusta varten, johon kyseisiä tietoja niille toimitettiin ja/tai kyseisten tehtävien hoitoon nimenomaan liittyvän hallinnollisen tai oikeudellisen menettelyn yhteydessä, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisen rikos- tai verolainsäädännön vaatimusten soveltamista. Tiedot vastaanottava viranomaislainen saa tiedot antavan toimivaltaisen viranomaisen tai muun viranomaisen, elimen tai henkilön suostumuksella kuitenkin käyttää niitä muihinkin tarkoituksiin.
4. Tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla saatuja, vaihdettuja tai toimitettuja luottamuksellisia tietoja koskee tässä artiklassa säädetty salassapitovelvollisuus. Tämä artikla ei kuitenkaan estä toimivaltaisia viranomaisia vaihtamasta tai toimittamasta tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 ja muiden sijoituspalveluyrityksiin, luottolaitoksiin, eläkerahastoihin, yhteissijoitusyrityksiin, vaihtoehtoihin sijoitusrahastoihin, vakuutus- ja jälleenvakuutus-edustajiin, vakuutusyrityksiin, säänneltyihin markkinoihin, markkinoiden ylläpitäjiin, keskusvastapuoliin tai arvopaperikeskuksiin sovellettavien direktiivien tai asetusten mukaisia tai muuten tiedot välittäneen toimivaltaisen viranomaisen tai muun viranomaisen tai elimen tai luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön suostumuksella annettuja luottamuksellisia tietoja.
5. Tämä artikla ei estä toimivaltaisia viranomaisia vaihtamasta tai toimittamasta kansallisen lainsäädännön mukaisesti luottamuksellisia tietoja, joita ei ole saatu muun jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta.

77 artikla

Suhteet tilintarkastajiin

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä vähimmäisvaatimuksena, että jokainen henkilö, joka on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY⁽¹⁾ mukaisesti valtuutettu ja joka suorittaa sijoituspalveluyrityksessä, säännellyllä markkinalla tai raportointipalvelujen tarjoajan palveluksessa direktiivin 2013/34/EU 34 artiklassa tai direktiivin 2009/65/ETY 73 artiklassa tarkoitettua tehtävää tai muuta lakisääteistä tehtävää, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille tuota yritystä koskevista seikoista tai päätöksistä, jotka kyseinen henkilö on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja jotka saattavat:

- a) olennaisesti rikkoa lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, joissa asetetaan toimiluvan edellytykset tai jotka koskevat erityisesti sijoituspalveluyritysten toiminnan harjoittamista;
- b) vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen toiminnan jatkuvuuteen;
- c) johtaa tilien vahvistamatta jättämiseen tai varaumien esittämiseen.

Tällainen henkilö on velvollinen ilmoittamaan myös seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan jotakin ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua tehtävää yrityksessä, jolla on läheiset sidokset siihen sijoituspalveluyritykseen, jossa hän suorittaa kyseistä tehtävää.

2. Tietojen luovuttamista koskevaan sopimukseen tai lainsäädäntöön sisältyvän rajoituksen rikkomisena ei pidetä sitä, että direktiivin 2006/43/EY mukaisella tavalla valtuutettu henkilö vilpittömässä mielessä luovuttaa 1 kohdassa tarkoitettua tiedon tai päätöksen toimivaltaiselle viranomaiselle, eikä tästä saa aiheutua kyseiselle henkilölle seuraamusvastuuta.

78 artikla

Tietosuoja

Tämän direktiivin mukaisten valvontavaltuuksien, mukaan lukien tutkintavaltuuksien, käyttämisen aikana tai sitä varten kerättyjä henkilötietoja on käsiteltävä soveltuvin osin direktiivin 95/46/EY täytäntöönpanemiseksi annetun kansallisen lainsäädännön ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisesti.

II LUKU

Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen välinen yhteistyö

79 artikla

Yhteistyövelvoite

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toimittava yhteistyössä keskenään, kun se on niiden tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisten tehtävien suorittamiseksi tarpeen, käyttäen siihen kaikkia joko tässä direktiivissä tai asetuksessa (EU) N:o 600/2014 tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä valtuuksiaan.

Jos jäsenvaltiot ovat päättäneet 70 artiklan mukaisesti määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia kyseisessä artiklassa mainittujen säännösten rikkomisesta, niiden on varmistettava, että on otettu käyttöön asianmukaisia toimenpiteitä, jotta toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki tarvittavat valtuudet olla yhteydessä oikeusviranomaisiin oikeudenkäyttöalueellaan saadakseen tietoja rikosoikeudellisista tutkinnoista ja menettelyistä, jotka on käynnistetty tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mahdollisista rikkomisista, ja toimittaa nämä tiedot muille toimivaltaisille viranomaisille ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle täyttääkseen veloitteensa tehdä yhteistyötä keskenään ja arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa tätä direktiiviä ja asetusta (EU) N:o 600/2014 sovellettaessa.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87).

Toimivaltaisten viranomaisten on avustettava muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia. Niiden on erityisesti vaihdettava tietoja ja harjoitettava yhteistyötä tutkinta- tai valvontatoiminnassa.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös tehdä yhteistyötä toisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa helpottaakseen sakkujen perimistä.

Yhteistyön ja erityisesti tietojen vaihdon helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi jäsenvaltioiden on nimettävä yksi toimivaltainen viranomainen yhteysviranomaiseksi tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 soveltamiseksi. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille jäsenvaltiolle niiden viranomaisten nimet, jotka on nimetty vastaanottamaan tietojenvaihto- tai yhteistyöpyyntöjä tämän kohdan nojalla. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa näistä viranomaisista laaditun luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

2. Jos kauppapaikka on toteuttanut järjestelyjä vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja sen toiminnasta siellä on tullut kyseisen vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden toiminnan ja sijoittajien suojan kannalta merkittävää vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden tilanne huomioon ottaen, kauppapaikan kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on otettava käyttöön oikeasuhteiset yhteistyöjärjestelyt.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat hallinnolliset ja organisatoriset toimenpiteet 1 kohdassa säädetyn avunannon edistämiseksi.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää valtuuksiaan yhteistyön aikaansaamiseksi myös silloin, kun tutkinnan kohteena oleva toiminta ei riko mitään kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevaa säännöstä.

4. Jos toimivaltaisella viranomaisella on perusteltu syy epäillä, että sen valvonnan piiriin kuulumattomat yhteisöt harjoittavat tai ovat harjoittaneet tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten vastaista toimintaa toisen jäsenvaltion alueella, tämän toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle mahdollisimman seikkaperäisesti. Ilmoituksen vastaanottaneen toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet. Sen on ilmoitettava asiasta ilmoittaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle asian ratkaisu ja mahdollisuuksien mukaan merkittävät välivaiheet. Tämä kohta ei rajoita ilmoituksen tehneen toimivaltaisen viranomaisen toimivaltaa.

5. Rajoittamatta 1 ja 4 kohdan soveltamista toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille tiedot

a) 69 artiklan 2 kohdan o alakohdan mukaisista pyynnöistä pienentää position tai vastuun kokoa;

b) mahdollisista 69 artiklan 2 kohdan p alakohdan mukaisista rajoituksista, joilla rajoitetaan henkilöiden mahdollisuuksia tehdä rahoitusvälinettä koskevia sopimuksia.

Ilmoituksen on sisällettävä tarvittaessa tiedot 69 artiklan 2 kohdan j alakohdan mukaisesta pyynnöstä tai vaatimuksesta, mukaan lukien sen henkilön tai niiden henkilöiden nimet, joille se on osoitettu, ja pyynnön perustelut, sekä 69 artiklan 2 kohdan p alakohdan mukaisesti asetettujen rajoitusten laajuudesta, mukaan lukien kyseinen henkilö, sovellettavat rahoitusvälineet, mahdolliset niiden positioiden kokoa koskevat rajoitukset, jotka henkilöllä voi olla kaikkina aikoina, siitä 57 artiklan mukaisesti mahdollisesti myönnettävät poikkeukset sekä niiden perustelut.

Ilmoitukset on tehtävä vähintään 24 tuntia ennen kuin toimien tai toimenpiteiden on määrä tulla voimaan. Poikkeuksellisissa tilanteissa toimivaltainen viranomainen voi antaa ilmoituksen alle 24 tuntia ennen ajankohtaa, jona toimenpiteen on määrä tulla voimaan, jos ilmoitusta ei ole mahdollista antaa vähintään 24 tuntia etukäteen.

Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, joka vastaanottaa tämän kohdan mukaisen ilmoituksen, voi toteuttaa toimenpiteitä 69 artiklan 2 kohdan o tai p alakohdan mukaisesti, jos se katsoo toimenpiteen tarpeelliseksi kyseisen toisen toimivaltaisen viranomaisen tavoitteen saavuttamiseksi. Toimivaltaisen viranomaisen on myös tehtävä ilmoitus tämän kohdan mukaisesti, jos se aikoo toteuttaa toimenpiteitä.

Jos tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a tai b alakohdan mukainen toimi koskee tukkutason energiatuotteita, toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä ilmoitus myös asetuksella (EY) N:o 713/2009 perustetulle energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle.

6. Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä päästöoikeusasioissa yhteistyötä spot- ja huutokauppamarkkinoiden valvonnasta vastaavien julkisten elinten ja toimivaltaisten viranomaisten, rekisterien valvojien ja muiden direktiivin 2003/87/EY noudattamisen valvonnasta vastaavien julkisten elinten kanssa sen varmistamiseksi, että ne saavat kokonaiskuvan päästöoikeuksien markkinoista.

7. Kun kyse on maatalousalan hyödykejohdannaisista, toimivaltaisten viranomaisten on raportoiva fyysisten maatalousmarkkinoiden valvonnasta, hallinnoinnista ja sääntelystä asetuksen (EU) N:o 1308/2013 nojalla vastaaville julkisille elimille ja tehtävä yhteistyötä niiden kanssa.

8. Siirretään komissiolle valta antaa 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan perusteet, joiden nojalla kauppapaikan toiminnan vastaanottavassa jäsenvaltiossa voidaan katsoa olevan merkittävää kyseisen vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden toiminnan ja sijoittajien suojan kannalta.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen luomiseksi 2 kohdassa tarkoitettuja yhteistyöjärjestelyjä varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetusten (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

80 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö valvontatoimissa, paikalla tehtävissä tarkastuksissa tai tutkimuksissa

1. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää toisen jäsenvaltion toimivaltaista viranomaista toimimaan yhteistyössä valvontatoimien tai paikalla tehtävän tarkastuksen tai tutkimuksen yhteydessä. Jos sijoituspalveluyritykset ovat säänneltyjen markkinoiden etäkauppaa käyviä jäseniä tai osapuolia, säänneltyjen markkinoiden osalta toimivaltainen viranomainen voi päättää ottaa niihin suoraan yhteyttä, jolloin sen on ilmoitettava asiasta etäkauppaa käyvän jäsenen tai osapuolen kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Toimivaltaisen viranomaisen saadessa paikalla tehtävää tarkastusta tai tutkintaa koskevan pyynnön, sen on valtuuksiensa sallimissa rajoissa

- a) suoritettava tarkastus tai tutkinta itse;
- b) annettava pyynnön esittäneen viranomaisen suorittaa tarkastus tai tutkinta;
- c) annettava tilintarkastajien tai asiantuntijoiden suorittaa tarkastus tai tutkinta.

2. Valvontakäytäntöjen lähentämiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen voi osallistua valvontakollegioiden toimintaan, kahden tai useamman toimivaltaisen viranomaisen asetuksen (EU) N:o 1095/2010 21 artiklan mukaisesti yhteisesti suorittamat paikan päällä tehtävät tarkastukset ja tutkimukset mukaan luettuina.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään tiedot, joita toimivaltaisten viranomaisten on vaihdettava tehdessään yhteistyötä valvontatoimien tai paikan päällä tehtävien tarkastusten ja tutkintojen yhteydessä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen vahvistamiseksi toimivaltaisten viranomaisten valvontatoimien, paikan päällä tehtävien tarkastusten ja tutkintojen yhteydessä harjoittamaa yhteistyötä varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

81 artikla

Tietojenvaihto

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, jotka on tämän direktiivin 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetty yhteysviranomaisiksi tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 soveltamiseksi, on viipymättä toimitettava toisilleen tiedot, jotka ovat tarpeen tämän direktiivin 67 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille toimivaltaisille viranomaisille tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla annetuissa säännöissä osoitettujen tehtävien hoitamiseksi.

Toimivaltaiset viranomaiset, jotka vaihtavat tietoja toisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisesti, voivat ilmoittaa tietoja välittäessään, ettei kyseisiä tietoja saa luovuttaa ilman niiden nimenomaista suostumusta, jolloin kyseisiä tietoja saa vaihtaa ainoastaan niitä tarkoituksia varten, joihin mainitut viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa.

2. Toimivaltainen viranomainen, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, voi toimittaa tämän artiklan 1 kohdan sekä 77 ja 88 artiklan mukaisesti saadut tiedot 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille. Ne eivät saa toimittaa tietoja muille elimille tai luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille ilman tiedot luovuttaneiden toimivaltaisten viranomaisten nimenomaista suostumusta. Tiedot saa toimittaa ainoastaan niitä tarkoituksia varten, joihin mainitut viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja olosuhteita. Viimeksi mainitussa tapauksessa yhteysviranomainen ilmoittaa tästä viipymättä sille yhteysviranomaiselle, joka tiedot on lähettänyt.

3. Edellä 71 artiklassa tarkoitetut viranomaiset sekä muut elimet ja luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka saavat luottamuksellisia tietoja tämän artiklan 1 kohdan tai 77 ja 88 artiklan mukaisesti, voivat käyttää tietoja ainoastaan tehtäviensä hoitamiseen ja erityisesti

a) tutkiakseen, täyttyvätkö sijoituspalveluyritysten liiketoiminnan aloittamista koskevat edellytykset, ja helpottaakseen tämän toiminnan harjoittamisen valvontaa joko yrityskohtaisesti tai konsolidoidun tilanteen perusteella, erityisesti direktiivissä 2013/36/EU asetettujen vakavaraisuusvaatimusten sekä hallinto- ja kirjanpito menettelyjen sekä sisäisen tarkastuksen järjestelmien osalta;

b) valvoakseen kauppapaikkojen toiminnan asianmukaisuutta;

c) määrätäkseen seuraamuksia;

d) haettaessa muutosta toimivaltaisen viranomaisen päätökseen hallintovalitusteitse;

e) tuomioistuinkäsittelyssä, joka on saatettu vireille 74 artiklan mukaisesti;

f) 75 artiklan mukaisessa tuomioistuinten ulkopuolella tapahtuvassa sijoittajien valitusten käsittelyssä.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakimuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen vahvistamiseksi tietojenvaihtoa varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetusten (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

5. Tämä artikla sekä 76 ja 88 artikla eivät estä toimivaltaista viranomaista toimittamasta arvopaperimarkkinaviranomaiselle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, keskuspankeille, EKP:lle ja EKP:lle, kun nämä toimivat rahapoliittisina viranomaisina, sekä tarvittaessa muille maksu- ja toimitusjärjestelmien valvonnasta vastuussa oleville viranomaisille niiden tehtävien suorittamista varten tarkoitettuja luottamuksellisia tietoja. Näitä viranomaisia tai elimiä ei myöskään saa estää toimittamasta toimivaltaisille viranomaisille tietoja, joita ne saattavat tarvita tässä direktiivissä tai asetuksessa (EU) N:o 600/2014 säädettyjen tehtäviensä suorittamiseksi.

82 artikla

Sitova sovittelu

1. Toimivaltaiset viranomaiset voivat saattaa arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi tilanteet, joissa jokin seuraavista pyynnöistä on hylätty tai pyyntöön ei ole vastattu kohtuullisessa ajassa:

a) 80 artiklan mukaisen valvontatoimen, paikalla tehtävän tarkastuksen tai tutkinnan suorittamista koskeva pyyntö; tai

b) 81 artiklan mukaista tietojen vaihtoa koskeva pyyntö.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa arvopaperimarkkinaviranomainen voi toimia asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän direktiivin 83 artiklassa säädettyä mahdollisuutta kieltäytyä toimimasta tietojensaantipyynnön johdosta ja arvopaperimarkkinaviranomaisen mahdollisuutta toimia asetuksen (EU) N:o 1095/2010 17 artiklan mukaisesti.

83 artikla

Yhteistyöstä kieltäytyminen

Toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä pyydetystä yhteistyöstä 84 artiklan mukaisen tutkinnan, valvontatoimen tai paikalla tehtävän tarkastuksen yhteydessä tai 81 artiklassa säädetystä tietojenvaihdosta ainoastaan silloin, kun

a) samoja toimia ja henkilöitä koskeva oikeudellinen menettely on jo pantu vireille pyynnön saaneen jäsenvaltion viranomaisissa;

b) pyynnön saaneessa jäsenvaltiossa on jo annettu näitä henkilöitä ja näitä toimia koskeva lainvoimainen päätös.

Kieltäytyessään yhteistyöstä toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä pyynnön esittäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle sekä annettava mahdollisimman yksityiskohtaiset tiedot asiasta.

84 artikla

Kuuleminen ennen toimiluvan myöntämistä

1. Toisen jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia on kuultava ennen toimiluvan myöntämistä sijoituspalveluyritykselle, joka on jokin seuraavista:

- a) toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen, markkinoiden ylläpitäjän tai luottolaitoksen tytäryritys;
- b) toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen emoyrityksen tytäryritys;
- c) yritys, jossa määräysvaltaa käyttävät samat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joilla on määräysvalta toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneessa sijoituspalveluyrityksessä tai luottolaitoksessa.

2. Luottolaitosten tai vakuutusyritysten valvonnasta vastaavia jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia on kuultava ennen toimiluvan myöntämistä sijoituspalveluyritykselle tai markkinoiden ylläpitäjälle, joka on jokin seuraavista:

- a) unionissa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tai vakuutusyrityksen tytäryritys;
- b) unionissa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tai vakuutusyrityksen emoyrityksen tytäryritys;
- c) saman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa, jolla on määräysvalta unionissa toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa tai vakuutusyrityksessä.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan etenkin silloin, kun ne arvioivat osakkeenomistajien tai jäsenten soveltuvuutta sekä saman ryhmän toisen yhteisön johtoon osallistuvien yritystä tosiasiasa johtavien henkilöiden mainetta ja kokemusta. Niiden on annettava toisilleen kaikki tiedot, jotka liittyvät osakkeenomistajien tai jäsenten soveltuvuuteen ja yritystä tosiasiasa johtavien henkilöiden maineeseen ja kokemukseen ja joilla on merkitystä toisille toimivaltaisille viranomaisille toimilupien myöntämisen sekä meneillään olevan toimintaedellytysten täyttymistä koskevan arvioinnin yhteydessä.

4. Arvopaperiviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakimuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen vahvistamiseksi muiden toimivaltaisten viranomaisten kuulemista varten ennen toimiluvan myöntämistä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetusten (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

85 artikla

Vastaanottavien jäsenvaltioiden valtuudet

1. Vastaanottavien jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltainen viranomainen voi velvoittaa kaikki sijoituspalveluyritykset, joilla on sivuliike niiden alueella, toimittamaan niille määräajoin sivuliikkeiden liiketoimintaa koskeva kertomus tilastollisia tarkoituksia varten.

2. Hoitaessaan tämän direktiivin mukaisia velvollisuuksiaan vastaanottavien jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltainen viranomainen voi velvoittaa sijoituspalveluyritysten sivuliikkeet toimittamaan tarpeelliset tiedot sen valvomiseksi, että ne noudattavat niihin sovellettavia vastaanottavan jäsenvaltion asettamia sääntöjä 35 artiklan 8 kohdassa säädetyissä tapauksissa. Nämä vaatimukset eivät saa olla tiukempia kuin vaatimukset, jotka sama jäsenvaltio on asettanut alueelleen sijoittautuneille yrityksille valvoakseen, että ne noudattavat samoja sääntöjä.

86 artikla

Vastaanottavien jäsenvaltioiden varotoimenpiteet

1. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on selkeät ja todennettavissa olevat perusteet uskoa, että sen alueella palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella toimiva sijoituspalveluyritys rikkoo tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvoitteita tai että sijoituspalveluyritys, jolla on sivuliike sen alueella, rikkoo sellaisia tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvoitteita, jotka eivät anna kyseiselle viranomaiselle toimivaltaa, sen on ilmoitettava tällaiset tiedot kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos sijoituspalveluyritys kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen toteuttamista toimenpiteistä huolimatta tai toimenpiteiden osoittautuessa riittämättömiksi toimii edelleen tavalla, joka on selvästi vastaanottavan jäsenvaltion sijoittajien etujen vastainen tai haittaa markkinoiden asianmukaista toimintaa, sovelletaan seuraavaa:

- a) vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä ensin kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sijoittajien suojaamiseksi ja markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi, mihin on kuuluttava mahdollisuus estää säännöksiä rikkovia sijoituspalveluyrityksiä aloittamasta uusia liiketoimia sen alueella. Tällaisista toimenpiteistä on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle; ja
- b) vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi saattaa asian arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi, ja tämä voi toimia sille asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan nojalla annettujen valtuuksien mukaisesti.

2. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että sijoituspalveluyritys, jolla on sivuliike sen alueella, rikkoo tuossa jäsenvaltiossa tämän direktiivin niiden säännösten nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä, joilla annetaan valtuuksia vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, näiden on vaadittava kyseistä sijoituspalveluyritystä korjaamaan sääntöjenvastainen tilanteensa.

Jos kyseinen sijoituspalveluyritys ei toteuta tarvittavia toimenpiteitä, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisten on toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että sijoituspalveluyritys korjaa sääntöjenvastaisen tilanteensa. Näiden toimenpiteiden luonteesta on ilmoitettava kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Jos sijoituspalveluyritys vastaanottavan jäsenvaltion toteuttamista toimenpiteistä huolimatta jatkaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa voimassa olevien, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen säännösten tai määräysten rikkomista, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä ensin kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sijoittajien suojaamiseksi ja markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi. Tällaisista toimenpiteistä on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Lisäksi vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi saattaa asian arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi, ja tämä voi toimia sille asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan nojalla annettujen valtuuksien mukaisesti.

3. Jos säännellyn markkinan, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on selkeät ja todennettavissa olevat perusteet uskoa, että niiden alueella toimiva säännelty markkina, monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tai organisoitu kaupankäyntijärjestelmä rikkoo tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvoitteita, sen on ilmoitettava nämä tiedot säännellyn markkinan, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos säännellyt markkinat, monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tai organisoitu kaupankäyntijärjestelmä kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen toteuttamista toimenpiteistä huolimatta tai toimenpiteiden osoittautuessa riittämättömiksi toimii edelleen tavalla, joka on selvästi vastaanottavan jäsenvaltion sijoittajien etujen vastainen tai haittaa markkinoiden asianmukaista toimintaa, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä ensin kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sijoittajien suojaamiseksi ja markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi, mihin kuuluu mahdollisuus estää tätä säänneltyä markkinaa tai monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää tarjoamasta järjestelyjään vastaanottavaan jäsenvaltioon sijoittautuneiden etäkaupankäyntiä harjoittavien jäsenten tai markkinaosapuolten käyttöön. Tällaisista toimenpiteistä on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Lisäksi vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi saattaa asian arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi, ja tämä voi toimia sille asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan nojalla annettujen valtuuksien mukaisesti.

4. Edellä 1, 2 tai 3 kohdan mukaisesti toteutetut toimenpiteet, jotka käsittävät seuraamuksia tai sijoituspalveluyrityksen tai säännellyn markkinan toiminnan rajoittamista, on perusteltava asianmukaisesti ja niistä on ilmoitettava kyseiselle sijoituspalveluyritykselle tai kyseisille säännellylle markkinalle.

87 artikla

Yhteistyö ja tietojen vaihto arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa

1. Toimivaltaisten viranomaisten on tätä direktiiviä sovellettaessa tehtävä yhteistyötä arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa asetuksen (EU) N:o 1095/2010 mukaisesti.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä arvopaperimarkkinaviranomaiselle kaikki tiedot, jotka tämä tarvitsee tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisten tehtäviensä suorittamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 35 ja 36 artiklan mukaisesti.

III LUKU

Yhteistyö kolmansien maiden kanssa

88 artikla

Tietojenvaihto kolmansien maiden kanssa

1. Jäsenvaltiot ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 33 artiklan mukaisesti arvopaperimarkkinaviranomainen voivat tehdä tietojenvaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ainoastaan, jos luovutettuun tietoon sovelletaan vähintään 76 artiklassa säädettyjä salassapitotakeita vastaavia takeita. Tällaisen tietojenvaihdon on palveltava näiden toimivaltaisten viranomaisten tehtävien suorittamista.

Jäsenvaltioiden ja kolmannen maan välisen henkilötietojen toimittamisen on tapahduttava direktiivin 95/46/EY IV luvun mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomaisen ja kolmannen maan välisen henkilötietojen toimittamisen on tapahduttava asetuksen (EY) N:o 45/2001 9 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltiot ja arvopaperimarkkinaviranomainen voivat tehdä myös tietojenvaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia sellaisten kolmansien maiden viranomaisten, elinten sekä luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden kanssa, jotka hoitavat yhtä tai useampaa seuraavista tehtävistä:

a) luottolaitosten, muiden rahoituslaitosten, vakuutusyritysten ja rahoitusmarkkinoiden valvonta;

b) vastaaminen sijoituspalveluyritysten selvitys- ja konkurssimenettelyistä sekä muista samankaltaisista menettelyistä;

- c) valvontatehtävien hoidon yhteydessä sijoituspalveluyritysten ja muiden rahoituslaitosten, luottolaitosten sekä vakuutusyritysten lakisääteisistä tilintarkastuksista vastaaminen tai korvausjärjestelmien hallinnointi tehtäviensä yhteydessä;
- d) sijoituspalveluyritysten selvitys- ja konkurssimenettelyihin sekä muihin samankaltaisiin menettelyihin osallistuvien elinten valvonta;
- e) niiden henkilöiden valvonta, jotka suorittavat vakuutusyritysten, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja muiden rahoituslaitosten lakisääteisistä tilintarkastusta;
- f) päästöoikeuksien markkinoilla toimivien henkilöiden valvonta kokonaiskuvan saamiseksi rahoitus- ja spot-markkinoista;
- g) maatalousalan hyödykejohdannaisen markkinoilla toimivien henkilöiden valvonta kokonaiskuvan saamiseksi rahoitus- ja spot-markkinoista.

Kolmannessa alakohdassa tarkoitettuja yhteistyösopimuksia voidaan tehdä ainoastaan, jos luovutettuun tietoon sovelletaan vähintään 76 artiklassa säädettyjä salassapitotakeita vastaavia takeita. Tällaisen tietojenvaihdon on palveltava näiden viranomaisten tai elinten taikka luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden tehtävien hoitamista. Jos yhteistyösopimukseen sisältyy henkilötietojen toimittamista jäsenvaltiosta, siinä on noudatettava direktiivin 95/46/EY IV lukua sekä asetusta (EY) N:o 45/2001, jos arvopaperimarkkinaviranomainen osallistuu henkilötietojen toimittamiseen.

2. Jos tiedot ovat lähtöisin toisesta jäsenvaltiosta, ne saa luovuttaa ainoastaan tiedot antaneiden toimivaltaisten viranomaisten nimenomaisella suostumuksella ja soveltuvin osin ainoastaan niihin tarkoituksiin, joita varten viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa. Samaa säännöstä sovelletaan kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten toimittamiin tietoihin.

VII OSASTO

DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET

89 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetty edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 2 päivästä heinäkuuta 2014 määräämättömäksi ajaksi 2 artiklan 3 kohdassa, 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan toisessa alakohdassa, 4 artiklan 2 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa, 16 artiklan 12 kohdassa, 23 artiklan 4 kohdassa, 24 artiklan 13 kohdassa, 25 artiklan 8 kohdassa, 27 artiklan 9 kohdassa, 28 artiklan 3 kohdassa, 30 artiklan 5 kohdassa, 31 artiklan 4 kohdassa, 32 artiklan 4 kohdassa, 33 artiklan 8 kohdassa, 52 artiklan 4 kohdassa, 54 artiklan 4 kohdassa, 58 artiklan 6 kohdassa, 64 artiklan 7 kohdassa, 65 artiklan 7 kohdassa ja 79 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 2 artiklan 3 kohdassa, 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan toisessa alakohdassa, 4 artiklan 2 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa, 16 artiklan 12 kohdassa, 23 artiklan 4 kohdassa, 24 artiklan 13 kohdassa, 25 artiklan 8 kohdassa, 27 artiklan 9 kohdassa, 28 artiklan 3 kohdassa, 30 artiklan 5 kohdassa, 31 artiklan 4 kohdassa, 32 artiklan 4 kohdassa, 33 artiklan 8 kohdassa, 52 artiklan 4 kohdassa, 54 artiklan 4 kohdassa, 58 artiklan 6 kohdassa, 64 artiklan 7 kohdassa, 65 artiklan 7 kohdassa ja 79 artiklan 8 kohdassa tarkoitettua säädösvallan siirron. Peruuttamis päätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamis päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevan 2 artiklan 3 kohdan, 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan toisen alakohdan, 4 artiklan 2 kohdan, 13 artiklan 1 kohdan, 16 artiklan 12 kohdan, 23 artiklan 4 kohdan, 24 artiklan 13 kohdan, 25 artiklan 8 kohdan, 27 artiklan 9 kohdan, 28 artiklan 3 kohdan, 30 artiklan 5 kohdan, 31 artiklan 4 kohdan, 32 artiklan 4 kohdan, 33 artiklan 8 kohdan, 52 artiklan 4 kohdan, 54 artiklan 4 kohdan, 58 artiklan 6 kohdan, 64 artiklan 7 kohdan, 65 artiklan 7 kohdan ja 79 artiklan 8 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kolmella kuukaudella.

LOPPUSÄÄNNÖKSET

90 artikla

Kertomukset ja uudelleentarkastelu

1. Komissio antaa ennen 3 päivää maaliskuuta 2019 arvopaperimarkkinaviranomaista kuultuaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa käsitellään

- a) organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimintaa, mukaan lukien päämiehen lukuun täsmäytetyn kaupankäynnin erityiskäyttö, ottaen huomioon toimivaltaisten viranomaisten valvonnasta saamat kokemukset, unionin toimiluvan saaneiden organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien lukumäärä ja niiden markkinaosuus sekä selvittäen erityisesti, onko organisoidun kaupankäyntijärjestelmän määritelmää tarpeen muuttaa ja onko organisoidun kaupankäyntijärjestelmän luokan kattama rahoitusvälinevalikoima edelleen asianmukainen;
- b) pk-yritysten kasvumarkkinoita koskevan järjestelmän toimintaa ottaen huomioon pk-yritysten kasvumarkkinoina rekisteröityjen monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien lukumäärän, niissä olevien liikkeeseenlaskijoiden lukumäärän ja asianomaiset kaupankäyntivolyymit;

Kertomuksessa on erityisesti arvioitava, onko 33 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu alaraja edelleen asianmukainen vähimmäismäärä tässä direktiivissä asetettuihin pk-yritysten kasvumarkkinoiden tavoitteisiin pyrkimisessä;

- c) algoritmista kaupankäyntiä, mukaan lukien huippunopeaa algoritmista kaupankäyntiä, koskevien vaatimusten vaikutusta;
- d) tiettyjen tuotteiden tai käytäntöjen kieltämismenettelystä saatuja kokemuksia ottaen huomioon, kuinka monta kertaa menettelyä on jouduttu käyttämään ja tästä aiheutuneet vaikutukset;
- e) hallinnollisten ja rikosoikeudellisten seuraamusten soveltamista ja erityisesti tarvetta yhdenmukaistaa entisestään tässä direktiivissä ja asetuksessa (EU) N:o 600/2014 asetettujen vaatimusten rikkomisesta määrättäviä hallinnollisia seuraamuksia;
- f) positiolimiittien ja positioiden hoidon soveltamisen vaikutuksia hyödykejohdannaismarkkinoiden likviditeettiin, markkinoiden väärinkäyttöön ja asianmukaisiin hinnoittelu- ja toimitusedellytyksiin;
- g) säännellyiltä markkinoilta, monenkeskisiltä kaupankäyntijärjestelmiltä, organisoiduilta kaupankäyntijärjestelmiltä ja hyväksytyiltä julkistamisjärjestelyiltä saatavien avoimuusvaatimusten mukaisten kauppaa edeltävien ja sen jälkeisten tietojen hintakehitystä;
- h) vaikutusta, joka vaatimuksella välityspalkkioiden, provisioiden tai muiden rahallisten etujen ilmoittamisesta asiakkaalle sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä 24 artiklan 9 kohdan mukaisesti on ollut, mukaan lukien vaatimuksen vaikutus rajatylittävän sijoitusneuvonnan sisämarkkinoiden asianmukaiseen toimintaan.

2. Komissio antaa arvopaperimarkkinaviranomaista kuultuaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen V osaston mukaisesti vahvistettujen konsolidoitujen kaupankäyntitietojen toimivuudesta. Edellä olevaa 65 artiklan 1 kohtaa koskeva kertomus annetaan viimeistään 3 päivänä syyskuuta 2018. Edellä olevaa 65 artiklan 2 kohtaa koskeva kertomus annetaan viimeistään 3 päivänä syyskuuta 2020.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa kertomuksissa on arvioitava konsolidoitujen kaupankäyntitietojen toimivuutta seuraavien perusteiden mukaisesti:

- a) konsolidoidussa muodossa esitettyjen kaupanteon jälkeisten tietojen saatavuus ja oikea-aikaisuus kaikkien liiketoimien osalta riippumatta siitä, onko liiketoimet toteutettu kauppapaikoissa vai muualla;
- b) täydellisten ja osittaisten kaupanteon jälkeisten laadukkaiden tietojen saatavuus ja oikea-aikaisuus muodoissa, jotka ovat helposti markkinaosapuolten saatavilla ja käytettävissä sekä saatavilla kohtuullisin kaupallisin ehdoin.

Jos komissio katsoo, että konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajat eivät ole toimittaneet tietoja siten, että ne täyttäisivät toisessa alakohdassa vahvistetut perusteet, se toimittaa kertomuksen yhteydessä arvopaperimarkkinaviranomaiselle pyynnön käynnistää neuvottelumenettely konsolidoitujen kaupankäyntitietojen ylläpidosta huolehtivan kaupallisen yhteisön nimeämiseksi arvopaperimarkkinaviranomaisen hoitaman julkisen hankintamenettelyn avulla. Saatuaan komissiolta pyynnön arvopaperimarkkinaviranomainen käynnistää menettelyn komission pyynnössä esitettyin ehdoin ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ⁽¹⁾ mukaisesti.

3. Jos 2 kohdassa esitetty menettely käynnistetään, komissiolle siirretään valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tämän direktiivin 59–65 artiklaa ja liitteessä I olevaa D osaa sekä asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 19 alakohtaa, määrittelemällä toimenpiteet, joilla

- a) määrätään konsolidoituja kaupankäyntitietoja ylläpitävän kaupallisen yhteisön sopimuksen kestosta, sopimuksen uusimista koskevista menettelyistä ja ehdoista sekä uuden julkisen hankintamenettelyn käynnistämisestä;
- b) määrätään, että konsolidoituja kaupankäyntitietoja ylläpitävän kaupallisen yhteisön on harjoitettava toimintaansa yksinoikeudella ja että millekään muulle yhteisölle ei saa 59 artiklan nojalla myöntää lupaa toimia konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajana;
- c) valtuutetaan arvopaperimarkkinaviranomainen varmistamaan, että julkisella hankintamenettelyllä nimetty konsolidoituja kaupankäyntitietoja ylläpitävä kaupallinen yhteisö noudattaa tarjouskilpailuehtoja;
- d) varmistetaan, että konsolidoituja kaupankäyntitietoja ylläpitävän kaupallisen yhteisön toimittamat kaupanteon jälkeiset tiedot ovat laadukkaita ja että ne esitetään sellaisissa muodoissa, jotka ovat helposti markkinaosapuolten saatavilla ja käytettävissä, sekä konsolidoidussa muodossa koko markkinoista;
- e) varmistetaan, että kaupanteon jälkeiset tiedot toimitetaan kohtuullisin kaupallisin ehdoin, sekä konsolidoidusti että muutoin, ja että ne vastaavat näiden tietojen käyttäjien tarpeita koko unionissa;
- f) varmistetaan, että kauppapaikat ja hyväksytyt julkistamisjärjestelyt tuovat kaupankäyntitietonsa arvopaperimarkkinaviranomaisen hoitamalla julkisella hankintamenettelyllä nimetyn konsolidoituja kaupankäyntitietoja ylläpitävän kaupallisen yhteisön saataville kohtuullisin kustannuksin;
- g) määritetään järjestelyt, joita sovelletaan, kun julkisella hankintamenettelyllä nimetty konsolidoituja kaupankäyntitietoja ylläpitävä kaupallinen yhteisö ei pysty täyttämään tarjouskilpailun ehtoja;
- h) määritetään järjestelyt, joiden mukaisesti 59 artiklan nojalla hyväksytyt konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajat saavat siinä tapauksessa, että tämän kohdan b alakohdan mukaista valtuuttamista ei ole käytetty tai mitään yhteisöä ei ole nimetty julkisella hankintamenettelyllä, jatkaa konsolidoitujen kaupankäyntitietojen ylläpitämistä, kunnes uusi julkinen hankintamenettely on saatettu päätökseen ja jokin kaupallinen yhteisö nimetään ylläpitämään konsolidoituja kaupankäyntitietoja.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

4. Komissio antaa viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2018 arvopaperimarkkinaviranomaista ja energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastoa kuultuaan kertomuksen, jossa arvioidaan potentiaalinen vaikutus energiahintoihin ja energiamarkkinoiden toimivuuteen samoin kuin toteutettavuus ja hyödyt vastapuoli- ja järjestelmäriskien pienentämisen kannalta sekä suorat kustannukset, joita aiheutuu C osan 6 kohdan energijohdannaissopimusten saattamisesta asetuksen (EU) N:o 648/2012 4 artiklassa tarkoitetun määrittelyvelvollisuuden ja mainitun asetuksen 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen riskienhallintamenettelyjen piiriin ja niiden ottamisesta huomioon mainitun asetuksen 10 artiklassa tarkoitettua määrittelykynnysarvoa laskettaessa.

Jos komissio katsoo, että näiden sopimusten huomioon ottaminen ei olisi toteutettavissa ja hyödyllistä, se antaa tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Siirretään komissiolle valta antaa tämän direktiivin 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla tämän direktiivin 95 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua 42 kuukauden kautta jatketaan kerran kahdella vuodella ja toisen kerran yhdellä vuodella.

91 artikla

Direktiivin 2002/92/EY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2002/92/EY seuraavasti:

1) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) korvataan 3 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Tämän direktiivin III a lukua lukuun ottamatta vakuutusyrityksen tai kyseisen vakuutusyrityksen vastuulla toimivan vakuutusyrityksen työntekijän harjoittamaa tällaista toimintaa ei pidetä vakuutusedustuksena tai vakuutustuotteiden tarjontana.”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”13) III a luvussa 'vakuutus pohjaisella sijoitustuotteella' vakuutustuotetta, johon sisältyy maturiteetti- tai takaisinostoarvo ja jossa markkinoiden vaihtelu vaikuttaa suoraan tai välillisesti koko maturiteetti- tai takaisinostoarvoon tai sen osaan ja johon eivät kuulu

a) direktiivissä 2009/138/EY olevassa liitteessä I (vahinkovakuutusluokat) luetellut vahinkovakuutustuotteet;

b) henkivakuutus sopimukset, jos sopimuksen mukaiset etuudet maksetaan ainoastaan kuoleman sattuessa tai loukkaantumisesta, sairaudesta tai vammasta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi;

c) eläketuotteet, joiden pääasialliseksi tarkoitukseksi katsotaan kansallisen lainsäädännön nojalla eläketulojen tarjoaminen sijoittajalle ja jotka antavat sijoittajalle oikeuden tiettyihin etuuksiin;

d) virallisesti tunnustetut ja direktiivin 2001/41/EY tai direktiivin 2009/138/EY soveltamisalaan kuuluvat lisäeläkejärjestelmät;

e) yksilölliset eläketuotteet, joiden osalta kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan työnantajan rahoitusosuutta ja joissa työnantaja tai työntekijä ei voi valita eläketuotetta tai eläketuotteen tarjoajaa.”

2) Lisätään luku seuraavasti:

”III A LUKU

Lisävaatimukset asiakkaan suojasta vakuutusperusteissa sijoitustuotteissa

13 a artikla

Soveltamisala

Jollei 2 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa säädetystä poikkeuksesta muuta johdu, tässä luvussa säädetään lisävaatimuksia vakuutusperusteiden toimintaan sekä vakuutusyhtiöiden suoraan myyntiin silloin, kun suora myynti tapahtuu vakuutusperusteiden sijoitustuotteiden myynnin yhteydessä. Tähän toimintaan viitataan vakuutusperusteiden tarjontana.

13 b artikla

Eturistiriitojen ehkäisy

Vakuutusperusteiden tai -yhtiön on pidettävä yllä ja käytettävä tehokkaita toiminta- ja hallintojärjestelyjä, joiden avulla se voi ryhtyä kaikkiin kohtuullisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on estää 13 c artiklassa tarkoitettuja eturistiriitoja vaikuttamasta haitallisesti sen asiakkaiden etuihin.

13 c artikla

Eturistiriidat

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että vakuutusperusteiden ja -yhtiöt toteuttavat kaikki aiheelliset toimet havaitakseen itsensä, mukaan luettuina niiden johto, työntekijät ja sidoksissa olevat vakuutusperusteiden tai muut niihin määräysvallan vuoksi suoraan tai epäsuorasti yhteydessä olevat henkilöt, ja asiakkaidensa väliset eturistiriidat tai asiakkaiden väliset eturistiriidat, joita syntyy vakuutusperusteiden tarjonnan yhteydessä.

2. Vakuutusperusteiden tai -yhtiön on selvästi ilmoitettava asiakkaalle eturistiriitojen yleinen luonne ja/tai aiheuttajat ennen kuin se alkaa hoitaa liiketoimia asiakkaan lukuun, jos vakuutusperusteiden tai -yhtiön 13 b artiklan mukaisesti soveltamat toiminta- ja hallintojärjestelyt, joiden tavoitteena on eturistiriitojen hallinta, eivät ole riittävät varmistamaan, että asiakkaan etuihin kohdistuvilta riskeiltä vältetään.

3. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 13 e artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla

a) määritetään toimenpiteet, jotka vakuutusperusteiden tai -yhtiön voidaan kohtuudella edellyttää toteuttavan eturistiriitojen tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi, hallitsemiseksi ja ilmoittamiseksi, kun se harjoittaa vakuutusperusteiden tarjontaa;

b) vahvistetaan tarkoituksenmukaiset perusteet sellaisten eturistiriitojen määrittelemiseksi, jotka saattavat vahingoittaa vakuutusperusteiden tai -yhtiön asiakkaiden tai potentiaalisten asiakkaiden etuja.

13 d artikla

Yleiset periaatteet ja asiakkaille annettava tieto

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusperusteiden tai -yhtiö toimii vakuutusperusteiden tarjonnassa rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan parhaan edun mukaisesti.

2. Kaiken tiedon, mukaan lukien markkinointiviestintä, jonka vakuutusperusteiden tai -yhtiö osoittaa asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille, on oltava tasapuolista ja selkeää eikä se saa olla harhaanjohtavaa. Markkinointiviestintän on oltava selvästi tunnistettavissa markkinointiviestinnäksi.

3. Jäsenvaltiot voivat kieltää kolmannen osapuolen tai kolmannen osapuolen lukuun toimivan henkilön vakuutus-edustajalle tai -yritykselle maksamien tai tarjoamien maksujen, palkkioiden tai muiden kuin rahallisten etujen hyväksymisen tai vastaanottamisen vakuutuspuhjaisia sijoitustuotteita asiakkaille tarjottaessa.

13 e artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 2 päivästä heinäkuuta 2014 määräämättömäksi ajaksi 13 c artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 13 c artiklassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevan 13 c artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kolmella kuukaudella.”

92 artikla

Direktiivin 2011/61/EU muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2011/61/EU seuraavasti:

- 1) Lisätään 4 artiklan 1 kohdan r alakohtaan alakohta seuraavasti:

”vii) jäsenvaltiota, joka ei ole kotijäsenvaltio ja jossa unioniin sijoittautunut vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitaja tarjoaa 6 artiklan 4 alakohdassa tarkoitettuja palveluja.”

- 2) Muutetaan 33 artikla seuraavasti:

- a) korvataan otsikko seuraavasti:

”Edellytykset, jotka koskevat niiden unioniin sijoittautuneiden vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitoa, jotka ovat sijoittautuneet muihin jäsenvaltioihin, sekä niiden muissa jäsenvaltioissa tarjoamia palveluja”;

- b) korvataan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimiluvan saanut, unioniin sijoittautunut vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitaja voi suoraan tai perustamalla sivuliikkeen

- a) hoitaa unioniin sijoittautuneita vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja, jotka ovat sijoittautuneet toiseen jäsenvaltioon, edellyttäen että sillä on toimilupa hoitaa kyseisentyypisiä vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja;
- b) tarjota toisessa jäsenvaltiossa 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja palveluja, edellyttäen että sillä on toimilupa tarjota kyseisiä palveluja.

2. Vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajan, joka aikoo ensimmäisen kerran tarjota 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja palvelua, on toimitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille seuraavat tiedot:

- a) jäsenvaltio, jossa se aikoo hoitaa vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja suoraan tai perustaa sivuliikkeen ja/tai tarjota 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja palveluja;
- b) toimintaohjelma, josta käyvät ilmi erityisesti palvelut, joita se aikoo tarjota, ja/tai vaihtoehtoiset sijoitusrahastot, joita se aikoo hoitaa.”

93 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 3 päivästä tammikuuta 2017 lukuun ottamatta säännöksiä, joilla 65 artiklan 2 kohta saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä ja joita sovelletaan 3 päivästä syyskuuta 2018.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään. Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuihin direktiiveihin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on sovellettava 92 artiklassa tarkoitettuja säännöksiä 3 päivästä heinäkuuta 2015.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

94 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2004/39/EY, sellaisena kuin se on muutettuna tämän direktiivin liitteessä III olevassa A osassa tarkoitetuilla säädöksillä, 3 päivästä tammikuuta 2017, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava tämän direktiivin liitteessä III olevassa B osassa mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Viittauksia direktiiviin 2004/39/EY tai direktiiviin 93/22/ETY pidetään viittauksina tähän direktiiviin tai asetukseen (EU) N:o 600/2014 tämän direktiivin liitteessä IV olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

Viittauksia direktiivien 2004/39/EY ja 93/22/ETY artikloihin tai niissä annettuihin määritelmiin pidetään viittauksina tämän direktiivin artikloihin tai niissä annettuihin vastaaviin määritelmiin.

95 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Heinäkuun 3 päivään 2020 saakka

- a) asetuksen (EU) N:o 648/2012 4 artiklassa tarkoitettua määrittelyvelvollisuutta ja mainitun asetuksen 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja riskienhallintamenettelyjä ei sovelleta sellaisiin C osan 6 kohdan energiajohtannaisopimuksiin, joita tekevät asetuksen (EU) N:o 648/2012 10 artiklan 1 kohdan mukaiset edellytykset täyttävät finanssialan ulkopuoliset vastapuolet tai finanssialan ulkopuoliset vastapuolet, jotka ensimmäisen kerran saavat toimiluvan sijoituspalveluyrityksinä 3 päivästä tammikuuta 2017; ja

- b) tällaisia C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimuksia ei katsota OTC-johdannaissopimuksiksi asetuksen (EU) N:o 648/2012 10 artiklassa tarkoitetun määrittämissä kriteereissä.

Ensimmäisessä alakohdassa säädetystä siirtymäjärjestelystä hyötyviin C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimukseen sovelletaan kaikkia muita asetuksessa (EU) N:o 648/2012 säädettyjä vaatimuksia.

2. Asiaankuuluvan toimivaltaisen viranomaisen on myönnettävä 1 kohdassa tarkoitettu poikkeus. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimuksista, joille on myönnetty poikkeus 1 kohdan mukaisesti, ja arvopaperimarkkinaviranomaisen on julkistettava verkkosivustollaan luettelo näistä C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimuksista.

96 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

97 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 15 päivänä toukokuuta 2014.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. KOURKOULAS

LIITE I

LUETTELO PALVELUISTA JA TOIMINNASTA SEKÄ RAHOITUSVÄLINEISTÄ

A OSA

Sijoituspalvelut ja -toiminta

- 1) Yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen;
- 2) Toimeksiantojen toteuttaminen asiakkaiden lukuun;
- 3) Kaupankäynti omaan lukuun;
- 4) Salkunhoito;
- 5) Sijoitusneuvonta;
- 6) Rahoitusvälineiden merkinnän ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen merkintätakauksen perusteella;
- 7) Rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen ilman merkintätakausta;
- 8) Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpito;
- 9) Organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpito.

B OSA

Oheispalvelut

- 1) Rahoitusvälineiden säilyttäminen ja hoito asiakkaiden lukuun, mukaan lukien säilytyspalvelut ja muut asiaan liittyvät palvelut, kuten kassan tai vakuuksien hallinta mutta pois lukien arvopaperitilien ylläpito ylimmällä tasolla;
- 2) Luoton- tai lainananto sijoittajalle, jotta tämä voi toteuttaa liiketoimen yhdellä tai useammalla rahoitusvälineellä, silloin kun luottoa tai lainaa myöntävä yritys on mukana liiketoimessa;
- 3) Yrityksille annettava neuvonta pääomarakenteesta, teollisuusstrategiasta sekä muista näihin liittyvistä kysymyksistä sekä yritysten sulautumista ja yritysostoja koskeva neuvonta ja palvelut;
- 4) Valuuttapalvelut, jos nämä liittyvät sijoituspalvelujen tarjoamiseen;
- 5) Sijoitustutkimus ja rahoitusanalyysi tai muuntotyypiset yleiset suositukset, jotka liittyvät rahoitusvälineillä toteutettuihin liiketoimiin;
- 6) Merkintäsitoumuksia koskevat palvelut;
- 7) Liitteessä I olevassa A ja B osassa tarkoitetut sijoituspalvelut ja -toiminta sekä oheispalvelut, jotka liittyvät C osan 5, 6, 7 ja 10 kohdassa tarkoitettujen johdannaisien kohde-etuuksiin, kun nämä johdannaiset ovat yhteydessä sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamiseen.

C OSA

Rahoitusvälineet

- 1) Siirtokelpoiset arvopaperit;
- 2) Rahamarkkinavälineet;

- 3) Yhteissijoitusyritysten osuudet;
- 4) Optiot, futuurit, swapit, korkotermiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuutena on arvopaperi, valuutta, korko tai tuotto, päästöoikeudet taikka toinen johdannaissopimus, rahoitusindeksi tai rahoitusmittari ja jotka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttamalla tai nettoarvon tilityksellä;
- 5) Optiot, futuurit, swapit, termiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke ja jotka on toteutettava nettoarvon tilityksellä tai jotka voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä jonkin osapuolen niin halutessa (muutoin kuin maksukyvyttömyyden vuoksi tai sopimuksen päättyessä muusta syystä);
- 6) Optiot, futuurit, swapit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke ja jotka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttamalla edellyttäen, että niillä käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, lukuun ottamatta johdannaissopimuksia, joiden kohde-etuutena on tukkutason energiatuote, jolla käydään kauppaa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, ja jotka on toteutettava kohde-etuus luovuttamalla;
- 7) Optiot, futuurit, swapit, termiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke ja jotka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttamalla, mutta joita ei ole mainittu muuten tämän osan 6 kohdassa ja joita ei ole tarkoitettu kaupallisiin tarkoituksiin ja jotka ovat ominaisuuksiltaan muiden johdannaishoitovälineiden kaltaisia;
- 8) Luottoriskin siirtoon tarkoitettut johdannaissopimukset;
- 9) Hinnanerosopimukset;
- 10) Optiot, futuurit, swapit, korkotermiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuutena ovat ilmastonvaihtelut, kuljetusmaksut tai inflaatioasteet tai muut viralliset taloustilastot ja jotka on toteutettava nettoarvon tilityksellä tai jotka voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä jonkin osapuolen niin halutessa (muutoin kuin maksukyvyttömyyden vuoksi tai sopimuksen päättyessä muusta syystä), sekä muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuutena ovat varat, oikeudet, velvoitteet, indeksit ja mittarit, joita ei ole mainittu tässä osassa ja jotka ovat ominaisuuksiltaan muiden johdannaishoitovälineiden kaltaisia, kun otetaan huomioon muun muassa se, käydäänkö niillä kauppaa säännellyillä markkinoilla, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä vai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;
- 11) Sellaisista yksiköistä muodostuvat päästöoikeudet, jotka on tunnustettu direktiivin 2003/87/EY (päästökauppajärjestelmä) vaatimuksia vastaaviksi.

D OSA

Raportointipalvelut

- 1) Hyväksytyt julkistamisjärjestelyn ylläpito;
- 2) Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen ylläpito;
- 3) Hyväksytyt ilmoitusjärjestelmän ylläpito.

LIITE II

TÄSSÄ DIREKTIIVISSÄ TARKOITETUT AMMATTIMAISET ASIAKKAAT

Ammattimaisella asiakkaalla tarkoitetaan asiakasta, jolla on riittävästi kokemusta, tietämystä ja asiantuntemusta itsenäisten sijoituspäätösten tekemiseen ja niistä aiheutuvien riskien asianmukaiseen arviointiin. Jotta asiakasta voidaan pitää ammattimaisena asiakkaana, sen on täytettävä seuraavat perusteet:

I. AMMATTIMAIKSI SIOITTAJIKSI KATSOTUT ASIAKASRYHMÄT

Tässä direktiivissä tarkoitetuiksi ammattimaisiksi sijoittajiksi on katsottava kaikkien sijoituspalvelujen ja investointitoiminnan sekä rahoitusvälineiden osalta seuraavat:

- 1) Yhteisöt, joilla on oltava toimilupa tai joita on säänneltävä, jotta ne voivat toimia rahoitusmarkkinoilla. Jäljempänä olevan luettelon on katsottava käsittävän kaikki yhteisöt, joilla on toimilupa harjoittaa mainituille yhteisöille ominaista toimintaa: yhteisöt, joille jäsenvaltio on myöntänyt toimiluvan jonkin direktiivin nojalla, yhteisöt, joille jäsenvaltio on myöntänyt toimiluvan tai joita se sääntelee muuten kuin jonkin direktiivin nojalla, ja yhteisöt, joille toimiluvan on myöntänyt tai joita sääntelee jokin kolmas maa:
 - a) luottolaitokset
 - b) sijoituspalveluyritykset
 - c) muut toimiluvan saaneet tai säännellyt rahoituslaitokset
 - d) vakuutusyritykset
 - e) yhteissijoitusjärjestelyt ja niiden rahastoyhtiöt
 - f) eläkerahastot ja niiden rahastoyhtiöt
 - g) hyödykkeiden ja hyödykejohdannaisten välittäjät
 - h) paikalliset yritykset
 - i) muut yhteisösijoittajat
- 2) Suuryritykset, jotka täyttävät kaksi seuraavista kokovaatimuksista yhtiötasolla:
 - taseen loppusumma: 20 000 000 euroa
 - nettoliikevaihto: 40 000 000 euroa
 - omat varat: 2 000 000 euroa
- 3) Kansalliset ja alueelliset hallitukset, mukaan lukien valtionvelkaa kansallisella tai alueellisella tasolla hoitavat julkiset elimet, keskuspankit, kansainväliset ja monikansalliset yhteisöt, kuten Maailmanpankki, Kansainvälinen valuuttarahasto, Euroopan keskuspankki, Euroopan investointipankki ja muut vastaavat kansainväliset organisaatiot
- 4) Muut yhteisösijoittajat, joiden pääasiallisena tarkoituksena on rahoitusvälineisiin sijoittaminen, mukaan lukien varojen arvopaperistamiseen tai muihin rahoitustoimiin erikoistuneet yhteisöt.

Edellä tarkoitettuja yhteisöjä on pidettävä ammattimaisina sijoittajina. Niille on kuitenkin annettava mahdollisuus tulla pyynnöstä kohdelluksi ei-ammattimaisina sijoittajina, ja sijoituspalveluyritykset voivat tarjota niille kattavamman suojan. Jos sijoituspalveluyrityksen asiakas on edellä mainittu yritys, sijoituspalveluyrityksen on tiedotettava sille ennen palvelujen tarjoamista sijoituspalveluyrityksen saatavilla olevien tietojen perusteella, että asiakasta pidetään ammattimaisena sijoittajana ja kohdellaan sen mukaisesti, elleivät sijoituspalveluyritys ja asiakas toisin sovi. Sijoituspalveluyrityksen on myös ilmoitettava asiakkaalle, että asiakas voi pyytää sopimusehtojen muuttamista varmistaakseen kattavamman suojan.

Ammattimaiseksi sijoittajaksi katsotun asiakkaan vastuulla on pyytää kattavampaa suojaa, jos se katsoo, ettei se pysty arvioimaan tai hallitsemaan asianmukaisesti kyseessä olevia riskejä.

Ammattimaisena sijoittajana pidettävä asiakas saa kattavamman suojan, jos asiakas tekee kirjallisen sopimuksen sijoituspalveluyrityksen kanssa siitä, että sitä ei kohdella ammattimaisena sijoittajana kaupankäynnin menettelytapasääntöjä sovellettaessa. Tällaisessa sopimuksessa on täsmennettävä, sovelletaanko tätä yhteen vai useampaan palveluun tai liiketoimeen taikka yhden- vai useammantyyppiseen tuotteeseen tai liiketoimeen.

II. ASIAKKAAT, JOITA VOIDAAN PYYNÖSTÄ KOHDELLA AMMATTIMAISINA SIOJITTAJINA

II.1. Tunnistamisperusteet

Muilla kuin I jaksossa mainituille asiakkaille, julkisen sektorin elimet, paikallisviranomaiset, kunnat ja yksityiset sijoittajat mukaan lukien, voidaan myös antaa mahdollisuus olla käyttämättä joitakin menettelytapasääntöjen soveltamisen tarjoamista suojatoimenpiteistä.

Sijoituspalveluyritysten on näin ollen voitava kohdella näitä asiakkaita ammattimaisina sijoittajina edellyttäen, että jäljempänä mainitut asianmukaiset perusteet täyttyvät ja menettelyä noudatetaan. Ei kuitenkaan saa olettaa, että näillä asiakkailla on I jaksossa lueteltuihin ryhmiin verrattavissa olevaa markkinoiden tuntemusta ja niistä hankittua kokemusta.

Luopuminen menettelytapasääntöjen tavanomaisen soveltamisen tarjoamasta suojasta katsotaan päteväksi ainoastaan silloin, kun sijoituspalveluyrityksen tekemä riittävän laaja arvio asiakkaan asiantuntemuksesta, kokemuksesta ja tietämyksestä antaa suunniteltujen liiketoimien tai palvelujen osalta kohtuulliset takeet siitä, että asiakkaalla on valmiudet tehdä sijoituspäätöksiä ja ymmärtää niihin liittyvät riskit.

Finanssialaa koskevien direktiivien nojalla toimiluvan saaneiden yhteisöjen omaisuudenhoitajia ja johtoa koskevia luotettavuus- ja soveltuvuusvaatimuksia voidaan pitää esimerkkeinä asiantuntemuksen ja tietämyksen arvioinnista. Pienten yhteisöjen osalta tämän arvioinnin kohteena on oltava henkilö, jolla on valtuudet toteuttaa liiketoimia yhteisön lukuun.

Tässä arvioinnissa vähintään kahden seuraavista perusteista on täyttyvä:

- asiakas on toteuttanut huomattavan suuria liiketoimia kyseisillä markkinoilla keskimäärin 10 kertaa neljännesvuodessa viimeksi kuluneen neljän vuosineljänneksen aikana;
- asiakkaan rahoitusvälinesalkku, joka määritelmän mukaan sisältää käteistalletuksia ja rahoitusvälineitä, on arvoltaan yli 500 000 euroa;
- asiakas työskentelee tai on työskennellyt finanssialalla ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista tai palveluista.

Jäsenvaltiot voivat vahvistaa erityiset perusteet sellaisten kuntien ja paikallisviranomaisten asiantuntemuksen ja tietämyksen arvioimiseksi, jotka haluavat itseään kohdeltavan ammattimaisina asiakkaina. Kyseisiä perusteita voidaan soveltaa viidennessä kohdassa lueteltujen perusteiden sijasta tai lisäksi.

II.2. Menettely

Kyseiset asiakkaat voivat olla käyttämättä yksityiskohtaisten menettelytapasääntöjen soveltamisen tarjoamia etuja ainoastaan seuraavaa menettelyä noudattaen:

- niiden on ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle kirjallisesti, että ne haluavat itseään kohdeltavan ammattimaisina asiakkaina joko yleensä tai tietyn sijoituspalvelun tai liiketoimen tai liiketoimi- tai tuotetyypin osalta;
- sijoituspalveluyrityksen on varoitettava niitä kirjallisesti ja selkeällä tavalla suojasta ja sijoittajien korvauksensaanti-oikeuksista, jotka ne voivat menettää;
- niiden on vahvistettava erillisessä asiakirjassa, että ne ovat tietoisia tällaisen suojan menettämisen seurauksista.

Ennen kuin sijoituspalveluyritys päättää hyväksyä tällaisen pyynnön, sen on toteutettava kaikki kohtuullisina pidettävät toimenpiteet varmistaakseen, että ammattimaisen sijoittajan kohtelua hakeva asiakas täyttää II 1. kohdassa esitetyt vaatimukset.

Jos asiakkaat on jo luokiteltu ammattimaisiksi sijoittajiksi edellä tarkoitettujen perusteiden ja menettelyjen kaltaisella tavalla, tämän liitteen nojalla annettujen uusien sääntöjen ei ole tarkoitus vaikuttaa niiden ja sijoituspalveluyritysten välisiin suhteisiin.

Yritysten on otettava käyttöön asianmukaiset ja kirjalliset sisäiset toimintalinjat ja menettelyt asiakkaiden luokitteluun. Ammattimaisten asiakkaiden vastuulla on tiedottaa sijoituspalveluyritykselle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa niiden kulloiseenkin luokitukseen. Jos sijoituspalveluyritys kuitenkin saa tietää, ettei asiakas enää täytä alkuperäisiä edellytyksiä, joihin ammattimaisena sijoittajana kohtelu perustui, sijoituspalveluyrityksen on toteutettava aiheelliset toimet.

LIITE III

A OSA

Kumottu direktiivi ja luettelo sen myöhemmistä muutoksista

(94 artiklassa tarkoitettu)

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/31/EY (EUVL L 114, 27.4.2006, s. 60).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/44/EY (EUVL L 247, 21.9.2007, s. 1).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/10/EY (EUVL L 76, 19.3.2008, s. 33).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/78/EU (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 120).

B OSA

Osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamista koskevat määräajat

(94 artiklassa tarkoitettu)

Direktiivi 2004/39/EY

Määräpäivä, joka koskee saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä 31 päivä tammikuuta 2007

Määräpäivä, joka koskee täytäntöönpanoa 1 päivä marraskuuta 2007

Direktiivi 2006/31/EY

Määräpäivä, joka koskee saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä 31 päivä tammikuuta 2007

Määräpäivä, joka koskee täytäntöönpanoa 1 päivä marraskuuta 2007

Direktiivi 2007/44/EY

Määräpäivä, joka koskee saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä 21 päivä maaliskuuta 2009

Direktiivi 2010/78/EY

Määräpäivä, joka koskee saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä 31 päivä joulukuuta 2011

—

LIITE IV

94 artiklassa tarkoitettu vastaavuustaulukko

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
1 artiklan 1 kohta	1 artiklan 1 kohta	
1 artiklan 2 kohta	1 artiklan 3 kohta	
2 artiklan 1 kohdan a alakohta	2 artiklan 1 kohdan a alakohta	
2 artiklan 1 kohdan b alakohta	2 artiklan 1 kohdan b alakohta	
2 artiklan 1 kohdan c alakohta	2 artiklan 1 kohdan c alakohta	
2 artiklan 1 kohdan d alakohta	2 artiklan 1 kohdan d alakohta	
2 artiklan 1 kohdan e alakohta	2 artiklan 1 kohdan f alakohta	
2 artiklan 1 kohdan f alakohta	2 artiklan 1 kohdan g alakohta	
2 artiklan 1 kohdan g alakohta	2 artiklan 1 kohdan h alakohta	
2 artiklan 1 kohdan h alakohta	2 artiklan 1 kohdan i alakohta	
2 artiklan 1 kohdan i alakohta	2 artiklan 1 kohdan j alakohta	
2 artiklan 1 kohdan j alakohta	2 artiklan 1 kohdan k alakohta	
2 artiklan 1 kohdan k alakohta	2 artiklan 1 kohdan i alakohta	
2 artiklan l kohdan l alakohta	—	
2 artiklan 1 kohdan m alakohta	2 artiklan 1 kohdan l alakohta	
2 artiklan 1 kohdan n alakohta	2 artiklan 1 kohdan m alakohta	
2 artiklan 2 kohta	2 artiklan 2 kohta	
2 artiklan 3 kohta	2 artiklan 4 kohta	
3 artiklan 1 kohta	3 artiklan 1 kohta	
3 artiklan 2 kohta	3 artiklan 3 kohta	
4 artiklan 1 kohdan 1 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 1 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 2 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 2 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 3 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 3 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 4 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 4 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 5 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 5 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 6 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 6 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 7 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 20 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 8 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 7 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 9 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 8 alakohta	

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
4 artiklan 1 kohdan 10 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 9 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 11 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 10 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 12 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 11 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 13 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 18 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 14 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 21 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 15 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 22 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 16 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 14 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 17 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 15 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 18 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 44 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 19 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 17 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 20 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 55 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 21 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 56 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 22 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 26 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 23 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 27 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 24 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 28 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 25 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 29 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 26 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 30 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 27 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 31 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 28 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 32 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 29 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 33 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 30 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 35 alakohtaan b alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 31 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 35 alakohta	
4 artiklan 2 kohta	4 artiklan 2 kohta	
5 artiklan 1 kohta	5 artiklan 1 kohta	
5 artiklan 2 kohta	5 artiklan 2 kohta	
5 artiklan 3 kohta	5 artiklan 3 kohta	
5 artiklan 4 kohta	5 artiklan 4 kohta	
5 artiklan 5 kohta	—	
6 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohta	
6 artiklan 2 kohta	6 artiklan 2 kohta	
6 artiklan 3 kohta	6 artiklan 3 kohta	
7 artiklan 1 kohta	7 artiklan 1 kohta	

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
7 artiklan 2 kohta	7 artiklan 2 kohta	
7 artiklan 3 kohta	7 artiklan 3 kohta	
7 artiklan 4 kohta	7 artiklan 4 ja 5 kohta	
8 artiklan a alakohta	8 artiklan a alakohta	
8 artiklan b alakohta	8 artiklan b alakohta	
8 artiklan c alakohta	8 artiklan c alakohta	
8 artiklan d alakohta	8 artiklan d alakohta	
8 artiklan e alakohta	8 artiklan e alakohta	
9 artiklan 1 kohta	9 artiklan 1 ja 3 kohta	
9 artiklan 2 kohta	9 artiklan 5 kohta	
9 artiklan 3 kohta	9 artiklan 4 kohta	
9 artiklan 4 kohta	9 artiklan 6 kohta	
10 artiklan 1 kohta	10 artiklan 1 kohta	
10 artiklan 2 kohta	10 artiklan 2 kohta	
10 artiklan 3 kohta	11 artiklan 1 kohta	
10 artiklan 4 kohta	11 artiklan 2 kohta	
10 artiklan 5 kohta	11 artiklan 3 kohta	
10 artiklan 6 kohta	10 artiklan 3 kohta, 11 artiklan 4 kohta	
10 a artiklan 1 kohta	12 artiklan 1 kohta	
10 a artiklan 2 kohta	12 artiklan 2 kohta	
10 a artiklan 3 kohta	12 artiklan 3 kohta	
10 a artiklan 4 kohta	12 artiklan 4 kohta	
10 a artiklan 5 kohta	12 artiklan 5 kohta	
10 a artiklan 6 kohta	12 artiklan 6 kohta	
10 a artiklan 7 kohta	12 artiklan 7 kohta	
10 a artiklan 8 kohta	12 artiklan 8 ja 9 kohta	
10 b artiklan 1 kohta	13 artiklan 1 kohta	
10 b artiklan 2 kohta	13 artiklan 2 kohta	
10 b artiklan 3 kohta	13 artiklan 3 kohta	
10 b artiklan 4 kohta	13 artiklan 4 kohta	
10 b artiklan 5 kohta	13 artiklan 5 kohta	
11 artikla	14 artikla	

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
12 artikla	15 artikla	
13 artiklan 1 kohta	16 artiklan 1 kohta	
13 artiklan 2 kohta	16 artiklan 2 kohta	
13 artiklan 3 kohta	16 artiklan 3 kohta	
13 artiklan 4 kohta	16 artiklan 4 kohta	
13 artiklan 5 kohta	16 artiklan 5 kohta	
13 artiklan 6 kohta	16 artiklan 6 kohta	
13 artiklan 7 kohta	16 artiklan 8 kohta	
13 artiklan 8 kohta	16 artiklan 9 kohta	
13 artiklan 9 kohta	16 artiklan 11 kohta	
13 artiklan 10 kohta	16 artiklan 12 kohta	
14 artiklan 1 kohta	18 artiklan 1 kohta, 19 artiklan 1 kohta	
14 artiklan 2 kohta	18 artiklan 2 kohta	
14 artiklan 3 kohta	19 artiklan 4 kohta	
14 artiklan 4 kohta	18 artiklan 3 kohta, 19 artiklan 2 kohta	
14 artiklan 5 kohta	18 artiklan 6 kohta, 19 artiklan 3 kohta	
14 artiklan 6 kohta	18 artiklan 8 kohta	
14 artiklan 7 kohta	18 artiklan 9 kohta	
15 artikla	—	
16 artiklan 1 kohta	21 artiklan 1 kohta	
16 artiklan 2 kohta	21 artiklan 2 kohta	
16 artiklan 3 kohta	—	
17 artiklan 1 kohta	22 artikla	
17 artiklan 2 kohta	—	
18 artiklan 1 kohta	23 artiklan 1 kohta	
18 artiklan 2 kohta	23 artiklan 2 kohta	
18 artiklan 3 kohta	23 artiklan 4 kohta	
19 artiklan 1 kohta	24 artiklan 1 kohta	
19 artiklan 2 kohta	24 artiklan 3 kohta	
19 artiklan 3 kohta	24 artiklan 4 kohta	
19 artiklan 4 kohta	25 artiklan 2 kohta	
19 artiklan 5 kohta	25 artiklan 3 kohta	

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
19 artiklan 6 kohta	25 artiklan 4 kohta	
19 artiklan 7 kohta	25 artiklan 5 kohta	
19 artiklan 8 kohta	25 artiklan 6 kohta	
19 artiklan 9 kohta	24 artiklan 6 kohta, 25 artiklan 7 kohta	
19 artiklan 10 kohta	24 artiklan 13 ja 14 kohta, 25 artiklan 8 kohta	
20 artikla	26 artikla	
21 artiklan 1 kohta	27 artiklan 1 kohta	
21 artiklan 2 kohta	27 artiklan 4 kohta	
21 artiklan 3 kohta	27 artiklan 5 kohta	
21 artiklan 4 kohta	27 artiklan 7 kohta	
21 artiklan 5 kohta	27 artiklan 8 kohta	
21 artiklan 6 kohta	27 artiklan 9 kohta	
22 artiklan 1 kohta	28 artiklan 1 kohta	
22 artiklan 2 kohta	28 artiklan 2 kohta	
22 artiklan 3 kohta	28 artiklan 3 kohta	
23 artiklan 1 kohta	29 artiklan 1 kohta	
23 artiklan 2 kohta	29 artiklan 2 kohta	
23 artiklan 3 kohta	29 artiklan 3 kohta	
23 artiklan 4 kohta	29 artiklan 4 kohta	
23 artiklan 5 kohta	29 artiklan 5 kohta	
23 artiklan 6 kohta	29 artiklan 6 kohta	
24 artiklan 1 kohta	30 artiklan 1 kohta	
24 artiklan 2 kohta	30 artiklan 2 kohta	
24 artiklan 3 kohta	30 artiklan 3 kohta	
24 artiklan 4 kohta	30 artiklan 4 kohta	
24 artiklan 5 kohta	30 artiklan 5 kohta	
25 artiklan 1 kohta		24 artikla
25 artiklan 2 kohta		25 artiklan 1 kohta
25 artiklan 3 kohta		26 artiklan 1 ja 2 kohta
25 artiklan 4 kohta		26 artiklan 3 kohta
25 artiklan 5 kohta		26 artiklan 7 kohta
25 artiklan 6 kohta		26 artiklan 8 kohta

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
25 artiklan 7 kohta		26 artiklan 9 kohta
26 artiklan 1 kohta	31 artiklan 1 kohta	
26 artiklan 2 kohta	31 artiklan 2 ja 3 kohta	
27 artiklan 1 kohta		14 artiklan 1–5 kohta
27 artiklan 2 kohta		14 artiklan 6 kohta
27 artiklan 3 kohta		15 artiklan 1–4 kohta
27 artiklan 4 kohta		16 artikla
27 artiklan 5 kohta		17 artiklan 1 kohta
27 artiklan 6 kohta		17 artiklan 2 kohta
27 artiklan 7 kohta		17 artiklan 3 kohta
28 artiklan 1 kohta		20 artiklan 1 kohta
28 artiklan 2 kohta		20 artiklan 2 kohta
28 artiklan 3 kohta		20 artiklan 3 kohta
29 artiklan 1 kohta		3 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
29 artiklan 2 kohta		4 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
29 artiklan 3 kohta		4 artiklan 6 kohta
30 artiklan 1 kohta		6 artiklan 1 ja 2 kohta
30 artiklan 2 kohta		7 artiklan 1 kohta
30 artiklan 3 kohta		7 artiklan 2 kohta
31 artiklan 1 kohta	34 artiklan 1 kohta	
31 artiklan 2 kohta	34 artiklan 2 kohta	
31 artiklan 3 kohta	34 artiklan 3 kohta	
31 artiklan 4 kohta	34 artiklan 4 kohta	
31 artiklan 5 kohta	34 artiklan 6 kohta	
31 artiklan 6 kohta	34 artiklan 7 kohta	
31 artiklan 7 kohta	34 artiklan 8 ja 9 kohta	
32 artiklan 1 kohta	35 artiklan 1 kohta	
32 artiklan 2 kohta	35 artiklan 2 kohta	
32 artiklan 3 kohta	35 artiklan 3 kohta	
32 artiklan 4 kohta	35 artiklan 4 kohta	
32 artiklan 5 kohta	35 artiklan 5 kohta	
32 artiklan 6 kohta	35 artiklan 6 kohta	

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
32 artiklan 7 kohta	35 artiklan 8 kohta	
32 artiklan 8 kohta	35 artiklan 9 kohta	
32 artiklan 9 kohta	35 artiklan 10 kohta	
32 artiklan 10 kohta	35 artiklan 11 ja 12 kohta	
33 artiklan 1 kohta	36 artiklan 1 kohta	
33 artiklan 2 kohta	36 artiklan 2 kohta	
34 artiklan 1 kohta	37 artiklan 1 kohta	
34 artiklan 2 kohta	37 artiklan 2 kohta	
34 artiklan 3 kohta	—	
35 artiklan 1 kohta	38 artiklan 1 kohta	
35 artiklan 2 kohta	38 artiklan 2 kohta	
36 artiklan 1 kohta	44 artiklan 1 kohta	
36 artiklan 2 kohta	44 artiklan 2 kohta	
36 artiklan 3 kohta	44 artiklan 3 kohta	
36 artiklan 4 kohta	44 artiklan 4 kohta	
36 artiklan 5 kohta	44 artiklan 5 kohta	
36 artiklan 6 kohta	44 artiklan 6 kohta	
37 artiklan 1 kohta	45 artiklan 1 ja 8 kohta	
37 artiklan 2 kohta	45 artiklan 7 kohdan toinen alakohta	
38 artiklan 1 kohta	46 artiklan 1 kohta	
38 artiklan 2 kohta	46 artiklan 2 kohta	
38 artiklan 3 kohta	46 artiklan 3 kohta	
39 artikla	47 artiklan 1 kohta	
40 artiklan 1 kohta	51 artiklan 1 kohta	
40 artiklan 2 kohta	51 artiklan 2 kohta	
40 artiklan 3 kohta	51 artiklan 3 kohta	
40 artiklan 4 kohta	51 artiklan 4 kohta	
40 artiklan 5 kohta	51 artiklan 5 kohta	
40 artiklan 6 kohta	51 artiklan 6 kohta	
41 artiklan 1 kohta	52 artiklan 1 kohta	
41 artiklan 2 kohta	52 artiklan 2 kohta	
42 artiklan 1 kohta	53 artiklan 1 kohta	

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
42 artiklan 2 kohta	53 artiklan 2 kohta	
42 artiklan 3 kohta	53 artiklan 3 kohta	
42 artiklan 4 kohta	53 artiklan 4 kohta	
42 artiklan 5 kohta	53 artiklan 5 kohta	
42 artiklan 6 kohta	53 artiklan 6 kohta	
42 artiklan 7 kohta	53 artiklan 7 kohta	
43 artiklan 1 kohta	54 artiklan 1 kohta	
43 artiklan 2 kohta	54 artiklan 2 ja 3 kohta	
44 artiklan 1 kohta		3 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
44 artiklan 2 kohta		4 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
44 artiklan 3 kohta		4 artiklan 6 kohta
45 artiklan 1 kohta		6 artiklan 1 ja 2 kohta
45 artiklan 2 kohta		7 artiklan 1 kohta
45 artiklan 3 kohta		7 artiklan 2 kohta
46 artiklan 1 kohta	55 artiklan 1 kohta	
46 artiklan 2 kohta	55 artiklan 2 kohta	
47 artikla	56 artikla	
48 artiklan 1 kohta	67 artiklan 1 kohta	
48 artiklan 2 kohta	67 artiklan 2 kohta	
48 artiklan 3 kohta	67 artiklan 3 kohta	
49 artikla	68 artikla	
50 artiklan 1 kohta	69 artiklan 1 kohta, 72 artiklan 1 kohta	
50 artiklan 2 kohta	69 artiklan 2 kohta	
51 artiklan 1 kohta	70 artiklan 1 ja 2 kohta	
51 artiklan 2 kohta	70 artiklan 5 kohta	
51 artiklan 3 kohta	71 artiklan 1 kohta	
51 artiklan 4 kohta	71 artiklan 4 kohta	
51 artiklan 5 kohta	71 artiklan 5 kohta	
51 artiklan 6 kohta	71 artiklan 6 kohta	
52 artiklan 1 kohta	74 artiklan 1 kohta	
52 artiklan 2 kohta	74 artiklan 2 kohta	
53 artiklan 1 kohta	75 artiklan 1 kohta	

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
53 artiklan 2 kohta	75 artiklan 2 kohta	
53 artiklan 3 kohta	75 artiklan 3 kohta	
54 artiklan 1 kohta	76 artiklan 1 kohta	
54 artiklan 2 kohta	76 artiklan 2 kohta	
54 artiklan 3 kohta	76 artiklan 3 kohta	
54 artiklan 4 kohta	76 artiklan 4 kohta	
54 artiklan 5 kohta	76 artiklan 5 kohta	
55 artiklan 1 kohta	77 artiklan 1 kohta	
55 artiklan 2 kohta	77 artiklan 2 kohta	
56 artiklan 1 kohta	79 artiklan 1 kohta	
56 artiklan 2 kohta	79 artiklan 2 kohta	
56 artiklan 3 kohta	79 artiklan 3 kohta	
56 artiklan 4 kohta	79 artiklan 4 kohta	
56 artiklan 5 kohta	79 artiklan 8 kohta	
56 artiklan 6 kohta	79 artiklan 9 kohta	
57 artiklan 1 kohta	80 artiklan 1 kohta	
57 artiklan 2 kohta	80 artiklan 2 kohta	
57 artiklan 3 kohta	80 artiklan 3 ja 4 kohta	
58 artiklan 1 kohta	81 artiklan 1 kohta	
58 artiklan 2 kohta	81 artiklan 2 kohta	
58 artiklan 3 kohta	81 artiklan 3 kohta	
58 artiklan 4 kohta	81 artiklan 4 kohta	
58 artiklan 5 kohta	81 artiklan 5 kohta	
58 a artikla	82 artikla	
59 artikla	83 artikla	
60 artiklan 1 kohta	84 artiklan 1 kohta	
60 artiklan 2 kohta	84 artiklan 2 kohta	
60 artiklan 3 kohta	84 artiklan 3 kohta	
60 artiklan 4 kohta	84 artiklan 4 kohta	
61 artiklan 1 kohta	85 artiklan 1 kohta	
61 artiklan 2 kohta	85 artiklan 2 kohta	
62 artiklan 1 kohta	86 artiklan 1 kohta	

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
62 artiklan 2 kohta	86 artiklan 2 kohta	
62 artiklan 3 kohta	86 artiklan 3 kohta	
62 artiklan 4 kohta	86 artiklan 4 kohta	
62 a artiklan 1 kohta	87 artiklan 1 kohta	
62 a artiklan 2 kohta	87 artiklan 2 kohta	
63 artiklan 1 kohta	88 artiklan 1 kohta	
63 artiklan 2 kohta	88 artiklan 2 kohta	
64 artikla	—	—
64 a artikla	—	—
65 artikla	—	—
66 artikla	—	—
67 artikla	—	—
68 artikla	—	—
69 artikla	—	—
70 artikla	—	—
71 artikla	—	—
72 artikla	—	—
73 artikla	—	—
Liite I	Liite I	
Liite II	Liite II	